

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಲ್ಲಿಕ್

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ
ಸುಸದಿಯ ಪಟ್ಟನಾಮಿ
ಕನಕ ವೃಜಿ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪು

ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ
ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಗೌಡ ಮಾ.ಪಾ.

ಪ್ರಕಟಣೆ

ಕನಕಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು

KOLURUMALLAPPA

Eminent Parliamentarian Series

Written by

Gangadhariah Hiremath

Senior Scale Lecturer, Govt Degree College,

Siruguppa, Dist-Bellary

Devendrappa Gouda Mali Patil

Lecturer,

Bapugouda Dharshanapura College,

Shahapur, Dist-Gutibarga.

Published by

Karnataka Legislature Library Committee

Vidhana Soudha, Bangalore-560001.

Page: 144 + xi Price: 20-00 Rs.

© Chairman

Karnataka Legislative Council

& Speaker

Karnataka Legislative Assembly

First Edition: 2006 Copies: 2000

Printed & Designed by

Government Press, Bangalore.

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ

ವ್ಯತಿಭಾವತ ಸಂಸದಿಯ ಪಟು ಪ್ರಸ್ತಕ ಮಾಲೆ

ಲೇಖಕರು:

ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ

ಹಿರಿಯ ಶ್ರೀನ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು,

ಸಿರಗುಪ್ಪ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬ್ಲಾರಿ.

ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಗೌಡ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲು

ಉಪನ್ಯಾಸಕರು, ಬಾಪ್ರಗೌಡ ದರ್ಕಾನಾಪೂರ ಪದವಿ ಕಾಲೇಜು,

ಶಾಪುರ, ಜಿಲ್ಲಾ ಗುಲ್ಬಗಾಳ.

ಷಕಾರನ

ಗಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳ

ವಿಧಾನಸೌಧ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ಪುಟ: 144 + xi ಬೆಲೆ: 20/- ರೂ.

© ಸಭಾಪತಿಗಳು

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ: 2006 ಪ್ರತಿಗಳು: 2,000

ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸ

ಸರ್ಕಾರಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 001.

ವಿಧಾನ ಮಂಡಳ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿ
2005-2006

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಸಚಿದಾನಂದ ಲ.ಶೋತ
ಸಭಾಪತಿಗಳು, ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ದಿನಾಂಕ 17.06.2006 ರಿಂದ)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ವಿ.ಆರ್. ಸುದರ್ಶನ್
ಸಭಾಪತಿಗಳು, ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು
(ದಿನಾಂಕ 17.06.2006 ರವರಗೆ)

ಸದಸ್ಯರು
ಕೃಷ್ಣ
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು, ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಪಾಟೀಲ್ ಹೆಚ್.ಎಲ್.
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ
ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಜ.ಲಿಸ್. ಗಡ್ಡದೇವರ ಮರ
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಆರ್. ಧುಮನಾರಾಯನ್
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಕಳಕವ್ಯಜಿ. ಬಂಡಿ
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ॥ ಏರಬಿಸವಂತರೆಡ್‌ಮುದ್ದೂಳ್
ವಿಧಾನಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು
ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಹರ ಬಿ. ಕಂಬಾರ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರು
ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಚಂದ್ರೇ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರು
(ದಿನಾಂಕ 24.07.2006 ರವರಗೆ)
ಉಮಾಶ್ರೀ

ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರು
(ದಿನಾಂಕ 24.07.2006 ರವರಗೆ)

ಶ್ರೀನಾಥ್
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರು
(ದಿನಾಂಕ: 24.7.2006 ರಿಂದ)
ಕೃಷ್ಣ. ನಾರಾಯಣಾಂಶುಮಿ
ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು ಸದಸ್ಯರು
(ದಿನಾಂಕ: 24.7.2006 ರಿಂದ)

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟು ಮಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಅಧಿಕಾರಿ - ಸಂಪಾದಕ ವರ್ಗ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳ

ಡಿ'ಸ್‌ಎಂ ರಾಬಿನ್‌ಸನ್ ಪ್ರಥಾನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಸಚಿವಾಲಯ

ಎಸ್. ಎಂ. ಹಾಟೇಲ್	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೆ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರಹಾಯ್	ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಮ. ಪಿ.ಎಂಪ್ರಕಾರ್	ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಎಸ್. ಬಸವರಾಜು	ಉಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೆ. ನೂರ್ ಮಹಿಮದ್	ಅಧೀನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಚಿವಾಲಯ

ಜಯಶಂಕರಮೂತಿ	ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ವಿ. ಶ್ರೀಶ್	ಅಪರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ
ಕೃಷ್ಣಗೌಡ	ಸಭಾಪತ್ರಿಯವರ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ

ಸಂಪಾದಕರು

ಎಲ್. ಎನ್. ಮುಕುದರಾಜ್

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು

(ಅನ್ಯಕರ್ತವ್ಯದ ಮೇರಗೆ)

ಮುನ್ನಡಿ

15 ಮೇ 2006

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸುವರ್ಚಿ ಮಹೋತ್ಸವದ ಆಚರಣೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದ, ಆಗ್ರಹಾನ್ಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಗಳಾಗಿ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಸೃಜಿಸುಪ್ರದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲೋಕಸಭಾ ಕಾರ್ಯಾಲಯದವರು ಇಂತಹ ಪ್ರತಿಭಾವತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿ ಹಾಗೂ ಅಂಗ್ಸು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಡಾ॥ ರಾಮಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯಾ, ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಬೇಧರ್, ಡಾ॥ ಶಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖಿಚೆ, ಡಾ॥ ರಾಜೀಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್ ಮೋದಲಾದ ಗಣ್ಯರ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ ಹೊರತಂದಿರುವ ಸಂತೋಷಕರ ವಿಷಯವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬಯಸ್ತೇವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳಾದ ಅನೇಕ ಮಹಡೀಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳವು ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಸಮಿತಿಗೆ ಪಟುಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ತುರಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಲೇಖಿಕರ, ಪಿದ್ಧಾಂಸರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ದಾರಿಸಿತು.

ಈ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಮಾಲೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಶಾಂತಪೇರಿ ಗೋಪಾಲಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ, ಶ್ರೀ ಬೆವರಾಜ ಅರಸು, ಶ್ರೀ ಜೆ.ಹೆಚ್. ವಟೇಲ್‌, ಶ್ರೀ ಟಿ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಬಿ.ಪಲ್‌. ಸುಭ್ರಮಣ್ಯ ಡಾ॥ ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ ಮತ್ತಿತರ ಹಲವು ಗಣ್ಯರ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಹೊರತೆರಲಾಗಿದೆ.

ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮರ ಹಾಗೂ ದೇವೇಂದ್ರಗೌಡ ಮಾಲಿ ಹಾಟೀಲ ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುವಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೊಲಾರು ಮಲ್ಲಾಜ್ ಅವರ ಬಗೆಗಿನ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲು ಹೆಚ್ಚುಯೊಂದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಲೇಖಿಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಆಂದುಮಾಡಿ ಮುದ್ರಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಸತ್ಯಾರ್ಥಿ ಮುದ್ರಣಾಲಯದ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟುಗಳ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಪ್ರಸ್ತರವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ, ಸಂಖೋಧಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಒಂದುಗಳಿಗೆ ಸಂಸದೀಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚನ ಆನುಭವ ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸಚಿದಾನಂದ ಲ. ಖೋತ

ಸಭಾಪತಿ
ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತು

ಕೃಷ್ಣ
ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷ
ಕನಾರ್ಚಿಕ ವಿಧಾನ ಸಭೆ

ಲೇಖಕರ ಮಾತು

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ವಿಧಾನ ಮಂಡಳದ ಸಚಿವಾಲಯವು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಗಳ ಬದುಕು-ಬರಹ ಮಾಲಿಕೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತರ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಭಿನಂದಾರ್ಥಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ತುತ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಕಡತಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಕರಗಿ ಹೋಗಬಹುದಾದ ಪ್ರತಿಭಾಗಳನ್ನು ಹೊರತಂದು ಅವರ ಜೀವನ-ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಕುರಿತು ಅವರ ಬಿಂತನಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟಗಳ ಬದುಕು-ಬರಹವನ್ನು ಈಗಳೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದು. ಅಂತಹ ಸಾಲಿಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕದ ಗಾಂಧಿ ಎಂದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪದೆದಿರುವ ಶ್ರೀಸ್ತಿನಿ ಸಿಮಾಯಿ, ಶ್ರೀ ಕೌಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ನವರ ಬದುಕು-ಬರಹಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತರವು ಸೇರ್ವೆಚೆಯೊಂದಿರುವುದು ದಾಖಿಲಾರಾವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಅಂತಹ ಅಪರಾಪದ ರಾಜಕಾರ್ಯ, ರಾಜಕೀಯ ಮುಖ್ಯಾತ್ಮಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಸ್ತರ ರಚನೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸಚಿವಾಲಯದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪಸಮಿತಿಯು ನಮಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದ ಅತ್ಯಂತ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ.

ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟುವರು ರಾಜಕ್ಷಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಕೌಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅತ್ಯಂತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ವಾತ್ಮಸಮರ್ಪಳಿ ಸ್ತ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಪಕ್ಷನಿಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಗಂಭಿರ ಸ್ವಭಾವದ ಕೌಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ 1952ರಲ್ಲಿ ಸುರುಫರ 1957ರಲ್ಲಿ ಸೇಡಂ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸರ್ಫಿಗೆ ಅಂಯ್ಯಾಗಿದ್ದರು. 1968-1974, 1974-1980 ಹಾಗೂ 1984-1990ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1954ರಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸ್ವೀಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಮ್ಯಾನ್ಯಾರ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಮಿತಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1935ರಲ್ಲಿ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಸೇರ್ವೆಚೆಯಾಗಿ 1947-48ರಲ್ಲಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಂಗ್ ಕಮಿಟಿ. ಅವಿಲ ಭಾರತ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಕ್ರಾರಿಕೆ ಯೋಜನೆ ಹೆದರಾಬಾದ್, ಹಿಂದಿ ಪ್ರಜಾರ ಸಭಾ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಖಾದಿ ಗ್ರಾಮೋಜ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮಿಥ ಸರಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸೇವೆ ಅನನ್ಯವಾದುದು.

ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನೇರವಾದ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅವರ ಕಾರ್ಯದಶೀಲ್ಯಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಬಿ. ಪಾಟೀಲರು ಹಾಗೂ ಉಪಕಾರ್ಯದಶೀಲ್ಯಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜು, ಅಧಿನ ಕಾರ್ಯದಶೀಲ್ಯಾದ ಕೆ.ನೂರ್ ಮಹಮ್ಮದ್, ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಧಾಗದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂತಪಮಾರಿ ಹಾಗೂ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪನಿತಿಯ ಶಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಕನಾಟಕ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವಿ.ಆರ್. ಸುದರ್ಶನ್ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಉಪ ಸಮಿತಿಯ ಚೈರ್ನರ್ನರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ಪಾಟೀಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಳು, ಸದಸ್ಯರಾದ ಡಾ॥ ಏರಬಿಸಮಂತರೆಡ್ಡಿ, ಡಾ॥ ಚುದ್ರುಶೇವಿರ ಕುಬಾರ, ಶ್ರೀ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚಂದ್ರು, ಜ.ಎನ್. ಗಢ್ಡದೇವರಮರ, ಆರ್. ದ್ರುವನಾರಾಯಣ, ಶ್ರೀ ಕಳಕಪ್ಪಬಂಡಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಉಮಾಶ್ರೀ ಅವರಿಗೂ ಈ ಕ್ಷತ್ರಿ ಅಂದವಾಗಿ ಹೊರಬರಲು. ಹಸ್ತ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚಿಸೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಶ್ರೀ ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್ ಅವರಿಗೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ.

ನನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸದಾ ಸಹಕರಿಸಿ ಬೆಂಬಲಿಸಿರುವ ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ತುಳಸಿಗೌರಿ, ವಿ. ಮಂಜುನಾಥ್, ಎ.ಎನ್. ಮುನಿರಾಜು ಹಾಗೂ ಕುಮಾರಿ ಸವಿತಾ ಅವರನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ. ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಉದ್ಯಾದಿಂದ ಕ್ಷಮ್ಮತ್ವೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಶಹುಪ್ರರದ ಮಮ್ಮಾಜ್ ಅವರನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎಂಬು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರಾನವರ ಕುರಿತು ಕೊಲ್ಲಾರು ನೀಡಿದ ಸಂದರ್ಶನದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಖ್ಯಾತ ಕವಯತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಶೇಷಾಧಿಕಾರಿಯಾದ ಡಾ॥ ಟಿ.ಸಿ. ಪೂರ್ವಮಾ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಿದ ಡಿ.ಟಿ.ಪಿ. ಕಾರ್ಯಪೂರ್ವಗೌಳಿಸಿದ ಬಿ.ಎಂ. ರವಿಕುಮಾರ್, ಬಿಲರಾಮ್, ಕುಮಾರಿ ಶಶಿಕಲಾ ಹಾಗೂ ಕುಮಾರಿ ಪವಿತ್ರ ಪ್ರಿಯಾ ರವರನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಇರಲಾರೆವು.

- ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ
- ಡಾ:ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಗೌಡ ಮಾ.ಪಾ.

ಪರಿಚಯ

ಮುನ್ನಡಿ
ಲೇಖಕರ ಮಾತ್ರ

V
VII

ಭಾಗ-1

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ

● ಹಿನ್ನೆಲೆ	- 03
● ಕೊಲೂರು ಮೂಲವಲ್ಲ!	- 06
● ಸರಳ ಜೀವನದ ಮಾತ್ರಾರ್ಥಿ	- 06
● ಮೊದಲನೆಯ ಮಗನ ಜನನ	- 07
● ಕೃಷಿಕ ಕುಟುಂಬ	- 07
● ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತು ನಿನ್ನ ಮಗ ಏನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು?	- 09
● ತಂದೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ	- 10
● ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ	- 11
● ದಾಂಪತ್ಯದ ರಸ ಘಳಿಗೆ	- 13
● ವಿದ್ಯೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿದ ಅನಕ್ಕರಸ್ವ ಮುಡದಿ	- 15
● ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಬದುಕಿನ ಸಾಂಪರ್ಯ, ಸಂದೇಶಗಳು	- 18
● ಸಾಂಪರ್ಯ ಸಂದೇಶ	- 22
● ಧಾರ್ಮಿಕ ಸುಖಿಕೆ	- 28
● ಯುವಜನತೆಗೆ ಸಂದೇಶ	- 30
● ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರೇಮ	- 33
● ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳು	- 34

ಭಾಗ-2

ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೊಲುರು ಮಲ್ಲಜ್ಞನವರ ಪಾಠ

● ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದರ್ಶನ	-	41
● ಹೃದ್ಯಾಚಾರ್ಯ ವಿಹೋಚಿಸೇಗೆ ಹೋರಾಟ	-	42

ಭಾಗ-3

ರಾಜಕೂರೆಣ ಮತ್ತು ದಚನಾತ್ಮಕ ಜಾಯೋಗಳು

● ಶಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ	-	61
● ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ	-	62
● ಶಾಸಕನಾಗಿ ಮರು ಆಯ್ದು	-	66
● ರಾಜ್ಯಸ್ಥಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ	-	67
● ನಿಂದಿ ಉಣಿ ಕೈಗಳಿಗೆಳು	-	70
● ಚೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	-	71
● ಗಾಂಧಿ ತತ್ತ್ವ ಪರಿಪಾಲನೆ	-	72
● ಕುಷ್ಣ ರೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಅವರ ಸೇವೆ	-	75

ಭಾಗ-4

ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಜ್ಞನವರ ವಿಭಾರಗಳು

● ಒಂಟೆ ಮೇಲೆನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವಿ	-	83
● ಆರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕುರಿತು	-	84
● ಗುಡಿ ಕೈಗಾಲಿಕ ಕುರಿತು	-	84
● ಸರ್ಕಾರೆತರ ಗುಣತ್ವದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆನ ಜೀವಿ	-	86
● ಧರ್ಮ ಸಾಗರ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಂತರ್ಕರ ವಾಟಿನೆ	-	88

● ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಆಕ್ಟನ್ ಪರಿಪು	-	90
● ಮೈಸೂರು ಅಪ್ಪೇಶ್ವರೀಯೇವನ್‌ ಮಹಾದೇವ	-	93
● ಮೈಸೂರು ಉನ್ನತಿ ಆಗ್ರಹಿತ್ವಾರ್ಥಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾ ಕಮಿಟಿ	-	95
● ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಗಡಿ ಜೊಂಡಾಳೆ	-	97
● ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ನೀರು ವಿವಾದ ಮಹಾದೇವ	-	104

ಭಾಗ-5

ಗೌರ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪನದು

● ನವ್ಯ ರಾಜಕೀಯ ಗುರು - ಎಸ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್	-	109
● ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತಿದ್ದು ಮಲ್ಲಪನವರು - ಶರೀರಪಣ್ಣಾರ್ಥಿ ದರ್ಶನಾಪೂರ್	-	110
● ಕವ್ಯ ಗಾಂಧಿಜಾರಿ - ಟಿ.ಎಂ. ಕುಂಡಕಾರ್	-	111
● ಹಾಷ್ಮಾಚ್ಯಾದೇಶ್ವರ ಕಾಣಿಕೆಂಡ ಗಟ್ಟಿ ಸಾಯಕ - ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಾರ್ಥೇಣ	-	112
● ದಕ್ಷ ನೇತಾರ್ - ಭೀಮನೇನರಾವ್ ಇಮಾದತ್ತ	-	113
● ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸೇವಾನಿ - ನರಸಪ್ಪಾರ್ಥಿ ದರಿಯಾಪೂರ್	-	114
● ಗಾಂಧಿ ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲಕ - ಜಗದೇಶಪ್ಪ ಹಾಲಿಫಾಮಿ	-	115
● ಮಾನವತಾಮಾದಿ - ವೆಂಕಟಪ್ಪಾರ್ಥಿ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ್	-	117
● ಪ್ರದ್ವಾರ್ಯಾದ್ ಕನಾಕಪರ್ಕ ಗಾಂಧಿ - ಮಲ್ಲಣ್ಣ ಅಂಬಿಗೇರ್	-	118
● ಧರ್ಮಸ್ಕ್ಷಿ ಜಯವಂದ ದಿವ್ಯ ಪ್ರಕ್ರಿಗಳೆಯ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಕುರಿತು ಜೊಂಡಿರು	-	121

ಭಾಗ-6

ಭಾವಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪನ

ಭಾಗ-1

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ
ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ

ಪರಮ ಪದವಿಯ ನಿಮ್ಮಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ.
ಪರಮ ಪದವಿಯ ನಿಮ್ಮತಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳಿ.
ಎನಗೆ ನಿಮ್ಮತೊತ್ತು ಸೇವೆಯೇ ಸಾಕು,
ಮಹಾಲಿಂಗ ಗಜೇಶ್ವರ ದೇವಾ
ಪರಮ ಪದವಿಯ ನಿಮ್ಮಾದೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ ಹೊಳ್ಳಿ.

- ಗಜೀಶ ಮಂಜುಣಿ

ఓన్‌నైలీ:

మయాప్రేరువరు అత్యంత విలిఫ్ఫావాద తక్కి సామచ్ఛ్వాద చోద్యుక్క కోతల్పాపన్న, ఆశాదురణ స్వేచ్ఛాభిషమన్న మాందిదవరాగిరుత్తారే. తమ్మి శాలద సమాజ హగొ రాష్ట్ర ఎదురిశుత్తిరువ శమస్కేగళిగే సమభిషాగి రాగో సమయానుసూరయాగి స్థంబిషప మూలక అచరు ఉలన్నీల ష్కిత్తమన్న పదముకొళ్ళుత్తారే.

ఆధునిక భారతద సందయిదల్లి బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదపై, నమ్మపరిగే సమాలాగి పరిణమిసి స్వాతంత్య సంగ్రామద రూపదల్లి సమగ్ర రాష్ట్రియ స్వాదనక్క ఆవకాశ కల్పిసికొట్టితు. ఐంతప సామాషిక స్వందనప ఐసేక రాష్ట్రియ హగొ ప్రాదేశిక మట్టద నేతారంగి జన్మప్రిత్తిత్తు. దాదాబాయి నవరేణ్ణి, లోకమాన్య తిలక గోపాలకృష్ణ గోవిలే, లాల లజపతరాయి, ఏసాపారకర, ఆరవింద ఘోష, ఎం.జి. రానడె, బిపినోచంద్రవాల, వల్లబ్భబాయి పటేల, మహాత్మగాంధీజి చొప్రోటిర ఆజాద్, భగత్‌సింగ్, సుఖాంచొప్రోణ్, నేకరు మత్తు ఆంబేడ్కర్ మంతాద ధీరోదాత్త ష్కిత్తిగణు రాష్ట్రియ మట్టదల్లి స్వాతంత్య, సంగ్రామద ఉక్కణియన్న ఒడిదు మాగ్ఫదరణసమిత్తరు.

ఇవరంతే నడ్యేకర్ మంజప్ప డి.బి. కల్యాకర్, హిమంతరాయ కౌజలగి, చీన్సిబిసప్ప అంబలి, హళ్ళికేరి గుద్దెప్ప, ఆర్.ఆర్. దివాకర్ మత్తు గంగాధరరావ్ దేవపాండ ముంతాదవరు అగ్రగణ్యరు. ఇవరు రాజ్యమట్టదల్లి ముంచోణయల్లి నింతు స్వాతంత్య సంగ్రామద రాష్ట్రియ రథవన్న ఎలోయివల్ల రాష్ట్రమట్టద నేతారంగి సమాయకరాదరు. ఈ రీతి స్వాతంత్య హోరాటిదల్లి ఆద్యత ప్రతిభే, ఆదమ్మ చీతన మోంది, అనుపమ సేవ సల్లిసిదవరల్లి కొలూరు మల్లప్ప ఒబ్బరు.

కొలూరు మల్లప్పనపరు తావు బాళి బదుకుతీరువ సముదాయవన్న ఎచ్చరిసి ఆపర నోవ్-నలివగళిగే స్థందిసి సాధిసిద సాధనేగళూ గమనాహస. ఆపర ప్రగతి ఒందు విశాల వరకాచిత్రదంతే నమ్మి కణ్వుండ నిల్లుత్తదే ఎంబుదన్న నామ్మారూ మరేయివంతిల్ల. కొలూరు మల్లప్పనపర బముముబి ప్రతిభే హగొ ఉన్నత ష్కిత్తమన్న శబ్దగళల్లి సేరే ఒడియుపుదు అత్యంత ష్కిత్తమాద కాయి. తమ్మివినయశీల గుండిదాగి ప్రచారద బేస్ను హత్తదే ఎలేమరేయ కాయియంతే సమాజ సేవ మాడిద్ద అధ్యయనాహసవాగిచే.

ಅವರ ಆಳಾದ್ವಾದ ಪ್ರತಿಭೆಯು ಅಪಾರವಾದ ಅನುಭಾವ ಹಾಗೂ ಅಪ್ರತಿಮ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವೈವಿಧ್ಯ ಪ್ರಾರ್ಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಅವರು ಎಂದೂ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದವರಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಜೀವನ ವ್ಯತ್ಸರಿತವನ್ನು ಚಿಂತಿಸು. ಸಂಶೋಧಕರು ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಸ್ಥಿಗಳು ಅಳವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ನಿಸ್ಸಾರ್ಥಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ದೈದ್ಯತ ಹಾಗೂ ಅದರಿಂದ ಸೇರಿದಿಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನರಿಗೆ ಒಬಗಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹೊಣೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಲುವು ಮಲ್ಲಪ್ರವರ್ತನೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ ಅವರ ತತ್ವದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಗಳು ಮುಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನವರಿಗೆ ಉಪಲಬ್ಧವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದಿವೆ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕ್ಷೇತ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕನಾಂಟಿಕದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಜರಿತ್ಯೆಂದರೆ ತಕ್ಖಾರೇ ನಮಗೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಹೆಸರು ಕೊಲುವು ಮಲ್ಲಪ್ರವರ್ತನೆ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ರಥವನ್ನೇದೆ ಮಲ್ಲಪ್ರವರ್ತನು ಉಂಡ ನೋವು ಹೇಳಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತಕ್ಖಾರ್ಗಳನ್ನು ಬಾಚು ತಪ್ಪದೆ ಅನುವಾಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ಅವರು ಸತ್ಯಮಾರ್ಪಣ ಮಾತ್ರವೇ, ಸಮ್ಮಾನಿಸುವು ಕಂಡ ಧೀಮಂತ ಪ್ರತ್ಯರು.

ಇವರೊಬ್ಬ ನಿಷ್ಘಾರ್ಪಂತ ರಾಜಕಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಈ ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕನಾಂಟಿಕದ ಏಕೀಕರಣದಮರ್ಮಗೆ ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಬದುಕು ಅವಿಸ್ರಾರಣೆಯಾದುದು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಂಟಿಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಲ್ಲಿ ಅವರದು ಪ್ರಧಾನ ವಾತ್ತ. ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯೇ ಒಂದು ಉಜ್ಜಲ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಯಾಗಿದೆ. ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿ ಅಪ್ಪಟಿಗಾಂಥಿವಾದಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ರವರ್ತನೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಚಂತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ೧೯೬೫ನೇ ಸಮಕಾಲೀನ ಯುವ ಹೀಳಿಗೆಗೆ ಅದರಣೆಯ. ಅದರ್ಥ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರೂ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯದ ಮಾತಾಗಿದೆ.

ಸತ್ಯಸಂಧತೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಮನೋಪ್ರತಿ, ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮಾನವೀಯತೆ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ಗುಣಗಳು. ಅವರು ಸಾಧಾರಣ ವ್ಯಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಚೀತನ ಶಕ್ತಿ ಹುದುಗಿತ್ತು. ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಅವರು ಜನ ಮನಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಿತ್ವಯ ಚಿಲುಮೆಯಂತಿದ್ದರು. ಮಾನವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ, ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ನಂಬಿ ಜೀವನದ ಸುಖ-ದುಃಖಗಳನ್ನು ಸಮನಾಗಿ ಎದುರಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವರು ಅವರು. ಮಾನವನ ಸರ್ವಾತ್ಮೋಮುಖ ಏಳಿಗಿನಿಗೆ ತಮನ್ನು ಭಾರತ ಮಾತೆಯ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವಾದಿಗಳಿಗೆ, ದಾಂಭಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಮಜ್ಜಗರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಒಂದ್ದು ಬಸವ, ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಡಿರೆ ಹಾಗೂ ಜ್ಯೋತಿಭಾಪ್ತಲೇಯವರ ಆದರ್ಥ ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಸುತ್ತಲಿಟ್ಟ ಒಂದು ಉಂಡೆಯೇ ಕೊಲುಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು. ಅವರು ಕೇವಲ ಷ್ಕಟೀಯಾಗಿರದೆ ಒಂದು ಶ್ಕಟೀಯಾಗಿ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕದಲ್ಲಿ ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಜೀವನ ಸಾಧೆಯಲ್ಲವೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ತಮಗಾಗಿ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದೇ ಹೆಚ್ಚು.

ಈ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಗಾಂಧಿವಾದಿ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲುವುದು ಅತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪ್ರದೇಶ ಅಥವಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥವರು ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನೇರೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಬಿಂಭಿನೋಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಷ್ಕಟೀ ಚಿತ್ರಣಿದ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಕಾಲೀನ ಭಾರತ ಸಾತೆಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನಾ ಚೆಳುವಳಿಯ ಮಗ್ಗಲಾಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಈ ದೇಶ ಈ ನಾಡು ಕಳೆದ 50 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಂಥದಲ್ಲಿ ಹೋರಣಿದೆ? ಯಾವ ಅಯಾಮಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ? ಯಾವ ಸಾಧನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ? ಎನ್ನುವುದರ ಒಟ್ಟು ಆಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೊಲುಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅವರು ಷ್ಕಟೀಯಾಗಿ, ಒಂದು ಶ್ಕಟೀಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಸಮಕಾಲೀನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜೀವಂತ ಆಧಾರವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅಪ್ರಾವ್ಯ ಷ್ಕಟೀಯನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಪರಿಚಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮತ್ತು ಬಯಕೆಯಾಗಿದೆ.

ಇಂದಿನ ಹೀಗಿಗೆ ಅವರ ಬಡಿದೆಬ್ಬಿಸುವ ರೋಮಾಂಚಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮೇಲಕು ಹಾಕಬೇಕನ್ನುಪಡೇ ಈ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕೃತಿಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ದೊರಕಿರುವಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಈ ಕೃತಿಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಕೊಲ್ಲಾರು ಮೂಲವು!

ಆಂತಹ ವಾಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿತ್ತೆ ಕರ್ಮಕಾರಿಗಳ ಶ್ರೀ ಜಾಗರೂತ್ತಿಪ್ರಸಾದರ್ಶ ಕ್ರಿ
ಣಪೂರ್ವದ್ವಯೇಗೆ ಹೊನ್ನಾರ್ಥಾ ದೀಪಕ ದೋಷದ್ವೈ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಹೊರಿಸಿ. ಅಂತಹ ಒಂದು ದೀಪಕ
ದ್ವೈ ನಾಲ್ಕಿಂದ ಮುಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಹೊರಿಸಿ. ಅಂತಹ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಾರ್ಥಕ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಿ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ರಿ
ಣದಿಂದ ಸುಧ್ಯ ತೆರೆದಾಗಿ.

సుఖ ప్రాంత లక్ష్మియానిచే ప్రశ్నలు జర్మనీ లోపించాడు. అస్తు వ్యక్తిగతికి పరిప్రమాదించాడు. ఆవటం ముఖ్యితో కుటుంబమందిష్టు, ఇంగ్లాండ్ రాజుకుణి కాల్ఫ్రాన్, ప్రైస్టిల్ సాంక్రమించి ఉండి, నీటికాల్చించి ఉపాయ తప్పనిసరిగ్గి ఉండి అనిపించాడు.

కుటుంబ దీర్ఘకాలిక ప్రమాదాలకు

ମୁଖ୍ୟମନ୍ୟାନର କେତେବେଳେ ପାଇଲୁଥାଏ କହିଲା କାହାର ଲିଙ୍ଗକୁଣ୍ଡଳର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବିତରେ
ଯାଦିଗିରି ତାତ୍ତ୍ଵବ୍ୟକ୍ତିରେ ପ୍ରାଣବ୍ୟକ୍ତିରେ ଅତ୍ୱିକରି ଦେଖିଲୁ କେବଳ ଶରୀରରେଇସୁମି ମେଳିଦେଇ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠମଧ୍ୟ ଲିଙ୍ଗକୁଣ୍ଡଳର କାମରେଣାକୁଣ୍ଡଳ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲିଙ୍ଗକୁଣ୍ଡଳର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜୀବିତରେ
କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ କାମରେ

ಲೀಂಗಪ್ಪೆ ಭೀಮಪ್ಪ ದಂಪತ್ತಿಗಳು ಗ್ರಾಮದ ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವರಿಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಹಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀ ಈಶ್ವರ್ ಚಂದ್ರ ಎರಡನೆಯ ಮಗನಾಗಿದ್ದರು. ಈ ದಂಪತ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹಿರಿಯ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಲಕ್ಷ್ಯತ್ವಿಯಿಂದಾಗಿ ಇಂದು ಗ್ರಾಮದಿಂದಾದಿ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದೇಸರನ್ನು ಆಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮೌದ್ದಲನೆಯ ಮಗನ ಜನನ

ಮಲ್ಲಪ್ಪ 1905ರಲ್ಲಿ ತಾಯಿಯ ತವರು ಮನೆಯಾದ ಹೋಗಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಲಿಂಗಪ್ಪ ಭೀಮಪ್ಪರ ಉನಂದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟ ಭೀಮಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀ ಮೈತ್ರಾರದ ಸುಖ್ಯಾರ್ಥಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಲು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದರು. ಈ ದೇವರ ಹೆಸರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊದೆಯೇನೋ, ಅಷ್ಟೇ ಮೆಂತುಗ್ರೀ ಮುಂದೆ ಕೀರ್ತಿ ದುರ್ಬಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಬುದು ಅವರ ಹುಸುಂಧರ ಬಂಡೆಯಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ ಹೇಗೆ ಆತ್ಮಾ ಸುಖಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಕುಟುಂಬದ ಮೌದ್ದಲನೆಯ ಮಗನಾಗಿ ಉಂಟು ಜನಿಸಿರ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಶಾಕಾಂಗಿ ತಂದೆಯವರಿಂದ ಬಳಿಕೆಪ್ಪು ಘೃಫಾಣಿತಾದರು.

ಕೃಷ್ಣಿಕೆ ಕುಟುಂಬ

ಲಿಂಗಪ್ಪಮರ ಮನೆಯೊಷ್ಟು ಹೂಲಮತ (ಕುರು) ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿತ್ತು. ಅಂದರೆ ಕುಟುಂಬಿ ಪ್ರಪಂಚಾಯಿ ಮನೆಯನ್ನೇ ಈ ಮನೆತನದ ಪಾರಂಪರಿಕ ಖಾದ್ಯಾಗಾಗಿತ್ತು. ಕುಟುಂಬಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣಿಯನ್ನು ಅಧರಿಸಿದ ಈ ಮನೆತನವು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗಾಯಿ ಕೃಷ್ಣಿಕೆಯನ್ನು ದೇವಾಲಿ ಮಂತ್ರಪ್ರಿಯಾ ದೀಪಾಲಿಯನ್ನು ನಮಸ್ಕಿರ್ಣಾಪಿ ಬಂದ ಕೃಷ್ಣಿಕೆ ಕೃಷ್ಣಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈ ಹೂಲಮತ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಕುಟುಂಬ ಜಳಗಾಗಿಪರೆಯೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡ್ಲು ಪರಿಗಳಿವೆಂಬಾಗುತ್ತದೆ.

ತಿಂಗಳಾಗ್ಗೆ ಶಾಪರಿಗೆ ಹೆಸರುಪೂರ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಶಾಪರಾಸ್ಯಾಗಿ ಈ ಸಮುದ್ರಾಯದ ಜನತೆ ನೀರೆಶ್ವರ, ರಘುಲಾರಲಿಂಗ ಹೇಳು ಪೂರ್ಣಗಾರಿಯ ಮುಂಡಾದೆ ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಆರಾಧಿಸಾಲ್ಪತ್ರಿ. ಕೊಲಂಬಿನ ನೀರಾಷ್ಟು ಹೆಸರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಪೂರ್ವಜರ ಹೂಲದ್ವಾರಾಗಿತ್ತು. ಈ ಶಾಪರಾಸ್ಯಾಗಿ ಏಲ್ಲಾರೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡ್ಲು ಪರಿಗಳಿವೆಂಬಾಗಿತ್ತದೆ.

ಹೂಲಮತ ಸಮುದ್ರಾಯದ ಜನತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಲಪು ವೀಶಿಷ್ಟ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಶಾಪರಾಸ್ಯಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಪೂಜಾರಿಗಳಿಂದು ಈ ಕುರುಬಿ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಯಾವುದೇ

ವ್ಯಾಪಾರಿ ಅಥವಾ ಚೆಡ್ಡಮಿಕ ಸಾಹಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮುಂಚೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ತಿಗಿತೆ ಅಥವಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭೇದ ಭಾವ ಇಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಕುರುಬಿ ಸಮಾಜದ ಹಿರಿಯರ ಶುಭ ವಾರ್ಯಕೆಳಸ್ನು ಹಾಗೂ ಅಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಕುರುಬಿ ಪಂಗಡವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದ್ದರೂ ಆ ಸಮಾಜದ ಜನ ಕೆಲವೊಂದು ಅರ್ಚಕ ವರ್ಗದ ವಿಶೇಷ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೌರವ ಮತ್ತು ತಂದೆ-ತಾಯಿಗಳಿಂದ ಪೂರ್ವಜರಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸಾಹಸ ಪ್ರಪೃತಿ ಹಾಗೂ ಧೀರೋದಾತ್ಮಕೆಗಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಒಬ್ಬ ಧೀರ ನೇತಾರರನ್ನಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮೆಲು ಅವಶ್ಯಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟವೆ.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಚಿಕ್ಕವರಿರುವಾಗಲೇ ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಕೊಲುಬಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಯಾದಗಿರಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದರು. ಯಾದಗಿರಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನರ ಅಜ್ಞ ಭಿಮಪ್ಪನವರು ರೇಲ್ವೇ ಕಂಪನಿಯ ಗುತ್ತಿಗೊರರಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಆದು ಆವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ತವರೂರಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣಾದಿಂದ ಅವರು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತರಾದರು. ಆವರ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆಯ ಯಾದಗಿರಿ ರೇಲ್ವೇ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ ತುಂಬ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ.

ಯಾದಗಿರಿ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮನೆಯ ಪರಿಸರ ಅತ್ಯಂತ ಸ್ವೇಹಮಯವು ಹಾಗೂ ಸೌಹಾದರ್ಯಮಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆತನವು ತಮ್ಮ ನೇರಹೊರೆಯವರೋಂದಿಗೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿತ್ತು. ಅವರ ನೇರೆ ಹೊರೆಯ ಜನರು ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಜಾತಿವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ತರಹದ ವೈಷಣಮ್ಮೆಲ್ಲದೆ ಅತ್ಯಂತ ಸುಮಧುರವಾದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ವಿಶಾಲ ಹೃದಯ ಉದಾತ್ಮ ವೃತ್ತಿಕ್ಷಣದ ಬೆಳವಣಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಚಿಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾಗ ಕೃಷಿ ಹಾಗೂ ಕುರಿಗಾಯ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ತೋಡಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರ ಮನೆತನದಲ್ಲಿ ಎದುನೂರು ಕುರಿಗಳ ಸಂಗ್ರಹವಿದ್ದು, ನಾಲ್ಕು ಜೋಡಿ ಎತ್ತಿಗಳ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸಾಯವಿತ್ತು ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ಕುರಿಗಳನ್ನು ಉಾರ ಹೊರಿಗಿನ ಹಲ್ಲುಗಾವಲಿಗೆ ಮೇಲಿಸಲು ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು. ಅವರ ಚಿಕ್ಕದಿನ ಆಸಕ್ತಿ ಪೂರ್ಣಕಾರ್ಯಕಾರಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತು ನಿನ್ನ ಮಗ ಏನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು?

ಅವರ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ಸದಾವರ್ಕಾಶ ಒದಗಿಬಂತು. ಯಾದಗಿರಿ ನಗರದಲ್ಲಿಯೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿದರು. ಆಗ ಮರಾತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ವಸೀಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದಿತು. ಮರಾತಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಏದನೆಯ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದರು. ಏತನ್ನದ್ದು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರ ಉದ್ಯು ಮಾಡ್ಯಾಮದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಅರಂಭಿಸಿತು. ಮುಂದೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಉದ್ಯು ಮಾಡ್ಯಾಮದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ವಸೀದರು. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಎರಡೂ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ನೇರಿದ ಶಿಕ್ಷಣರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸದಾವರ್ಕಾಶ ಒದಗಿ ಬಂದಿತು. ಅವರ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಸಳ್ಳಿಯ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಸ್ವಾಮಿ, ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮಾನ್ ಸಾಕೆಬೆ ಎಂಬುವರು ಒಳಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಉಭಯೀತರರಿಗೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೆಂದರೆ ಅಚ್ಚು-ಮೆಚ್ಚು.

ಒಂದು ಮಹತ್ತದ ಫಟನೆಯು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತಿರುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರನ್ನು ತಮೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಲಿಂಗಪ್ರಾಪ್ತನವರಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಅದೇ ರೀತಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದಂತೆ ಭೂಕಂಡಾಯವನ್ನು ಒಬ್ಬನೆಲ್ಲ ಕಂಡಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮನಸೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಗುವನ್ನು ತಮೊಡನೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ “ಕುರಿಗಾಯಬೇಕಾದ ಈ ಹುಡುಗನನ್ನು ಏಕ ಸುಮರ್ಮೆ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದಿ” ಎಂದು ನುಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಲಿಂಗಪ್ರಾಪ್ತನವರು “ನನ್ನ ಮಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತು ನಿಮ್ಮಹಾಗೆ ಮುಂದ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾನೆ”. ಎಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಆ ಅಧಿಕಾರಿ “ಶಿಕ್ಷಣ ಕಲಿತು ನಿನ್ನ ಮಗ ಏನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ?” ಎಂದಾಗ ಈ ಮಾತುಗಳು ಲಿಂಗಪ್ರಾಪ್ತನವರಿಗೆ ಆಳವಾದ ವೇದನೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು.

ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ತಮ್ಮ ಮಗನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ಅವನೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಏಳನೆಯ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರ್ವಸೀ ಆ ನಂತರ ಮಾಡ್ಯಾಮಿಕ ಶಾಲೆ ದೂರದ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹಾಗೂ ಕೆಟುಂಬಿಕ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಗಾಗಿ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದಾಗಿ ಕೆಟುಂಬಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ತಂದೆಯ ಪ್ರೇರಣೆ

ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಬಿತರಾದರು. ಈಗ ಅವರ ಜೀವನವೇ ವಿಶಾಲ ಶಾಲೆ. ಅವರು ನೇರೆಹೊರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಅನುಭವಿ ಜನರ ಒಡ್ಡಾಟದಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಗಂಡುವಾದ ಪ್ರಭಾವವೂ, ಫ್ರೆರೆಕೋಯೂ ಉಪಲಭ್ಯಾಯಿತು. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಅದರ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಅವರ ತಂದೆಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಬೇಕು. ಅವರು ತಾವು ಹೊರೆತ್ತೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಮಗನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದುದೇ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಮುದಾಯದ ವರ್ಕೆಲರ ಒಡ್ಡಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರು ಚಿಕ್ಕವರೆದುವಾಗಲೇ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಹೆಡ್ಡಾಬಾದಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಅಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಂತ ಸುರಕ್ಷಿತ ಹಾಗೂ ಪ್ರಭಾವಿಯಾದ ಜನರ ಸಂಪರ್ಕ ಒದಗಿ ಬಂತು.

ಇವೆಲ್ಲಪ್ರಾಗಳಿಂದ ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರು ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಪ್ರಪೆಟಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದರೆಯಿದ್ದ ವಿಷಯ. ಅವರು ಆತ್ಮಂತ ಸುಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಪ್ರೇಮಿಗಳಾದ ಗುಜರಾತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮನತೆನದ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾರ್ವಾದಿ, ಲಿಂಗಾಯತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಮಾಜದ ಜನತೆಯ ಜೀವನದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಆಳಕಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆವಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರ ಎನ್ನೀಯ ನೇರೆ ಹೊರೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದಿದ್ದಷ್ಟು.

ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಅವರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಸಮುದಾಯದ ಜನತೆಯೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಪ್ರಪೃತೀಯನ್ನು ಎಲ್ಲದೂಡನೆಯೂ ಸಹಬಿಳ್ಳಿಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮ ಸಮುದಾಯ ಪಂಗಡ ವಿಷಯವಾಗಿ ಆವರಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರವೂ ಆತ್ಮಂತ ನಿರ್ಣಾಯಕ ವಾತ್ರ ವಹಿಸಿತ್ತು.

ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರ ತಂದೆಯವರಾದ ಲಿಂಗಪ್ರಸವರಿಂದ ಪರಿಜನ, ಅಂಬಾಂತಿ ಮುಂತಾದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನರು ಸಲಹ ಪಡೆಯಲು ನಾಯು ನಿರ್ಣಾಯಕಾಗಿ ಅವರ ವರ್ತ್ತಿ ಆಗಾಗ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಿಂಗಪ್ರಸವರ ನಾಯುವರ ನಿಲ್ಲವು ಆ ಪ್ರಚೆತದಲ್ಲಿನ ಜನಷ್ಠಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರ ತಂದೆಯವರು ತಮ್ಮ ನೇರೆಹೊರೆಯವರೊಡನೆ ಆತ್ಮಂತ ಸೌಹಾದರಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಭ್ರಾತ್ಯಕ್ತದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರನ್ನು ಸಮಾಜತೆ ಹಾಗೂ ಗೌರವ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ತಂದೆಯವರ ಇಂಥ ವಿಶಾಲವಾದ ಮನೋಭಾವನ ಮಲ್ಲಪ್ರಸವರ ಏಳಿಯ ವಯಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಗಂಡುವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಅವರ ವೃತ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು.

ತರುಣ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರಿಗೆ ಕೊಲೂರಿನ ಹನುಮಂತ ದೇವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಾರ ಭಕ್ತಿ ಇತ್ತು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರ ತಾತ ಹನುಮಂತಯುಸವರು ಪ್ರತಿ ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗೆ ಕೊಲೂರು ಹನುಮಾನ ದೇವರ ಗುಡಿಗೆ ಬಂದು ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೊಲೂರು ಜನರು ಇವರನ್ನು ದೇವರ ಸ್ವರಾಪ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇವರು ಹೊಗಳಾಪರಿಂದ ಕಾಲ್ಡಿಗೆಯಿಂದಲೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರು ಇವರನ್ನು ಅಪ್ಪಟಿ ದೇವರ ಭಕ್ತಿ ಎಂಬೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇವರ ತಾತಸರಯ ಕೊಲೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಇವರ ಮತ್ತು ಜನರು ಸುತ್ತುವರಿಯತ್ತಿದ್ದರು. ಭಕ್ತಿ ಭಾವನೆಗೆಂದ ಇವರನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರ ತರುಣ ಜೀವನವನ್ನು ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿ ಭಕ್ತಿ ಭಾವನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ನಂಬಿವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸಿತು. ಗುಗಲ್ಲೆ ಅಲ್ಲಾಮಷ್ಟಭು ದೇವರ ಗುಡಿಯ ಪೂಜಾರಿಯವರಿಗೂ ಕೊಲೂರು ಗುಡಿ ಪೂಜಾರಿಗೂ ಸಂಪರ್ಕವಿತ್ತು. ಒಂಗಳಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮತ್ತು ಗುಗಲ್ಲೆ ಜನತೆಯೂ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಗಂಗಾ ಸಾನ್ ಮಾಡಿಸಲು ಬೀಮಾ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣ ನದಿಗಳ ಸಂಗಮದ ಹತ್ತಿರ ಪ್ರತಿಯುಗಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದೇವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಗಂಗಾಭಿವೇಕ ಮಾಡಿ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವಾಮಾಸು ಮರಳುಂಗ ಅಲ್ಲಿಯ ನೀರನ್ನು ತೀರ್ಥಾರ್ಥವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುವ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಾರ್ಥರು ಹಾಲೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ವಧರ್ಮಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಗೆ, ಸೌಜಾರ್ಥತೆಗೆ ಇದು ಉತ್ತಮ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು.

ಕೊಲೂರು ಜನತೆಯೇಂದಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಒಂದು ಆಂಶವು ಕೂಡ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರಿಗೆ ಸಮೇಕದರಕ್ಕೆ ಭಾವನೆ ಮಾಡಲು ಕಾರಣವಾಗಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆ ಮುಂತಾದ ಒಕ್ಕೆಯ ಒಂಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಸೌಜಾರ್ಥತೆಯ ಬದುಕು ಸಾಗಿಸಲು ಉತ್ತಮ ತಳಹಡಿಯನ್ನೇ ಹಾಕಿತ್ಪೆಬುದುದು. ಒಟ್ಟೆನ್ನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರಿಗೆ ತಂಡ-ತಾಯಿ, ತಾತ ಮತ್ತು ನೇರಮೋರೆಯ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಗುಜರಾತಿ ಮರಾಠಿ ಮುಕ್ಕಿಗೆ ಗುರುಗಳ ಮತ್ತು ವಕೀಲರ ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ವ ಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಜಾವ್ಯಾಜನಿಕ ಸೇವೆಗೆ ಹಾದಾರ್ಚನೆ

ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರು ಪ್ರೈಡಾಪಸ್ಸೆಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟಿ ನುತರ ಜಾವ್ಯಾಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಧರ್ಮವಕೆ ನಾಜ್ಯಾಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ವಾಂಫಾಗಳನ್ನು ಗುಟ್ಟಿಗೆ ಒದಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರು ಸಮಯವನ್ನು ಸುಮುದ್ರೆ ಹೂಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರಲೀಲ್ಲ. ಕೆಫ್‌ಫೆದ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವರು ಇವತ್ತು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನಾಳೆಗಾಗಿ ಎಂದೂ ಮುಂದೂಡಲೀಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಆ ದಿನವೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸವರು ಯುವಕ ಮಿಶ್ರನಾಯಕ ಸಂಘಟಕಿಗೆ ಆಪರ್ಶಿ ಮೂಲಭೂತ ಚಕ್ಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲ್ಲನೇಯನ್ನು ಮುಕ್ಕಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಮಾನತೆ, ಸಮೇಕದರಕ್ಕಾಗಿ ಆರ್ಥಾತ್ ಆರ್ಥಾತ್ವಗೆ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂದಿನ ಸರಕಾರದ ಅಸಮ್ಯಧ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಜನರನ್ನು ಸಚ್ಚುಗೊಳಿಸಿದರು. ಬೀಳಿವ ಶಿರಿ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಆದರ್ಥ ಗುಣಗಳನ್ನು, ಉಡುತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲೀನ ಯುವಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿರಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಿಯರ ನೇರವೇ ನಲಿವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದರು. ಇದು ಅವರ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬೀಳಿದುಬಂದಿತು.

ಕೆಲವು ಪರ್ವ ಸ್ವಾಂಪುಗಳನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ ಅವರು ನಂತರ ಗುತ್ತೇಡಾರಿಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಹರಗೋಲು ಗುತ್ತಿಗೊಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಅಂತಸ್ತು (ಬಿಲ್ಲಿಂಗ್) ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅವರು ಅತ್ಯತ್ಮಮ ಗುತ್ತಿಗೊಂಡರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಯುವಕ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಜಾಗೃತಿಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾದರು. ಪ್ರಗತಿಪರ ಆಳಿತವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಫೋನ್‌ಹಿಸಿದರು. ಸರ್ವರೂ ಸ್ವತಂತ್ರರು. ಆದರೆ ಅವರು ಹಲವು ಸಂಕೋಳೆಗಳಿಂದ ಬಂಧಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಉನ್ನತ ತತ್ವದ ಸಾರವನ್ನು ಅರಿತ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಗಬೇಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ಪ್ರಬುಲ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ನಿಷ್ಪನಲ್ಲಿ ಅವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲು ತೊಡಗಿದರು. ನೋಂದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದರು.

ಯುವಕರಿದ್ದಾಗಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯವಂದರೆ ಹಾಲಮತ ಜನಾಂಗದ ಉಸ್ಕೆ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಆಗುವಂಥ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಉಸ್ಕೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಒಂದು ಲಾಭದಾಯಕ ಹುದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನದಷ್ಟು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದೇ ವೇಳೆಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯ ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸಲು ಜನಾರ್ಥನರಾರ್ವದೇಸಾಯಿ, ಜ. ರಾಮಾಚಾರ್ಯ ಅವರ ಜೊತೆಗೊಡಿ ಚಿಳ್ಳುವಳಿ ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಅಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ದ್ವಿಧಾವಂದನೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಹಂಗ್ಗಿಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ನಿಜಾಮ್ ಸರಕಾರದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದ ಕೆಲವು ದುಷ್ಪ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕುಸಿದು ಜನರಲ್ಲಿ ಕುಂಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಒತ್ತುಯಿಸುವಂತೆ ಇತ್ತು. ಆವಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನತೆಯೂ ಇವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸವಾಲಾಗಿ ಸ್ತೀಕರಿಸಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೋರಾಟಕ್ಕಿಳಿದರು. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಅವರ ಸಮನ್ಯೇಗಳ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ತಂದೆಯವರಿಂದಲೇ ನಿಷ್ಕೃತಾತ ನ್ಯಾಯದ ಅಂಶವನ್ನು ಕೆಲಿತುಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಘ್ರಾಮಾಗೆಕೆ ನ್ಯಾಯ ನೀಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಇದು ಯುವಕರಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಹತ್ವದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ‘ಮನೆ ಗೆದ್ದು ಮಾರು ಗೆಲ್ಲು’ ಎಂಬ ನಾಡು ನುಡಿಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ವಿರೋಧಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎನ್ನುಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕೆಲವರು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕೆಲವರು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದೇ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಂದಾಗ ಮಾರು ಗೆದ್ದಂತಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಪ್ರತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ದಾಂಪತ್ಯದ ರಸಫಳಿಗೆ

ಅವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಬದುಕು ಅನ್ನೋನ್ನುತೆಲುಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಸಮಾಜದ ಇತರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಮಾರಿಯಾಗಿದ್ದು. ಅವರು ಮಾಡುವೆಯಾದಾಗ ಸುಮಾರು 25 ವರ್ಷಗಳನ್ನಾಗಿದ್ದರು. ಇಂದಿನಂತೆ ಕನ್ನಡಾಷಣೆಗಾಗಿ ಉಳಿರು ಅಲೆಯಲ್ಲ. ಮನೆಯ ಯಜಮಾನರಾದ ತನ್ನ ತಂದೆಯು ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಜೀವನದ ಸಂಗಾತಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಲು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅಂದು ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ರಸ್ತಾಪೂರ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸುರಪುರ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಭಿಮಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದೆರಡು ಸಲ ಯಾದಿರಿಯ ಮನಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದ್ಯೇವ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೂಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲಿನೋ? ಈ ಸಂಬಂಧ ಏರ್ಪಡಿಲ್ಲ.

ಇದೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ರಾಂಪುರ ಮರಾಠಿ ಜನಾಂಗದವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸೇರಿಮನೆಯ ಮರಾಠರೂಡನೆ ವೈಘಾಟಿಕ ಸಂಬಂಧ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ರಾಮಂಪುರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಯಾದಿರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಓಗಾಗಿ ಅವರ ಪರಿಚಯ ಲಿಂಗಪ್ರಸವರಿಗೆ ಗಾಢವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಅವರೂಡನೆ ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮಾತ್ರಾದುತ್ತಾ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮದುವೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಪ್ರಸ್ತುತಿಸಿದರು.

ಆಗ ಅವರು “ನೋಡಿ ಯಜಮಾನರೆ ನಿಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ನಮ್ಮ ಉರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಒಳ್ಳಿಯವರಾಗಿದ್ದು, ಹ್ಯಾದೆಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನಿಮಗೂ ಸಂಬಂಧ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಲೆಯಬಹುದು.” ಎಂದಾಗ ಲಿಂಗಪ್ರಸವರು ನೋಡೋಣವೇದರು. ನಾಳೆಯೇ ನಾನು ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಬರುತ್ತೇನೆಂದು ಮರುದಿನವೇ ರಾಂಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು. ಲಿಂಗಪ್ರಸವರು ರಾಂಪುರಕ್ಕೆ ತಲುಪಿ ವಧುವನ್ನು ನೋಡಿ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಉಂಗಿಗೆ ಮರಳಿದರು.

ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರಮ್ಮ ಕುರಿತು ಲಿಂಗಪ್ರಸನ್ವರದು “ನಿನ್ನ ಬಾಳಕಂಗಾತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆನ್ನೆ” ಎಂದಾಗ ಒಂಗಿ ಹೇಳಿದರು: “ನಿಮ್ಮ ಆಯ್ದುಯೇ ನನ್ನ ಆಯ್ದು ಎಂದರಲ್ಲಿ.” ಕೆಲವು ತಿಂಗಳು ತೊಡೆ ನಂತರ 1929ರಲ್ಲಿ ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರ ಸೌಭಾಗ್ಯವತಿ ಶಂಕರಮ್ಮ ಎಂಬುವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವತ್ತಿಯನ್ನಿಗೆ ಸ್ತೋರಿಸಿದರು. ಆವಾ ಮಾದುವೆಯು ಈಲಾರ್ಡ್ ಕೊಲಾರು ಬೀರೇಶ್ವರ ದೇವರ ಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಸಕಲ ಸ್ವಾರ್ಥಿಂದ ಸಹಿತಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾರ್ಥಿಯ ಸಂಪ್ರದೇಶ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯಿಂದ ಆಪಾರ ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಾದುವೆ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಆಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಒನರು ಸೇರಿದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಮಾದುವೆಯ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು.

ಮಾದುವೆಯಾದ ಹೊಸದರಲ್ಲಿ ಆವರು ಕೊಲಾರು ಆಕ್ಷಣ್ಯ ಶರಣರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಲಿಂಗಪ್ರಸನ್ವರ ಡಾಮಿಕೆಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾದುದರಿಂದ ಆವರು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮದ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಪೂಜ್ಯತೆಯಾದ ಕಾಣತ್ತಿತ್ತರು. ಆವರು ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರನ್ನು ಮತ್ತು ಆವರ ಪತ್ರಿಯನ್ನು ಚೆಲವು ದೇವರುಗಳ ಬರಹಕ್ಕೆ ಕರೆಹೊಯ್ದಿರು. ಆಲೋಚಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಧುವಿನ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರ ಪತ್ರಿಯಾಡನೆ ಗೊಗಲ್ಲಿನ ಆಲ್ಯಾಮ ಪ್ರಭುವಿನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ಬಂದರಲ್ಲವೇ. ಮತ್ತು ಮೃಳಾಪುರದ ಮಂಗಳ್ಯ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದ ನಂತರ ಹುಲ್ಲಿಂಜಂತಿ ಮಾಲೀಂಗರಾಯ ದೇವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು.

ಆವರು ಮಾದುವೆಯಾದ ಒಂದು ಪರ್ವದವರೆಗೆ ಪಲಬ್ರು ದೇವರುಗಳ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ಇಂತಹ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ತಾದೆಯವರಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಆವರು ಆಪಾರ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗೆ ದೇವರಲ್ಲಿ ಆವರು ಆಪಾರ ನಂಬಿಗೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಸುಕೊಂಡು. ಬಸವಣ್ಣನವರ ‘ಸಾದಿತಂತೆ ಸದ ಇದೇ ಜನ್ಮ ಕದೆ’ ಎಂಬ ಮಾತಿನಾತೆ ತಮ್ಮ ನಡೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರ ಸುಮಾರು ಹದಿಸ್ಯದ್ದು ವರ್ಣ ದಾಂಪತ್ಯ ಜೀವನ ಕೊಡರು. ಆವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಬಹುಕ್ರಿಯಾದ ಸಮರಸಮಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಾಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರ ಬಹುಕ್ರಿಯಾದ ಸಂಭಾಸನಪೂರುಂಟು. ಇದು ಮಂಗಳುಪ್ರಸನ್ವರ ಬಹುಕ್ರಿಯಾದ ಮೊರತಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆವರ ಕೊಟುಂಬಿಕ ಸುಖಿ ಬಹುಕಾಲ ಉಳಿಯಲ್ಲ. ಆವರೂ ಆವರ ದಾಂಪತ್ಯ ಬಹುಕ್ರಿಯಾದ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲೆನ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿತ್ತು.

ವಿದ್ವಾಗೆ ಮಹತ್ವ ಸೀರಿದ ಆನಕ್ಕೆರಸ್ತ ಪುಟದಿ

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಸಂಗ್ರಹಿತಿಗೆ ಇತ್ತು ಉದಿಡಿರುತ್ತದೆ. ಕೈ-ಕೈ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಲೇ ಹಿಂದ್ರಾಳೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಸತ್ಯಸೀತಿಯರು ಅಂತಹ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತಾನಿಗಳೇ ಏನ್ನು ನಂಬಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಅವನು ನನಸಾಗಿಬಹುದು. ಹಿಂದ್ರಾಳುನ್ನು ಆಥಾರ್ವಂಗಿನಿಂದ ಉಂಡು ಶೋಷಣೆಭಿಸಬುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾ ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಯಾಗೇನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಂಕರಮಹಾವರು ಅಭಿರ್ಮಿನ ಶಂಕೃತಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಎಂದೂ ಸಂಕಾಳಿತ ಶ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿಜಿತಿಸಿದೆಂದರೆಂದು.

ಆದರೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೂ ತಂದೆಯಿಂದ ಶ್ವಭಾವಶರಣಾ ಅವರ ಘ್ರಣೆಯನ್ನು ಅಗಿನಿಂದಲೇ ಮೂಡಿಕೊಂಬು ಬಂದಿದ್ದು. ಅನ್ನಾರ್ಥಿಯಾದರೂ ಸಿದ್ಧಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಂದ್ರಾಳು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ನೆರವೆ ಬುಂದಿ ಬಂದುವಿನ್ನು ದಿಂದು ಕುಂಪಿ ಕುಂಪಿ ಇತ್ತು ಅವು ಕ್ಷಮೆಲ್ಲಿರುವ ದುಡ್ಡನ್ನು ದಾನ ಮಾಡಲು ಎಂದೂ ಹಿಂಜರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನ ಮಾನ ಶ್ವಭಾವ ಮೂರು ಬಾಂದುತ್ತಿರುವ ಸಾಕು ಅದು ಪನನ್ನಾದರೂ ಲೆಗೆಂಬೊಳ್ಳಬಿಲುಬಿರೆ, ಅವನ್ನು ಪಡ್ಡಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅಥವಾ ಗುರುತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಣ ಸಂಗ್ರಹವೇ ತಮ್ಮ ಗುರಿ ಎಂದು ಖಾಪಿಸಬವರಲ್ಲ. ಅವಂಗ ನಾಗರೀಕ ಪೆಟ್ಟು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆಂಜ ಕಾಳಜಿ ಇತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ಗುರಿ ಇರಬೇಕು. ಗುರಿಯಿಲ್ಲದ ಜೀವನ ಬೇರೆಲ್ಲದೆ ಗಿಡದುಕೆ ಎಂಬಾದು ಮಲ್ಲಪ್ರಾಣಿ ಭವಣದಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ವರ ನಿಲ್ಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ವೇಳುವಂತೆ ಗುರಿಯು ಸಾಧ್ಯವಾದವನ್ನು ಎಲ್ಲಾವಾಗಿಬಿಳಿಸು. ಗುರಿ ಚಿಕ್ಕಮಾರ್ಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ದವಸ್ಮಿ ಸಾಧಿಸಲಾರಿ. ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದಿಲರ ಇತ್ತು ಶ್ವಭಾವ ಖಂಡಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಶೇಷುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಮಾಲುಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಪೆಲ್ಲಬ್ಬಾಗಿದೆ ಇಲ್ಲಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬಂದಿರುವ ಆದರ್ಶ, ಕಕ್ಷಾ ಎದ್ದು ಕಾಣಿತ್ತದೆ.

ಎಂಟು ವರ್ತಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಣಾಮ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಅವರೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಹೊಗುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಲೇಕ್ಕಾಗೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವಂಗ ಅರ್ಥಿ ಬಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಆತ್ಮೀಯರೇ ಆದರನಿಂದ ಕಾಳುವುದು ಅವರ ಶ್ವಭಾವ ಗಣಪಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಸಂಸ್ಕಾರಿಂದ ದಿನಪ್ರಯ ಮಂಸೋಽಂಗುಕೈ ಪೆಡಿರೋ ತಾಷ್ಟು ಕಳಸ ಪ್ರಾಣಿಯಿಡಿ ರಾತ್ರಿನ್ನುವರೆಗೆ ನಿರಂತರಪಾಗಿ ದುರಿಯಿವ ತೀವ್ರ ದುರಂಥರಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದೂ ಗ್ರಹಿಸಾರೆ. ಅದ್ದುತ್ತ ಸರ್ವತ್ರ ಸಮರ್ಪಣೆಯ ಮಹಿಳಾವ ಸದ್ವಾಹಿ ಪೆಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿಸುವಾಗಿ ತಣ್ಣು ಹಗಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುರುತರವಾದ ಹೊಕೆಯನ್ನು ವೆಳ್ಳಿಸ್ತುದ್ದರು. ಅವಂಗ ಅರ್ಥಾವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಸಿಕೊಂಡು ಮೋಗುವ ಕಣಕು ಕಂಡಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮಂತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಯೇಳಿದ್ದು ಶಾಂಕಿದ್ವಾರ್ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಅಂಶವೂ ಆವರಲ್ಲಿ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸರಳ ಸಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಹೃದಯ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾರವರನ್ನು ಚೇಟಿಯಾಗಲು ದಿನನಿತ್ಯ ಮನಸೆಗೆ ಬರುವ ಅಪಾರ ಜನಸೌಧವನ್ನು ತಿಳಿಸು ಎಂಬೂ ಬೇಸರಪಟ್ಟವರಲ್ಲ, ಇಟರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬರಹಾದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಸುರೋದರತ್ವದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೂತನಾಡಿಸಿ ಉಪಚರಿಸುವ ದೊಡ್ಡಗುಣ ಆವರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಅವಿದ್ಯಾವಾರತಿಯಾಗಿದ್ದೂ ವಿಷಯವಂತರನ್ನು ವಿರುದ್ಧಿಸುವಷ್ಟು ಪ್ರಕ್ರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಇವರ ಪ್ರಭಾವ ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟಿವರ ಮೇಲೆ ಗುಭವಾಗಿ ಬೀರಿತು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತ್ರಿಲ್. ಬಡವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಪಾರ ಕರುಣೆ ಮೊಂದಿ ಆವರ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಜೀವನವಾದಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆವರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗ ಕೃಷಿಗೆ ಸಹಾಯ ನೀಡಲು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹೊಲಗದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಿ ಆವೋಂದಿಗೆ ಬೇರೆತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮಹಿಳಾ ಕಾರ್ಮಿಕರನ್ನು ತುಂಬಾ ಅದರದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ. ಆವರ ಪರಿಶ್ರಮಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಾತಿವರೆ ನೀಡಲು ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟಿವರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಹಡಿಡು ಬಂದವರಿಗೆ ಆನ್ನ ಹಾಕುವ, ಬೇಡಲು ಬಂದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ದೊಡ್ಡಗುಣ ಆವರಲ್ಲಿತ್ತು. ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವರ ಮನ ದಾಸೋಕ ಮನೋಯಂತಿತ್ತು. ನ್ಯೂದು ಸ್ವಭಾವದ ಆವರ ಪ್ರಕ್ರಿಯನ್ನು ಜನ ಹೊಳಗೆ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆನ್ನಾಯ, ಅನಾಚಾರಾಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ಮುಲಾಜಲದ್ದ ವಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಉತ್ತಮ ಗೃಹಿಣಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಹಣವಾಗಿ ಇರಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆವರು ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಬಿಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಮನೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಲ್ಲಿ ಇತರ ಕುಟುಂಬದ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆವರ ಕೈಗಳು ಅದೆಷ್ಟೂ ಜನರಿಗೆ ಉಣಿ ಬಳಿಸಿದವು. ಮನೆಗೆಲಸದ ನಡುವ ಹೊಲಗದ್ದೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಹೊಲಗದ್ದೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವಲ್ಪಾಲ ಕೆಳದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಳುಗಳು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಆವರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗೆಯುವಾಗ, ಕೇಂಬಾ ಅಯುವಾಗ ಮತ್ತು ಬಿತ್ತುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆವರು ತಪ್ಪದೇ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡ ಹೀಗೆ ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟಿವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಏಂದೂ ಇಲಿಯಾಗಿ ಉಳಿತವರಲ್ಲ, ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕಟ್ಟಿಪಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮತ್ತು ಇಂಫೆಸಿಯ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಆವರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟಿವರ ಒಮ್ಮಕನ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ನೇರೆಯ ಕಟ್ಟಂಬದೋಂದಿಗೆ ಯಾವತ್ತೊ ಯಾವುದೇ ಕಲಹ ಮಾಡಿದ್ದು ಅವರ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಕುಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ನೇರ ಹೊರೆಯವರೋಂದಿಗೆ ಮಧುರ ಸಂಖಂಧಪಕ್ಷೀ ಹೋಂದಿದ್ದು, ಅವರ ಶ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದೇಂದರೆ ಉಟ, ನಿಷ್ಠೆ, ವಿಶ್ಲೂಳಿ ಇವುಗಳ ಪರಿವೆಯೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವೇನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಸಂಸಾರ ದೋಷದಾಗಿತ್ತು. ಇಬ್ಬರು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಒಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಮಗಳಿದ್ದು, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಂದೂ ಗದರಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಶಿಸ್ತ, ಸಂಯಮ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರಿಗಿದ್ದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಸ್ವಲ್ಪದಿನಗಳ ಸಹವಾಸದಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡರು. ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳು ಮನೆಗೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಆಸಕ್ತಿ ವರ್ಣಸರ್ಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮುಂದುವರೆದು ಸ್ವಲ್ಪಂಬಿಗಳಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಹಂಬಲ ಅವರಿಗಿತ್ತು.

ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಇವರಿಗೆ ಇದ್ದ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರ ಒಟ್ಟು ಮಗ ವಕ್ಷೇಲನಾದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡಿದವರಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದರೆ ತನ್ನ ಗೃಹ ಕಾಯ್ಕಾಗಳೇನಿದ್ದರೂ ಹಂಡಾ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಗೌರವದಿಂದ ಬೀಳೊಂಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ರೂಢಿಯಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು.

ಒಕ್ಕೆಯು ಕಾರ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಅವರು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯ ವಾರ್ತೆಗೆ ಕುದರೆ ಸಮಯ, ಸಂದರ್ಭ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅದು ಮುಂದ ನಂಬಿಕೆಗೆ ತಿಳಿಗಿನಾಗ ಅರ್ಥಾತ್ ತಾತ್ತ್ವಿಕತಾರೆ. ಮಾಲ್ಯಾಂತರವರು ಇತ್ತೀಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಡ್ಡಿಕ್ಕಾರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಯೋನಿಕ್ಕಾರಂತಹ ಕರಣ ಜೀವತ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅಳವು ಸೆಲುರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾತ್ರವಿಂದ ವೆಳಿಕ್ಕಾರು. ದಾಸ್ಯಾಂತ ವಿಷಯಕ್ಕಾದ್ದಿ ಪಂಚಿಕೆ ಇಟ್ಟು ಖಾತ್ವಾ ನಡಿಂಗಾನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವೀಕಿಂದು ನುಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿದ್ದ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಇಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ತೈಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಅಪರ್ವ ಮುಂದಿನ ಹೀಗಳಿಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ರಾಂತಿ ಸರ್ವವಾರಂ ರಿಧಿ ಕ್ಷಾಂತಿಪರಾಣ, ಸೃಂತೀಕಾಂತಿಪರಾಣ, ಶ್ವಾಸಾಂತಿಪರಾಣ, ಮಾರ್ಣವಿ ಇಟ್ಟು ಅನ್ವಯಿತಿ ನೊಂಡಷ್ಟಾದರೆ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಪ್ರಾರ್ಥಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಬರಾ ಸ್ವಾಂತಿಪರಾಣ.

ಅವರು ನಿಂತಿರುವುದ್ದು ಅತಿಂದಿನ ಉದ್ದೇಶದ್ದು ಇಟ್ಟಿರುವುದುವರಲ್ಲಿ ಅವರಿನ್ನು, ಮೂಲಾಂತರಿಗಿರುವುದ್ದೀ ಹೇಳಿರುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂತರವು ಅವರು ತೈಯಾಗಿ ನಂಬಿಕೆ ವೈತ್ಯಾಂತರ್ಯ ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ಅವರಿಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದು ಇವನ್ನು ಅಳವಿ. ಗೌರ್ವ ಪಾತ್ರ, ಸುಂಭಗಿ ಪೂರ್ವಿಕಿಯಾದ್ದೇ ನಿಂತಿರುವುದಿಗೆ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ, ಗೌರ್ವ, ಪಾತ್ರ, ಸುಂಭಗಿ ಪೂರ್ವಿಕಿಯಾದ್ದೇ ನಿಂತಿರುವುದು ಅವರಿಂತ ಹೇಳಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೀ ಗೌರ್ವಗಿ ಕಾಲ್ಯಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ, ಗೌರ್ವ, ಪಾತ್ರ, ಸುಂಭಗಿ ಪೂರ್ವಿಕಿಯಾದ್ದೇ ನಿಂತಿರುವುದು ಅವರಿಂತ ಹೇಳಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೀ ಗೌರ್ವ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ ಶಾರಣಾಂತರ ಮಾಲ್ಯಾಂತರ ಅಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ರೀತಿಗಳಾಗಿ.

ಇಟ್ಟಿರುವುದ್ದು ಅವರಿನ್ನು ನಿಂತಿರುವುದ್ದು, ಕೊತ್ತ ಪೀಠಿನ ಮೈಯಾಂತರ ಅವರಿನ್ನು, ಶಿಫಾಸಾರಾಗಿ ದೇಹಾಂತ ಸಿದ್ದಿಲೂಪಿತ್ಯಾದ್ದಿ ಅವರಿನ್ನು ಕೊತ್ತ ಕೂಡಲೇ ಶಾಂತಾರಾಗಿ ಶಿಫಾಸಾರಾಗಿ ದೇಹಾಂತ ಸಿದ್ದಿಲೂಪಿತ್ಯಾದ್ದಿ ಅವರಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುವುದ್ದು, ದೇಹ ನಿಷ್ಕಾಳವಾದ ಕಂಸಿಯ್ಯಾಂತರ್ಯ, ಮುಂದಿ ಶ್ವಾಸ್ಯಾಂತರ್ಯ, ಘನಸ್ಯಾಂತರ್ಯ ಅಂತಹ ಅರ್ಥಾದ್ದಾರಿದ್ದು, ಅಂತು ಕರಳಾರ್ಥಾದ್ದಾರಿ. ಕೊಳ್ಳಲು ಮುಂದಾಗಿ ಭಾವನೆಗಳು ತುಂಬಿ ಅಳಾಕುತ್ತಿರುವುದ್ದು. ಅವರೀಂದಿಗೆ ಶ್ರೀತಿಂಬಿಂದ ಹೊತ್ತಾನುವಾದ ಅವಕಾಶ ಯಾರಿಗಾರಿಗೆ ಕಾಲ್ಯಾಂತರ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಬಿಡಿಗೊಂತು ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅದರು ಮೇಲಿ ಚೆನ್ನಿಕೊಂಡು ಅವರು ಎಂದಿಗೂ ದರ್ಪ ಶ್ವಾಸ್ಯಾಂತರ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದವರಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ದೇಹಕರಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಂದರ್ಭ ಅರಿತೇ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಹೊರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ರೆಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರು.

ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಬಯಕೆ ನನ್ನದು. ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕಾಳಲು ಹೋಡಾಗ ಅವರು ನನ್ನೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಶುಲ್ಷಿತುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಮೇಚಿನ ಮೇಲಿರುವ ಲಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆ ಹರಿಯಿತು. ಅದು ಮದುವೆಯ ಆಹ್ವಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ದಿನವು ಅದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಅರೇ ಬಾಪು ಇದೇನು ಆಕ್ಷತೆ ಇಂದೇ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಬರುವುದಿದ್ದರೆ ನಿನು ಬಾ ಎಂದು ಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ತಯಾರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮೀಯರ ಮನೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮೂಲಕ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿರಲ್ಲ. ನಾನು ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದಾಗ ಏನವ್ವು ಇಲ್ಲೇ ಸಮೀಪವಿದೆ. ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ. ಬೇಕಾದರೆ ತ್ರಿಚಕ್ರವಾಹನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಎಂದರು.

ಅದರೇ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಸುಡಿದಾಗ, ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿ ಬಾಪು, ಇದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ವಸ್ತು ಬಳಸಬಾರದು ಎಂದಾಗ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಳಭಾಪು ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಇಂಥ ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಬಹುತೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದಿನದ ಇಷ್ಟಾಳಲ್ಲಿ ಗಂಟೆಗಳು ಪ್ರಕ್ಷುಪೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂದಿನ ವಾಸ್ತವ ಚಿತ್ರ. ನಿಜವಾಗಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಬದುಕು ನೋಡಿದಾಗ ಅದೊಂದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಬದುಕು. ಇಂಥವರು ಬೆರಳಣಿಕೆಯಷ್ಟು ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು. ನಾನು ಅವರು ತ್ರಿಚಕ್ರ ವಾಹನದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮದುವೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲೋಂಡು ಫಲಾಹಾರ ನೇವಿಸಿ ವಾಪಾಸಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ನಿಸ್ನಾರ್ಥ ಬದುಕು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರ ಆತ್ಮೀಯರು ತಮ್ಮ ಕಾರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಣಿದರು.

ಅದರಲ್ಲೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ಮನೆ ತಲುಪಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅದೆಂತಹ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ತಾವು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ತಮ್ಮ ಬ್ಯಾಗನ್ಸು ತಾವೇ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ತ್ರಿಚಕ್ರವಾಹನ ಹತ್ತುವುದು ಅವರ ಕೆಲಸ. ನಾನು ಜೊತೆ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬ್ಯಾಗನ್ಸು ಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಅವರು ಬೇಡವ್ವು ನೀನೇಕೆ ಹಿಡಿಯುತ್ತಿ? ಇನ್ನೂ ನನ್ನ ಕೈಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿವೆ. ಯಾರಾದರೂ ಕೈಕಾಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇರುವವರೆಗೆ ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಂತರವಂತು ಇರತ್ತಿರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬ್ಯಾಗನ್ಸು ಹಿಡಿದು ನನಗೆ ಆದರ್ಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಡೆಯತೋಡಿದರು. ನಾನು ಅವರನ್ನು ಮತ್ತೆ ವಿನಂತಿ ಪ್ರಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಏನವ್ವು ನಿನಗೆ ತ್ರಾಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರ ಮಾತು ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಕೆಡಕಿದಂತಾಯಿತು.

ಮುಲ್ಲಪ್ಪನರುತ್ತಾದಾರಿ ಅವರು ಕೆಡೆಬ್ಬಾಪಾರೆಯೇ ಇತ್ತೀಚೆ ಉಗಂಟಿನಿಂದಿಂದ ರಾಜುವಾಗ್ಬಿ
ಸಹಿತಾಗಿದ್ದುತ್ತಾದ್ದೀ ನಂತರ ಮನಿಂದಿರ್ವಾರ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅದನ್ನು ವಿಳಿಲಿ
ಮನಿಂದಿರ್ವಾರ್ತೆಯೇ ಬ್ರಹ್ಮ ಕ್ರಿಷ್ಣರ್ವಾರ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕವಿಂದ ಕೆಡೆಬ್ಬಾಪಾರ್ತೆ
ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕರ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಣಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರೇ ಇತ್ತೀಚೆಯೇ ಹೀಗಾಗೆ ದರ್ಶನ ಮಾರ್ಪಾಯಿ
ದಿತ್ತಾಪ್ರಾಯವಾಗಿ. ಇಂತಹ ಅವರು ಗೂಪ್ತಾಪಾತ್ರ ಮೂರಿಂಗಿಯಾಯಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಜಿ ಇಲ್ಲ,
ಇತ್ತೀಚೆಯೇ ಗೋಪ ದೀರ್ಘಾಸ್ತ ಮಾರ್ಪಾಯಿದ್ದುದು ಕೂಡು ಇಲ್ಲಿದೆ. ಶ್ವಾಸದ್ವಾಯಕ ಸ್ವರ್ಣಾಪ
ಖಾತಾಪಾಯಾಯಿ ಇಲ್ಲ. ಮೂರಿಂಗಿಕ್ಕಿಂತ್ತು ಯೋಗಾಸ್ತ ಪರಾಜ್ಯಾದ್ದೀ ತುಲಣೆ ಸಲ ಹೊಗಿತ್ತಿರುತ್ತು.
ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ತಾತ್ತ್ವಾಪಾತ್ರ “ಇತ್ತೀಚೆಯೇ ಹೀಗಾಗೆ ಹೇಬೆಗೆ ಏನು ತ್ವಾ ಇದೆಯ್ಯಾ?” ಅಂತ್ಯ
ಅದಾರೆ, ನಿಂತಹ ಗ್ರಂಥ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಯಿದೆಯೇನು? ಸಿಂಹಾಸನಿಂದ ಸ್ವಾ
ಹಾರೀ ಹೇಬೆಕ್ಕೆ” ಎಂಬ ಕಾಣಿತ್ತಿದ್ದು.

ಮುಲ್ಲಪ್ಪನೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರೀತಿನ್ನೇ ಮಾರ್ಪಾಯಿದಿಯಿಂದ ಪೀಠಾಪಾನದ ಆಂಶಕ
ಮಂಂಗಿಂಧಿ ಜಾರಾಪಾಪ್ರಯಿ ಜೀಜಾರಾ. ಇವ ಚೇಂಡ್ಲೆರಿ ಅವಿಯಿ, ಸಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಪಾಯಿ. ಸಾಗಿಯೇ
ಘಾಡು ಸಾಧ್ಯ ಒಂದರಾಕ್. ಇದು ಉಸಾಯ ಮಾಲ್ಪಾನವರಾಂತ್ರ ಪಾಂಚೀಂದೆ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲ
ಪೀರಿಸುವ ಒಂದು ಲಿವೆಕ್ಕಾರಾಗಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಯೇ ಒಂದಕ್ಕ ವಿಶೇಷಕ್ಕ ಗೋಪಾರ್ತ ತಾನು ಪ್ರಾಣೀಯಾಗಿರುತ್ತಾದೂ ವೋತ್ತಾಯಾವ
ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಮಂಧ್ಯಾದ್ದೀ ಸಂಪಾದನಾಯಿದರೆ ಸಾಹಿ ಮೈದಲು ಹೇಳಿಂಬಿನ್ನು ಕೇಳು. ಆನಂತರ
ವ್ಯಾಕಾನದು ಎಂದು ಡಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಮೈದಲ್ಲಿ ಯಾರೊಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದು,
ಇದು ಅವರೆ ಜೀರ್ಣದಲ್ಲೋ ಕೂಡು ಸುಂದಿನ್ನು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಗ್ರಂಥಾವಾಲಿ ಎಸ್ತಾಪ್ರಾಯದ್ದೀ
ಅವರೆ ಸಹೇ-ಸಹಿ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಯಾಗಿ. ಹಾರಾದಲ್ಲಿ ತ್ರೈತ್ಯಪಾರ ಗ್ರಂಥಾಪ್ರಯಾಪದು
ಹಂತಕರ ಗುಂಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾದ ದಿನಕೆಂಡು ಅವರು ಅ ಏನ ಒಂದು ಕೂತ್ತು ಶಾಂತಪಾತ್ರದೆ
ನಿರ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರು. ಇದು ಕಂಡು ಬಂದ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಮುಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಂಚಾರವಾದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಲ್ಪಾಪ್ರಯಿರ್ಲಿಲ್ಲ. ಮುಗಳ ಒತ್ತಾಲ್ಪರದ
ಮೇರಗೆ ಅಪರು ಹೆಚ್ಚು ರಾಯಾಪಾರಿನ ಮೂರಿಗಳ ಸಿಪಾಸದಲ್ಲಿ ಕಳಿಯಿತ್ತಿರುತ್ತಾರು. ಬೌಂಜಾಯಿ,
ಯಾವಾದಗಿರಿಂಧುಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕೆಂಪುತ್ತಿದ್ದಾರರೂ ಯಾದಗಿಗಿ ಅವರ ಮೂಲ ಸೆಲೀಯಾಗಿತ್ತಿರ್ಲಿದೆ
ಅವರು ಜೀವನ ಸರ್ವಿಸಲು ಇದು ಅಸುಕೂಲಪಾದ ಸ್ವಾಧಾರಿತ್ತು.

ಎಂತಹವರು ಸುಂದರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸ್ವತ್ವಿಸಿಸಬ್ಲುಬ್ರು. ಮಹಿಳೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿಳಿಯಾದ್ಯತ್ವ ಲಾರಿಸು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿಯಾದ್ಯತ್ವ. ಯುವ ಪಕ್ಕಿಗೆ ಇವರು ಹಣ್ಣು ಮಾಡಾರು ಹಿತ ಸುಧಿಗಳನ್ನು ಸುಂದರ ಬಿಂಬಿಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಈ ನೀವಿದ್ದಾರೆ.

ಯುವಕರು ಇಂದು ಸೇರಿ ಮನೋಭಾವವನ್ನಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಕಾಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರಬೇಕು. ಸೋಧಾರಿ ಆಗಿರಬಾರೆಯ ತಾಫಿಲತ ಹೆಚ್ಚಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಯಾದ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೀವೇ ಏನೀವುಂಟುದ್ದು. ಇಂಥ ಸಾರ್ಥಕಿಕ ಬೇವ ಪರಿಡುವ ಶಕ್ತಿ ಚೆಲ್ಲಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯುವಕರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಾಣಿಯು ಮಾತ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸೆರಿಯಾದ ಅಧ್ಯಾಬಿರುತ್ತಬೇ.

ಯುವಕರು ತಾವು ಬಿಂಬಿಸಲು ಬಾಳಿಲು ಬಳಿಯಲು ಬಿಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಬ್ಬಳಿಲು ಬಾಳಿಲು ಬಳಿಯಲು ಪನಾದುವು ಮಾಡಬೇಕು. ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜಸ್ವಲ್ಲಿ ಇತ್ತಮಗೂಳಿಸಲು ಯುವಕ ಯುವತೀಯರು ಹೆಚ್ಚಿದಾದ ಸೇವ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಕರ್ತವ್ಯದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂದಿನ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಇದ್ದುದರಿಂದಲೇ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಸಾಗಿಕಿರುತ್ತಾರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಉಳಿದು ಬೇಳಿದುಕೂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇಂದು ಕರ್ತವ್ಯದ ವಿಫಲತೆ ಅವಸ್ಥಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದೆ. ಯುವಕರು ತನ್ನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕ್ಷಿಪಿಸಲ್ಪಿ. ತಪ್ಪಿದ್ದು ಕಡೆಯಬಿಲ್ಲದು, ಆದರಿಂದ ಯುವಕರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರಕರಾಗಬೇ ಪೂರಕವಾಗಬೇಕು. ಯುವಕರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಗೆನಾದರೂ ಒಂತಾಗುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾನವನ ಜೀವನದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ತತ್ವವಾಗಿರುವ ಸಮಾಜಸೇವೆಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಅರ್ಥವಾದರೂ ಬಂದಿತ್ತು.

ಪ್ರತಿಫಲಾರ್ಥೀಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ಆದರ್ಶನೀಯವಾಗಿದೆ. ಘ್ರಾಂತಿ ಒಿನಾಂದ ಮೌಡ್ಯ ಜನರು ಇಂಥವರಷ್ಟು ಕಂಡರೆ ಅವಷಾಸ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥವರಷ್ಟು ಯುವತೀಕ್ಕಿ ಹಿಂಗಾಡಬಾರದು. ತನ್ನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಮಾಜಸೇವಕನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಳ್ಳಿಯ ಗುಣಾರ್ಥಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರಳತೆ, ಶೋಜನ್ಯತೆ, ನಿರೂಪಣರತ್ನದ ಕಾರ್ಯತತ್ವರತೆ, ಸಂಪೂರ್ಣ ಈ ಗುಣಗಳನ್ನು ಯುವಕರು ಬೇವಂದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯಚರಣಗೆ ತಂದಾಗ ಅತ ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಶ ಸಮಾಜ ಸೇವಕನಿಷ್ಠತ್ವಾನ್ನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಸಕ್ತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳು ದೊಬ್ಬಲ್ಲಿ ಎನಿಸುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಜನರ ಮೌಲ್ಯವಾದನ ವಿವರಾಗಣಿಸಿದೆ. ಎಂದು ಮಲ್ಲಪ್ರವಾಸ ಕಳವಳಗೂಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಯುವತೀಕ್ಕಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಿಂಬಿಕನಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂದಾಗ ಘ್ರಾಂತಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಸಮಾಜಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಹಾಪೇಕ್ಷೆ, ಅದಮ್ಯ ಉತ್ಸಹಾಪ, ಸಮಾಜವಾದ ಅಸ್ತ್ರೀ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆನು. ಕೇವಲ ಕ್ಷೇತ್ರಕ ಅಸ್ತೋಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಸನ್ಮಾನೇಶ ಸಳಿತ್ತಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಲ್ಲಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಮಾಜಸೇವನು ಹಾಣಿಪ್ರದರ್ಶಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪಡೆಯಲಾಗುತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಸಾಮನ್ಯ ಅಥವಾ ಅವವಾದಗಳು ಬಿಂದರೂ ಕೂಡ ಹರಿದೆ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವ ಉತ್ಸಹಾಪ ಮೂಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಮಾಜಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೂಡಿಗಿಡ ಪ್ರಕ್ರಿಗೆ ಜನರಿಂದ ಅವವಾದ ಬರಬರಾದು. ಇದು ಎಂತವರಿಗೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ. ಯುವರ್ತಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವವಾದ ರೇಖಾತ್ಮಕ ಶಾರ್ಯ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಇಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ಸಮ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ. ಸಹಿ ಜೀವಾತ್ಮೀಗೆ ಲೇಸಣ್ಣ ಬುಧುಸಭೆಕ್ಕೂ ತಪ್ಪಿಕ್ಕು ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಬದ್ದಾಗಿಬೇಕು.

ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಸರಕ್ಷಿತಿಲತೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಪಿನ್ಯಾಲ್, ಮಧುರವಾದ ಮಾತ್ರ, ಎಲ್ಲರೊಳು ಸಲ್ಲಿವಾತಹ ಹಿತೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿವಂತಹ ಹೃದಯ ಬೆಳೆಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ್ಗಿ ಗೂದ ಹೀಗೆ ಪಿನ್ಯಾಲ್ ಮಾತ್ರ ಮಾತ್ರ ಕರಿಣಾವಾದ ಹೃದಯವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಬಿಹುದು. ಯುವಕರು ಒಳ್ಳಿತನಮನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡೆನು. ತಾನು ಒಳ್ಳಿವನೆಂಬ ಅರಂಭಾವ ಇರಬಾರದು. ಇದು ಇತರರ ಅಸ್ತೋಯೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಆತ ಏಸಿಯವು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅವಾಯ ತಂದೊಡ್ಡಿಲ್ಲದು. ಆದರೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕನು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಬುದು ಇಂದು ಹಿತಿ ರಿಂದಾಗಿದೆ. “ವಿನಯವೈ ಬದುಕಿಗೆ ಭೂಷಣಾವಲ್ಪವೇ” ಎಂಬುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೊಲಿಂಗು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರು.

ಯುವಕರು ಸಮಾಜ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ಭೀತಿ ಪದಬಾರದು. ನಿರ್ತಾಪಣಾಗಬಾರದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಜಾಗತ್ಕೆಗೊಳಿಸಿ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಪದೆ? ಸಮಾಜವು ಹದವಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯುವಕರು ಇಂದು ಜೀವಾಕಾಶೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ, ನಿಷ್ಠೆ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಣ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬುದು ಇಂದು ಆನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿನ್ನವನ್ನು ಕಾಣಿ ನೋಡಿದಾಗ ಆದರ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನ ತೊಡರುಗಳನ್ನು ವಿದುರಿಸಿ ಸತ್ಯ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆದಾಗ ಆ ಯುವಕರಿಗೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸತ್ಯ ಪರಿಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳು ಬದಳ. ಆದರೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚಿರಶಾಂತಿಗೆ ಕೇರಿತ್ತಿರುವುದು ದಿಟ.

ಯುವಕರು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸದೆ ಕ್ಷಣಿಕ ಸುಖಿಕ್ಕಾಗಿ ಸುಳಿನ ಸುಳಿವಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಾರದು. ಮೂದಲು ಸುಳಿಗೆ ಸುಖಿ ಸಿಕ್ಕಿತಾದರೂ ಆದು ಶಾಶ್ವತವಲ್ಲ. ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಪೀಲ್ಲ ಎಂಬಿದಂತೂ ಖಿಚಿತ. ತಾಯಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಸತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳಿಂದಲೇ ಖಾರತಕ್ಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದುರಲ್ಲದೇ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಪರಿಶ್ರಂಭ ನಾಟಕದಿಂದ ಪ್ರೇರಿತಾಗಿ ಆದರ್ಥವನ್ನು ಮೃಗಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಳಿ ಬದುಕಿದರು. ಸತ್ಯ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೇ ಅರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡರು. ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಸತ್ಯ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃಜೀವನವನ್ನು ತೊಗಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಕಂಡ ಕನಸು ನನಸಾಗಬಲ್ಲರು.

ಯಾವ ದೇಹ ಗಮನಿಸಿರಿ, ಕೆಂಪ ಉಡಲಿಗಾಗಿ ಸಾಖಿರಾರಿ ಮಳ್ಳುಗ್ರಂಥಾನ್ನು ಹೇಳಿ ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಸ್ವತ್ತು ಚೀವನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಬನ್ನು ಪಕ್ಷಿ ಬರಲಾರದು. ಎಂದು ಹೇಳಲ್ತಿಸ್ತು ಮಲ್ಪಟನವರ ಮೂಲು ಎಷ್ಟು ಚೈಚಿತ್ತ ಹೂಣ ವೇನಿಸುತ್ತದೆ. ‘ಸುಡಿದಂತ ಸಡೆ ಇದೇ ಇಸ್ತ್ರಕಡೆ’ ಎಂಬ ತತ್ತ್ವಾರವನ್ನು ರೂಪಕರು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವು ನುಡಿವ ಸುಡಿಯಾತೆ ಸದೇನುನ್ನು ಅನುಗೋಳಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಪ್ರಮಾಣಿ ಕಾಢಬಂದಿನಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಏಂಬಾಜಕ ಯೀವನದಲ್ಲಿ ಕೃಂಕೂಕೂನ್ನಾಗೆ ಶತ್ರುಗೆ ವಿಮುವಿವಾಗುತ್ತಿರುವ ಸನ್ವಿಪೇಶನಗಳು ಅಭಿಭಾಗಿಸೇ, ಯಾವ ಕಡೆ ಇತಕ್ಕೊಂದು ಆಸುದ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಹಿರಿಯರ ದಾಖಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಯರು ಓವರ್ ಲಾಜಮ್ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಬಿಂಬಿಕೆ ಇತ್ತರಾಗಬುವುದು.

ಸತ್ಯವನ್ನು ಕೃತ್ಯಿಸು ಯಾವ ಕ್ಷಮೆ ಮಣಿಚ್ಚಿಡಬಾರದು. ಇದ್ದರ್ದನ್ನು ಇಡ್ಡ ಹಾಗೆ ಸೇಳಿದರೆ ಆದರಿಂದ ಏನು ಹಾವಿಯಲ್ಲ, ಶತ್ಯಕನ್ವ ಪಕ್ಷಿಯ ಚೈತ್ರಿತವನ್ನು ಇತ್ತರಿಸಬಲ್ಲದು. ಕೃಷ್ಣಿಯಿಂದ ಅಪರಾಧಿ ತನ್ನ ತತ್ವವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೂಳುವನು. ಶಿಕ್ಷೆ ಆಪರಾಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹಿ, ಸ್ವರ್ದೇ ಬೇಳಿಸುವುದು. ಆಪರಾಧಿಗೆ ತಪ್ಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದರಿಂದ ಅವನು ಸುಧಾರಿಸಬಿಂದು. ಕುಟ್ಟಿರ ದ್ವಿತೀಯಾಂತರ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ಸಂಭವಿಸಬಿಂದು. ನಾಯಕು ಪಕ್ಷಿ ಎದವಿ ವೀಕುವುದು ಸರಬರಾ. ಅರಾಗ ಕುಳಿತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೀಳಲಾರ. ಎದವಿ ಬಿಂದ್ರೆನಂಬ ಹೀಂಕ್ಕೆ ಸರಿಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಯೋಜನಿಸಬೇಕು. ಮುಂದುಗುಣ್ಣಾ ಪೋದರೆ ಎಲ್ಲಾದೂ ಒಪ್ಪಾಗ್ಗೆ. ಚಿಕ್ಕಮಾರ್ಗ ಅರಿಷ್ಟು ಸಲ ಬಿದ್ದು ನಡೆಯಲು ಕಲಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ? ತಪ್ಪವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬುವುದು ಅಪರಾಧಿಯ ಸಾರ್ಥಕವಾದರೆ, ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕ್ಷಮೆಕುಣ್ಣಿದು ಕ್ಷಮಾವಂಜನ ಸರ್ತಾವುಮಾಗಿದೆ.

ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವು ಕ್ಷಮೆ, ದರಿಯ, ವಿರೋಧ ಇವುಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತಿಯ ಸೇವೆಕ್ಕಾಗಳಿಂದು ಕಾರೆದಿದೆ. ವರರ ಮಗಣಾಗಳನ್ನು ಮರಿತು ಅವರನ್ನು ಗೌರವಿಸಿದರೆ ಅವರು ಉತ್ತಮವಾಗಬುದು. ಕ್ಷಮೆಯಲ್ಲಿ ದುಗಣಿಯನ್ನು ಸುಸುಂದರಿಸ್ತಾಗಿ ವರಿವರ್ತಿಸುವ ತತ್ತ್ವ ಇದೆ. ಯುವಕರು ದುಃಖಿಗಳರಿಂದು ಸಮಾನವಾಗಿ ಪದೆಯಬೇಕು. ಸುಖಿ ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷವಡಬಾರದು, ದುಃಖಿ ಬಂದರೆ ಕುಗ್ಗಬಾರದು. ಇಂಥಾಗ್ಯಾ ಪದತ ಯುವಕನ ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ಸಮಚಿತ್ತದಿಂದ ಸುಖಿ-ದುಃಖಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಯದೆ ಆನೇಕ ತಪ್ಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ತಂದೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಪಣ್ಣಾತ್ಮಾಪದಿಂದ ಪತ್ತ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇಂದನ್ನು ನೋಡಿದ ತಂದೆ ಶಿಕ್ಷೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಸುಮಣ್ಯ ಕುಳಿತು ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿದರು, ಇಂದುವೇ ಗಾಂಧಿಜಿಯರ ತಪ್ಪ ಪರಿಪೂರ್ಣಗೊಳಿಂಡಿತು. ತಂದೆಯ ಕ್ಷಮೆ ಮಗಳನ್ನು ಮಹಿಳೆಗಳಾಗಿ ದೂರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣಿ ವಾತ್ಮಾವಹಿಸಿತು. ಇಂದನ್ನು ಯುವಕರ ಹೊಂದುವಿನೋ ಆವನಿಗೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಬಸು ಮಾಡಬಾರದೆ. ಶರುಳಿವಂದರೆ ಹೆಲ್ಲಿತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ ಅಗ್ಗಿ ಯೆಗೆ ಅನೆನ್ನೋಯೇ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷಮೆ ಗೆಂಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಮ್ ಗೆಂಡಿವಂದ ಮುಂದಿರುವ ಯುವರಿಪರ ಏಂದು ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಬಸು ಮಾಡಬಾರದೆ. ಗೋಸ್ಕಂಠನ್ನಾಗಿದ್ದಾಗೆ. ತಾವು ಹಿನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪಮ್ ಗೆಂಡಿವಂದ ಮುಂದಿರುವ ಯುವರಿಪರ ಏಂದು ದೃಷ್ಟಿಕ್ಕೆ ಬಸು ಮಾಡಬಾರದೆ. ಗೋಸ್ಕಂಠನ್ನಾಗಿದ್ದಾಗೆ. ತಾವು ಹಿನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ.

ತನ್ನನ್ನು ಬಿಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ, ಇತರದು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಂಬಿಕಲಿ ಎನ್ನುವ ಗುಣ ಯಂತರಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು. ಇದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ವೃತ್ತಿತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆಂಂದಾಗದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಬೀಕೆಯನ್ನು ತರುವಾಗಿ ಶ್ವೇತರ್ಹಿ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿನ್ನಿಕೊಳ್ಳುವ ದೊಡ್ಡಗುಣ ಅವರಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಪರರ ಸಾಧನಯನ್ನು ಕಂಡು ಅಸೂಯಿ ಪಡುಪುಬೆಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಅ ಸಾಧನೆ ಮುರಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಉಳವಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯೋಜಿಸುತ್ತಿರುವಾಗಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿಯೇ ಮನುಷ್ಯನ ಯಶಸ್ವಿ ಆಡಗಬೇಕು. ಮನುಷ್ಯ ಪರೋಕ್ಷಪಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ತಾನು ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ದೊಡ್ಡ ಗುಣ ಅವನಿಂದಾಗಬೇಕು. ಅನುರನ್ನ ಕಂಡು ಅಸೂಯಿ ಪಡುಪುಬೆಕ್ಕಿಂತಲೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನರಿಂದ ಬಾಳುವುದರಲ್ಲಿ ಶೈಯಿಸಿದೆ. ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರರು ದೃಢನಂಬಿಕೆಯಿಂಖ್ಯಾರಾಗಿದ್ದರು.

ಯುವಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೊಲುರಿದು ಒಣೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಿವೇ ಗುರು, ಅನುಭವವೇ ಜ್ಞಾನ. ಅರಿವು ಎಂದರೆ ತಿಳಿವು. ಕಣ್ಣ ಕಿಬಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಕೇವಲ ಸ್ವರ್ವದಿಂದ ಆನುಭವ ವೆದ್ವಾಗುವ ಜ್ಞಾನವು ಇದೆ. ಜಾನನಾಗಲು ದೇಶಸುಜ್ಞಿಂತು. ಇಲ್ಲವೇ ಕೋಟಿ ಸುಜ್ಞಿಂತು. ಎಂಬ ನಾಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ತನ್ನ ತಾನರಿಯದೆ ಕೇವಲ ತನ್ನ ಪರಿಸರದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು ಬಯಸಿದರೆ ಮೀನು ಹಿಡಿಯಲು ಹೋದ 12 ಜನ ಬಿಡ್ಡಪಂತರ ಕಥೆಗಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏನುತ್ತಾ ಅಧಿವ್ಯಾದಿ ಹೋಂದುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಆಗಮನದ ಅಂತರ್ಯಾ ನಿರ್ಗಮನದ ನಿರ್ವಿಧವನ್ನು ಯುವಕರು ಮೊದಲು ಅರಿತು ಅದರಂತೆ ಬಾಳಿ ಬೆಳಗಿದ್ದರೆ ಬಂಪ ಬಂಗಾರಗಳಿಂದ ತಾನು ಬಾಳಿದ್ದ್ಯು ಬರಿದೆನಿಸುತ್ತದೆ.

“ತನ್ನ ತಾನು ತಿಳಿದರೆ ಅದುವೇ ಅತ್ಯಜ್ಞಾನ. ಹೌದೆಷ್ಟ ಹೌದು ರೀನೇ ದೇವರು ನಿನ್ನನೀ ತಿಳಿದರೆ ನಿನಗಿಲ್ಲಾ ದೂರ,” ಶ್ರೀ ಶಿಶುನಾಥ ಶರೀರ್ವ ಸಾಹೇಬರು ತೇಳಿದ ಪೂತಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಧಿವಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಹವೇ ದೇಗಳಲು, ಕರ್ಮಾಂತ್ರಿಯಗಳೇ ಅಲ್ಲಿಯ ಕಲಬಾಗಳು, ಜ್ಞಾನೀಂದ್ರಿಯಗಳು ಮೇಲ್ಮೈಬಾಕದು, ಆತ್ಮ ದೇವರು, ಆತ್ಮ ನಿರ್ಗಂಜ ನಿರೂಪಿತ ಸದಾಶಿಂಧು ತನ್ನ ಬೆಳುಕಿರ್ತಿನ ಸಡಕೆಯುವ ಎಲ್ಲಾ ಕರಪದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ದೀಪವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುಪೂರ್ತಿ ಪರಿಕ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಾಂತ್ರಿಯಗಳಿಂದ ನಾನೂ ಬಗೆಯ ಚಂಡಪಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಾರ್ಥ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಏಂಬುದನ್ನು ಯುವಕರು ಈ ರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಜಳಿದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮರೂಪ ಇರುವುದು ವಿಳಿದರಲ್ಲಿಯೂ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ತಿಳಿಯುವ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಜ್ಞಾನವು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಈಂದು ತನ್ನನ್ನು ಕುರಿತು ಅನುರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಮಂಬ ತರವಿಸಿಸುತ್ತದೆ. ಪರು ಪಕ್ಷಿಗಳಾದಿಯಲ್ಲಿ ತಮನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಯುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮನುಷ್ಯ ಮಾತ್ರನಿಗೆ ಈ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಉವಮೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಯುವಕರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅರಿವು ಒಂದು ಆವೃತ್ತಿ ಶಕ್ತಿ. ಸೂರ್ಯಾಕಾರಿಗಳ ಸೃಶ್ರಾವಾದೊಡನೆ ಕೊಲಬ್ಬ ಅರಳಿ ನಗರಪಂತ ಆರಿವು ಅತ್ಯನ್ತ ಹಿರಿವು ಗುರುತಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕ್ಕಿಯ ಕಲವು ಕೆಡ್ಡಿ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತುದು ಯಾಗಿ ಎಂಗಾಂತರಗಳಿಂದ ವರಿದು ಬಂದಿರುವ ಗುಣ. ಇದು ಅನೇಕ ದುರಂತಗಳಿಗೆ ಮೂಲ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದೆ. ಕ್ಷುಲ್ಕವಾದ ಪ್ರಯೋತ್ಕ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಜೀಳಿಯನ್ನು ಬೇರೆಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಜನ ಅಪ್ಯಾಯಕರಿಗೆ ಕಷ್ಟಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಜನರ ಜೀವನ ಕುರಿ ಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಐತಾಹಿಕವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿದಾಗ ಇಂಥ ಸೂರಾರು ನಿರರ್ವಸ್ತಾಗಳು ಕಂಡು ಬಿರುತ್ತವೆ. ದಾಸಿ ಮಂಧರೀಯ ಪ್ರಲೋಭನೆಯಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ರಾಮನನ್ನು ಕಾಟಿಗೆ ಮೇರಿಗುಪಡತೆ ಘಾಟಿ ಅನೇಕ ದುರಂತಗಳ ಸರಮಾಲೀಗೆ ಕಾರಣಗಳಾಗುವುದರ ಜೀವನ ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಅಸೇ-ಅಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಸಫಲವಾಗದೆ ತನ್ನ ಒದಲಾಗ್ಗಿ ತಾನು ಬಲೀಯಾಗುತ್ತಾಗೆ.

ಕೈಲಪರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸ್ವಾಜಿನಾತ್ಮಕ ಬೆವಣೀಗೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಸಿಸಣಾಗದೆ ಅವರ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕ್ಕೆ ಮುಸಿ ಬಳಿಯುವ ಹೀನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ ಬಾಡಿ ಎಂಬ ಕ್ಷೂರ ಬಾಣವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಕಲುಷಿತ ಪಾತಾಪರಣವನ್ನು ಸ್ವಾಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಡಿ ಕ್ರಮೇಣ ಇದು ಅವರಾಧಿ ಪ್ರಕ್ಕಿಯ ಡೊತೆಗೆ ಬಾಡಿ ಹೇಳುವವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕೇಳುವವರನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದಕ್ಕಾಗಿ ಬಾಡಿಯೆಂಬ ಕಟ್ಟು ನಡತಯೆನ್ನು ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ಬಿದುಕಿನಲ್ಲಿ ರೂಡಿಸಿ ಹೊಳ್ಳಬಾರದಂದು ಕೆವಿಮೂತ್ತ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಜಾಟಿ ಹೇಳುವರು ನರೆಯೋಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಸಮ್ಮುಖನೆಯಂತೆ ಇರಬಹುದು. ಇದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನ್ಯಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಜೀವನೆಗೆಯನ್ನು ಕಂಡಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣೇಕರಿಸಿ ಸೋಂಡುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇತ್ತುಹಿತೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಾಬು ಪ್ರಾರ್ಥಣೆಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾಗೆತ್ತದೆ.

ಇಂದು ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ಎಂಭ ಆಸೇ ನರಪೇರಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯಪೋ ಅಂತಹ ಆಸೇ. ಅಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. “ಪಾಂಗ ಇಂದ್ರಾಂಶು ಕಾಲು ಚಾಚನೇನು”. ಉದಾಹರಣೆಗ ಒಬ್ಬನು ಆಕಂಕ್ಷೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದು ವಿಜ್ಞಾಪಿತ ಸ್ವರ್ವಾತ್ಮಕ ಪರಿಂಕ್ಷೆಗ ಸ್ವಾರ್ಥಿಸಲು ಯಶಸ್ವಿಸಬಾರದು. ಇದು ಆನಾಧ್ಯ ಯಶಸ್ವಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಯುವಕರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಾಮಾಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅತಿಯಾಗಿ ಭಾವಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಇದು ಈತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರದೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾತನೆಪಡುವಾದ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನುಟ್ಟಿ ಮಾಡುವುದು. ಚಿಕ್ಕಪ್ಪಣಿ ಆಸೆಗಳನ್ನು ಇರಿಸಿಕೊಂಡು ಜೀವನವನ್ನು ಎನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲದು?

ಮುಂಬಿಯ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅಲೋಚಿಸದ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋಚಿದ ದಾಗೆ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವಾದವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುವುದು ವಿಸಿತ. ಹೀಗಾಗದಂತೆ ಯುವಕರು ಗಮನ ಕರಿಸಬೇಕು. ಆಸೇಕ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆಸಬಧವಿಸುತ್ತಿದ್ದೂ ಸಹ ಆತಮ ನಾನು ದುರ್ಭ್ಯವಿ ಮಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಏದುರಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನೇ ಸ್ವರ್ಯಾಚಿದ

ವ್ಯಾಪಕವಾದೇತು. ಜೀವನವನ್ನು ಯಾರು ಶ್ರೀತೋತ್ಸಾಹೆಯೇ ಅವರನ್ನು ಜೀವನ ಶ್ರೀತಿಸುತ್ತಿನೆ. ಇಂದಿನ ರೂಪವು ಶ್ರೀರಾಮ ಇದಕ್ಕು ಅರಿಯುವುದು ಹಿತಶ್ರವಣಿಸುತ್ತದೆ.

ಯುವಕರು ಪೂರ್ಣಾಂಗಾಗ ಏಣಿರಬಾಡಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅಂದಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸುಂದರಿಸಿ ರಾರಿ ದಲವಾಯಿ ಮುತ್ತಾಗಳನ್ನೊಂದು, ತನ್ನ ಕೊಂಡಯಾದಿಯಿಂದ ನೋಡುವಾವರ ಕಣಿಕೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಷ್ಟುಮಾಡುತ್ತಾಗಿಲ್ಲದ್ದು ಪ್ರತಿ ವದವು ಮುಕ್ಕಿರಿತ ಸುಂದರ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತಮಾಗಿರುವೇತು. ವಾಕ್ಯದ ಸೌಭಾಗ್ಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತಿರುವೇತು. ಮಾರ್ಚ್ಚಿ ಸ್ವರೂಪಂಪ್ರೇಕಾತ ಮೇಂದಿ ವಸ್ತೀಷ್ವಾಸ್ತ್ವ ಹೇಳುವಂತೆ ನನ್ನ ಮಾತುಗೆ ರೇಖೆ. ಮನಸ್ಸಿನ್ನುಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಬಾಯಿಯುಲ್ಲಾಸು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಂದು ಮಾಡುತ್ತ ಮಾತಿನ ಚೂಡಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಡಾಗಬಾರದು. ಇನ್ನು ಸಾಂಯಾದ ಶ್ರೀಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಯುವಕರೇ ಇವು ನಾನುಮನವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಿಸಂತಹ ರೈತೆನಿಂದಿಗಳು ನಿಮ್ಮದ್ದಾಗಿರುವೇತು.

ಯೋಜಾರ್ಥಿ ಒಬ್ಬ ಬೆರಿಯಾದರ ತಯಾಗಳನ್ನು ತ್ವಿತೋರಿಸುವ ಮುನ್ನ ಸಿಸ್ತುತಾತ್ಮಕಾಳನ್ನು ತಿಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ನಾನೇ ಕರಿತುದ್ದೂರಾಗಬೇ ಮತ್ತಾಳ್ಬುತ ದೂರವಾಗಳನ್ನು ತಿಬ್ಬಿಪಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಶಾಪದೇಶ ನೀಡುವ ಸ್ವೀತಿಕ ದಕ್ಕಾಡುರೂ ಏಲ್ಲಿಂದ ಬಿರುತ್ತಿದೆ. ಯುವಕರೇ ವೇದಾಲ ಸಿಮ್ಮೆ ಸದೆನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮರಸ್ತ ತಂದು ಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ವಾಧ್ಯಾ ದಾಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಾಂಡದ ಬಂಡಕಿಗೆ ಸಾದರಾಯಾಗಿವ ನಾಂಧಿಕಾನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿ. ಕುಂಗೆ ಬಂದ ಅತಿಭಾಗಿಳಿದ್ದರೆ ದೇರಿ ಸರ್ವಾಕಾಳ್ಬುಕೆಂಬ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಜ್ಞಾನಪ್ರಯಾಪಿ. ಹುನ್ನೆಗೆ ಬಂದಿರಂದಿಗೆ ಮುಲಿಕಾಣಿಸ್ತು ಮಾತನಾಡಬೇ ಸುಮ್ಮುಕ್ಷ ಬಿಗಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಾಲ್ಕಿಲ್ಲ. ಒಂದುರಂಧ್ರ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಂದರೆ ನಾಲ್ಕಿ ಸುಜನ್ಯದ ಮಾತಾಗಳನ್ನುಪ ಗುಣವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬೆಲ್ಲಿಮೀಲ್ಲಿರ್ದಿರ್ದೇನಾ? ಬೆಲ್ಲಿದಂತಹ ನಾಲ್ಕು ಶಿಖಿ ಮಾತಾಗಳನ್ನಾಡುವ ಲಭ್ಯಾಸವನ್ನಾಡರೂ ಬೆಳ್ಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರ ಇದು ಇನ್ನೊಳಿಸ್ತಿರುವೆ ಹಾಸಿಯಾಗಿವಂತದ್ದಾಗಿರಬಾರದು.

ಒಂದುರಂಧ್ರ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ದುರುಸೆಯಿಂದ ಮಾರಿರು. ಇದರಿಂದ ಮತ್ತಾಳ್ಬುದು ಬಿಂದುವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಿಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಗೆ ಈ ಒಂದು ಮೊದಲು ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ತಾಂತ್ರಿಯನ್ನು ಸವ ಬಾಳ್ಬಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾದ ಧರ್ಮ ವಾಟಿಫಿದ್ದ ಸ್ವಾಧ್ಯಾ ಇನತೆಂಂದ ವಿಶ್ವತಗೊಂಡು ನಿಂತಿದೆ. ಧರ್ಮದ ಹೆಕರಿಸಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ಪಂಜಿಸ, ಕೊಲೆ, ಚುಲಿಗ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತಯ ಶಾಂತಿಕ್ರಾನ್ತ ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಾನೆದಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದರ ಯುವಕರು ಕ್ರಮಾಂಕಾಗಿಯಾಗಿ. ಆ ವಿಧಿನಾಲ್ಕಿ ಆವರು ಸಹಸ್ರಾರು ಕರಣೆ ಅಂತಿಮ ಮಾತ್ರ ಆ ಸಹಸ್ರಗಳ ತಕ್ಕ ಪರಿಭಾರ ಕೊಂಡಿಕೊಂಡುಬಂದು.

ಸಂಪುರ್ಣ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಸಂಚಳಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೆಟ್ಲಾ, ಕೀಜ್ಞಾ, ಸ್ಥಾತ್ರ, ಅಸ್ತ್ರಾ, ಜಾತೀಯತೆ, ಪೂರ್ವಾಗಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂಶ, ದೇವದಾಸಿ ಸದ್ಗುರಿ. ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಧಾಗ್ಯವೇಳಾದರೆ ಯಾವಕರೆಲ್ಲದೂ ತಾರ್ಮಣ ಶರಿ ಇವುಗಳ ಪ್ರಭ್ರಜ್ಞ ಜರತಯ ಪುಸದಲ್ಲಿ ಬಿಂತುವುದು ಇಂದು ಉಪರ್ವಾದ ಕಾಲ್ಯಾಂತರಿದೆ. ಇದು ಯುವಕರಿಂದಲೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲದು. ಎಲ್ಲಿಯಾದರೆ ಒಷ್ಟು ಯುವರೆ ಇಂದ್ರಾಂಧ್ರನ ಹಂಗಿಸಿದ್ದೀ ಇರುವನೋ ಅಲ್ಲಿಂದುದರೆಗೆ ಇಂದ್ರನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಷಾಂಕ ಮೈಗ್ರಾಂತಿಕ ಉಪಕಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ವಾಧಿಷಾಂಕ ರೂಪದ್ದು. ಸ್ವಾಧಿಷಾಂಕವಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೀಗೆ. ಅಂದರಿಂದೆ ಈಗ ಉಭಯಾದಿ.

ದೂರ್ದಾಢೆ ಲೈಫ್ ಆರ್ಕ್ಯೂಲೇರ್ಸ್‌ನೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ದೂರ್ದಾಢೆಯಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸ್ವಿಂಗರಿಸಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾಗೆಯೇಂದರೆ ಗ್ರಂಥ ಕಂಡರೆ ಹೊಗಿ ಕಂತುದೇ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆಯನ್ನು ವಿಷಯಪೂರ್ವಿ ಇಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪದ್ವಾರೆ ಕಾಡುತ್ತಿದೆ ಬ್ಯಾಹಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದು. ಅಂತೆ ನಾವು ನೀಡಿದ ಹಾಕಿಕಿಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಸಂಖಿಕೆಯನ್ನು ಕಿರುತ್ತಿರುವೆಂದೆ ಸಂಪೂರ್ಣಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಚಾರಿಪರ್ವೇ ಬುಣಿಸುವ ತಾಯಿ ಏಂಬ ಪೂರ್ವಾಂಶಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಪತ್ತಿಸುವಿರುವುದ್ದು ಅನುಭಾವಿಸಿದಿರೆ ಉತ್ತರಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ದರಿಡು ಮಾಡಿಬ್ಬು.

ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಭಾದ್ಯತೆಯಾದಿ ನೀತಿಗೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ. ಕೇಳಬಾ ಕಾಸುಕಿನಿಂದ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ, ನೀತಿ ನೇರ್ಪಾಠಿಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ಬಿಗಿಯಾದವರೆ ಜಿರಿಂದ ಪಾರಾಗಿಲ್ಲ ಅದೇಕ ಒಳಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಇಲ್ಲರ ಅನು ಪ್ರಾಂತ್ಯವ ಪ್ರತಿಂದೀಸುವ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾಂಶಕ್ಕೆ ಸೋಂದುತ್ತಾಗೆಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ. ಇಂದಿನ ಯಾವಾದೇ ನಿರ್ಮಾರ್ಥಕ ಅನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತೆ ಇಡ್ಯೂಲೀಕ್ಸ್‌ವರ್ಕೆಂಬ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಉಪಾಂಶಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವಾಗಿ ಇಲ್ಲ.

ಯಾವಕರೆ ಬಿಕ್ಕಿ ಡಾಂಡಲ್ ತಂಡನ್ ಕೆಂಪುದ್ದೀಪ್ಯಾಡಿ. ತಂಡರೆ “ಜಿತ್ವನಿಲ್ಲದ ಗುಣಿಯ ಸುತ್ತುಮೂಡಬೇಕಿನ್ನು” ಎಂಬುವೆಂತೆ ಬಿಕ್ಕಿತ್ವಲ್ಲ ದೇವರೆ ಕಂಡಿಸಿಬ್ಬು ತಾಯ ನಾತ್ರು ಗುಡಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದರೆ ಕೀವನು ಮೆಣ್ಣೆಯನ್ನು? ಇದು ಗಾಳಿಕ್ಕೆ ಬಿಕ್ಕಿಪ ತಂತ್ರ ರಾಘು ಬೆಕೆಯಾಗಿ ಹೇಳಿದೆಯುವ ಕೊಡೆಕಂಪಿಸಿದ್ದು ತಾಖಿಲಾರದ ಮನಃಲ್ಲದೆ ಸಾಂಪಂತ ಗುಣವ ಸುತ್ತುತ್ತಿಂದ ತಿಂಗಿರಿಂಬಾಗಿತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವಕರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉತ್ತಾದಿದೆ ಉಂಟಾಗಬ್ಬ ಕಾರ್ಯ ಪಾಡಿದರೂ ಇದು ನೆಲೆಕುಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಯಾವಕರು ಗುಡಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುಪಡಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಿದೆ ಮೆದಲು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ವಿದ ಪರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಂಪರಾ ದೇವತಾನ್ನು ಉಂಟಾಗಿ ಮಾನಸೀನಿಯ ದುಸ್ಸಿಸಿಕೊಂಡು.

ಪರಮಾತ್ಮಕ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದು, ಹೇಳಬೇಕು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಸ್ತುತ್ತಿದ್ದು ಕೂಡಿಲಾಯಿ ಮಾಲ್ಯಾದ್ವಾರು “ಬಯಕಿಲ್ಲದ ಧರ್ಮ ಅವಾದವಿಲ್ಲವೇ” ಎಂಬ ತಾರ್ಗತಾ ಚಾರಣಿಯಲ್ಲಿ ಕರಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕರೆಲ್ಲರಿಯೂ ಮಹಿಳೆಯ ದರ್ಶನಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಏಷಿಯೇ ಕಾಳಿಯಾಗಿ ಮಾರಿಬಾಯಿತ್ತು? ಖಲಾತ ತತ್ತ್ವ ಭೇದಗಳನ್ನಿಂದ ಮಾನ ಶ್ರೋತುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಘರಂದರ್ಶಕ ಕ್ಷಮ್ಮ ಪಾಠವಿಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ದರ್ಶನಿಗೆ ದಾಗಿ, ಯಾರು ಜಾತಿಯಾಗಾಗಲೇ ದದನೆ ಖರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳಿಸುತ್ತಿರು. ಸಾಮಾಜಿಕದಾರರು, ಈ ಧರ್ಮದರ್ಶಕರು ನಿನ್ನಪ್ರಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉಂಟಾಗಿ ನಿನ್ನ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೇಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿರು. ಯುವತಿಯೇ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಖರಿಕೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸಲಾಗಿರಿ. ಹೀಗೆ ವಿವೇಕ ಸುತ್ತಿ ಇಂದ್ರಾ, ಶ್ರೀತ್ರಾಂತಿಕಾ ಹಿನ್ದಿ ಅಂಥ ಯಾತ್ರ್ಯಾಖಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ ಮುಕ್ತ ಕರ್ಮಾನುಭಾವದಲ್ಲಿರಿ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಇರುವ ಸ್ವಭಾವದಲ್ಲಿ ದೀಪರಿದ್ವಾರೆ. ಯುವತಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಾತ್ರ ಮುಕ್ತಿ ಮುಕ್ತಲೀಕಾ ಸಂಬಂಧದ ಶ್ರೀಗ್ರಾಮ ಸುತ್ತು ಮಂಗಳದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾದೆನೆ ಆಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದೀರು.

ಇಂದು ಹಾಷ್ಟು 25ನೇಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಶಿಳಪ್ಪಿನ್ನಿಂದ್ದೇವೆ. ವಿಜಯನ್ ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿತಿಲ್ಲಿ ಜಂಪ್ರಾರ್ಥಕಾರ್ಯ ಆಳಕಾಳಿ ಕೆಂಪಳಾ ಮಾನಾರ್ಥಕ ಸಾಂಪರ್ಯದಲ್ಲಿ. ಇದರಾಗ ಹಾಷ್ಟು ಹಿನ್ದಿಯ ಕೆಂಪಳಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ, ಗ್ರಂಥಕ್ಕಿಂತಿಲ್ಲ, ಅವುಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ, ಮುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಟಿಕ ಅಂಶಾಭವಣಿಗ್ನಿಂತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತಾತ್ಪರ್ಯವಿಂತಿಲ್ಲಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿಂತೆಂಬುದು ಅಂತಃ, ಸ್ವಾತ ಬೆರಿಯಾದ್ದು ಅಂಶಾಭವಣಿ ಮುಂದು ಇತ್ತು ವರ್ಣಿಕೊಳ್ಳಿದೇ ದೀಪರಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೀದು ಅಂತಃ.

ಸೃಜನಾರ್ಥ ಸಾಮಾಜಿಕಕ್ಕಿಂತಲ್ಲಿ ಅಂತಃಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಇದ್ದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಯಸ್ಯೇಭಾಗಿರಿದೆ ಇಂದರ್ವಾಜ್ಞಾ; ಇದು ಶ್ರವಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾರ್ಥಿಯಿಂದೆ ಇಂದರ್ವಾಜ್ಞಾ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೋಕದ ಮಾನ್ಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕಾಗಳಿಂದೆ ಇಂದರ್ವಾಜ್ಞಾ. ಪ್ರಾಣಾಧಿನಿಗೆ ಇಂದರಾಜಿಲು ಗ್ರಂಥಿಗೆ, ತಾಗಿಯೇ ಆಂತಾ ಚಾರಣ ಅಂಥ ಪ್ರಾರ್ಥಿತಾಗಾಗಿ ಧರ್ಮ ಬಹಳ ಅಂತರ್ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಶೇಷ ಅವಶ್ಯಕ ಧರ್ಮ ದ್ವೈತಕ್ಕಾಗಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಆದರೆ ಇನ್ನಾಂತರ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾನಾರ್ಥಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅಂತರ್ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ.

ಯುವತಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕದಲ್ಲಿರುವ ಏಷಿಸ್ಟ್ ಮುಕ್ತ ಧರ್ಮಾಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ವಹಣೆಗಳಿಂದ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನೀಡಿರುತ್ತಿರು. ಪ್ರತ್ಯೇಕಾಯ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾನ್ಯಾಧಿನಿಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ನೀಡಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಬೆಳ್ಳಿಸುವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಧರ್ಮಾಗಳಿಗೆ ನಿರ್ವಹಣೆ ನೀಡಿರುತ್ತಿದ್ದರೂ.

స్వామీకెళును పటుపుశ్వరస్తు ఉరే చేరే నొజపోషణించె స్వామీశ్వాస్. లమోథై ప్రతిఖండస్తు ఆపరిగి నీడిద్దాస్. తమిలైక కాపాణాంకి జీవసక్తు దారి మాండిలోట్రిద్దాస్. మసున్న తన్న కాపాణగళింద లుస్తుకమాగోరున్నమే హూరుతు కుట్టినించబ్లు చుముచ్చనిగ తన్న బిపపశ రూప్యోశ అలయులు దృఢిక మాగాదశనచ ఆగత్తువిదే. మసుష్టిగి యన్న నీడివప దేశము ఆపదిగి మాగాకారికి వ్యవస్థేయ్యాన్న మొదిద్దాస్. ఆ మాగాదశనముతే నుముచ్చదచ్చబ్లు ఆచన జిభెక్కి యితన్న ఆపగి. స్వాధ్య ఉంసిగలింద బజ్జులతుగిరువ చుపచ్చాయ చేలాచు సౌమ్యాదక కాగు సక్క నిష్కర్షయ ముంఱుక రక్తిసబేకాగిదే ఎందు ఎంపచకంగి కిరే నొదిద్దాస్. భమావై మాండిలుగి ఏచెయోం ముచ్చ పరిమోళదల్లి ప్రియాయాగాప పిచ్చ పొగాపచ్చ చేయిలింకొడాటం కాద్దువిద వశ్ముత్తిద్దాస్.

సత్కుధూరజితు ప్రియాధంయస్తు ప్రస్తుతయ్యాన్న సాధికిరువ టేలె. నాచు సప్పాధముక నుముచ్చాయువు కాగు. కా క్షుణ్ణ భూమియ్యుల్లి ఆమ్మో ముండుశాశు, కామ్మాల సుభారశయి పిచిని అచపాద ఒదులున్న డాఖి నుముచ్చాయు తీరించుస్తు ప్రపంచదల్లు కారాపంతే మాంచిల్లాస్. కాగు క్రితిగ రామప్రాణ ఆచు కూడించశ, సూమాచిక, లిఘ్రాత్మి పుంపచెపుష్టు ఎందిన జామాగ్కు బిష్టుమేగియ్యాప. ఇందు అస్త్రులపాద పుంపరేయ తఖాదియు పూర్వి వీకముత్తిరాప ముంపచుండ కావు చినానిద్దుపే? కాగుత్తులిస్సేప? ఎంబ శ్రుభ్యుస్ ఉస్తేంపుల్లి పీంతు ఎందు ఉత్సుకేశచసే మాండిశోభిజెకాగిదే.

ప్రాంతిక జానితోగి సందేశాలు

యుపోరే గామాడా తథాగోయ బుగిగే యెళ్ళి గొమువ కొండి. ఎందు ఎల్లూ కడెయుల ఆశాంతి అంచుపుమాడుత్తిదే. రాజకేయు సామాజిక బ్రాహ్మణుకాపడ చెస్తేలీయుల్లి ఆసేక తూర్పే చుల్లిగిల్లి సంపోయిప్ప. నుముచ్చ సమాజప చాంతి కపడి ఆచర ప్రగతిగి గోరూకపాగిదే. నాచు ప్రూగి దూసుపెట్టేకాపడ చార్సు, లూంక, శ్వాస్ఫోర చెత్తుపు ఎందిన ఆమాజడల్లి ఆపుశ్వరూగిరాయిటు. లోపప్రాణ్ ఆ దిపేయల్లి ప్రయుక్తిపుండేచ. సంమమ గాంచి, స్వీచు, శద్రు, న్యాయమానికణ ముంగాతాప ఆమ్ములు దమాయారగణచ్చ ఎందిన యుప ఇంపాలాప్పు చుట్టికొలిపు లీపి కామ్యుస్తోంట్లుచెక్కాంచే. ఇంచు వ్యాపారము పూచచే కామ్మున్నిపుంచె లోచాక్షిప్తి కొండు వ్యుత్తియ్యాస్తు మూర్ఖానించుకుప్ప. ఇందిన వ్యాపాద క్రాగిగి అసుకుంబవాగుత్తాడే.

యుపాక్ష వెస్తుపుర్వాప జస్తించుపు కావు తానుయోస్ ప్రేకాగిపే. సత్కుధీతియ ముంచులుకోల్లి ముంచులుకోల్లి ప్రసంగు ముంచులుకోల్లి. ప్రసంగులుకోల్లి ప్రసంగులుకోల్లి. ఆపులుగ్గే కామిషుప ఒముజసంగి. అ

ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಮೇಶೀ ಇಳ್ಳ. ‘ಬಡಕರ ಸಹಿಗಿಲಿ, ಬರಕ ಮತ್ತೊಂದಿಲ್ಲ, ಮಾಲೆ ಗುಂಪಿನ ನಂಬೆ ಇರಲ್ಲ’ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವು ಸ್ಥಿತಿಗೂಗೆಷ್ಟಾದು. ಮಹಿಳೆಯ ದೇಹದಾ ಯಾವು ಮೇಲೆ ಕಷಾಯಿಳ್ಳ. ಎಂಬ ಮೂರ್ಧ ಸುಸಿಕೆಂಬಿಂದ ಆಯಾ ಮುಂದಾವರಿಯ ಶಿಫ್ಪಾಪ. ಈ ಸಮಾಂತರೆಯಿಂದ ಕಾವಿಯಿಂಬಿಂದ ಇಂದಿನ ಯಾವ ಜಾಗುಗಡ ಜಾಗಾಯಲ್ಲ ಆತಮಹತ್ವದ್ವಾಗಿಯೇ. ಸುತ್ತಿಕ್ಕುತ್ತ ಇನ್ನು ಇನ್ನಾಂತಿನ್ನು ಇಂಥ ಕರ್ಣಿಯು ಜನರ ಮನ ಒಳಿಕಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯು ಹೆಚ್ಚಿಯಿಂದ ಅಗ್ನವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಮಿಸೆಪ್ಪಿ ಹಾಡಬೇಕಾಗಿ. ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಯೋಜನೆ ಉದ್ದರ್ಶಿ ವಿಧಾನ ಪಾಲ್ಕಳಿತಕ್ಕೆ ಓದಿಸ್ತು ಅಕ್ಷರತ್ವ; ಅನುಭಾವಿಗಳು.

ಸಮ್ಮಿ ದೇಶ ಪ್ರಭೂತಿ ಕಾಡು. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮ್ಮಿ ಪ್ರಾಣವರ್ತಿಯಾಗಿ. ಸಮ್ಮಿ ಪ್ರೇತದ ವಿಷಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಅನುಭಾವಾಗಿ. ಅದ್ವರಿಂದ ಸಮ್ಮಿ ದೇಶ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ರಾಜೀವ್ ಸುಧಾರಣೆ ಆಗೇಕು. ಇಂದಿನ ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂಡು ಕೂರಣಾಗ್ನಿ ನಿರ್ಮಾಳಿತಾಗ್ನಿ ಅರ್ಪಿಸು ಸಾಧುವಿರುತ್ತದೆ ಸ್ವಯಂತ್ರಾಂಚರಿತೆ. ಆದಕ್ಕೂ ಮಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಿಕ್ಕೆ ಯಾವುದರೂ ಗ್ರಾಮ್ಯದ್ವಾರಾ ತೀವ್ರಾಂಶದಾಗಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಸ್ವಯಂತ್ರಾಂಶವು. ಕಾಲಿ ಕಾರ್ಣಿಕಾಗಳಿಗೆ ರಜಿ ದೊರೆತಾಗಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ನರವಾಗಬೇಕು.

ಸಮ್ಮಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯಾಗಿ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸೀಲಿತ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಚೂಕ್ಕಿತ ಸಂಪತ್ತು ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಇವಲ್ಲಾಣಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವೇಳೆ. ಯಾತ್ರೆ ಅಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ, ಸಮ್ಮಿದೊಡಕ ರ್ಥದ್ವಾ ಸಾಧುವಾಗಿ ಸಂಪ್ರದಾಯ ತರ್ತಿರು. ನಿರ್ಕಲ್ಪಿಗಳು, ಘರ್ಮಾದಲ್ಲಿ ಅಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ್ಯಾಂಶದಲ್ಲಿ. ಸಂಪ್ರದಾರ್ಥಕ್ಕಿಂತ ಮಾರ್ಮಾರ್ಥ ಅವಕು ಸಮ್ಮಿ ಕ್ಷುಲ್ಲಿಕೆ ಪರ್ವತಿಯಸ್ಸು ಸುಧಾರಿಸಿ ನಾಯಕಾಗ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ ಅಂತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪ್ರಾಯಿಸಿದ್ದರೂ. ಅದ್ವರಿಂದ ಇಂದಿನ ಕ್ಷಿಃ ಸದಕೀರ್ತಿರ ಯಾವ ಜನಾಗಂತ್ರ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪುಸ್ತಕಿ ಹಾಗೆ ನಾಯಕಾಗ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ ನೀಲ ಉಳಿಂಬಿದರಲ್ಲ, ಬೀಳ ಲಿಂಬಿದರಲ್ಲ ಸೀಳಿಂಬಿದ ಜಾಕುಣಿರಲ್ಲಿ, ಆದಲ್ಲಾಗೆ ಶಾಂತಿಯ ಕ್ಷಾತ್ರಾಗಿ ಬಾಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಲಂಕೃತಿಯಾದಿಯಾಗಿ. ಹೆಚ್ಚಿ ಶಾಂತಿಯ ಪೂರ್ವಾನ್ಯದ್ವಾರಾ ಕೋರಿಸಿಕೊಡಿದ್ದೇಂದು, ಅವಿಯು ಸ್ವಾತಂತ್ಯದಾತ್ರೆಯಾದ್ವಾರಾ ಸುತ್ತಿಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಾಗಾಗ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದೇಂದೆ.

ಸ್ವಾತಂತ್ಯದಾತ್ರೆ ಜಾಗಾಗ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ ಗಿಳಿಯಸ್ಸು ಹಂಡಿರುವಲ್ಲಿರು ಅಬ್ಜೆ ಸೆಪ್ಪಿ ಕಿರಣವಾದು. ಅಬ್ಜೆ ಬೇಕು ನಕ್ಕಿ ಸಾರಿಯಾದ ತನ್ನ ಪರಿಸರ, ಪುಗಿಯೇ ಇಮಾರರ ಸಿಮ್ಮೆ ಕ್ಷಾಗಿಗಿ ಜಾಂತಿ, ದೃಷ್ಟಿ, ಸಮಾಜದ ಕ್ಷಾತ್ರಾದಾರ ಗಾಂಡಿಕೆ ಘರ್ಮಾದಕಾಗಾದಿನ ಹಂಡಿರಿದ್ದೇಂದು, ಅಂತಾಗ ವಿಶ್ವಾ ಮಾಧ್ಯಮದ್ವಾರಾ. “ಜಾಗಾಗ್ರಾಂತಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ, ಸಾರಾಂಶ ಇವು ರೂಪಾಂಶಾದಾರರಿಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಮಾಡಿಕ್ಕಾದ್ವಾರಾ.” ಸಾರಿವೆಯಾದ್ವಾರಾ ಸಿದ್ಧಿಕಾರಿ ಸಾರಾಂಶದ್ವಾರಾ ತನ್ನ ಆಂತರಿಕಾಗಾತ್ಮಕದ್ವಾರಾ. ನಿಂತೆ ಅಂತಾಗ ಮಾರ್ಮಾರ್ಥ.

పోతువ కొమ్మకూడ దురుషద మార్గినిరిచేరు. అన్ని ఆశ్చర్యాల వైపుకూడు దాంకి ఎల్లప్పు ఇచ్చు పొనికి సమ్మిలించాలాడు ల్లభిధ్వరే ఏమిపల? పోగాళముపుచు కుమిల్లినటల్లు, దీని లుచుకుత్తిరి లస్తుచు ఎముల్లి. లుగుమూళాపుడి ఆసేక పుచుసీయాలు బండికుప డారి కేలఱికొప్పిర్చున్నదే.

ఆపచి తల్లివాన్న జీవసదాల్లి అఖవతికిమేండు బాముకెరలే డీజన వచ్చాగుత్తుద ఎప్పుప నియమాలు కుట్టుపునువులాగింది. ప్రమేశలకురాణ్ణియుండ ఈప్పిల గొండ పూతికి అధ్యాపక్కు లిరియాచేకా. తిన్పాది పంతుపురించ పచుపుచును అల్ల, సూధాన సిద్ధి గాంగుల ఉజుపుకే కొండ పుచుముకొళ్ళాల్చేరికి. సమ్మ లిబన ముక్కులు, డీపసద లాఫ్-పుష్టు, చ్ఛుయాలు కేళ్ళిప్పుల్లు, సంఘ, దూఱి విప్పుపు అధిగౌరి సేరిచ్చు. సమ్మ లిపీత్తు మాత్ర, అచ్చాం ముక్కుయాం ఎంచి భావనే ముడియాం ఇంక్కు వామప్పునిగే సమ్మి దేలిరిపుత్తుదే. మాసర పాశీయంలీ ఈనటిక్కు ఏడ్చు ల్లాగానీకు.

ప్రతించిన్న వ్యక్తి జామి సాధుతోపటి అన్న సేపణడియిచ్చాయే ఔక్కతి పత్తెడ. ఈ స్థియిగ ఉపస్థితిన సాధారం సమాపుమాంచి మొండానీకెయాగి ఉరియుపిగేటులు ఉప్పుపాక్క. ఉపాన్మాక్క ఆచ్చుపుకొవిపు యామాలే పస్సుపుశ్శు జామి తమగి రేశాద చమ్ముగాన్ను చేండి ఇప్పటిగి ఆదమ్మ కాస్తాలిశ్శులు బిచుపెండ. యువకర స్వభావమాగి చేండే చుపచేశి. ఇస్తున్న ఉప్పు ల్లాఘుపా తండ్రి ల్లాగుడాం కేళ్ళిపుగా దోషాలొళ్చామను. మేయించు జూకిఎలుత కెంచల బుట్టాపేకి కట్టుపెంచ, అధారిణాపాచయ్యు వామాన పసుంగేడ నాచేలు ఉండే, తిమ్మిచ ఉన్న బఖమాం రేశె లిపియుప భేషిల్లి పెడెదల్లీ పెలియిచ ఉన్న ఉండే లాస? జామాల కాచల సమ్మట్టు లేలాక్కు స్వాధ్యాద సంబు. తస్సంతే ఉన్న కాసరియదమ, అస్సుర కిశియియా కేలజిల్లు.”

ఇప్పణిలప ఇవులు నిచ్చిపుచుయ్యు నుండ నమ్మిప ఇంపిసియ్యు పెంచి పూపచ్చుయ్యు ఎంచిన యామాపచు రోహించేశు. అంచుగ శామాయిచెంచ సేపణయెన్న అయిసెప్పుగి కట్టుపుచు. కుండిశాయిచెంచ రించిన్న లంపుకెంచ అపసించి పూపచ్చాగల్లు సాపచ్చాల్లు పోచెర్చు భూపచ్చాగస్సు బేళికుండు రసమ్ములిగి పూపచెంచాగించు. మాసిష్చుగిచుప ఆచ్చముపాశల్లి కుపచుచు ఉంచుగింది. ఆప్చె పెట్టి కులచల్లి పుచుక్కుచు ఎంచు, కుండి శ్రీష్టుపుండు భూపచుచుపుచు. ఈ మామాజిపల్లి బండుపుత్తులాస విప్పుపి సమాపు, చమానపెండ ఆప్పిచుచు ఇసమసక్కు ఎముల్లుసుప కతసాప ఇంచిప ఎముక పిల్లిగెయు మేలే ఇప. మువాస్తు ఈ పెతటి మాపాల్కు.

ధుండు తోపిక్కు సమాపుక విప్పు దీపు, మాసిప పాపిక మోల్ల బుచుపిపుపుచు, పూర్ణించికిచుపుచు. ఇంచుపుర కొండ రోచా పూపిపుచుపుచుపుచు మాలక కూగి.

ಯೇಸುಹಿತರ ಅಥವಾವಿಲು. ಕೆಲವು ಇನ ಅಮೃತಪ್ರಕಾರಿ, ಸಾರೀಗೆ ಅಂತರಾ ತಿಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇರಿಂದಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ತೆಲು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಬಿ ವರಿಖನಗಳ ಕೊರಿಷಲ್ಲಿ ಅವನ್ನೆಡ್ಡಿ ಸದೆಸಿಕಿಂಡತೆ ಒಂದಿಷ್ಟಾಗೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಿಕ್ಷಿತಲು ಮೂಡಬಾಗಿ ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಕೆಲವೇ ಜಾತಿಗಳ ಬೆಂಳಿತಾಗಿ. ಯುತ್ಪರೇಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಇಂದು ಇತ್ತಾಯಿಸ್ತು ಕಾಪ್ತಿದಾರಿ ಪ್ರಾರ್ಥಕ ಅರಿವಿರಿಂಧಾರಿ ಸಲ್ಲಿಫಿರ್ ಒಳ್ಳಿಂದಿರು. ನಾರ್ಥಿಕ್ ತ್ವಂಜಾದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯಿರುವಿಗೆ ಸಂಪಾದಿಸ್ತುತ್ತಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಅರ್ಥಿತ್ವ ಅರ್ಥಿತ್ವ ಕೆಲವು ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ. ಸಮುದ್ರಾಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪ್ರಾರ್ಥಕ ಶ್ರವಣತ್ವ ತೆಲೆ ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಬೆಳೆಯಾವ ಹೂಲಗಳನ್ನು ಇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಂಡಳಿ ಸಮುದ್ರ ಸ್ವಾಂತ್ರ್ಯ ಮುಂದೆ ಪ್ರಾರ್ಥಕ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬೈಂಬಿ ದ್ವಾರಾ ಉತ್ಪಾದಿತಾಗಿ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪ

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಮೂಲದೆ ಪ್ರಕಾಶ ಕ್ಷಿಂದಲ ಎಂದು ಹೋತು ಬಿರದ ಜೀಗಳ ಮೊತ್ತ. ಈ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲದ ಮಹಾವ್ಯಾಪ್ತಿ ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಚೀಕಾಚ ರೀಂದ್ರ, ಇಂತ್ರಾದಾರಿ ಗಾಳಿ ಹಾಗೂ ಅಭಾರವಣಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಈ ದೈವದತ್ತ ದಸಿರೇ ಸಮುದ್ರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದು. ಇಂದು ಕಸಿರಸಲ್ಲಿ ಉಂಟಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂದು ಏಂದಿನ ಯುವಕರೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲಾ ದೇಹದ ಸರ್ವಾತ್ಮಾ ಸಮುದ್ರ ಶೂದಾಜರು ಯಾವು ಮುನಿಗಳು ಪ್ರಕೃತಿಗಿಂತ ಪ್ರಾಗಿಂದ ನಿರ್ವಾಣ ನಿರ್ವಾಣ ನಿರ್ವಾಣ ಅಂದಿಷ್ಟಾಗೆ. ಆಷ್ಟುರಿಂದಲೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಲಂಟುವಾದ ಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಶ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲಾಗಳಿಂದಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಕಿ ರು ವಸಿಸುವ ಸುಧಾವೆ ತಂತ್ರಾದ ನಾರಿ ಸೇವನೆ ತಂತ್ರಾದ ಕಿರಿಪಷ್ಟೇ ಅನ್ನ ಅರ್ಥಾಗ್ರಹಿ ಉತ್ತಮಪೆಂದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಬಿತ್ತು.

ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕಾಯದು ಇಂದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಿಷ್ಟಾರೆ. ಕಾಡಿಷ್ಟಾರೇ ಮೋಡ, ಮೆಚ್ಚಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ. ಮರಿಗಿಡಗಳೇ ಮೋಡಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಮೆಚ್ಚಿಯ ಸುಲಂಸುವುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣಿಂದಲೇ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಮುಳೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತುರೆಗಳು ತುಂಬಿ ಕರಿಯಾತ್ಮಿದ್ದವು. ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕ್ತಿದ್ದವು. ರೈತರು ಸಂಕೋಜವಿಂದ ಬಿತ್ತಿ ಸಮ್ಮಾಂಬುಂಬಿ ತೀರುತ್ತಿದ್ದರು. ನೀರು ಅಹಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಹಾರತೆಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಜಾಸುವಾರಗಳೂ ಸವ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಿಂತು ಮೇವು ತಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಂತಕಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲಾ ಮನುಷ್ಯನ ಆಸೆ ಅವಕ್ಕೆತೆಗಳೂ ಮೀತ ಮೋರಿ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಿಂದಿ ಮಿಂದಿ ಪಿರಿತೆಗಳಿಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅರಣ್ಯಾಳ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎಂದು ಖೇದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇಂದು ಯುವಕರಕ್ಕಿಂತಿರುತ್ತಾಗಿ ಇದನ್ನು ತರೆವುವುದು ಇದನ್ನು ವಿದೆ. ಇಂದು ಪ್ರಾರಂಭನ್ನು ಕಿಂದಿಯವ ದೇವರು ಆ ಜಾಗಾದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸೆಂಯಿಸ್ತು ನೇಡಬೇಕು. ಇಂದು ಇಂದಿನ ಯುವಕರು ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಸಮಕೋಲನಾಕ್ಕೆ ನಾರೇ ಕಾರಣರಾದುತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಕೃತಿ ಪುನಃಖಾಗಿಗೆ ನೀವರು ಜೀವಿತದ ಸ್ಥಳಕ್ಕಾಗಿ ನಮಿಸಿದ್ದೇ ಮನುಷ್ಯಿಗೆ ಉಳಿತ್ತಾಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿರೂವೆತೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಹಾರೆದ್ದಾಗಿ ಕಡೆ ಡೆಕ್ಕಿ ಮಾಡಬುದ್ದಿ ಬಿಂಬಿ ಪ್ರತಿಯಾಧಿ ನಮಿತದರೆ ಅನ್ನಿಂದ ರೂಪಾ ಮತ್ತೆ ಬೋಬಿದ್ದು ಜಾಪಾ ಮ್ಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಹಣ ಅನುಭಾವಿಸಿರುವ ದಾಖಲೆ ಗುಡಾದ್ದು ಮಾತ್ರವಾಗಿ ನಾಬ್ರಾ ನೀಡುವ ಎರಡರಷ್ಟು ಚಾರಿಗಳು ಇನ್ನು ತೆಲಾಯಿ ವರಣಾಗಳಲ್ಲಿ ನಾಂತ್ರಿ ಬರುಕ್ಕೆ ನಾಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾಂತ್ರಿ.

ಮಹಿಂದ್ರರೇ ಮಳೆ, ಕಾಡಿದ್ದರೆ ಶಾಮು. ಎರಡೂ ಇಲ್ಲಿದ್ದರೇ ನಾಂತ್ರಿ ಈ ನೇಲ ಇಲ್ಲಿನ್ನೂ ಒಬ್ಬ ಮಂಬ ಸರ್ಪಿನನ್ನು ಕ್ರಾತಿಯೊಬ್ಬಿರು ಅಲಿರುವುದು ಗಂಡು ಆವಶ್ಯಕವಾದ್ದು. ನಾಂತ್ರಿ ಇಲ್ಲಿ ಸರುಪತ್ತಿ, ಕ್ರಾತಿ ಸಂಪರ್ಪಣೆ ಅಬಿಷ್ವಾಸವಿಡಿಕಾಲು ಯುವಕರು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗ ಒಬ್ಬೀಗೆ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರಾಪಲ್ಲಿ ಪರಮ್ಮಾ ನಿಮಾ ಮಾರಿಗಳ ಮುಂದೆಯಿಂದೂ ಇನ್ನು ಮಧುರ ಕುಲಲಿಂದ ಹಾಡಿತ್ತಾದೆ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿಯಷ್ಟು ನಾಂತ್ರಿ ನಲ್ಲಿಯುವ ಪರಂತ ನಾಂತ್ರಿ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ ಮಾನಗಳ ಮುಂದೆ ತಳಿರು ತೋರಿಗಳಿಂದ ನಲ್ಲಿಡಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪರು ಇಕ್ಕೆ ಘ್ರಾಂಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯನು ಉಳಿಗಾಗಿಯೇ ಇನ್ನು ತಳಿರಿಯ ಈ ಸಂಭದ್ರೂರಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾಂತ್ರಿ ಉಂಟಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಅಂತಿಮ ಮಧುರ ಬಳಿಕೆಯ ಜಾವಾಣಾರಿ ಕೆವಲ ಪಳಿಗಳಿಂದ್ದು ಏಂತಿಲೋಽ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸರಕಾರಿಯಾದ ಏಂತಿಲೋಽ ತಿಳಿದು ಈ ಬಿಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನೇ ಮಾಡದವರು ಪಟ್ಟಿಗಾದ ಜನ.

ಅದರೆ ಪಾಸ್ತಪವಾಗಿ ದೆಚ್ಚಿ ಮಾನಿಕಾರಕ ಪಾಯುವನನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತಿರುವವರು ತಾವೇ ಏಂಬಿದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರ್ದೇನು. ಯಾವಕರೇ ಹಂಡಿಂದ ಎನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಳ್ಳಲಿಸುವುದು ಎಂಬ ಪ್ರಮೆಯಿಂದ ಮೊರಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಕಾರು, ಮೂಟಿರು, ಷಟ್ಟಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ನಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಾಪವ ಮನಗೆಂದು ಸ್ತೋತ್ರೀಕ ಜಾಗವನ್ನು ಮೀರಬೆಲೀಡುವ ಜನರು, ಬಾಡಿಗೆಂದೇ ಇಂಬೆಂಟು ಜಾಗವನ್ನು ಲೇಕ್ಕ ಮಾಪವ ಜನರು ಮರಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಡಿಗೆಂದೇ ಮನೆಯಿದ್ದರಷ್ಟು ಸಾಲಿದು ಅವರಿಗೆ ಶುದ್ಧಾವಾದ ಗಾಳಿಯೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಏಚ್ಚರಿಕೆ ವಿಷೆನುವುದು ಮಾಲಿಕರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೃಂಣಿಕ ವಿಖಾರಗಳು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದು ಶ್ರೀ ಭರದಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಗುವ ಬೃಹತ್ತೌ ವಾಹಿನಿ. ಈ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿವುದು. ಶ್ರೀಕರ ಶ್ಯೇಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ದಿನವಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಧಮಿಕ ದಾಗು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಇಂದು ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವುದು ಇತ್ತಂತ ವ್ಯಾಪುಲದಿಂದ ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಯೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಧಕರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಂತು ಮೊಲೆ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಪಾಠ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇ ಇರುವುದು ಇಂದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಾತಿಗೆ ವ್ಯಾಗ್ನಿ, ಲೇವಡಿ ಸಡಿತ ಅಶ್ವಿಲವಾಗಿ

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾಸುಪರಂಬು ಕಾಣಬಹುದು- ಕೆಳಗೆಯುದು. ಇನಿಸ ಸುಕ್ಕಳೇ ನಾಳನ ನಾಗರಿಕರು ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಿಲ್ಲ. ಗಡಬಾಗಿ ಬಗ್ಗೆದು ದುರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೆತೆ? ಇಂದುವಂತೆ ಜಾಖಾಡಲ್ಲಿ ಮುಗಿ ಉತ್ತಮ ವಿಷಿಟರಿಲ್ಲದ್ದು ಮೊಂದಿರದಿನ್ನರ ಮೂರಂದ ಸರಾಗುಳಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯದಾಸಿಗಳಿಂದುದುದು. ಈ ರಿಸೇರ್ವ್ ಇನಿಸ ವೀರಿಗಳ ವಿಕ್ರೆಯ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಸಾಂಧಾರಿಯಾದು ತುಳಿಯಾದಂತೆ ಹಾಬುವುದು ಅವರ ಹೇಳಿಲುವ ಗಾಂಭೇರವಾದು ಜಾಖಾಡಲ್ಲಿರೋ ವೆ ಎನ್ನಿತ್ತದ್ದನೂ ಹೇಳಲಾರಲು.

ಇಂದು ಸೀಡುತ್ತಿರು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾಡು ನಿಜಕ್ಕೆ ಬಂದಿರೋಹಿಯ. ಯೋದನೂ ಹೀವಂತಿ ಅಲ್ಲಾಗಲೂ ತಿಳಿಲಿಲ್ಲ. ಡಾಫೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀಮತಿವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಭಕರಿತಿವೆ ನಿಷಂಹಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತ್ಮತೆ ಇಲ್ಲ. ಸೂರಾಪು ವಳಿಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಲಿಪತ್ರಗಳು. ಆರ್ಥಿಕ ಸಮ್ಮುಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಭಾಷ್ಯ, ಸಂಪರ್ಸ, ಮೂನವ ಕಂಬಿಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಣ್ಣ ತರಸುವ ಕರ್ಮಚಿಂಗಳ ಶಿಸಿರಿಗಳ ಆಗತ್ಯದಿನೆ ಏನಿಸುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆ ಅಧ್ಯಾತ್ಮರ ಸೇಮಾತಿರ್ಣಲ್ಲಿ ಯಾಧ್ಯಾದ ರಾಜೀನಾಮೆ, ರಣದ ಶೈಘರಾಪ್ಯ ಏಡಂಬಿಲ್ಲದಂತಾಗಿಯೇಕು. ಆದಳಿತ ಮಂಡಳಿಯವರು ಎಷ್ಟನ್ನ ಪರಿಸರೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕರ ಮುದ್ದೆಗಳು ಮಾರ್ಗಾಳಿವಾಗಿಬಾರದು. ಈ ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರದ್ರಷ್ಟಿ ನಿಂತು ಅಧ್ಯಾತ್ಮರ ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಕ್ರಿಯಾತೀಲಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಿಮಾನ್ಯವೆ ಸಭ್ಯರೇಕು.

ವಿಷಯದ ಅಳ-ಅಗಲ ತೆಳಿದು ಪಿಡ್ಯಾಟಿಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಧಿಸಬಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತಾಗೇತು. ಅಂದಾಗಿ ಪಾತ್ರ ಕುಸಿಯತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಎತ್ತರಿಸಬಹುದು. ಇಳಾವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಯುವ ಜನಾಂಗದ ಭವಿಷ್ಯ ಹಾಳಾಗುವುದು ಬಿಂದಿತ. ಇಂದು ನಾವೇಷ್ಟು ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನಿವೆದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದೂ ಮುಂತು.

ನಮ್ಮ ಪುತ್ತಳಿ ಭಾವಿ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತೆ ಕಾಲೇಜು ಆಗತ್ಯದೆ ನಿಜಕ್ಕೂ ನಾವು ಮನಗಳಿನುವುದಾದರೆ ತರಗತಿಯ ಒಳೇಧನಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ತಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲೇ ಬೇಕು. ಆದಳಿತಜ್ಞರು ಶಿಕ್ಷಣವಂತರು ಗಂಧಿರವಾಗಿ ಆಂತರೋಪಿಕ್ಷಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಂತಿಮರ್ಶಗೊಳಿಸಬಹುದು ಮನುಷ್ಯದಯವ ಕಾಲ ಇದು.

ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಆತ್ಮಪತ್ರಕ ಎಂಬ ಉತ್ತ ಆರ್ಥಿಕ್ರಾಣವಾದುದು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ನಿಮಾಣಣಪಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಬೇಕು. ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪುಡಿತವು ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘ್ರಾತನ್ ಆಗಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಪುಡಿತವೇ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯ ಅನಾಗರೀಕ, ದಷ್ಟ, ಪನೂ ತಿಳಿಯದವನು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬೇರೂರುತ್ತಿ ನಡೆದಿದೆ.

ಪುಡಿತದಿಂದಾಗಿ ಇಂದ ಪ್ರಕ್ಕೆ ಮನೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಹೊಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಬೀದಿ ಪಾಲು ಮಾಡಿ ಅನಾಧವಾಗಿ ಮಂಜ್ಞನೆ ಆಲೆಯತ್ತಿರುವ ಪ್ರಥಂಗಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.

ಹಾದ್ಯರೂಪ ಇಂದಿನ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಹೊಗಬಿಸಿ ಸುತ್ತಿರುವ ಹೀಡ ಸಾರಾಂಶ
ಮತ್ತು ಅದ ವಾಗಿದೆ ಎಂದಿರುತ್ತಾಗೆ ಲಿಂಗದ್ವಾರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು.

ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಪೂರ್ವಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಾಗಾರಿಕೆ ಏಂಬಾಗೇದೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪ್ರಬ್ರಹ್ಮಕ್ಕಾಗಿ
ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತಾಗೆ ಇಂದಿರು ಮಾನ್ಯವಿನಿಂದೆ. ಇದಕ್ಕು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಇಂದಿರುವಿನಿಂದು.
ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಮಾನ್ಯವಿನಿಂದೆ. ಇದು ಇಂದಿರು ಇಂದಿರಾಗಿದ್ದು. ಇಂದಿರಿಗೆ
ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಮಾನ್ಯವಿನಿಂದೆ. ಇದು ಇಂದಿರಾಗಿದ್ದು. ಇಂದಿರಿಗೆ ಇಂದಿರಾಗಿದ್ದು.
ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ತೆ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ಇಂದಿರಿ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ಇಂದಿರಿ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ಇಂದಿರಿ.
ಇಂದಿರಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ಇಂದಿರಿ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ ಈದ್ಯಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಅವ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ. ಅದೇ
ಭಾರತ ಇದ್ಯಾಕೃತಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗೆ ಇದ್ಯಾಕೃತಿ ಸಿದ್ಧಿಯಿಂದ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ. ಯೋಧರ್ನು
ಇಂದಿರಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ.
ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ ಈದ್ಯಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಸಂಪ್ರದ್ಯಾಸಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ
ಅರ್ಥ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗೆ ಇದ್ಯಾಕೃತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಕೃತಿ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ
ಇರಿತುಕೊಂಡು ರಾಘೃತಿ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ
ದಿಣಾರಿಷಾಗಿ. ಸ್ವಿಯಂ ಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ ಇಂದಿರಿಯಾಗಿ. ಅರ್ಥ ಮರ್ಹಣಣಿ
ದಾರಿದು ಇನ್ನ ಜಿಂಟಿತ್ತಿಲ್ಲ ತನ್ನ ನಿಂತಿಲ್ಲ ಇನ್ನ ರಿಜಿಂಡೆನ್ಸಿ ಇವರ ಶಿಂಗಿ ಸಿದ್ಧಿಕ್ಕಾಗಿ
ಹೆಚ್ಚಿ ತ್ವರಿತ ಮಾಡಿತ್ತು. ಹೆಚ್ಚಿ ತ್ವರಿತ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಈ ತ್ವರಿತ ಪರಿಶ್ರಮಾಗಿ ಕಾರಣಿಯಾಗಿ
ಉಕ್ಕ ತನ್ನ ಕಟುಂಬದ ಗೌರವ ನೀವು ಹಾಜರಿ ತನ್ನ ಸಾಮಾಜಿಕ ರೂಪ ಪ್ರಾಷ್ಟದ ಆಚ್ಯಂಹರ್ಯಕ್ಕೆ
ಉರಿಂಬಾಗುತ್ತು.

ಅದುದರಿಂದಲೇ ಸ್ತೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅವಳಾಬ್ಜಿನ್ನೇ ಸುಖಿತಿಳಿನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಇವರನ್ನು ಇಂತ್ರಿತರಣಾಗಿ ಮಾಡಿದಂತ
ಎಂಬಿವ್ಯಾದು ತಿಬ್ರ ಸಿಫಾರಸಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂತು ಯುವಕ ಯುವತಿಯರು
ಸುಧ್ಯಾಪ್ಯಾಲುವೇಂದರೆ. ಸ್ವಿಯಂ ಕೆಂಪು. ಅವಳಿ ಹೊಳೆಂಬತ್ತೆ ಶಂಸ ಹಣ್ಣಿಪ್ಪಾರು ಸಂಿಂಳು
ಎಂಬ ಮೊತ್ತಕೆಲ್ಲೆಂದು ನೀತ್ವಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಇಂದಿನ ಅಂತಿಮ ಯುವತಿಯರು ಸೊಂಪಿಗೆ
ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣಿದ ನೀನೆಗ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ತನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ತರಬಾರಿ ಎಂಬಿವ್ಯಾದುಗಾಗಿ
ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಡೆ ನುಡಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಮಗುವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ ಬುದ್ಧಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ನೀತಿವಂತರನ್ನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸದ್ಗುಣವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪತ್ತಿಗಿಂತ ನಡೆತೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬುವುದು ಅರಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ೩೦ನಿನ ಯುವಕರು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಇದಿಗೆ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರದ ಸಾರವನ್ನೇಲ್ಲ ಹೀರಿದರೂ ನಡುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆವನು ಗಳಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವೇಲ್ಲ ನಿರಧರಿಸಿ. ನೀತಿಯು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಕಸಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ನೀತಿಯನ್ನು ಕೆಲ್ಮೆಕೊಂಡವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನೇಮುದಿಯಿಂದ ಬಾಳಳಾರ, ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದರಂತೆಯೇ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾನವನ ಆದ್ಯತ್ವ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಕೊಲೂರಾಗು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಯುವಕ ನೀತಿವಂತನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು. ಸ್ವೇತಕೆಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತರಾಗಿ ಬಾಳಿದರೆ ಯುವಕರು ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಜಯಿಯಾಗಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು, ಮೆನ್ನು ಇವಾವೂ ಮಾಯೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮನದ ಆಸ್ಯಯೇ ಪಾಯೆ. ಈ ಆಸ್ಯಯನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಆಶೆಯನ್ನು ಗೆದ್ದವನು ಈಶತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ತರಣಾದು. ಇಷ್ಟ ಅಲ್ಲ ಮಾತ್ರದೇವೋಭವ ಎಂದು ಹೆಣ್ಣಿ ದೇವತೆಯ ಸಾಧನನ್ನು ಕರ್ಣಿಸಿಕೊಟ್ಟಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಿ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೆತ್ತು ಆ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಆಕೆ ನೀಡುವ ಸಂಸ್ಕಾರ, ತಾಗು ಬಹು ಹೆಚ್ಚಿನವು. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದಾಗ ಮನೆಯೇ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲು ಪಾಠಶಾಲೆ, ತಾಯಿಯೇ ಮಗುವಿಗೆ ಮೊದಲ ಶಿಕ್ಷಿಕೆ ಎಂಬುದು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹು ಹತ್ತಿರವಾದ ಮಾತು. ಮಾನಸದ ಮುದ್ದೊಂದು ಕೇವಲ ಉಸಿರೀಂದನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊರಬಿಂದ ಕೂಸಿಗೆ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವತನನ್ನು ಧಾರೆ ಎರೆದು ತನ್ನ ವದೆಯ ಅಪೃತನ್ನಿಕ್ಕೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾಳೆ.

ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಹಿರಿಯರು ತಾಯಿ ಮೊಲೆ ಹಾಲು ಕ್ಷೀರ ಸಾಗರದ ನೆಲೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಮಗನವನ್ನು ಲಾಲಿಸಿ, ಪಾಲಿಸಿ ನಕ್ಕಿ ನಗಿಸಿ ಉಣಿಸಿ ಕುಣಿಸಿ ಈ ಬದುಕಿನ ಒಂದೊಂದು ಪಾರವನ್ನು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಆಕೆ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿ ಮೊದಲು ಆವನನ್ನು ಮಾನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ತಾಯಿ ಎಂಥ ಶಿಕ್ಷಿಕೆ ಗುರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಇದರಿಂದ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ನಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾನವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಮಹಾಮಾತೆ ತಾಯಿ ಆಲ್ವ? ಆಕೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ನೇನಪಿಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಿ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು ಕೊಲೂರು.

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಜ್ಞಾನವ್ಯದ್ದರು. ವಯೋವ್ಯದ್ದರು ಹಾಗೂ ಅಪ್ಪಟಿ ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿ ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆ ನಮ್ಮ ಯುವಶಕ್ತಿಯ ಹೃದಯ ಸೇರಲಿ, ಅದು ಹೋರಾಟದ ಸಾಗರವಾಗಿ ಹೋರಹೊಮ್ಮಲಿ ಎಂದು ಅವರ ವಿಚಾರ-ಆಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಳಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಬದುಕೆ ಸಾಧನಕಾದಿತು.

ಅಲ್ಲಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವಭಾವಿ, ಮಧ್ಯಮಜ್ಞಾನಿ ವೇಷಧಾರಿ,
ಅತೀತಜ್ಞಾನಿ ಆರೋಗ್ಯ. ಆದೂದನನಾರೂ ಅರಿಯ ಬಾರದಯ್ಯಾ
ಜ್ಞಾನವನಲಿಯದಾತ ಆಜ್ಞಾನಿ, ನಾಮನಷ್ಟು
ಕಾ ಚತುರ್ವಿದದೊಳಗೆ ಆವಂಗವ್ಯಾ ಇಲ್ಲ,
ಸುಹೇಶ್ಯರಾ ಸಿಮ್ಮೆ ಶರಣ.

- ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು

ಭಾಗ-2

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ
ಕೊಲೂರು ಪಾಠ

ಓದಿನ ಹಿರಿಯರು, ವೇದದ ಹಿರಿಯರು, ಶಾಸ್ತ್ರದ ಹಿರಿಯರು,
ಪುರಾಣದ ಹಿರಿಯರು, ವೇಷದ ಹಿರಿಯರು, ಭಾಷೆಯ ಹಿರಿಯರು,
ಇವರೆಲ್ಲರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮನೇ ಮೇರೆದರಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಮೇರೆದುದಿಲ್ಲ.
ತಮ್ಮ ಮೇರೆದು ನಿಮ್ಮ ಮೇರೆದದೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಪ್ಪೆ
ನಿಮ್ಮ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವರು.

- ಒಸವಣ್ಣ

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಪಾನವರ ಪಾತ್ರ

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದರ್ಶನ

1934ನೇ ಇಸ್ಟಿ ಮಲ್ಪಾನವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ಅಧ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದರ್ಶನ ಭಾಗ್ಯ ಲಭಿಸಿದ ವರ್ಷವೇ ಅಡಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಿಗೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಅದರ ಬಿಸಿ ಹೃದ್ರೂಳಾದ್ವಾರೆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೂ ತಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪಾನವರನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಡೆ ವಾಲಿಸಿತು. ಅಷ್ಟೋತ್ತಿಗಳೇ ಮಲ್ಪಾನವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತೀಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಈ ಮಹಾಪುರುಷನ ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕು, ಅವರಿಂದ ಅಶೀವಾದವಷಟೆಯಬೇಕು ಎಂಬುವ ತಪಕದಲ್ಲಿದ್ದರು.

ಇಪ್ಪೋತ್ತಿಗಳೇ ಜನಾರ್ಥನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಪಾನವರಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಬಂಧ ಬೇಕೆಂಬಿದ್ದು. ಆಗ ಜನಾರ್ಥನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ವಕೀಲರಾಗಿದ್ದ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಚೆಮುಚೆಕಾಗಲ್ಲಿ ತೂಡಿದ್ದು. ಅವರ ಪ್ರಫೂಮೆಂದ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಕ್ಕೆ ಕಾಲೆರಿಸಿದ ಮಲ್ಪಾನವರು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಣೇಶಾಚಾರ್ಯ. ಜಿ ರಾಮಚಾರಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟವರ್ತಿಗಳಾದರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ 1934ದ್ವಾರೆ ಮಲ್ಪಾನವರನ್ನು ನಿಜಾಮನ ಕರ್ಮಿಮುಣ್ಣಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಸೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ನಿಜಾಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜನರಲ್ ನಿಜಾಮನ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಣ್ಣಿ ಭಾವನೆಗಳು ಜೊಗ್ಯಾಡೆಯಲು ಪೂರಕವಾಗಿದ್ದವು.

ಒಂದು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಯಕರೆಂದು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡ ಜನಾರ್ಥನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ, ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಪಾನ, ಪ್ರಾಣೇಶಾಚಾರ್ಯ, ರಾಮಚಾರ್ಯ— ಈ ನಾಲ್ಕು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗುವ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಿಲು ಸಾಬರಂತಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಇವರೆಲ್ಲರೂ 1934ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಅಶೀವಾದವಷಟೆಯ ಅವರ ಶಕ್ತಿಗಳ ಕಾಂರ್ಚರಣೆಗೆ ಕಂಕಣ ಬಧ್ಯರಾದರು.

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪಾನವರ ಮನಾಷಿನ ಮೇಲೆ ಗಾಧವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿತ್ತು. 1934 ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೃದ್ರೂಳಾದ್ವಾರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಾಂಧಿಯಿಂದು ಗುರಿತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆ ಜಣ್ಣಿವರ್ಕೆ ಅರಂಭಗೊಂಡಾಗ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರ್ ಪಯಸ್ಸು 30 ಇಂದಿರಾಬಿಮುದು. ಅಂದು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಅರ್ಪಿಸಿದ ಸಮಾಜ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿತ್ತು. ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರ್‌ರಿಗೆ ಸ್ವಾತ್ಮ ನೀಡಿತು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರ್ ಲಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮ ಅಷ್ಟೇನು ಕೆಟ್ಟಪಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನ ಹಿಂದಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರನ್ನು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಸರ್ವರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರಲು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪ್ರಜವ್ರಾಂತಿಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದೇ ಅವರ ಜಣ್ಣಿವರ್ಕಿಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು.

ಅಂದು ನಿಜಾಮ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮುಸ್ಲಿಂ ಜಾತಿ, ಸಂಸ್ಥಾಗಳಿಗೆ ತೇಗ್ತಿತ್ತಾದ ನೀಡಿತು. ಅದರೆ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸೋದರರಂತೆ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಸ್ಕೆ ಹಿಂದೂಗಳ ಮೇಲೆ ದೋಜನ್ಯಮಾಡಲು ಮೇರ್ಮೆತ್ತಾದ ನೀಡತೋಡಿತ್ತು. ಇದು ಅವರಿಗೆ ವಿಷಾದನೀಯವನಿಸಿತು. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುವುದು ಅವರ ತತ್ವಾರ್ಥಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಪಾದಾರ್ಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯಕ್ರಮವನಿಸಿತ್ತು. ಅಂದು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡ ಅಪಾರ ಜನರು ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರು ಅಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಘಮುಕಲು ಪ್ರಜೋದನೆ ನೀಡಿದರು.

ಹೀಗಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತ್ಮ ದೋರೆಯಿತು. ಅಂದು ಅವರು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ವಿದೇಶಿಬಟ್ಟೆ ಬಿಂಘಾರ, ದ್ವಿಜವಂದನೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತೋಡಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ವಿಜಾರ ಪ್ರಕಟನೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುವುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವೇಚ್ಛ ಕಾಂಗ್ರೆಸನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಲು ಪ್ರಮುಖ ಮುಖಿಯಿಂದರು ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಆ ಸಭೆಗೆ ಒಿಗಿದ್ದರು. ಸಸೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಕ್ರೋಂಡ ವಿಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಒಂದು ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶ್ರೀ ಗೋಪಿಂದರಾವ ನಾನ್‌ರಾಂನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಧೂಲತರನ್ನು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಕಾರ್ಯಕರ್ಮಿಯಿಂದ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಕನ್ನಾರ್ಕಿಟಕ್ರಿಂಡ ಜನಾರ್ಥನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ, ತೆಲಂಗಾಣದಿಂದ ರವಿನಾರಾಯನ್ ರೆಡ್ಡಿ, ಮರಾಠಾಡಿಂದ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್ ಜೋರ್ಕರ್ ನೇಮಕಗೊಂಡರು.

ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸ್ವಾಪನೆಯಾಗಿದ್ದ ನಿಜಾಮ್ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಖಸಲಾಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ನಾಲ್ಕುನೂರು ಜನರನ್ನು ಮತ್ತು ನೇಮಕಗೊಂಡ ನಾಯಕರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಅನಂತರ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸರು 1939ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಸಭೆ ಸೇಲಿ ಡಿಜೆ, ಜಿಂಧು ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರು. ಕಾರ್ಲನಾಥ್‌ರಾವ್ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾಗಿ ಅಂದು ಭಾಗವಟಿಸಿದ್ದರು. ಅದರೆ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ನಿರ್ಬಾಧನೆಯನ್ನು ಹೇರಿತು.

ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಬಾದ ವರ್ಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ನಾಯಕರಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡು ಮಿಂಚುತ್ತಿರುವ ಅವರ ಘೃತೀಕ್ಕೆ ರಚಾಕಾರರ ಕಣ್ಣು ಕುಕ್ಕಿಸಿತು. ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆದರೂ ಮಾಡಿ ಬಂಧಿಸಬೇಕು. ಈತನ ಹಿಂದೆ ಅವಾರಜನಜಂಗುಳಿ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸುವುದು ರಜಾಕಾರರ ಪರಮ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದು. ಅಲ್ಲದೆ ವಾಳಿಯ ಮುಗ್ಗೆ ಮುಸ್ಸಿಂ ಜ್ಞಾಂಗವನ್ನು ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತೇಡಿದ್ದರು. ಇವರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಂಸಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದ್ದು 1940ರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರನ್ನು ಸುಖ್ಯಾ ಅಪಾರಾಂಗ ಮೇರೆಗೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಕಾರಣ ನೀಡಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ತಂದೆ ಲೀಂಗಪ್ಪ ಹಾಗೂ ಜಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯೇಯ ಮಗನನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಯಾದಗಿರಿಯಿಂದ ಗುಳ್ಳಾರ್ ಜೇಲ್‌ಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯವರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿದ್ದು ಅತೇವ ದುಃಖ ತಂದಿತ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರು ತಾವು, ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರದ ತನ್ನ ಮುಗ್ಗೆ ತಂದೆಯನ್ನು ಒಂಧಿಸಿದ್ದು ಡೇರವಪನ್ನೂರಿಟು ಮಾಡಿತು.

ಇತ್ತು ಕಡೆ ಅವರ ಬಂಧನಗೊಳಿಸಿದ ನಂತರ ರಜಾಕಾರರು ಅವರ ತಾತನವರನ್ನು ಬೆಂಪರಿಸಿ, ಅವರ ಹತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಜಬರದಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಪವರಿಸಿಕೊಂಡು ತಿಂದು ತೇಗಿದರು. ಮುಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಅವರ ತಾತನವರು ಮಗನನ್ನು ಮತ್ತು ಮೊಮ್ಮೆಕ್ಕಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂಬ ಜಿಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖುಗಿದ್ದರು. ಅಪರಿಗೆ 10 ಕುರಿಗಳು ಹೊಗಿದ್ದು ಯಾವ ಹಾನಿ ಅನ್ವಯಲ್ಲಿ. ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಪಷ್ಟ ಜೇಲು ಅನುಭವಿಸಿದ ನಂತರ ಜಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ಒಂದ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರಿಗೆ ತೀಳಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಚತ್ತು ಕುರಿಗಳನ್ನು ಆಪರಿಸಿದ್ದು. ಸಿಟ್ಟಿ ಶಾಂತಿ ರೇಖೆಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೋಗಿತ್ತಾದ್ದರೂ ಅವರು ಸಮಾಧಾನ ತಂದೂಕೊಂಡು ಇಂನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟ್ಟಿಸಲು. ಇದಕಾದ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಯ ಪರಿಹಾಸ ಪಡೆಯಲು ದ್ವಾರ ನಿರ್ದಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಅವರು ಯಾದಗಿರಿಯ ಮನ್ನಿಫೆನ ಪೆರುಢ್ ಸೂಕ್ತಕುಮ ಕ್ರೀನೊಲ್ಟ್‌ಲು ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಬಾದ್ ಜೇಲ್‌ ಜಡ್ಪರಿಗೆ ವೀವರಣಾತ್ಮಕ ಪೆಡಯಿವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಮನವಿಂಬನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಅಪರಿಗೆ ಹೃದ್ವಾಬಾದ್ ಜೇಲ್ ಜಡ್ಪರಿಂದ ಕರೆಯೋಳೆ ಬಂತು. ಅವರು ಜ್ಯೇಷ್ಠಾಬಾದ್‌ಗೆ ಮೋದರು. ಜೇಫ್ ಜಡ್ಪ ಮುಂದೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ ಸೂಕ್ತಕುಮಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಅಂದು ನೆಷ್ಟ್ ಪಾತ್ರಾಗಿದ್ದ ನ್ಯಾಯಧಿಕ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಂತೆ ನೀನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಪೆರುಢ್ ಸೂಕ್ತಕುಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರ್ಲಿದೆ ಕೊನೆಕ್ಷನ ಹಾಲೆನಾಲ್ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದ ಪಕೇಲರತ್ತ ಜೇಫ್ ಜಡರು ಸೋದುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಕೆಲವುಳ್ಳಾರು ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರನ್ನು ನೀಡಿ, ಎಷ್ಟು ಇವರ ದತ್ತಿರ ದ್ವಾರ್ಯಪಿಡೆ. ಒಣ್ಣ ಮುನ್ನಿಫೆನ

ವೆರುದ್ದ ಕಂಪಲೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.” ಎಂದು ವಕೇಲರ ಸಮೂಹದ ಮುಂದೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಂಗಿಸುತ್ತಾ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿ ೧೯೬೫ ಹೇಳಿದರು.

“ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಗುರುತಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.” ಎಂದು ಸುಡಿದರು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಯಾದಗಿರಿಯ ಮನ್ಯಾಘನನ್ನು ಚೇರೆಕೆಡೆ ವರ್ಗಾಚಾರಿ ಅವರನ್ನು ದಿಸೋಮೀಸ್ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದು ಅವರ ಅನ್ಯಾಯದ ಪೆರುದ್ದ ಮೋರಾಟ್‌ಕ್ ಸಿಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಶಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜೀಯ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೆಲಿಗಿ ಜಳುವಳಿ ಅರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಇದರ ಬಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ತಟ್ಟಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದಿವಂಗತ ಮಾಜಿಕರಾವ್ ವಕೇಲರು 1942ರಲ್ಲಿ ಬಾಂಬೆಯ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು. ಈ ಭಾಗದಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಂದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರಾಗಿದ್ದರು. ಗುಲಬ್‌ಗಾರ್ ವಿಭಾದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳಾ ಅಪಾದನಯ ಮೇರೆಗೆ ಈ ಜಳುವಳಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಎರಡನೇ ಸಲ 1942ರಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಅವರ ಬಂಧನದ ವಿಜಾರಣೆಯ ಕೇಸು ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೂವರೆ ವರುಷ ನಡೆಯಿತು ತನ್ನ ಸದ ಮೋದಾಟಿಗಾರರಾದ ಜಗನ್ನಾಥರಾವ್ ಚಂಡ್ರಕೆ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯರಾವ್ ಅವರಾದಿ ಡಾಗ್‌ನ ಬೀದರಿನ ಮುರುಳೇಧರರಾವ್ ಕಾಮತಿಕರ್ ಅವರ ಜೂತೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಕ ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಅವರನ್ನು ಯಾದಗಿರಿಯ ಸಭ್ಯ ಜ್ಯೇಶ್ ಮುಟ್ಟಾಂತರ ಗುಲಬ್‌ಗಾರ್ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರಾಗ್ವತ್‌ಕ್ ಮಾರ್ಗಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿತವಾರ್ತಕವಾಗಿ ಕಜ್ಞಾದ ಬೇಡಿಕಾಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕರೆಯಿಸ್ತಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪರೇದೊ ಮುಟ್ಟಾಂತರವಾಗಿ ಹೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಲು ಕಾಲಾವಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿರೆಲ್ಲ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕಾಲಿನಳ್ಳಿಗಾಯಾಗಿತ್ತು. ರಕ್ತ ಸುರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇಡ್‌ವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನಿಸಲಿಲ್ಲ. ಜ್ಯೇಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೇಲಿನರು ಅವರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಕಾರಿ ಹೀಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ 18–20 ಸೇರಿನ ಜ್ಯೇಶ್‌ನು ಖೀಸಲು ಯಷ್ಟುಧ್ವನಿಧ್ವನಿ ಜ್ಯೇಶ್‌ನಲ್ಲಿ ಕರ್ನಿಷಾದ ಕೆಲಸನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೇಳಿತ್ತಿದ್ದರು.

ತಾಳ್ಕೆ ರಕ್ತೀಯನ್ನು ಕರಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಅವರು ಅಪಾರ ನೇರವನ್ನುಂಡು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದರು. ಸ್ವಾಧ್ಯ ಬುಧಿಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಬಂದವಾರ್ಥಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡ ರಚಾಕಾರದು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರು ಮನ್ಯಾಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯ ನೇರಿಡಿ ಅವರ ಮನ್ಯ ದೊಕ್ಕು ಅವರ ತಾಯಿ ಭೀಮವ್ಯಾ ಎಂಬಿವರನ್ನು ಅಂಜಿಸಿ ಮನ್ಯಯಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ಕಾಗದ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದರಲ್ಲಿದೇ ಇವರು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪನವರ ಮನ್ಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಕೆಂದ್ರ ಕಫ್ಫಿರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ದುಷ್ಪ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅವರ ತಾಯಿ ಭೀಮವ್ಯಾಗೆ ಒಂದು ರೂಠಿನ ಬಿಟ್ಟು ವರದು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನ್ಯನ್ನು ತಾವೇ ಅಕ್ರಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಬೆಟ್ಟಿವಟಕ್ಕಾಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಿದರು. ಅದರೆ ಗಟ್ಟ ದ್ರುತ್ಯಾದ ಅವರ

తాయి యావుదో బెచరికిగే ప్రదర్శిరలీలు, అందు రహికారచ తోషణో ఆ రింతియాగిత్తు. “బ్రాడ్జట్‌రన్ను మొడెయిరి. కోమటెరన్ను నులియిరి”, ఎన్నువుదూగిత్తు.

ఇవర కాయ్ జముచటికేళు డెళ్ళునువుదన్ను గమనిసద మల్లప్పునవరు జి. రామాచాయ్ ర జోలేగుడిచోండు గాంధిజియవర దఫన్‌కే 1945 రల్లి బాంబే అధివేశన్‌కే చోండరు. అవచు గాంధిజియవరన్ను “బామొజిస్ రాజుకారరు నమగే బిభక్తు త్రాస్” కోపుత్రిద్వారే. అదక్కే నమ్మ రస్తణోగి నావు బాంబోగణ్ణు మోందబేండు లిఫరిసిధ్వేవే. ఎందు ఇబ్బరూ క్షేత్రాదిసి గాంధిజియవరన్ను కేళిశోండరు. ఆ మాతిగే గాంధిజియవరు ఓగే వేళదారు. “నేడపో నాను మాత్ర గేలేలి విరుద్ధ ఇధేనే. అదు లమగే బిట్ట విషయ. ఇదర ఒగ్గే నస్సన్ను కేళబేడి, హోందబమదు బిడబమదు నాను మాత్ర అదన్ను ఏరోధిసుత్తేన” ఎందు పేళిందరు.

ఆగ మల్లప్పునవరు మత్తు రామాచార్యు గాంధిజియవరింద ఆశీసివాద పట్టెను తమ్మ సేలోగే వాపశాదరు. అధివేశనదింద ఒండ అవరిగే కాయ్ కాఫరు హోరాటిద బణవన్ను సిద్ధిసోలు ఒత్తాయ పడిసతోడిదరు. గులబగార విభాగదల్లి మల్లప్ప మత్తు జండ్రాచియువర నాయకత్వదల్లి చోరాట కాయ్ నషయితు. ఈ భాగదల్లేల్లి విశేష జగ్గతే మూడితు. రాజుకార కాయ్ జోయివల్కింగ్ ఎండ సిద్ధిమితిగోండిద్ద దత్తుత్తేయ అవరాదియవరు గుల్గగార విభాగదల్లి హోరాటిద ముంజుణెయల్లీద్ద మల్లప్పునవర ప్రభావచ్ఛోళగారి తన్నూలక త్రుప్తేయింద మోరాటస్కేళియలు ప్రేరసే చోరకితు. డెమ్ముటే కముడారో ఆఖీసినల్లి కేలప మాడుత్తిద్ద అపరాధి ఉదన్ను బిట్ట మల్లప్పునవర జోతియాగి భూగత జముచటికేళల్లి తోడిగిదరు.

రాజకేయ జముచటికేళ నాయకత్వమన్ను పటిసివరల్లి రాయబజ్జెలిన జసాద్స రావ్ దేశాయి, జి. రామాచాయ్ నేతారాసిదరే గుల్గగార జిభ్యేయల్లి మల్లప్పునవరు అగ్రగ్గు నేతారాగిద్దరు. అందు యాదగిరియల్లి జవాబ్దారి సచారద బేడికేయన్ను ముందిట్టుకొండు మల్లప్పునవరు సత్యాగ్రహ ఆరంభిసిదరు. అపార సంబ్యేయల్లి సేరిద్ద కాయ్ కాఫరిగే ఆవరు ఓగే వేళదారు. జవాబ్దారి సరకారద రజనేయాగువవరేగూ నమ్మ మోరాటవన్ను ముందువరిసోఇ. ఆ కాయ్ సాధనోగి నాచ్చల్లి ఒట్టోగి దుడియోఇ ఎందు సపాలు ఎసందవరల్లి కోలింగు మల్లప్పునవరు ప్రముఖురు.

అవర జోత భీమరేసరావ ఐమారతో, మల్లప్ప అంబోగార, జగదేవప్ప వాలభామి ఇతర ప్రముఖిదు పూలోగ్గండిద్దరు. అవర ఒండ అపార సంబ్యేయ కాయ్ కాఫరు ఇచ్చ చుంబల సిఱజిసిదరు. ఆనేక జన తరువారు తమ్మ సౌకర్యించున్న బిట్ట మోతోవధి

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋದಾಟಕ್ಕೆ ಕಂಕನ ಬಧ್ಯರಾದರು. ಅವರೆಂದರೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಅವರಾದಿ. ಬಾವಾಸಾಬ ದೇವಭಗಾಂವಕರ, ನಾಡಾಯಣ ರಾವ್ ಕಾನಿಯಾಳ್, ಎಸ್, ಹಣಮಂತರಾವ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅಂದು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ರೇಖೆ ಅಬ್ಜುಲ್ಲಾ ಅವರ ಬಂಧನದ ವಾರ್ತೆಕೇಳಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮನ ಕರೆತ್ತಿ. ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಕವಚಾಳ ಶೃಷ್ಟಿರೂಪ ಮಾಡಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಉಪಸ್ಥಿತಿರ್ಥದ್ದು. ಮುಂದೆ ಆದರ ಮಾರ್ಗದರಶಿಸ್ತೀ ಬಾಪಸಾಬಿ ದೇವಭಗಾಂವಕರ್ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಅವರಾದಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ, ಹಳ್ಳಿ ಪಞ್ಚಾಗ್ರೀ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾಚಿರವಾಡಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಪ್ರಾಭಾವವನ್ನು ಬಿಳಿಸಿಕೊಂಡು ಜನ ಜಗ್ಗತೀಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ.

ಅಂದು ಮುಸ್ಸಿಂ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳ ಸ್ವಾದಿನಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಸಂಗತಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ತೀಪ್ತಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿತ್ತು. ಬೆಕೆಡರೆ ತಾಂತ್ರಿಕಿಯರಾಗಿನ್ನು ಸಹಸ್ರಾರ್ಥಿಯೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಪರಾಷತ್ ಗುರುತಿಯಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಅವರ ಹೋರಾಟ ತಾಂತ್ರಿಯಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಕಾನ್ವನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವುದು ಆಗಿತ್ತಿತ್ತು. ರಜಾಕಾರರು ಎಲ್ಲಬ್ರಹ್ಮ ಮುಸ್ಸಿಂ ಸೇವಕರು ತಮ್ಮ ಸಂಪಾದನನ್ನು ದೇಲ್ಪಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಖಚಿಸತ್ತೆಂದಿದ್ದರು. ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಹಿಸದ ವಿಷಯವಾಗಿ ತಲೆದೊರಿತ್ತು. ಅದರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು. ಒಂದೂ ಮುಸ್ಸಿಂ ಎನ್ನುವ ಜೇಧ ಭಾವ ತ್ವಿಂದ ಸೈರಾದತ್ತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಬುಂಬಂದ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಬಿಡುಕು ಸಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮುಸ್ಸಿಂ ಒಂದುಗಳಲ್ಲಿ ರಜಾಕಾರರ ತಂಡವರು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಜೂತಿನೆ ಮೇಷಬೀಜವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಿಸಿದ್ದಿದ್ದಾರು. ಇದು ಇಕ್ಕೆತೆಗೆ ಕಂಬಕ ಪ್ರಾಯಮನಿಸಿತ್ತು.

ರಜಾಕಾರರು ಸರಜಾರದ ಪ್ರಾಕ್ತ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಕ ಬೆಂಬಲಂದ ಕಲಿತ ಮುಸ್ಸಿಂ ಬಂಧುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಂಧತೆ, ಅಧಿಕಾರಾಡ ಹಿಂಸಾ ಮಸ್ತೇಚ್ಯತ್ವಿ ಬೆಳೆಸಲು ತೊಡಗಿದರು. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಮುಸ್ಸಿಂ ಬಂಧುಗಳು ಇಂತಹ ಸನ್ಯಾಸಿತಕ್ಕೆ ಕೆಂಗೊಡಲ್ಲಿಯಾದರೂ ರಜಾಕಾರರು ತಮ್ಮ ಕಾಂಪ್ರೆಸಿಟಿಪರ್ಕಗಳನ್ನು ಶ್ರೀರಿಗಾತ್ರಿಯಿಂದ ಮುಂದುವರೆಸಿಕೊಂಡು ನಾಡಿಸಿದರು. ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಸಹಿಸದ ಸಂಕಳಕ್ಕೆ ಸಿಯುಕೆದರು. ಆಗಾಗಲೇ ನೋಂದು ಬೆಂದ ಜನತೆ ತಮ್ಮ ಸಮನ್ವಾ ಶೀಲತೆ ಕಂಡುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪ್ರಮಾಣ ಮುಖಿಂಡರಲ್ಲಿ ಬಿಳಿರಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಉಗ್ರವಾದ ಹೋರಾಟಕ್ಕಿಂತಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿದರು.

ಅಂದು ಮಂದಗಾಟು ದಾಗೂ ಶಾಂತಿಯ ದುಹಾರಿ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಒತ್ತಾಯಿಡಿಸಿ ಮತ್ತಿದ್ದು ಜನ ಸಮುದ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಬಂಧುಗಳೇ ಏಮೋಜನೆ ನಮ್ಮು ಗುರಿಯಾಗಿ ಹಿಂಸೆ ಮಾರ್ಗದರಶ್ಮಿ ಆನುಸರಿಸುವುದು ಜೇಡ. ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಓದಿಸಲು ಗಾಂಧಿಜೆಯವರು ಅಂದಿನ ಮಾರ್ಗದರಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಾಡಿಲ್ಲವಾ? ಶಾಂತಿ ಸಾರ್ವಜ್ಯಾನಿಕ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಾಯಕತ್ವದ ಪ್ರಾರಂಭಕ್ಕೆ ಇಂದೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದರು.

ఎంట కష్ట బంచరా అదన్న లశ్చే సపనాతీలతెయింద ఎదురిసబేకు. ఆదరే డోరాటిదల్లి అపార నోప్పగలుంటు. ఆ నోవుగాళ నివారణగాగి అల్లువే నావు ఇందు డోరాటి మాడుత్తియువుదు ఎందు సేలిన్డు జన సముదాయకై కరె నీడుత్తూ, నమ్మ ప్రమశ్చ ప్రతిఫల ఇజ్జె ఇరుత్తదే. అదు ఏళుభవాగిసుయదు. సహ జూరాటగాలరే సహసా తీలతెయన్న కళెదుకోళ్ళబేడిరి. “తాళదవను బొఖుత్తానే. ఎంట నాణ్ణుడియంతే రుచ్చు రాంతియుక మోరాపక్క ప్రతిఫల సిక్కె సిగుత్తదే ఎంబుదంతూ దిఱ ఎందు కరె నీచిదారు.

ఆందిన నందభాదదల్లి ముల్లుజ్ఞనవరు దూకుత్తిడ్డ గాంధి కోణియున్న రజకాకారరు సటిసుతీరలిల్ల, అపరింద ప్రైరితరాద కేలవరు కోణియున్న కింగ్గియున్న ప్రయత్నముత్తిద్దరు. ఇందిధారియాగిద్ద అపరిగె సపనతీలలే కళెదుకోళ్ళబేనిసుత్తిత్తు. ఆదరే గాంధీజీయవరు తత్కాళు అవర వ్యవయ కములదల్లి బేదు బిట్టిద్దప్పు.

రజకాకారరు ఏదుఢ్య ప్రతిభటసలు మూవుభావి మోరాటిడ రూపరేషాలున్న సిద్ధపడిసతోడిగిదారు. అవను నిష్టక్కపూత, న్నాయి నిష్టురతే, భూత్తు మసోణియసోణింద అపార జనస్సుమంచం తమ్మ చ్ఛక్కిక్కపున్న గౌతిసికోండిద్దరు. అవరస్సు భేటి మాడిద్ద అపార సంఖ్యేయ కాయాక్కారు సరకారద ఏరుచ్చ మోరాటిడ జోక్కస్సు రూపిసికోళ్ళలు ఒత్తాయిసతోడిగిదారు.

గాంధీజీయ తత్కాళగ మారుమోగిద్ద అవరు డోరాటివన్న రాంతవితీయింద రూపిసికోళ్ళోని ఎందు జసతీగే కరేనిచిదారు. యావుచే ఒంసగే ఇళియబురచు. నావు కానూను భంగ మాడువుదు, కానూను ఒర్మాభిసుషుదు తాంత రింతియింద కూడిద్దగిరబేఁకే వినక యావుచే అంతకర భాషస్సగాళుగే అవకాల మాడికోడువుదు యోరాటిడ లుధ్యేరవాగిరిబారదు ఎంబుదు ఆవర అంతరాళద తత్కమాగిద్దితు. తన్నల్లి బందు సేయుత్తిద్ద అపార జనస్సుమశ్చ అవరు ఇదే మనమిందున్న మాడుత్తిద్దరు.

ముల్లుప్పసవర చుటిండక్కదల్లి యాదిగిరియల్లి 1946 రల్లి చుక్కే సత్కృపసమ్మ ఆరంభిసలాయితు. ఇదరల్లి గోనీయ సంబ్యే కాయికక్కారు భాగవంచిద్దరు. ఇవరిగే ముల్లుప్పసవరే సుస్థితియ సేలేయాగిధ్యరు.

“నెజామరే సవరిగా స్వాతంత్ర్య కేడి” ఎందు ఫోరేషనుత్తు ఉఖువకెయిన్న ఆరంభిసిదారు. నిజుమ సరకార ఇదన్న తడెయలు ప్రయత్నితాదారూ ఆవర యావుచే దూళ్ళాళుకే మసెయల్లిల్ల, ఇతర ప్రాపుత్తి కాయికక్కారగి కేలస మాడిదచరెంపరే చుట్టు ఆయిగార, జగంచెప్పు మశ్శు భింబిసురావు ఓమారత్తా. అందు యాదగిలియల్లి గాంధి జయింతిందున్న వంటప్పసవరు మట్టు జంత్రికింపవర ముపిండక్కదల్లి ఆజర్లిసభాయితు.

ನಿಜಾಮ ಮೇಲಿಸಿದ್ದ ಇದನ್ನು ತರುತ್ತಿಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದು. ಅದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಮತ್ತುಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪಿಕ್ಕಿಂತ ನಿಜಿದಂತಾಯಿತು. ಅಂದು ಜನರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ಅಂಜುತ್ತಿದ್ದರು ಮಲ್ಲಿನವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನ್ನರ ಸಹನರೀತಿ, ಅವರ ಉದಾರಭಾವನೆ ಅನುಸನ್ನಿಗೆ ಅರ್ಹಿಸಿತು.

ಬಿನ ಕರ್ತವರ್ಯರಲ್ಲಿ ಅವರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸದೇಯಿತು. ಅಭಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಅವರ ಮಾರ್ಗಾದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾದರು. ಮಲ್ಲಿನವರು ನೇರರು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಲಪಟಸುವುದು ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಆ ನೆಳ್ಳಿಸಲ್ಪಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದರು. ಅದರೆ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಭಯದಿಂದ ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಲು ದೇದರ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಧ್ಯಂಚಾವನ್ನು ತುಂಬಿ ಜನರು ಸ್ವಜ್ಞತ್ವಯೊಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ಆಗ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪ್ರತಾಯಿತಿ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಮತ್ತೆ 1946ರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಏರ್ಪಾಡು ಜ್ಞಾನಾಯಿಸ್ತು ಅರಂಭಿಸಿ “ಸ್ನೇಕ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಜಿಂಡಾಬಾದ್, ನಿಜಾಮುರ್ರೆ ನಮ್ಮ ಮೂಲಭೂತ ದ್ಯುಮ್ಮೆ ಕೇಳಿ” ಎಂಬ ಘೋಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊನುತ್ತಾ ಜ್ಞಾನವರ್ತಯನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಿಕಾರು. ಅವರಿಂತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದರು. ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರ ರೂಪಿಸಿದ ಕಾನೂನಾಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂಡಳಿ ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಅವರು ಮನಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

1946ರಲ್ಲಿ ಬಸವ ಜಯಂತಿಯನ್ನು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಅಜರಿಸಲಾಯಿತು, ಇದರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಮಲ್ಲಿನವರು ವಿಭಿನ್ನದ್ದರು. ಬಸವೆರ್ಹಾರ ಪಳಕ್ಕಿ ಹಾರ ಪ್ರಮುಖ ಬೀಂದಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮೇರಪುವಾಗ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆಸರು ಇದನ್ನು ಅಡಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನಿಜಾಮ ಪ್ರೋಫೆಸರಿಗೆ ಹೆಚರಿ ಹೋದರು. ಮಲ್ಲಿನವರು ಮತ್ತೆಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ “ಮುಸ್ಲಿಂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇ, ಯಾವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಅದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಅಭಿಧಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇಂತೋ” ಎಂದು ಆದೆಶಮಾಡಿದರು. ಅನೇಕ ಮೈಕ್ರೋಂದಿಗೆ ವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಕರ್ತ ಮಲ್ಲಿನ್ನು ಅಂಬಿಗಾರ ಧಾರ್ಗಿಯೇ ಆಗಲೀ ಮಲ್ಲಿನಾಜಿಯಾರೆ ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ವಳಿಕೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮೇಲೆಸರನ್ನು ಕಡುಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಸವೆರ್ಹಾರರ ಗುಡಿಗೆ ಇತ್ತಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾಗಿದ್ದರು.

ನಿಜಾಮ ಈ ನೀತಿಯ ಪರಿಧ್ಯ ಜನತೆ, ಅವರಿಗೆ ತೇವುವಾದ ಮೇರಾಟವನ್ನು ದಾಟುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿಕಾರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಮೇರಾಟ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಕುಲದ್ವೀ ಇತ್ತು-ಧಾರ-ಉಲ್ಲ ಮುಹ್ಮದಿಂ

ಜಣುವಟಕೆಗಳು ಗೌಡನೀಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ದೆಹ್ಮಾಗಾರ್ ಅವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ರಜಾಕಾರರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಳಿಗಳು ಭರದಿಂದ ಸಾಗಿದ್ದವು. ಅವರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಒನಗಿಸಿಕೊಡಲು, ಇದರ ಕಾರ್ಯಚಟುವಳಿಗಳನ್ನು ಸ್ವಿತೆಗೋಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭಟನಲು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು, ಜನಾಧರನರಾವ ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಜೆ ಪ್ರಾಣೇಶಾಚಂದ್ರ, ಜಗನ್ನಾಥರಾವ ಚಂಡ್ರಿಕೆ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೋವೆಫಾರ್ಮಾಗಿ ಜೆಎಸಿ ಒಂದು ವಿಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ದಾಜರಿದ್ದರು. ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು? ಒಂದೊಂದು ಶಿಬಿರಗಳ ನಾಯಕತ್ವ ಯಾರಿಗೆ ಒಬ್ಬಿಸಬೇಕು? ಇಪ್ಪಾಗಳ ಮೇಲ್ಲಿಜಾರನೇ ಹೇಗೆ? ಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚನಲಾಯಿತು. ಅಂದು ಸ್ವಾಮಿ ರಮಾನಂದ ತೀರ್ಥರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದರು. ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಗಡಿಗುಂಟ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ದಕ್ಷ ಪ್ರಕ್ರಿಯ ನಾಯಕತ್ವಕ್ಕೇ ಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಶಿಬಿರಗಳ ಮೇಲ್ಲಿಜಾರನೆಯ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ, ಜನಾಧರನರಾವ ದೇಸಂಬಿ, ಜಗನ್ನಾಥರಾವ ಚಂಡ್ರಿಕೆ, ರಾಮಚಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣೇಶಾಚಾರಿ ವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒಂದು ಸೇರಿದ್ದ ಅಪಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು.

ಆಗ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರೂ ವಿಷೇಜನೆ ನೇತಾರರೂ ಆಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವೃದ್ಧಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಕ್ಕೊಟದ ಸಂಘಟಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರಾಗಿದ್ದರು. ಜನಪೆಡಿಯನ್ನು ಜೆಬಿವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಸುವಂತೆ ಕರೆನೇಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವು ಯಾವುದೇ ಅಹಿತಕರ ಫೆಸನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ತಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುವುದಾಗಿರಬೇಕು, ಎಂದು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇರೆ ಸಂಘಟಕರಲ್ಲಿ ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಎಕ್ಕೇಳಿ ವಕೀಲರು ಹಾಗೂ ಎಂ, ನಾಗಪ್ಪ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಸುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಂಜಸ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

1946-1947ರಲ್ಲಿ ಗುಲಬಗಾರ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತದಾಗಿದ್ದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗೌಡನೀಯವಾಗಿತ್ತು. ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿ 23.3.1947 ರಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಯಾದಗಿರಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಗುಲಬಗಾರ ಕೇಂದ್ರ ಕಾರ್ಗಾರಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರು ಅವರ ಬಂಧನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರು ತಿಳಿದಿರಲ್ಲಿ. ಆದರೆ ಅವರ ಮಿತ್ರರಾದ ಕಮ್ಮನಿಪ್ಪರು ಇಡೀ ವೃದ್ಧಾಬಾದ್ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿರುಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಅವರು ಗೈರು ವಾಜರಿದ್ದರು. ಅವರ ನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಿತ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ವೇಳೆಸಿದಾಗ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಯಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿ ಗುಲಬಗಾರ ಜೆಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಆಗ ರವಿನಾರಾಯಣ ರಂಡ್ರಿ ಕಮ್ಮನಿಪ್ಪ ಮುಖಿಂಡರಾಗಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಆಟ್ಟಿಯ ಮಿತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಇವರನ್ನು ಸಿಡಿತ ಬಂಧಿಸಿದ್ದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸಮೇದರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರು. ಇತ್ತಕಡೆ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು

జ్యేలిగే మోగువ ప్రసంగ ఒదగిబందితు. అవర బంధనమై అనేంటు సారి ఆదాగ అవర ఘమఫప్తియచరిగే గాఢవాద పరిణామ ఏరి అవరిగే కాయిలే బరలిక్కే దారి మాజికోట్టంతాయితు. అవర ప్తిమానసికవాగి తోందరేగే ఒళపట్టు అస్థస్థరాదరు.

అవర మనస్తు తన్న ఆక్రూదంతే ఇద్ద ప్తియన్న భేటియాగలు హతోరేయుత్తిత్తు. ఆదరే ఆదు ఆష్టోంచు సలబవాద కేలసవాగిరలిల్ల. ఆదరూ శొడ ఆ మదాతాయి తన్న అనుష్టుతియల్ల ప్తియన్న కరేసలు తన్న బంధు ఒభ్యనస్తు జేలాధికారియల్లి ఏనంతిసికోందు, కారెరలు కాళిసిదరు. కల్లు వృదయద ఆ వ్యక్తియు ఆ ఏనంతియన్న వాయ్సు మాదాయే, మల్లప్పావరమ్మ బిటలు నిరుచరిసిదరు. ఈ సుద్ద తిలిదచేడఱే పాఠియ కూచిదపనవాగడ కారణ అవర దేవస్థితియు మత్తుష్టు లంగట్టితు.

ఇత్త కచేగే అవరు దమఫప్తియ అనారోగ్య నిమిత్త బింతేగిడాగిద్దరు. 1947 ఆస్ట్రే సిరందు అవరు జేలిసల్లి కాప్టియబేకాయితు. ఆదరే ఆదే మరు దివస 16.8.1947 అవర బదుకినల్లి కరుఛ దిసవాగిత్తు. అవర జీవన జ్యోతియోందు కణ్ణరేయాయితు. అందెర ఘమఫప్తి స్వోస్వాచారు. అవర ఘమఫప్తి మాపరు మశ్శన్ను బిట్టు చోణిద్దారు. అవరుగాజ వయన్న అనుక్రమవాగి 4-6-8 ఇట్లు జ్యేలిసల్లిష్టు అవరు ప్తియ మరణిచ చాతే కేళి గరణుచండంాయితు. అవరు అలీచ దుఃఖిపడ్డరు. అవర బదుకినల్లి అవర శ్రీమతియివర పూత్ర బిరిచాగిత్తు. అవర స్వధాచ, సదనతీలతే ఇతరపుగే మాదరియాగిత్తు. నల్లచుమ్మ విరాళాత్క దృష్టికోణందింద కాణవ అవర భాషనే, దాంపత్ర్య రసగాగేగఁకు, తన్న బంధనందింద ఆమగాగిరువ యాటస్టగఁకు, ఆవళ్లాందిగే కశ్చద దినగఁకు అవర కణ్ణ ముందే కట్టిదంతాయితు, మల్లప్పావర గ్రదయ సోషిషింద జజరితవాగిత్తు. ప్రిందరే ఈ ఓందు ఆంచ ఎంతప కల్లు వృదయిద వ్యక్తియన్న కరగిసువ వృదయ ఏర్పూవక ఫఱసేయాగిస్తు. అవరు శ్రీమతియివర అంతిమ దశసక్కాగి హతోరేయుత్తిద్దారు. ఆదరే విధి అవర లచుకినల్లి జీల్లాప నడ్డిసిత్తు. దుష్ట బుట్టియన్న బండచాలవాగిష్టు కొండ కంణి వృదయిద జ్యేలరను అవరమ్మ అవర శ్రీమతియివర ఆంతిమ దశసక్కాగి హోగాలు అవకాశ మాడికేవలిల్ల. ఒంచు దిన మట్టిగాదరు మోగి బరలు అవర జ్యేలరన్న కేవోకెండచరు. స్వాధ్ర శాధనేయ తల్లిదియ మేలే తన్న ఐణియన్న వేందిష్ట జ్యేలర ఇవన్న నిరుచరిసేపను. అవరిగే మసస్తు భారచాగి ఆశాశవః మృమేలే దపిదు బిష్టంతాయితు. ఎంధవర వృదయవస్తు బిందువ ఫఱసే ఇచాగిత్తు.

అవరు గాంధిజీయవర తల్లిగాళ అనుయాయియాగిద్దరింద సచనేయన్న తందుకేలుచ్చాడు అసంయోగాగిత్తు. మనస్సన్ను గాట్టుమాజికోందు అవరు జేలిసల్లి కాలి కశ్చయిచేకాయితు. సకారపు అవరిగే యవావ పుట్టియల్లియినీ యోరగే బిపువుడ్చే ముందు బరలిల్ల. కేళఁగే లచరిగే శ్రీమతియివర తరసంస్థారవు దూరేయదంతాయితు.

ತಮ್ಮ ಸಹಿತಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆಯಿಂದ ಪಾಗೊ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಂದಿನ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯ ಪರಿಚಯವಿತ್ತು. ಅಂದಿನ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯ ಹೆಸರು ಮೋಹನ್ ನವಾಜ್ ಬಹಾದುರ್, ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯ ಸಾಮಿನ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದ ಅವರನ್ನು ಅಂತ್ಯ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಂತೆ ಇದ್ದ ವಿಷಯ ತಿಳಿದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗೆ ಕಡುಪು ಎನಿಸಿರಲಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ, ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಿದ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದ, ಅತನ ಭಾವನೆಗಳು ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿರದೇ ವಿಶಾಲಾತ್ಮಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವ್ಯಾಖಾಗಿದ್ದವು. ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಗುಲ್ಬಗಾಕ್ಕೆ ಬಿರುವುದಾಗಿ ಸುಭೇದಾರನಿಗೆ ಮೂರ್ಖಭಾವಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಗುಲ್ಬಗಾಕ್ಕೆ ಅಗಮಿಸಿದ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳು ಓವನ್-ಶಾಬಡಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವ್ಯವಾಡಿ ಸುಭೇದಾರನಿಗೆ ಬರಲು ತಿಳಿಸಿದರು. ಸುಭೇದಾರ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ತನ್ನಿಂದ ಬಿನ್ನ ಕಾರ್ಯವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೊಲುರಾ ವಾಲ್ಪ್ರಯ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರು ಸುಭೇದಾರನು ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದಾಗ ಗೃಹಮಂತ್ರಿ “ಸುಭೇದಾರರೇ ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುವುದು ಸವಂಜಸವಾಗಿರಿಸ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಶಿಂಡಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ದಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರೊಳಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸುಭೇದಾರನು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಮಲ್ಲಾಷ್ಟಸರ್ವ ಇಡ್ಲಿಜ್‌ಲಿಗೆ ಕರುತ್ತೊಂಡು ಬಂಡಾಡು. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಸುಭೇದಾರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಹೋಗಿಡೆ ಯಿಟ್ಟು ತಾವು ನಾವುಕೊಂಡೆ ಹೋಗಿ ಜೈಲಿನ ಆರ್ಥಿಕಾರಿಗೆ ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪ್ಯಗೆ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಬು ಆದೇಶನ್ನಾಡಿದರು. ಅವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ನಮ್ಮಿತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಂದರು ಪ್ರತಿ ಸಮಸ್ಯಾರ್ಥಕ ಹೇಳಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಆಸನ ತೋರಿಸಿ ಪಾಠಸ್ಮಾನ್ಯ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಲ್ಲಾಷ್ಟಸರ್ವ ಈ ದಿನ ನಾನು ಬಿಂದ್ಯು ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ದೇಖಿ ಮಾಡಲು ಬಂಬಿರುಡೆ. ನನ್ನಿಂದ ಒಂದು ಅಜಾತ್ಮ್ಯನಾಡು ಹೋಗಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಜ್ಯತಿಂದ ಸಾಮಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಮಾರ್ಪಣಾರೆ. ನಾನ್ನನ್ನು ಕ್ರಮಿಸಿದಿಟ್ಟೆ ಎಂದು ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅವರು ಅಷ್ಟೇ ವಿನಯದಿಂದ ವರದಾ ಕ್ರಿಗಳನ್ನು ಯೋಗಿಸಿ ಸಾಯಂತ್ರಿ ತಾವು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಎಂದು ದೇಖುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಅದು ಮುಗಿದು ದೋಷದ ಅಧಿಕ್ಯಾಯದ ಮತ್ತು ಕಳೆದು ಮೇಡಾ ಸಂಗತಿ ಆದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಸೆಸಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಪಾಸುತಾನೇ ಪ್ರಯೋಜನ? ಎಂದು ವಸಂತ್ವಿಂದಾ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಮಾತ್ರಾಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಕ್ರಿಂತಿಂಭಿನ್ನೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದರೂ. ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾತನ್ನು ಮೂರಂಬವರೆದರು ಮಲ್ಲಾಷ್ಟಸರ್ವರೆ ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೋಸ ಪಾಂಪಿದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಆಧಾರಿತವಸ್ತುಂಟು ವಾದಿವ ಸಂಭವ ಪ್ರಜ್ಞಾವ. ಆದೇಸೊಂದರ ನಿಮ್ಮ ಸಂತಕಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮೊಳನ ಪಾಡಲು ಕೇವೆಂದು ದೂರಕ್ಕೊಳು ಕಾದಾಕುಳಿತಿದೆ ಎಂದು ನಾಗೆ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಿದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಹಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹತ್ತು ದಿವಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪೆರ್ಲೋ ಮೇಲೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವ್ಯಾಪ್ತಿಬಾಂಗ್ ರಾಜ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸೆಲೆಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಬಿನ್ನ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜೇಲರನಿಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸುವರನ್ನು ಬಾಮ್ಮೆನು ಲಂಡಿತವಾಗಿ ಬಿಡಲು ಅದೇಸಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಬಾಂಗ್ ತರ್ಕಿದರು. ಅವರಿಗೆ ತಾನು 10 ದಿವಸದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತ ಎನಿಸಿತು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಇವರ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಜ್ಯೇಶ್ವರನಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಹೋರಾಟಗಾರ ಚಂಡ್ರಕಿಂಯವರು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು.

ಅವರು 10 ದಿವಸ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಜ್ಯೇಶ್ವರನಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆಲ್ಲಿರ್ಗೂ ತಾನು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಜೇಲವನಲ್ಲಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಮಿತ್ರರು ಅವರಿಗೆ ಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಮತ್ತೆ ಈ ಕಡೆಗೆ ಬರಬೇಡಿಲಿ. ಪರಾರಿಯಾಗಿರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟದ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಸ್ವಸ್ಥಗೊಂಡಿದೆ. ಅವಗಳನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಿಮ್ಮ ಧಾರಿಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಅವರು ಹೋಗಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಅದರೆ ಜ್ಯೇಶ್ವರನು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಅವನ ಸ್ವಾಭಾ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ವೆನಿಸಲೀಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅವರ ಹಿಂದೆ ಅವಾರ ಜನಸ್ತೋಮಯಿದೆ. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿಯತ್ತಾರೆ ಎಣಿಯದು ಅವನ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಇಟ್ಟಕೊಳ್ಳುವಂತೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರು ಬಿಡಲು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಕ್ರಮವಾಗಿತ್ತು. ಬಿಡುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಶ್ವರನು ಒಂದು ಕರಾರು ಹಾಕಿದನು. ಅದೇನೆಡರೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಯಾದಗಿರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಯ ತವರು ಮನೆಯಾದ ರಾಯಕೂರಿನ ಸಮೀಪವಿದ್ದ ರಾಂಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶಿಸಿದರು.

ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ರಿಯ ತವರಾಗಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯ ಸಮಾಧಿ ಇತ್ತು. ಅವರು 11-9-1947 ರಂದು ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿ ನೇರವಾಗಿ ರಾಯಕೂರಿಗೆ ಹೋದರು. ರಾಯಕೂರು ಅವರ ಹೆಂಡತಿಯು ನೆಲಸಿದ ಮನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಮನೆಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಡದಿ ಇಲ್ಲದ ಮನೆ ಬಣಗುಡುತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನಮ್ಮು ಶ್ರೀತೀಯಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀಯ ಜೀವಣೆಂದು ಅಲ್ಲಿ. ಮನಸ್ಸು ಬಹಳನೊಂದು ಅವರಿಗೆ ದುಃಖ ಒತ್ತಾರ್ಥಿ ಬಂತಾರೂ ತಾಳ್ಕೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅವರು ತದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿದರು.

ಅವರು ತತ್ತ್ವಯವರನ್ನು ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ, ಸಾಂಕ್ಷೇಪ ಹೇಳಿ ತನಗೆ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯ ಹೇಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನು ತತ್ತ್ವಯ ಮುಂದೆ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅವರ

ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾತ್ ಆನುಷಾಸನಕಾರೀದೆ. ಅದರ ಅತ್ಯೇಚರು ಅಂತ್ಯೇ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವರೂಗಿಂತ್ಯಾದು. ಅದರ ಅತ್ಯಂತ ಕಡೆ ನಂಬಂಧಿಕೆಯ ಮಂತ್ರಾಲಯದ ಕೊಳೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮಹಾಜನ ಪೂರ್ವಾನ್ನಿ ಅದರ ಅತ್ಯಂತದಾನ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಬಳಿ ಒಬ್ಬರು

ಅವರು ಒಂದು ಸೂಕ್ತಿ ಕಿರಿದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ತರವೇಗದಲ್ಲಿ ಅದರ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಧರ್ಮಿಸಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಗಣಪತಿ ಮಹಿಳೆಯವುದಕ್ಕೆ ಉನ್ನತಿ - ದಿನ ಬಾಕೆ ಇತ್ತು. ಅವರಾನ್ನಿ ಭೇಟಿದಾಗಿಬ್ರಹ್ಮಾಲಭ್ಯ ಶಾಯಕರ್ತರಾದು ಅವರಾನ್ನಿ ಪರಾರೀಯಾಗಲು ಒಂದು ಯಾತ್ರಾಯಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದರೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯಿಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಾರ್ಥ ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಲ್ಲಾಷ್ವಪನರ ಮಲೆ ಸ್ವಭಾವ ಬೀರಿಸ್ತರಿಂದ ಪರಾರೀಯಾಗಿಲ್ಲ ಅವರ ಮಹಾತ್ಮೆ ಬಷ್ಟಿಲ್ಲ. ಏಂದರೆ ಮೀರೆ ಅವರ ಪೂರ್ವಾನ್ನಿ ನಾನು ದ್ರೋಹ ಬಿಗಿಂತ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಅವರ ತತ್ತ್ವಾಗಿರು, ಹೀಗಾಗಿ ಅವರು ಪರಾರೀಯಾಗಲು ನಿರ್ದಾರಿಸಿದರು.

ಇಮ್ಮೆತ್ತಿಂದಿಂದ್ದಾರೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಖ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಘಾತಗಳಿಂದ ಅಣ್ಣೂರಾಜ್ ಗುಣಮಾರ್ಜಿಯನರು ಹೊರತಾಡಿಸಿದ್ದಾನ್ನಿ ಪೂರಿಸಿದೆ ನಿತ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಚುಳಿತ್ತಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಾಷ್ವಪನರ ಅವರಾನ್ನಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ಹೇಳಿಗಿ ಅಣ್ಣೂರಾಜ್ ಗುಣಮಾರ್ಜಿಯವರಾನ್ನಿ ಹೊರತಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂತಹಾಲು ನೂರಾದುಂಬಿಸಿದರು. ನಿತ್ಯಾಯದಾಗಿದ್ದ ಅಣ್ಣೂರಾಜ್ ಗುಣಮಾರ್ಜಿಯ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಾತ್ಮಪರಿಶೇಷ ಮೂರ್ಖ ಮೇರುಹಾಸ್ಯ ಅವರ ಹೇಳಿಗೆ ಸ್ಥಾಪಾದರು. ಎಂಬಿಡರೆ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಒತ್ತಾಯಿದ್ದಿರು ಅವರು ತಾತ್ತ್ವ ಪರಾರೀಯಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಗೆ ತೀರ್ಳಿ ಮಾಡಿಸಿದ ತೀರ್ಳಾಂಸಾನ್ನಿ ಬರುವುದು ಹಣ್ಣು ಸುಕ್ಕವನ್ನಿಸಿದ ಅವರು ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಗೆ ತಾಮ ಅವರಾನ್ನಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದಾಗಿ ಪೂರ್ಣ ಮಾಡಿದರು.

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಯವರಾನ್ನಿ ಭೇಟಿಯಾಗುವುದು ಅಷ್ಟೀಂದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೀರೆಗಾಗಿ ಅದರ ಗಾಂಧಿಯೋಡಿ ಪಾದಿ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಮೇಲಿನಿಸಿರು ವಿರುದ್ಧಿಸಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿಲ್ಲ ದ್ಯುದ್ಧಾಯಿಗೆ ನಡೆದರು. ಮೇಲಿನಿಸಿಲ್ಲ ಅವರಾನ್ನಿ ನೇರಿಡಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಮೇರುವುದು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಅವರು ಸ್ವಾಮಿನ್ನು ಮರೆವಾಡು ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿಸ್ತಿರೀಂದ ಅವರು ನಿಜವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಮೇಲಿನಿಸಿಗೆ ತಮಾಪ್ಯಮಾರ್ಪಣ ಮಾಡಿಸಿತ್ತು. ನಾನೇ ನೀನು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಬೇಕೇ ಎಂದು ಅಪಾರಾಜ್ಯ ಮಾಡಿರು. ಅವರಾನ್ನಿ ಬಿಟ್ಟಿದುಕೊಡು ಹೇಳಿದರು.

ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅದರಾನ್ನಿ ನೇರಿಡಿ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿ ಅವರಾನ್ನಿ ಬಿಟ್ಟಿ ಪಕ್ಕಿ ಡಿಟಿದ್ದಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ನಮಸ್ಕಾರ ಸಾದೇಬ್ರ, ಎಂದು ತಮ್ಮ ವರದೂ ಕ್ಷಾಗನ್ನು ಜೀವಿಸಿ ಮನಸ್ಸುತ್ತೇಂದ ಹೇಳಿದಾಗ. ಅದಾನ್ನಿ ಅಂತ್ಯೇ ಗೌರವಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಿಗೆ ಅವರು

ಪನು ಕೊಳ್ಳಾರು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಸವರೇ ಮತ್ತುಕೆ ಬಂಟೀರಿ? ಪನು ವಿಪಯ? ಬಿಡ್ಡಿ ಹೇಡೆರಿ ಎಂದರು. ಸಾಹ್ಯ ತಾವು ನನ್ನಮ್ಮೆ ಪರೋಲ್ (ಬೇಲ್) ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟಿರ್ದಿರಿ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನನ್ನಮ್ಮೆ ಪರಾರಿಯಾಗಲು ಒತ್ತಾಯಿಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಿಮಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ವಾಗೆ ಅಗ್ನಶ್ವರ ಎಂದು ನಿಮ ದತ್ತಿರ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರು.

ಅವರ ಶ್ರಾಮಣಿಕ ಭಾವನೆ ಗ್ರಹಮಂತ್ರಿಯವರ ಶಾಷ್ಟಾಗೆ ಒಗಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನನ್ನಮ್ಮೆ ವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿರು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಸವರೇ, ನಿಮಲ್ಲಿ ಆ ಶತ್ರು ಇದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಒಂದೆ ಯಾಪಾಗಲ್ಲಿ ಸಿ.ಎ.ಡಿ. ಗಳು ಇದ್ದುರೆನಿಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪನಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಗ್ಗಾ ತಿಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನದೇನು ಆಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಪರಾರಿಯಾಗಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಸ್ತೇಂದು ಮಾತನ್ನು ಸುಡಿದರು. “ನಿಮ್ಮ ರಕ್ತಿಯೇ ನಿಮಗೆ ರಕ್ತೀಯಾಗಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಿನ್ನಮ್ಮೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಚೋದನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅವರು ಪರಾರಿಯಾಗಲು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹೃದ್ರಾಭಾರ್ಥಿಂದ ದಾತ್ರೇ ಬಿಂದು ಗಾಳಿಗೆ ಮಂಡಿಯಾಯ ಸಾಗಿಸ್ತೇ ಬಂದು ಹೃದ್ರಾಭಾರ್ಥಿ ಪ್ರಯಾಜವಾಡಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥರಂಬಿಂದ ಜೀರೆ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಗಡಿಗೆ ಮೋದರು. ಹೃದ್ರಾಭಾರ್ಥಾರ್ಥಿದ್ವಾಗ ತರಣಗೈತಾ ಸಿಂದಗೀತಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮೋಹನ ಮಾಡಿದರು. ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಅಂತರಿಕ ಹೃಮಸಸ್ಯ ಪಚ್ಚಾಗಿ ನೀವು ಬಂದು ಆದಷ್ಟು ಕರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರ ಹೃದ್ರಾಭಾರ್ಥಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ದಲವು ಮಹಿಳೆಗಳ ಮುಖಿಂದ ಅವರ ಬಳಿ ಬಂದು ನೋಡಿ ಸಾಹ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಕಚ್ಚಯವರು ನಿಮಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕ ದತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ವಾಗೆ ಆಗದ ವಾಗೇ ನಾನು ಸೋಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದರು. ಮರುಬಿವಾ ಸಭೆ ಕರೆದು ಎಲ್ಲಾರೂ ತಾರೆಪು ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಮೋರಾಟವು ರಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಳಿದ್ದಾಗಿರಬೇಕೇ ಏನೇ ಯಾವುದೇ ವಿಜ್ಞಾಪಕಾರಿ ವಾಸನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು ಆಗಿರಬಾರದು ಎಂದು ಸಫೇದುಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿದರು.

ಅಂದು ರಜಕಾರರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿ ಮಿಚಾಮ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಳ್ಳಾರು ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಸವರನ್ನು ಜೀವಂತ ಅಥವಾ ತವ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕರೆನ್ನಿ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಮೋಣಿಸಿತು. ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಸವರು ಬಿಜಾಪುರದ ಡಾ. ಹಾಗುರ್ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಧಿ ದಿನ ಕಳೆದರು. ಇವರ ಜ್ಞತೆ ಮಗದುಂ ಮೈಸುರ್ರಿನ್, ಡಾ. ರಾಜ್ ಬಿಂದ್ರ್ಲ್ ಗೆಡ, ರಘುನಾಥಯರ್ಡಿ ಮುಂತಾದವರು ಇಂದ್ರಿ ಮಲ್ಲಿಪ್ಪಸವರ ಸಾಯಿಕುರ್ತಿದ್ಲಿ ಹೃದ್ರಾಭಾರ್ಥಿ ಮೋಜನಾ ಜಫಾರಿಯನ್ನು ಬಂದು ಸಮಾಭಾಗಿ ಪರಿಗಳಿಸಿದರು. ಸತ್ಯ, ಅರ್ಥಿಂಸ, ಹಾಂತಿಯ ಆರಾಧಕಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಆದೇ ದಾಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರೆದರು.

ಗಜೇಂದ್ರಗಡದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಸರಸ್ವತಿ ಬಿರಿದ ಕೇಂದ್ರವಿತ್ತು. ಮರುಡಿಯ ಭೀಮಜ್ಞ, ಜಿ.ಕೆ ರಾಜಪುರೋಹಿತ ಅವರು ಮುಖ್ಯಸ್ಥಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಥ ಆರ್ಥಿಕ ತಿಬಿರಗಳು ಶಾಂತಿಗೇರಿ, ಇಟಗಿ, ಮುಂದರಗಿ, ಚಳ್ಳಕಚ್ಚಲ್ಲಿರ ಇವ್ವಾಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಈ ತಿಬಿರಗಳು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆವು. ತಿಬಿರವರಿಗೆಲ್ಲ ಅವರು ಸ್ಥಾತ್ಮಿಕಾಯಕಾಗಿದ್ದರು. ಈ ತಿಬಿರಗಳು ರಜಾಕಾರರ ಮತ್ತು ಹೋಲಿಸರ ವಿಧುಧ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೇ ನಡೆಸಿದ್ದವು. ನ್ಯಾತ್ಮಿಕರ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಂದನ್ನು ಈ ತಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವರು ಮೇಲ್ಲಿಂಬಾರಣೆಗಾಗಿ ಗಾಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅದು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಗಡಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾನುಭೂತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬರಲ್ಲದೆ ಥನ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಗಾಗ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಆಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮಧ್ಯಪ್ರಸಾರ ಪ್ರಫಾರೆಕ್ಚರ್ಸ್‌ಗಾದ ದಕ್ಕ ಮೇರಾಟಗಾರ ಸರ್ವಸಾರ್ಥಿನ ಅಳ್ಳಾಪ್ಪಾರೆಡ ಸುಖೆದರ ಎನ್ನುವರು ಗಡಿ ತಿಬಿರಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರುಬಾಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಂದು ದಿನ ಅಳ್ಳಾಪ್ಪಾರೆಡರು ಸಿಂದಾಗಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗೆ ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ಒಯ್ಯುವಾಗ ನಿಜಾಮ ಹೋಲಿಸರ ಕ್ಯೂಗ್‌ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದರು. ನಿಜಾಮ ಹೋಲಿಸರು ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಿದರು. ಆಗ ಹೋಲಿಸ್ ಇನ್‌ಪ್ರೆಕ್ಕರು ವಿಹೋನೆನೆಯ ಕ್ರಮುಲ ಮೇಲ್ಲಿಂಬಾರಕ ಮಧ್ಯಪ್ರಸಾರಗೆ ಈ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸುಧ್ಯತಿಭಿರ ಅವರು ಹೇಳು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರೇ, ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ ಜಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬು ತಿಳಿಸಿದರಂತೆ. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅಳ್ಳಾಪ್ಪಾರೆಡರು ಮಧ್ಯಪ್ರಸಾರ ಹೋಲಿಸರಲ್ಲಿ ತಿಬಿರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಡಿಗಿರು. ಮಧ್ಯಪ್ರಸಾರ, ದೇಶಾಯಿಯವರು, ಜಂಡ್ರೆಕಿಯವರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಯಾದ್ದನ್ನು ಎಲೆಂಗ್‌ನೋಲೆಸುಬೇಕಂದು ನಿಜಾಮ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ರದ್ದುಗೊಳಿಸಲು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಯರನೆ ತಂಬಿದರು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕಲಬುಗಿಂಧಲ್ಲಿ ಬಹುಶೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲ ಜಿಜುವಳಿಗೆ ಧಾರುಕುವಂತಾಯಿತು.

1946ರಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಬಾದ ಜನತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ರೋಚನೆಯವಾಗಿತ್ತು. “ವಂದೇಮಾತರಂ” ಇಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಿಸಿದ ಹನುಮಾಗಾರದ ದಾಸಪ್ಪ ಎಂಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಒಂಸೆಯಿಂದ ಶಾವಸ್ಯ ಅಪ್ಪಿದ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ತೀವ್ರ ಆಫಾತವಸ್ಯಂಬಿಮಾಡಿತು. ಅವರು ಹೋಣಗಳನ್ನು ಕಣಗಾತ್ರ ಒಕ್ಕುಟ ಸೇರಿ ಎಂಬುದರ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ಮೇರಾಟಕ್ಕೆಯಲು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದರು. ಅವರ ನೇತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ತೊರೆದು ಬಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅವಾರ ಸಂಷ್ಯೇಖಾರಿಕರು ಪ್ರತಿಭಟಕ್ಕಿಂತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸರಪನ ಶಾಂತಿಯ ತಿಂಬಾದಂದೆ ಕರೆಯಬಹುದಾದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿದ್ದ ಅವರು ಶಾಂತಿ ಸರಪನೆಯೇ ನಮ್ಮ ಮೇರಾಟದ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಸೇರಿದ್ದ ಪದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ, ಸಾಗಂಕರಿಗೆ ಮಾನವ ಮಾಡಿದರು. ವಿಗ್ರಹಲ್ಲಿ ಉವರ ಪ್ರಫಾವ ವೀಸ್ತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ತಲ್ಲಿಯ ಜನತೆ ದೇಶಾರಾಟಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವ ಸ್ನಾತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದು.

ಸ್ವಾಮಿ ರಮಣಂದ ತೀರ್ಥರು, ಮಲ್ಲಪ್ಪಜಿಯವರು, ದೇಸಾಯಿಯವರು, ಜಂಪ್ರಕೆಂಪವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದು. ಇವರ ನಿರ್ದೇಶನದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಆವಾರಿ, ಅನ್ನಹಾರ್ ಗುಣಮುಚ್ಚಿ, ನಾರಾಯಣ ಕಾನಿಯಾಜ, ರಾಜಾವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕ, ಶರಣಗೌಡ ಜನಾಂದಾರ, ಸಗರನಾಡಿನ ಆಷ್ಟಪ್ಪಗೌಡ ಸುಬ್ರಹ್ಮಾರ, ಡಾ॥ ಮೇಲು ಕೇಳಿ, ದಿಗಂಬರಾರ್ಥಿ ಕಲ್ಬ್ರಜರ್, ಆರ್, ಏ ಬಿಂಬಿಪ್ರಾರ್ಥಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿ ಸ್ವಾಮಿ, ಫಿಂಮೈನಾರ್ಥಾವ್ ಹಿಂಮಾರ್ಥಿ, ಜಗದೆಪಷ್ಟ ದಾಲಭಾವಿ. ಮಲ್ಲಾ ಅಂಬಿಗಾರ, ಮೇಲೇಶೇಷಣಿರಿರಾವ್. ಬಾಮ್ರಗೌಡದರ್ಶನಾಮಾರ, ಹಾಗೂ ಆವರ ಸಮೀಕಾರ ಮಾಂಕರಾಯ ಗೌಡ ದರ್ಶನಾಮಾರ ಮುಂತಾದವರು ಶ್ರೀ ಸಕಾರವನ್ನು ಹೋಣಿಸಿದರು. ಅದೆಷ್ಟು ದಿನ ರಜುಕಾರಿಗೆ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರ ಬೆಂಬಲ ನಿರ್ದುವಾಯೇ ಆ ವರೆಗೆ ಸಾಸನೆಯಂದಲೇ ಸಾಧು ಮೇರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ ಎಂದು ಆಯಾ ಪಿಂಬಿಗಳ ಮುಖಿಂದಬರಗಳಿಗೆ ಆದೇ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೇ ಜೊತೆಗೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣಿಸಿರು.

ಅಂದು ಸೋಲಾಪುರದ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಂಪ್ರಕೆಂಪಿರ ಪಾಟೇಲರು ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದರು. ಅವರು ಮುಹ್ತಿಂರಂದು ತಿಳಿದು ಶಿಬಿರದವರು ನಂಬಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಾದಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣೆಯ ನಾಯಕರಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಮುಖಿಯಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪಜಿಯವರು, ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಆವಾದಿ ಮತ್ತು ಜಂಪ್ರಕೆಂಪಿರ ಪಾಟೇಲರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಶಿಬಿರದವರಿಗೆ ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ ಇವರು ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕೇಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು.

ವಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರ ಶಿಬಿರವನ್ನು ಅನ್ನಹಾರ್ ಗುಣಮುಖಿಯವರು ಸೋಲಿಕೆಳಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಪಿಂಬಿಗಳ ಮೇಲ್ಮೈಕಾರಣೆಯನ್ನು ಆ ಶಿಬಿರಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ತರಹದ ವೃಷಢೆಯನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪಜಿಯವರು ಸೋಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ, ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೋರಾಟವು ಏಜಾಪುರದಿಂದ ಸೋಲಾಪುರವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿತ್ತು. ಅವರಾದಿ ಮತ್ತು ಎಸ್. ವೆಂಂತಾರ್ಥಾ ಆವಯ “ನಾಗರಿಕ” ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು, ಮಲ್ಲಪ್ಪಜಿಯವರು ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿ ಆದು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವೀಕ್ಷಿಪ್ಪಿಸಿದರು. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಅಂದಿನ ಸ್ವೀಪ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇತ್ತು.

1948ರಲ್ಲಿ ಸದಾರ ಪಟ್ಟೇಲರ ಸೇತ್ತಾತ್ರೇದಲ್ಲಿ ಮೋಲಿಸ್ ಕಾಂಚರಣೆಯಾಗಿ ನಿಜಾಮ ರಹಸ್ಯಾಗತಾರಾಸನು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಂತೋಷವನ್ನೆಸಿತು. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಇಯವಾಗಿತ್ತಿತ್ತು. ಮೋಲಿಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚಾರ್ಯ ನಂತರ ಆವದು ಯಾವಾಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂದಿರಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದರು. ಆಯಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ನೇರಂದು ಬೆಂದು ಸೆಡಿನಿಂದ ಕುಡಿಯ ತೇವಡಿಗಿರ್ದರು. ಕೇಳಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪಜಿಯವರೆ ಸಮಗೆ ತ್ರಾಕು ಕೆಳಿಟ್ಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸೇರು ತೀರ್ಣಿಕೆಂಳಿದ್ದ ಬಿಂಬಿಲಾರೆಷ್ಟು ಎಂದು ಹುಂಡಾ ಸೋಜಾಗಿ ನಣಗೆಂಡಿಗಿರು. ವೆಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹಿಸಿರ್ಪಣ ಅವನು ಎದ್ದು ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸಾಹು ಇಡುವರ್ಗಾಗೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಸ್ವೀಕೃತವಿಸಿ ಕೇಳಿರಿ ಎಂದು ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತು, ನೋಡಿಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆ ಬಂಧುಗಳೇ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬೇಡ. ನಾವು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 100ರಲ್ಲಿ 80ರಷ್ಟು ಇದ್ದೇವೆ. ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುಗಳು ಶಕಡ್‌ 15 ರಷ್ಟು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡನ್ನು ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಏಕಂದರ ಭಾರತಾಂಬಯ ಸರೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಾರ್ಥ ಸಹೇದರರು ಮೇರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಕೆಲವು ದುಷ್ಪಶ್ರೇಷ್ಠಗಳು ದುಷ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಕೂಡ ಅವನ್ನು ತಿಳಿದು ಅಂತಹ ಕೆಲಸಕ್ಕಿಂತಿಯವದು ನೀಬಿತನವೇನಿಸುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಪಾಗಾಗಾವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬಾರದು. ಅವರ ತಪ್ಪನ್ನು ನಾಡೇ ಮನ್ನಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಹೇದರರಲ್ಲವೇ? ಒಬ್ಬ ಸಹೇದರ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿದ್ದನೇ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಳ್ಳು ಸಹೇದರರಾದ ನಾವು ಕ್ರಿಮಿಸಬೇಕು. ನೀವೆಲ್ಲಾ ಶಾಂತರಾಗಿ ಸಹನರೆನ್ನು ತೆಂದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಅದರ ಸರೆದ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು “ಕೊಲ್ಲಬುಜೀಯಪರೇ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಆದೂರ ಧಾಸುವೇಲ್ಲಾ ಕೊಳ್ಳು ಪೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಹೇಗೆ ಒದುಕುವುದು ನೀವು ಹೇಳಿ?” ಎಂದಾಗ ಅವರು ಸಮಾಧಾನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಿ ನಿಮಗೆ ಆದೂರ ಧಾಸುದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿನೆ. ಸರಕಾರಿ ಗೋಧಾಮೆನಲ್ಲಿ 600 ಜೀಲ ಜೋಳವಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಮಗೆ ವಿಶ್ಲಿಸುತ್ತಿನೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದರ ವೀಕ್ರೇಭರಿಸುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಿನೆ ಎಂದು ದೇಳಿದಾಗ ಆಟಿಕರ ಫಳಕನೆಯನ್ನು ರಿಂದಿಯ ಮಾಡಬಿಲ್ಲ ಮೊರಟ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅವರ ಮಾತುಗಳು ಅವುಗಳ ದ್ವಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆವರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಾಪಕವನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದವು. ಇದು ಅವರ ಘನ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕ್ಕೆ ಒಳಿದ ಕ್ರಿಸ್ತಾಂದಿರ್ಯಾಗಿದೆ.

ವಿಲ್ಲು ಕಡೆಗೆ ಸರ್ವವು ನೀಡಬಿಲ್ಲ ಮಾಲ್ಯಾಪ್ಸವರು ಜರ್ಜ್‌ಡ್ರೆಕ್ಟರಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರಿಷಾರ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿ ಪಾಸಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ನೋಂದವರಿಗೆ ಮನ್ಯ-ಮಾರು ಕೆಂದುಕೊಂಡವರಿಗೆ ಸರ್ವಾಗುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರು. ಇವರ ಜೀರ್ಣತ್ವಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಅವರಾದಿ, ತಾಳ್ಳೂರಾಂ ಗಣವಾಯಿ, ಹಂಪಾಂತರಾವ್ ಕಕ್ಕೆರ್ಲ, ಕಾನಿಹಾಳ್ ಮತ್ತು ದೇವಳಗಾಂಪಕರ ಇತರರು ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರು.

ಅಂದು ಅಂದರೆ ಮೋಲೀಸ್ ಕಾರ್ಡಿನಾಲ್ ನಂತರ ವಿಶ್ವ ಕಡೆಗೆ ಆಟಿಕರ ಫಳಕನ್ನು ಆಗದ ಹಾಗೆ ಸ್ನಾನಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂದಿನ ಗ್ರಾಹ ಪುಂತ್ರಿಂಪುವರಿಗೆ ಪೂಲ್ಯಾಪ್ಸವರು ಮನವಿನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಶಾಂತಿ ಸದನಯ ರುಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಂಧುವಿಗೂ ತೊಂದರ ಲಂಂಟಾಗಿದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಜೀರೆ ಕಡೆ ಕೆಲವುಕ್ಕೆಗೆ ಆಟಿಕರ ಫಳಕನ್ನು ಸಂಭವಿಸಿದವು. ಇದು ಅವರ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಹೀಗಿದಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಜಂತೆದರ್ಶಕ್ಕೆ ಆವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರೆಲ್ಲ. ಇದು ಅವರ ಪ್ರದರ್ಶನ ಶ್ರವಣಿಕೆಯನ್ನು ದಾಗೂ ದೇಳ್ಳು ಗುಣವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಪರಿಪೂರ್ವ ಜಗತ್ತೀಂದರಿಯಬೇಕು,
ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಪಾಪ ವಾಸನ ತೊರೆದಿರಬೇಕು.
ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಅನ್ವರ ನುಡಿಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು.
ಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಬಳಿಕ ಅನ್ವರ ನಿಂದಗೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು.
ಕಷ್ಟಿಲ ಸಿದ್ಧಪುಲ್ಲಕಾಚುನ್ನಾ.

- ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ

ಕೋಲೂರು ಮಲ್ಲಿಕ್

ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು
ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

ವಚಿಸಿ ಅನುಭವಿಯಾಗದವ ಪಿತಾಚಯಂಯಾ;
ವಚಿಸಿ ಅನುಭವಿಯಾದವ ವಂಡಿತನಯಾ,
ಪಿದ್ಯೆಯೆಂಬುದು ಅಭಾಸಿಕನ ಕೈವಶ.
ಅವಿದ್ಯೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ವರಲ್ಲಿ ವಶ.
ಪಿದ್ಯಾವಿದ್ಯೆಯಸರಿತು ಜಗದ್ದೇಂದ್ರಸಾಗಬಲ್ಲದೆ
ಮಹಾವಂಡಿತ ನೋಡಾ, ಕಮಿಲ ಸಿದ್ಧಪುಲೀಕಾಜುಂಜಾ.

- ಶಿದರೂಮೇಶ್ವರ

ರಾಜಕಾರಣ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ

ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಪರೇಗಿನ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ರಾಜಕೀಯ ಸೇವೆ ಅಗಾಧವಾದದ್ದು ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನ್ನಡಕ್ಕೂ ಒಮ್ಮೆಯೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರಿಗೆ ಕಳಂಕ ತಾನುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮಾನಾಗಿನಿಗೆ ಮೋರಾಡಿದ್ದ ಅವರು ಮುಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ 1948 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಷಣದ ಸಾಯಂಕರ ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಶಾಖೆಗಳ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಗುಲಬಿಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಡ್ಕರೂಗಿ ನೇವ ಸಲ್ಲಿಗಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಿಂದಿಗಿ ಬೆಳ್ಳಿಗಿದರು. ಇಷ್ಟೇತ್ತಿಗಳೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಇಂದಾಗಿ ಅಪಾರ ಜನತೆ ಅವರ ಅಭಿಮಾನಿಗಳಿಗಿಂತಿದ್ದರು. ಆದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಿ ನೇತರೆಂದ ಹುದ್ದೆ!! ರಾಜೀವ್ ಪ್ರಾಣಾರ್ಥಿ, ನೇತರೂ, ಲಾಲಿಬಹಾದೂರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಸರದಾರವರವೇಲೆ, ವಿನೋಭಾವಾನ್ ಇವರೇಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ಶಾಸಕರಾಗಿ ಸೇವೆ

1952 ರಲ್ಲಿ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಹೀಂದು ಮುಸ್ಲಿಂ ಸದುಪವೇ ಸ್ವಾಚಂದ್ರ್ಯವಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಸುರಪುರದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಸಾಯಂಕರ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ದೀರ್ಘಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಮಾಜೆಯನ್ನು ಬಗ್ಗೆರಿಸಲು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತಾರ್ಥಾಗಿ ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ಅಗಮಿಸಿದೂರೆ ರಾಜ್ಯ ವೆಂಟ್ಪ್ರಾಣ ಸಾಯಂಕರ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಂತ್ರಾ ಅವರನ್ನು ಬೇಕಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂನ್ನು ಒಂದುಕಡೆ ಕೊಡಿಸಿ ಸಮಜಾಯಿತಿ ತೀರ್ಣಿ, ಸ್ವಾಚಂದ್ರ್ಯ ಸಮಾಜಾಲು ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿಯಾದಗಿರಿಗೆ ವಾಪಾವಾದರು.

ಮುಂದೆ ಆದೇ ವರ್ಷದೇ ಏನಾವಕ್ಕೆ ವ್ಯಾಂತಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಶಾಸಕರಾಗಿಲು ಆಲ್ಯಿಯಪರಲ್ಲಿಯೇ ವ್ಯಾಂತಿಕೆಗಳು ಉಂಟಾಗಬ್ಬ ಸುರಪುರದ ಜನತೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಯಾದಿಗಿರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸ್ವೀಕಿತ ಮತ್ತು ಸಹ ಹೇಳಿರಾತಿಗಾರ ಹೆಚ್ಚಿಕೆಯವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿ ಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ಬುಂಧಾವಾ ಕೊಳ್ಳಿದರು. ಎಲ್ಲಾ ಜನರ ಸಹಕಾರದಿಂದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ವಿದುರಾಳಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಆಯ್ದಿಯಾಗಿ ಬಂದರು. ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಸುರಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶಾಸಕರಾದ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಕ್ಕಿಂದ ಸುರಪುರದ ಜನತೆಗೆ ಮೊದಲ ಪ್ರಾಣಾಪ್ಯಭಕ್ತಿದ ದಿನಯಾಗಿ ಕಾರ್ಣಿಕೊಂಡರು. 1952 ರಿಂದ 1957 ರವರೆಗೆ ಸುರಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತಮ್ಮ ಶಾಸಕರ್ತ್ವದ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯಿವರೆಗೂ ಪ್ರಾಣಾಳಿಕ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸುರಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿದಲ್ಲಿದೆ ಜನರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪ್ರಾತೃರಾದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸೇವೆ

ವ್ಯಾಧಿಬಾದ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅವಕಾಶ ಅವರಿಗೆ ದಳಿತು. 1954 ಜುಲೈ 10 ರಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಕೊಕ್ಕಳಿದರು ಅವರ ಎದುರಾಳಿಯಾಗಿ ಶ್ರೀದೇವಿಸಿಂಗ್ ಚೆವ್ವಾಳ ನಿಂತಿದ್ದರು. 104 ಮತಗಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಪಾಲಾದರೆ 71 ಮತಗಳು ಚೆವ್ವಾಳರಿಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದವು. 21 ದಂಡು ಮತ ಕುಲಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಶ್ರೀರಂಗಾರಡಿಯವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಮನೋಭಾವನ ದ್ಯುರ್ಘಾತಾಲಿತನವನ್ನು ಹೊಗಳಿ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದು ಮಹತ್ವದ ದಿನವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ರಂಗಾರಡಿಯವರಿಂದ ಚುಚ್ಚೋ ತೇಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣರಾವ್, ರಂಗಾರಡಿ, ದೇಸಾಯಿ, ಬಿಂದು ಇವರೆಲ್ಲರ ಜೀವತೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ಕಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಕೊಂಡಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಇಂಫರ್ಮೇಶನ್ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂತನಾದಲಿಕ್ಕ ಅವರಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದ ನಂತರ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ಮೇಲುಕೋಟ, ನಾರಾಯಣಪ್ಪ, ಸಂದುಸಾಬಿಗುಲ್ಗಾರ್, ಬಹಳ ಜನ ಅವರಿಗೆ ಮೂ ಹಾರ ಹಾಕ ಜಿತೆಂ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಅಹ್ವಾನಿಸಿದರು. ಅನೇಕರು ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಂದೇಶ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ, ಕಂತಿ ದುಬೆ, ವ್ಯಾಧಿ ಇತರರು ಅಭಿನಂದನ ಪತ್ರ ಕಳಿಸಿದರು.

1954 ಜುಲೈ 17 ರಂದು ಗುಲಬಗಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದರು 19 ರಂದು ಯಾದಗಿರಿ, 20 ಸುರಪುರ, ತೆಲಂಗಾಣ ಜಿಲ್ಲಾಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಲವದಿಸಿದರು. 20 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪರದಿ ತಯಾರಿಸುವಂತೆ ತಾಯ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಅದೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಪಿ. ಯಾಗಿಧ್ವನಿ ಪರಿಶ್ರಣೆ ಏಡಕ್ಕಳಾಡು ಇದ್ದು, ರೈತರು ಕಾರ್ಮಿಕರು ಯುವಕರು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪತ್ರ ಬಲವಿಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟಾತ್ಮಿಗಾಗಲೇ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವನ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿ ಅವರು ಅದರ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ವ್ಯಾಧಿಬಾದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಹಿಂದ್ರ ಮೋಹಿನ್ ಸಾಯಂಕಾಲ 9 ಗಂಟೆಗೆ ಕರೆದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಂದೂ ಮುಸ್ಕಿಂಬರು ಕೂಡಿದ್ದರು. ದಿನೋ-ಯಾರ್-ಜಂಗ್, ಮುಖ್ಯ-ಯಾರ್-ಜಂಗ್, ಜ್ಯೇಸ್ ಯಾರ್ ಜಂಗ್, ದೋಸ್ತ ಮಹಿಂದ್ರ ಬಿಂಗ್, ಅರ್. ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಬಿಡಾಡ, ಸುಂದರ್ಪಣೆ, ವಿರುಪಾಕ್ಷಪ್ಪ, ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಸಂಗಮ್, ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಶ್ರೀಬಾಯಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೇಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪನೆಯಿದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರು.

ಆದೇ ವರ್ಷ ಜುಲೈ 18 ರಂದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಗುಲುಗಾರ್ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ದಗ್ಗರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಗಿಂಡಿಸಿಂದು ಖಾನ್‌ಫಾಟಿಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಇದ್ದು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಅಭಿಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲದೆ ಮಹಂತಪ್ಪನವರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮರುದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭಿಸ್‌ನ ನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕಾಕ್ಕೆ ಪಕ್ಕಾಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು, ನೀವೆಲ್ಲರು ನನಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕಾಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕರೆ ಸೇರಿದರು. ಅವರು ಗುಲುಗಾರ್ ದಲ್ಲಿ ಲಂಬಾಸೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ವಸತಿನಿಲಯ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ಹರಿಜನ ಬ್ಲೂಕ್ ತನ್ನ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಉಱಟವಾದ ನಂತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಾದ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್, ಮಹಾದೇವಪ್ಪ ರಾಂಪ್ರೇ, ಮಹಮ್ಮದ್ ಆಲಿ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದರು.

ಮರುದಿವಸ 19 ರಂದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನಗರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನೀಲಕಂಠ ಆವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗನ ಪಲಹಾರ ಮುಗಿಸಿ ಯಾದಗಿರಿಗೆ ವಾಪಾಸಾಗುವಾಗ ಶಹಾಬಾದ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಬರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಆವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಹೂವಿನ ಹಾರ ಹಾಕಲು ಸರದಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸ್ನೇಷನ್ ಮತ್ತು ನಗರದಲ್ಲಿ ಸಾಖಿರಾರು ಜನರು ಸೇರಿ ಮರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿದರು. ಯಾದಗಿರಿಯ ಶಾರದಾ ಚಿತ್ರಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಕಾರ್ಯಕರ್ತರ ಸಭೆ ಕರೆದರು.

ಕನಾಟಕ ಪಕ್ಷಿಕರಣ ವಿವರ್ಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಮತ್ತು ಕುರುಬರು ಎರಡು ಮನವಿ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಜುಲೈ 20 ರಂದು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸುರಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹತ್ತಿ ಗೂಡುರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹಾರ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ವಿರುಪಾಕ್ಷವು ಆವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ರಂಗಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಮರವಣಿಗೆಯಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ಜನರು ನಿಂತಿದ್ದರು. ಸುರಪುರ ಜೊಕ್ ನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಯಿತು. ಮಧ್ಯಾಷ್ಟ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಗೆ ತರಳಿದರು. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾನಾಗುಂಬಿಯ ಮಾತೆಮಾತೆಕೆಲ್ಲರಿ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೊಂದು ಗಂಟೆಗೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ತಲುಪಿದರು.

ಮುಂಜಾನೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಂಪದ್ಮಕಾಲ್‌ ಬೋದಿಂಗ್ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು. ರಾಜಸಾಬಂಡಿ ವರವಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಸಲುವಾಗಿ 50 ರಾಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೂಡುಪಂತೆ ಹೆಪಸ್ಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಆದೇ ವರ್ಷವೇ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅಜ್ಯೇರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದರು ಆವರ ಜೊತೆ ಬಿಂದು. ದೇಸಾಯಿ, ವಿರುಪಾಕ್ಷ, ಗಾಡೆಸಾಬೇಬು ಜಹಾಗಿರಾರ, ಬಾಬಾಸಾಬೇಬು, ಸುಶೀಲಾ ದೇವಿ ಆವರ ಜೊತೆ ಇದ್ದರು. ಮಂಬೈನಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಹೌಸ್‌ವಿಂದ ವಾಹನ ತರಣ ತಿಂಡಿ/ಇಂಡಿಯಾ ಕೆಮೆಟಿಯ್ ಮೇರೆಟ್‌ ಕೆರೆದ್ದರು.

ಅದೇ ಸಂಚಯದಲ್ಲಿ ಪರಿತ ನೇಮಕ ಅವಕಾಶದಿಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ನೇಹರೂ ಅದರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬಿಳಿಪಡಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ಮೇಧಾ ಉಸರಲ್ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಭಾರವರಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದರು ಶ್ರೀ ಪದ್ಮಭಾರವರು ಒಂಗಾಕ್ಷರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಬಿ.ಎ.ರಾಯ, ನಾಗಪುರದ ಮಂತ್ರಿ ರವಿಶಂಕರ ಶ್ರೀ. ಅವರ ಮದದಿ ಪಂಡಿತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ದೇವಿ ಇವರನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿದರು. ಹ್ಯಾಕೆರಿ ಗುದ್ದಪ್ಪ ಅವರೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು.

ನೇಹರೂ ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಾಳೆ ಮುಖ್ಯ ಗಂಟೆಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ನೇಹರೂ ಮಾತನಾಡಲು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಮರುದಿನ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅಜಮೀರ್ ದಲ್ಲಿ ಪಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೋಡಿ ಘೂರ್ಣಿಸಿ ಸಗರ ತಿರುಗಾಡಿ ಖಾಜಾ ಪ್ರೇಸ್‌ಮದ್ದಿನ್‌ ಚಿನ್ನಿ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಟಾಂಕ್ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದೇವಾಲಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಿಸಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸಭೀಗೆ ಹೋಗಿರು. ಅಲ್ಲಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ರಸನ್ವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ನೇಹರೂರವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಸೋಚುತ್ತಿದ್ದರು. ನೇಹರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಮುಗಿದ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಕರ್ರಿಕೊಂಡರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಜೀಮಾಸ್ ಮೇಲೆ ಹೋಡಾಗ ನೇಹರು ಅವರ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಂತೆ ಹೇಳಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೂ ನವಾಸ್ತಾರಿಕಾದಾಗ ನೇಹರೂರವರು ಏರಡು ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ನಮಸ್ಕಾರ ತೆಗೆದೊಂಡರು ಅವರನ್ನು ಉರಿತು ಪ್ರತ್ಯೇ ಕೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮಕೆದೆ ಏನು ಕಷ್ಮಾಟಾರ ಇದೆ? ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಃ ಶಾಂತಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಪ್ತಿಯಾಗಿದೆ ನಮ್ಮೆನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಉನಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಣ್ಣ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದರು.

ನೇಹರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಉಂಟಾಗ ಭೂದಾಸ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ನಿಮ್ಮದುರಿಗೆ ಯಾಂತ ನಿತಿಪಡಿಸು ಎಂದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರು ಶ್ರೀ ದೇವೀಜಿಂಗ್ ಚಪ್ಪಣಿ ಎಂದರು ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ರಂಗಾರೆಡ್ಡಿ, ಎಂ.ಕೌಲಿ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣರಾವ್ ನಾಸೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದು. ನಾನು ಅಯ್ಯಂತಾದೆ. ಅಪ್ಪ ಸಹಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನೇಹರೂ ಅವರು ಒಂಗೆ ಹೇಳಿದರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವಿಷಯ ಕ್ಷಮಿ ಬೆಳ್ಳಿಸುವ ಉಕ್ಕಾಗಿಬಿಡು. ನಾನು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಇದ್ದೆ ಇರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಬೆಂಬಲಿಸಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನಮಸ್ಕಾರಿಸಿ ವಾಟಾಂತರದರು. ಅಂತ ಮೀರದಿಂದ ಬರುವಾಗ ಮೌಂಟ್ ಅಬ್ಬ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಯಶವಂತರಾವ್ ಚಪ್ಪಣಿ, ಹೇಳಾಯಿ, ಬಿಂದು ಜೊತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಬಿಲದಿನಸುಬ್ಬ ಬಗ್ಗೆ ಭೇಟಿಸಿದರು.

1954 ಅಗಸ್ಟ್ 14 ರಂದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನೇಹರು ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಲು ದೆಹಳಿಗೆ ಚೋದರು ಪ್ರೇರಿತ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಕಳೆರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನೇಹರೂರವರು ಅಪ್ಪ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನೇಹರೂ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಕೊಂಡರು. ಅಷ್ಟುಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲ್ಲಾಲ್ಲಿ ನಾಂತರ ಅಶೋಕ

ಮೆಕತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ನೇಹರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನೀವು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರೆ ಅವರನ್ನು ಕಳಿಸುತ್ತಿನೆ ಎಂದಾಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅವಶ್ಯಧಾರಿ ಮಾತನಾಡಿರಿ ಎಂದರು ಹತ್ತು ನಿನಿಂದ ಕಿಂದ ನೂರಿರ ನೆಪರಾರಿಪರು ಮೆಕತ್ತಾರಿವರನ್ನು ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದು ಏನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆಲಕೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಸಿದ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದೆ ನಿಂತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಿಲ್ಲಾ ಕಾಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಲು ಅವುಗಳನ್ನು ಒಲವಂತೆರಾವು ಮೆಕತ್ತಾ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಸ್ತೇನೆ. ನಿಮಗೆ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಮೋಹೋಕಾಂತ ಬಂದಿದ್ದಿನಿ.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಲಪತೆ ಇರಲಿ ಭಿನ್ನಪಡಿ ಬಯಳ ಹಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದಾಗೆ ನೀವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಕಿ ದುಡಿಯಿರಿ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ ಅವರು ಜೊಪ್ಪಾಲಪುರಮ್ಮಿ ಪಕ್ಕಿ ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಹಾಯ ತಗ್ಗೆಳ್ಳಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಸ್ಲಿಂರಿಗೆ ನಿಮ್ಮದಿಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಹಾಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಕೆಲವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆಶ್ವಾಸಿರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಣಗೆ ಲಾಂಡ್ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿರ ಖಾಡಾ: ದಾಲಿಯಲ್ಲಿ ದಗ್ಗಾ ಒಡೆದು ಯಾಕಿದರು ಇದೇ ಘರ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ವ್ಯೋಲೆಸ್ ಆಫ್ಸ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಲೆ ಮೊಡಲಾಯಿತು. ಆಲೆಕ್ಸ್‌ಡ್ರೋ, ರಾಜಾಷ್‌ಖಾನದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಫೆಂಟ್ ಸದೆನಿವ ಇರಲಿ ಅವರನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸ್ತೇ ಹೆಗೆಲ್ಲಾಗೆ ಎಂದರೂ ಈ ಉಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ವಾಪಾವು ಬರುವಾಗ ಅವರ ಗೆಳೆಯು ಆರ್.ಜ. ದುಬ್ಬ ಬಿಜಾಪುರದವರಂಬ್ಯ ವಾಲೀ ಮಾಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ನೆಹರೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರು. ದುಬ್ಬ ಅವರಿಗೆ ಬಯಳ ಅನಂದಮಾಯಿತು.

ಆಫ್ಸ್ 15 ರಂದು ಕೆಂಪೆ ಮೋಟೆಂಪು ಮೇಲೆ ನೆಹರೂ ದ್ರುಜಾ ಹಾರಿಸಿದರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಿರು. ಗೃಹಮಂತ್ರಿ ಬಂದು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಮೇಲುಕೋಟಿ ಕೊಡಾ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಕೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದರು ಆಗಫ್ಸ್ 16 ರಂದು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ಗೆ ವಾಪಾಸಾದರು. ಅದೇ ದಿನ ವೇಪರ್ ಅರಿತಾಗ ನಿಜಾಮಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಕೋಮು ಜಗತ್ತಾರ್ಥಿತ್ವ. ಮನೆಗಳು ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದರು. ಕಾರಣ ನೋಡಿದಾಗ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ಮಾತನಾಡಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಸ್ತಾನ ದ್ವಾರಾ ದಾರಿಸಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮೋಗಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಹಾಸಿಂಧಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕೋಮುವಾದಿ ಜಗಟ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು ವ್ಯೋಲೆಸರನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕಳಿಸಬೇಕು ಇಂಥ ಘಟನೆ ಮರುಕಳಿಸದುತ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಾದವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಹಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರು. ಮತ್ತೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ದೇಹಲಿಗೆ ಮೋಗಿ ನೆಹರು ಆಬ್ದೂಲ್ ಕಲಾಮ್ ಅಜಾದ್, ರಫ್ಫಿ ಅಹ್ಮದ್, ಕಿಂಡ್ಲುಯಿ, ಗೋವಿಂದ, ವಲ್ಲಭಪಂತ್, ಜಗಟೆಪಸರಾಮ್, ಮುರಾಜಿನ ದೇಸಾಯಿ, ಲಾಲಿಬಾದ್‌ಮೌರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಹರು ಚೊಂಡುವಾದರು

ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಣಣವು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು ಮೌಲಾನಾ ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಮ್ ಆಜಾದ್, ಇಗರ್ಜೇವನಭಾವ್ ರಾಜೀಂದ್ರಬಾಬು ಇವರಿಗೆ ಭೇಟಿಯಾದರು ಆವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪೂರ್ವನಾಡಿದರು ಡ್ಯೂಟಿಬಾದ್ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಉತ್ತರಿಸಿದರು.

ಶಾಸಕನಾಗಿ ಮರು ಆಯ್ದು

ಮುಂದೆ 1957 ರಲ್ಲಿ ಉನಾವಕೆ ಪ್ರೋಫೆಸರಿಂಯಾದ್ವರಿಂದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸೇರಂ ಜನತೆಯ ಒತ್ತಾಯಿದ ಮೇರಿಗೆ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಸಿಧಿಸಿ ಆಯ್ದುಯಾದರು ತಮ್ಮ ಶಾಸಕತ್ವದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಂ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮಿಂದಾದವನ್ನು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರ ಮನದಲ್ಲಿ ಉಂಡರು. ಸೇರಂ ಶಾಸಕತ್ವದ ಮೇರೆ ಆವರಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಡಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲವು ಸೇರಂಲು ಪ್ರೇರಣ ಯಾಯಿತೆಂಬೇ ಹೇಳಬಹುದು ಏಕೆಂದರೆ ಸೇರಂ ಮತ್ತು ಯಾದಗಿರಿಯ ಮಾರ್ಪಾಠಿ ಯಾನ್‌ಗೆಂಡಿ ಇದ್ದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯೇಶ್ವರಿ ದೇವಿ ದಶನ ವರಯಲು ಸಾಮಾಯಿಕಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ಮುಂದೆ ಚೀನಾವಕೆ ಬಂಡಾಗ ಗುರುಮಿಟ್ಟೆ ಕಲ್ಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಚೀನಾವರ್ಕೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಲ್ಲಿ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡರಿಂದ ಆವರು ಸೋಲುಂಡರು.

ಶಾಸಕತ್ವದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಜನಪರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿನ ಮಂತ್ರಿ ಜವಾಹರಲಾಲ ನೆರೂ ಆವರನ್ನು ಆಕಷಿಸಿದ್ದರು ನೆರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ನಾಮಕರಣ ಎಂ.ಪಿ. ಯಾಗಲು ಕೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲು ಸೂಚಿಸಿದರು ಆಷ್ಟೇ ವಿನಯದಿಂದ ಆಧಿಕಾರ ದಾಷದ ಆಸೆ ಇಲ್ಲದ ಆವರು ಹೀಗಾಗಲೇ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಮಾರು ಮೋಗಿದ್ದರು ಆವರು ನಡದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸದೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ಸಚಿವರಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ಆದರೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನೆರೂರವರ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕೆಮಿಟಿಯ ನದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇನೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು ಆವರಿಗೆ ನೆರೂರವರೊಂದಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಇತ್ತುಂದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆರೂ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಉಂಟ ಮಾಡುವಾಗೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಥಿ ಉಂಟಿ ಬಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ಹೀಗೆ ಅತ್ಯ್ಯಿಯ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು ಮುಂದೆ ಲಾಲಬಹಾದ್ವಾರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಧಾನಿಯಾದಾಗ ಆವರು ಆವರೊಂದಿಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

ರಾಜ್ಯಸೇಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇಮಕ

ಇಂದಿರಾಗಾಂಡಿ ಪ್ರಥಮ ಮತ್ತಿಯಾದಾಗ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕುಣಿತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹದ ಹೂಡು ಮನೋಧಾವ ಇತ್ತು. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರ ಹನ್ನಾಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಸೇಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರು. ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರು ಸಂಸದರಾಗಿ ಮತ್ತು ವರ್ಚಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣೇಕ ಸೇವೆ ನೀಡಿದರು. ಅವರ ನಿಸ್ಪಾತ್ ಬದುಕಣ್ಣ ಅಥವಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರನ್ನು ತಮ್ಮ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸಚಿವರಾಗಲು ಆಥವಾ ಕನ್ವಾಟಿಕದ ಮುಕ್ಕಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲು, ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾಗಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

ತದರೆ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರ ದಾರಿ ಬೇರೆಯೇ ಆಗಿತ್ತು ಗೂಡಿಚೆಂಪರ ತತ್ತ್ವಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ, ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದವು ಟಿಎಂಗಿ ಅವರು ಸಚಿವರಾಗಲು, ಇತರ ಮದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ಹಿಂದಿದ್ದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಕೆಡಿದ್ದರೂದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರು ಟಿ. ಡೆವರಾಜು ಅರಸರನ್ನು ಕನ್ವಾಟಿಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗ್ನಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾದನು.

ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ದೇವರಾಜು ಅರಸು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದಾಗ ಕುರುಬಿರ ಸಮಾಜದವರು ಅಭಿನಂದನೆ ಸಮಾರಂಭವರನ್ನು ಇಬ್ಬರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಾಂತ್ರೇ ಹೋಟಲ್ ನಲ್ಲಿ ಏರಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರನ್ನು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯಗುರು ಎಂದು ಹೋಕಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಬಿಸಬಿದುದು. ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ಕೆಳವರ್ಗದಿಂದ ಬಂದವರಾಗಿದ್ದಂತೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದಿಯವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕಂಳಿಮುಕ್ಕಾಲಿ ಕಾಲಿದಿಂದಲೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, ಅಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗಗಳ ಬಿತರಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರತಿಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಮೋಳಗೆ ಹೋರಾಡುತ್ತೇ ಬಂದವರು ಕನ್ವಾಟಿಕದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠ ಕೋಮುಗಳ ವಾರಸು ಆಗ್ನಿಯ ಸ್ವರೂಪ ಪಡೆದಿದ್ದಂತೆ ಏಕೇಕರಣದ ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆ ಮುಂಚೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಸಂಘಟನೆಯಾಗಲಿ, ಜಳುವಳಿಯಾಗಲಿ, ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ? ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ದ್ವಿತೀಯ ಕಾಡು ಆ ಸನ್ವಿಫೆಶನಲ್ ದಲಿತ, ಹಿಂದುಳಿದ, ಅಲ್ಲಿಸಂಖ್ಯಾತ, ನಿಮ್ಮವರ್ಗಗಳ ರಣಕರಳ ಮೊಳಗುತ್ತ ಬಂದ ಈ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಏಕಮೇವ ಟಿರಿಯ ನಾಯಕರೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ಕೊಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರು.

ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಪತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಉದ್ಘಾಗಿಕ್ಕೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತ ಮತ್ತು ದಲಿತ ಪಗ್ಗಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿವಿದೆ; ಡ್ಯೂ ಇದು ಆದು ಸಾರಕ್ಕು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿ ರೊಗಿಯೂ ಇದೆ. ಎಂಬೆ ಸ್ವಿಪ್ಪೆಡರಲ್ಲಿ ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟ್ರೆಡೆಂಡ ಅನುಭವಿಕ ಹಾಗೂ ಚಿಂತಕ ರಾಜಕಾರಣಗಳ ಯಾಗಿಸಬೇಕನ ಈ ವರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಗ್ರೆಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸ್ವೇಚ್ಛಾತ್ಮಕ ಗೀಲವು ಕ್ಷಮಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಸಹಕಾರಿಯಾದೆ ಇಂದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಭಾರತ ಏಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಗಾಂಥಾಣಿ ಮೋಧಿಸಿದೆ, ಸಹಂತ್ರೀ ಅಂತಿಮದ್ದು ಹೀಗೆ ರಷಿತ ಕಾರ್ಮಾಡಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ನಿರ್ದೇಷಿಸಿದುದನ ರೈತ್ ಸಿಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ್ತ್ರೀ ಕ್ರಾಂತಿ.

ಭಾರತದಂಥ ಉದ್ದರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪ್ರಧಾನಮಾರ್ತಿಯ ಬ್ರಹ್ಮಾ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಜೂತಿಧರುಗಳ ಮುಖ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸರ್ವತ ಆದುಮಿಟ್ಟ ಆದರ ಯೇತನವಾದ್ದು ಮುಂದಿಟು ಕಾಪುಷ್ಯದು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದ ಸಾಹಸ ಏಂಬುದು ಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೀದೆ.

ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟ್ರೆನವರ ರಾಜಕೀಯ ನಿಷ್ಠೆ ಮುಂದಾರ್ಶಕತೆ ಎಷ್ಟುತ್ತೇಂದರೆ ಆದು ಹೇಳಲು ಅಷಾದ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ತಾವೇ ಮನಾವರ್ಗ ಸಂಸಾಗಳು ಪ್ರಯಾರ ಪೂಡಲೀಲ್ಲ ಪೇಸಿಂಪರೆ ಅವರ ಸಿಲುಕೆ ಟೇಯಿಂಗಿತ್ತು, ನಾವು ಜನರಿಗ ಹೇಳಿದ್ದು ಇನರೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಉರಿಕೊಂಡರೆ ಎಂಬುದು ಆವರ ನಿಲುವು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮಾಧರ ಈಶ್ವರ ಜೊದ್ದು ಕೊಲುತ್ತಾಡು ಬುನಾವಣಿಗೆ ಸ್ವಧಿಸಿದಾಗ ಚೀಕೆಟ್ ಕೊಡಲು ಸೀರಾಚೆರಿದ ಆಧರ ಮನಾವರ್ಗ ಸ್ವಷಣಿರವನುತ್ತಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತಿಂಡ್ಲೆಗೂ ಅಣ್ಣನವರ ಹೆಸರಿನ ಪ್ರಭಾವದ್ದಿಂದ ಈಣ್ಣರ್ಪ್ರೇಸನವರು ಚೀಕೆಟ್ ಪ್ರತೆಮು ಕುಂಕ್ಷಿಂದಾದು. ಪ್ರಾಚಿನ ಪೂರ್ವಿದ್ವರೆ ಆಯ್ದುಯಾಗಿತ್ತಿದ್ದರೇ ನೀ ಪನ್ಮೇ?

ಅವರ ಓರಿಯ ಮಗ ರಾಜಕೀಯಿರ ಪಕ್ಷಿಲರಾಜ್ಯ ಎಂ.ಪಿ. ಚೀಕೆಟ್ ಗಾಗಿ ಮುಳ್ಳಪ್ಪನರನವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿತ್ತಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕರ್ಮಾರವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದು. ಆದರೆ ಅವರ ಮಗ ರಾಜಕೀಯಿರ ತನ್ನ ಸ್ವಿತೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಾರ್ಶಕತೆ ತೋರಿಸಿ ಚೀಕೆಟ್ ಪರಿಷದು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಿದ್ದು ಒಂದು ಸಲ ಎಂ.ಪಿ. ಯಾಗಿ ಆಯ್ದುಯಾಗಿ ದೇವಲಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಮಗ ಎಂ.ಪಿ. ಯಾದ ಸ್ವಿಪ್ಪೆಶ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕಾರ್ಫಿಕೆದ ಜರಿತ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ ಪೆಂದೇ ಹೇಳಿಬಹುದು.

ಮುಲ್ಲಾಷ್ಟ್ರೆನವರು ಏಷ್ಟು ಸ್ವಾಯ ನಿಷ್ಪೂರಾಗಿದ್ದರೆಂದರೆ ಅದರ ಸಂಬಂಧಿಯಾಭಿರು ಸರಕಾರಿ ಇಲ್ಲಾಬೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಆಚೋದನ ಮೇಲೆ ದಿಶಾಮೀಸ್ ಆಗಿ ಸಂಬಂಧಿಕರು ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಂಗಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಇದು ಆಗದ ಕೆಲಸ, ತವ್ಯ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ನೀವು ಹೇಳಿಪುದೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಮೇಲೆಹಾಬ್ರಾಂಗಾಗಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಜನ ಸಮೀಕ್ಷಾರ್ಥಕ ಮಹ್ಕಣ್ಣ ಇರಬಹುದು? ಅಪರಿಗೆ ಯಾರು ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಟ್ಟಿವಾಗಿ ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಅಪ್ಪಡಿಗಳಿಂದ ಗಾಂಥೀವಾದಕ್ಕೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಸ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಸಂಬಂಧಿಯೊಂದು ತಿಳಿದ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಆವಕಾಶ ಬಂದಿಗಿಂತೋಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ರಾಜಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮೆ ಮಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಂತಿರುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ನಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ನಂಬಲೇಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ನೋಡಿ, ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದೊಳ್ಳುವಾಗಿದ್ದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಕುಟುಂಬಗಳಂತೆ ಇಂದಿಗೂ ಜೀವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೊಹಕ್ಕಳು ಶ್ವೇತ ಪರಿಶ್ರಮ ದಟ್ಟಿಗೆ ಉಣಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವೇ ಆವರಣ್ಣ ಈ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಾವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರು.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಏಜುರದಲ್ಲಿ ವೃತ್ತಿಗಳು ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರ ನಮ್ಮೆನ್ನು ಮಡುಕಿಕೊಂಡೇ ಬರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಜನರ ಸೇವೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ನಮ್ಮೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಆ ಶಿವನು ನಮ್ಮೆನ್ನು ಹೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ನಿಲ್ಲವು ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ರಾಜಕೀಯ ದಿನಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಷ್ಟವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಿಲ್ಲ. ಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿಖಿಡಿ ನಿಮಗೆ ಕಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ನಾಮೆಗೇನು ಬೇರೆವರ್ಪ್ಪ ಒಗ್ಗತ್ತೇ ನನ್ನ ಮನೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರೇ ನನ್ನ ಸಮೀಕರಣ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ನುಡಿ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಕಂಡಿ ಒಡಿದಂತೆ.

ರಾಜಕೀಯ ಶ್ರೇತರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಾಯವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಹೀಗೂ ಗಳಿಗೆಗಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತೀವ್ರ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1971 ರಲ್ಲಿ ತರೀಕೆರೆ ತಾಲೂಕು ಆಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವು ಪುರಭವನದ ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒರ್ವಡಿಸಿದ್ದ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮೂತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಏರಡೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ದೂರವಿಟ್ಟು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪೇಣಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವವರಿಗೆ ಅದ್ದತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನುಡಿದರು.

ದೇಶದ ಇಂದಿನ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಕುರಿತು ವ್ಯಾಪುಲಗೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಂಜಾಬಿ, ಅಸ್ಸಾಂ, ಕಾಶ್ಮೀರದಂಧ ಗಡಿರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿರುವ ಶಾಂತಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭದ್ರತೆ ಅವಿಂಡತ್ತ ಹಾಗೂ ಭಾವ್ಯಕ್ತತಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಿರಿಯ ಸಾಯಕರ ವಿಮೇಚನೆಯಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ವಿದ್ಯುಮಾನಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಅವರ ಇನ್ನೊಂದು ಅತಂಕ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ದೃಷ್ಟಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋಭಾವ ಪಕ್ಷದ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಫೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿಯವರು

ಅಧಿಕಾರ ಲಾಲಸೇಯೇ ಪರಮಗುರಿಯಾಗಿರುವ ಸೋಗಲಾಡಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆತ್ತಿರುವುದು ಪಕ್ಕದ ಭವಿತವ್ಯ ಬೆಳಗಲು ತೊಡಕಾಗಿ ನಿಲ್ಲಿಮಂದಿಂಬ ಈತಂಕ ಆವರನ್ನು ಭಾವಿಸುತ್ತಲೀಡೆ ಈಗ ಮಲ್ಲಪ್ಪಾಯಿಯವರು ಪಕ್ಕಗಳು ಸೇವಾನಿಷ್ಠೆಯಾಗಿ ರೂಪಿಸಲು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಭವ್ಯ ಸರಕಾರದ ಅವಕ್ಕಾಕತೆ ಎಂದಿಗೆಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀಪಂತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಒಳಪಡಿಸಲು ಕಾರ್ಯತತ್ವಾಗಿರುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ನುಡಿದರೆ.

ಅಷ್ಟೇನು: ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಹಿದ್ದರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಆಸುಭೇದದಿಂದ ಆವಾರವಾಗಿ ಕಲಿತ್ತದ್ದರು. ಪಾತಿನ ಮಧ್ಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಳಸುವುದು ಆವರ ರೂಢಿ ಕನ್ನಡ,ಹಿಂದಿ,ತೆಲಗು,ಉದ್ಯು,ಮನಾಲಿ ಭಾಷೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂಂದಿಗೂ ಸಲೀಕಾಪು ಒಡಣಾಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರದು.

ಭಾರತೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಉದ್ದೇಶ ಕೇವಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾನಿಸಿದ್ದರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಗಳನ್ನುಪಡು ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ಗುರಿಯಾಗದೆ ಭಾರತದ ಸರ್ವಾಂಗಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿಯೂ ಸಹ ಅವಕ್ಕಾಕವಾಗಿತ್ತು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆದೆ ಅನೇಕ ಭಾರತೀಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸರತರ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಕ್ಷರಿ ಅಧಿಕಾರದ ಲಾಲನ ಮೊಂದಿ ಹೋದರು ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತತ್ವದ ಸ್ವಾಪನಗಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದರು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಪ್ರಮುಖರು.

ಖಾದಿ ಉಣಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು

ಗಾಂಧಿಜಿಯವರು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಉಣಿ ಕ್ರಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಮಾನವನ ಅಧಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾದವು ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಬಮವಾಗಿ ಆಕರ್ಷಿಸಿದವು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ಸಂತರ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಖಾದಿಯ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದರು. ಅಂದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘದ ಹೆದ್ದುಬಾದ್ರೆ ವಿಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಖಾದಿ ಪ್ರಜಾರದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. 1938 ರಲ್ಲಿಯೇ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಉಣಿಯ ಪಜಂಟ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ಅವರು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಉಣಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲು ವಳಿ ವಳಿಗೂ ಸಂಚರಿಸಿದರು. ಅವರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿತ್ತೂ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕರ್ನಾಟಕ ಹಾಗೂ ಅಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಲ ಭೇಟಿಯಿತ್ತರು. ಅವರು ಚರಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಜನರನ್ನು

ಆಕಾರ್ಥಿಕಿಸಿದರು. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕೇವಲ ಜನರ ಜೀವನಾಧಾರವಾಗಿರದೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚೆಳುವಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚೆಟಿಪಟಿಕೆಗಳ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿದ್ದವು ಯಾದಿಗಿರಿ ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಯುವ ಮಿಶನರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಪ್ರಮುಖ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಯುವ ಮಿಶನರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಾದಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಖಾದಿ ಉಣಿ ಕೈಗಳ ಹೆಸರಿನೂದಿಗೆ ಸೇರಿಬಿಕ್ಕಿತ್ತು.

ಗಂಧಿಜಿಯವರು ಇವರನ್ನು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಉಣಿ ಕೈಗಳ ಮುಖ್ಯಪ್ರಸಾರಗಿ ನೇಮಿಸಿದರು. ಕನಾಕಟಕ ಅಂದ್ರ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಇಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಿಕಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅವರು ಮೇಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಉಗ್ನಸ್ಯಂತ್ರ ಕ್ರೊಂಕ್ವಾರ್ಟ್‌ನಿಂದ ಸಹಕಾರ ಸಂಖದ ಅಂದ್ರಕ್ವಾಗಿ ಉಣಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆವಾರ ಸೇವೆ ನೀಡಿದರು. ಗಂಧಿಜಿಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಪಾರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಖಾದಿ ಪ್ರಚಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆವಾರವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಭೂ-ಮಧ್ಯಾರಣೆಗಳು

ಭಾರತದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಭಾಮಿ ಇಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಭಾಮಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಪ್ರದಾಗಿ ಅಶ್ವಾಸನೆ ನೀಡಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಕೆಲವೇ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಭಾಮಿ ಇದ್ದ ಉಳಿಳೆಲ್ಲಾ ಜನರು ಭಾಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ 1956 ರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದದ ಸಮಾಜ ಸಾಧನೆಯ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ವಿನೋಭಾ ಭಾಮೆಯಮು ಭೂದಾನ ಚೆಳಿವಳಿಯನ್ನು ಉರಂಭಿಸಿದರು. ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ಭಾಮಿಯನ್ನು ಮಾಂದಿರುವದೊಡ್ಡ ಒಡುವಳಿದಾರರು ಅವರಾಗಿಯೇ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಭಾಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಭೂರಂಡಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ದಂಬಿವುದಾಗಿತ್ತು.

ವಿನೋಭಾಭಾವೆಯವರು ಇಡೀ ಭಾರತವನ್ನು ಸುತ್ತಿ ಭಾಮಿಯನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ವಿನೋಭಾ ಭಾವೆಯವರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕನಾಕಟಕ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಜೇತಪಟ್ಟಿ ಸಿಮೂರಲನೆ ಶುರೂ ವಿಮೋಚನೆ, ಚೆಲ್ಲಯೇರಿಕೆ ತಡೆಗಟ್ಟಿದ್ದಿಕೆ ಮತ್ತು ಭೂ ಶಾಸನದ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿದರು ಜೊತೆಗೆ ಕಣ್ಣ ತಟ್ಟಿಸಿ ಮೋಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಎಟ್ಟರದಿಂದ ಇರಬೇಕು, ಗೇಣದಾರರಿಗೆ ಇದ್ದ 25 ನಂಬರ್ ಘಾರ್ಮನ್‌ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಿಗೆ ಕಿವಿ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯ ದತ್ತು ವಲಪು ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು ಹೀಗಾಗಿ ಭೂದಾನ ಚೆಳುವಳಿಗೆ ಹೃದ್ವಾಬಾದ್ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತಂಬಾ ಉತ್ತಮವಾದ ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯೆ ದೊರಕಿತು.

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಳಂಧಿಯವರೊಂದಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ ಮಾಡಿ ಅವರೆ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಿದರು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಶ್ರೀಯತರು ಅವರ ಪಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿದರು! ಈವು ಮುಂದೆ ಬರುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದೇ ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವಿತ ಕಾಲದವರೆಗೂ ಮುಂದುವರೆಸಿದ್ದುರೆ.

ಗಾಂಧಿ ತತ್ವ ಪರಿಪಾಲನೆ

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಹ ಹೀನ ಕ್ರಿತ್ಯಾಭಿನ್ನ ಹೊಡೆದೋಡಿಸಿ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅಣಿಸಾ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುವುದೇ ಅವರ ಬಲವಾದ ಅಸೀಯಾಗಿತ್ತು ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಜನತೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಅಣಿಸೆಯ ಮಹತ್ವಮಂಜ್ಞ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು ಅತ್ಯಧಿ ಪ್ರಾಣಬಲದಿಂದ ದುಷ್ಪಣ ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದೇ ಅಣಿಸೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಇದು ಮೊಕ್ಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾರ್ಗವಾದು ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಜನ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ಉಪದೇಶ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲದೆ ತಾವೂ ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಸ್ವಾಶತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಅವರು ಇದು ದೇಶದ ಐತ್ಯಾಗೆ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಕಳಂಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜೀವಿಸುವ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕ್ವಾಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ನೇತ್ಯಾತ್ಮಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಿಯರು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅಸ್ವಾಶತೆಯ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತತ್ವವಾದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಗಳು ಒಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಆದರಂತೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂರಲ್ಲಿ ಐತ್ಯತೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಹಳ್ಳಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಸಂಚರಿಸಿ ನಾವೇಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದರು ಧರ್ಮಧರ್ಮಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂನಾವೆಲ್ಲ ಸೌಹಾದರ್ಶತೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕು ಮುಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಮಾರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಳಿದ ಅವರು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ದಿನವಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಒಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ತಂಡೆ ತಕರಾಡುಗಳನ್ನು ಉಗೇರಿಸಿ ಇವರೆ ಮಧ್ಯ ಸೇರುವೆಯಾಗಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀಮಾರ್ಗ ಉದ್ದೂರವೇ ದೇಶದ ಉದ್ದಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಯ ಅವರು ಇದು ಉದ್ದೂರವಾಗದ ಶ್ರಾಂತಿ ಅಸಾಚ್ಯಾಪರಂ ಹೇಳಿದರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರುಮದಲ್ಲಿ ಗುಡಿ ಕ್ರೀರಾಲಿಕ ಸ್ವಾಪನಯಾಗಬೇಕು,

ಕೆಲಪ್ರೋಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಅವುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಾದರು. ಅವುಗಳೆಂದರೆ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಶುದ್ಧಾದ ನೀರಿನ ಪೂರ್ವಕೆ, ವಿದ್ಯುತ್ತಾಲೆ ಶಾಲೆಗಳು ಜಾಹ್ನದ ಆಗರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಿಳಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ರಾಮರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಜಾಹ್ನವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕು ಇಂದಿನ ಯುವ ಹೀಗಿಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಾಗುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಗುರಿ ತತ್ವ ನೈಜತೆಯನ್ನು ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಮಗುವಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇರಬೇಕು ಮಾನಸಿಕ ದೈಹಿಕ ಸ್ವಫಂತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರಕವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುಪ್ರದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು ಅಂಥ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸಂಸತ್ತೊ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದರು.

ಬಡತನ ನಿರ್ಮಾಳನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ಸ್ವಂತ ಕಾರ್ಯಮಾಡಬೇಕು ಎಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಎಲ್ಲರೂ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಪರ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೂರಬೇಕು ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಆರ್ಥಿಕವನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿದರು ಸಮಾಜಸುಧಾರಕರಾದ ಲಾರ್ಡ್‌ವಿಲಿಯಂ ಬೆಂಟಿಂಕ್, ರಾಜಾರಾಮ್ ಮೋಹನರಾಯ ಗಾಂಥಿಜಿಯ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ರಸಾದರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕೃಷಾಂಕಿಸಿದರು. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯವೃತ್ತರೂದರು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಜಾಹ್ನವನ್ನು ಅರಿಯದ ಎಳಿಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಾಹ ಮಾಡುವ ಅನಧಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಧನ್ನು ಅಡಿತ ಅವರು ಇದರ ನಿರ್ಮಾಳನೆಗೆ ಮುಂದಾದರು. ಇದರಿಂದಾಗುವ ಹಾಸಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಬೆಂಟಿಂಕ್‌ನು ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಸರ್ ವಿವಾಹ ಶಾಸನ ಇನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸಾಮಾಜಿಕಾಗಿ ಚಾರಿಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಿಧಯೆಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಜೀವನವಿಡೀ ಕೊರಗುವ ಕೆಟ್ಟಿ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಮಂಗಳ ಹಾಡಿ ಅವರ ಪ್ರಸರ್ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದರು. ವಿಧಯೆಯರನ್ನು ಕೀಳುಗಿ ಕಾಣಿಸುವರಿಂದ ಅವರು ಬದುಕುವ ಹೊಸ ಆಸೆ ಬತ್ತಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನವಚೀತನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಸಮಾಜ ಮುಂದಾಗಬೇಕು ಎಂಬುಪ್ರದು ಅವರ ತತ್ವವಾಗಿತ್ತು.

ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸ್ವಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರಲ್ಲದೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಬಂಡಿಯ ಎರಡು ಗಾಲಿಗಳಿನ್ನಂತೆ ಆರಿತು ಬೆರೆತು ಸದೆದಾಗಲೇ ಸಂಸಾರ ಸುಖಿದ ಸುಪ್ರತಿಗೊಯಾಗುವುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಹಣ್ಣು ಹುಟ್ಟಿತು ಎಂಬುವ ನಿಲುವನ್ನು ತಾಳುವ

ಜನರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಲ್ಲಪ್ರವರು ಬುದ್ದಿವಾದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಹೆನ್ನಲ್ಲವೇ ನಮಸ್ಕೃ ಹೆತ್ತಾಯಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಶ್ರೀಯರನ್ನ ಪ್ರಾಜ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕಾಣಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅವರ ನಿಲುವಾಗಿತ್ತು ಬಹುಪಟ್ಟಿತ್ತವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಭಾಗವಿಟಿಸಬೇಕು ಮಹಿಳೆ ಪ್ರರೂಪನಿಗೆ ಹೆಗಲೆಕೆಂಬಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವಳು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯೊಂದೆ ಅವಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರದು ಅವಳು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರಲ್ಲದೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು ಹೆನ್ನಾಂದು ಕಲೆತರೆ ಶಾಲೆಯೊಂದು ತೆರೆದಂತೆ ಎಂಬ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಅವರು ಹೆನ್ನ ಮಹಿಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು ಅವಳ ಮಹಿಳೆಗೆ ಸ್ಥಾರ್ಥಿಯಾಗಬಲ್ಲಾದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಿಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲು ಅವರು ಹ್ಲಾಗಳನ್ನು ಸಂಚರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು ಮಹಿಳೆ ಕಲಿತು ಏನು ಸಾಧಿಸುವುದಿದೆ ಎಂಬ ಮೂಡಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಅವಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದರು.

ದೇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಅವರು ವಿರೋಧಿಸಿ ಈ ಕೆಟ್ಟಿ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ಇಲ್ಲವಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು ಗಾಂಧಿವಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಕಾಲನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹ್ಲಾಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಕೊಡುವಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಕೈಪಿಡಲು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ಕೊಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ನರರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಈ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ದೇವರು ನಿಮಗೆ ಮೆಚ್ಚಲಾರ ಇದು ದೇವರಿಗೆ ಸಂತೋಷತರುವ ಕಾರ್ಯವಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇವರೂ ತನಗೆ ಆಹಾರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬೇಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದು ನಮ್ಮೀಗಿರಿಯರು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಕೆಟ್ಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಬಲಿಕೊಡುವುದು ಎಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಬಲಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆ ಅಲ್ಲವೇ? ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ತತ್ವದುತ್ತ ನಮ್ಮೀಬಿದುಕಿನ ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ದೇವರಾಗಿ ಸಂತೋಷವಾಗಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ಸಿಹಿ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇವರಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಉಟ ಹಾಕಿದರೆ ಅದು ಪ್ರಾಣವೆನಿಸುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ಹೇಳಿದ ಅವರು ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದ ಜನರಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿದರು ಅವರು ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞಾಯಿಸ್ತು ಮೂಡಿಸಲು ಮುಂದಾದರು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಪ್ರೌಢಾವಸ್ತ್ವಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮದುವೆಯಾಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಂದು ಕಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಲುಮತ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಬಂದಿತ್ತು.

ಇವನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈ ಜನಾಂಗದ ಹಿರಿಯ ಮುಖಿಂಡರನ್ನು ಒಂದೆಡೆಸೇರಿಸಿ ಅವರು ಈ ಸದ್ಗುರುವನ್ನು ಬಿಡಲು ತಿಳಿದಿರು ಮೊದಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದ ಅವರು ನಂತರ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮಾತನಂತೆ ಒಟ್ಟಿಕ್ಕೊಂಡರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಒಬ್ಬಿನ ಪ್ರೈಥಾವಸ್ತ್ವಗೆ ಬರುವುದು ಪ್ರಕೃತಿಯ ನಿಯಮ ಮುದುವೆಂಬಾಗದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನೂ ಹಾನಿ ಇಲ್ಲ ಪ್ರೈಥಾವಸ್ತ್ವ ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿಕೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ ಮುಂದಾಗುವ ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ತಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಜನಾಂಗದ ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ತಿಳಿಸುವರೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೈಕಾಲಾಂಬಿತು ಇದು ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೊಟ್ಟು ಹೊಡುಗೆಯಾಗಿದೆ.

ಕುಷ್ಯರೋಗಿಗಳಿಗಾಗಿ ಆವರ ಸೇವೆ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸಂಸತ್ತೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಕುಷ್ಯರೋಗದ ನಿರೂಪಣೆಗೆ ಬಹಳ ಅದೃತೆ ನೀಡಿದರು ಇದು ಮಾನವ ಕುಲಕೋಟಿಯನ್ನು ಹಿಂಸೆಗೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದೆ. ಕೊಲುರು ಅಂದಿನ ಪ್ರಥಾನಾಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮುಂದೆ ಕುಷ್ಯರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ಇದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆಗೊಳಿಸಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಭೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು ನೀವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು ಮಲ್ಲಪ್ಪಾಜಿಯವರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ 2000 ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿಯವರು ತಮ್ಮ 20 ಅಂಶಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಷ್ಯರೋಗ ನಿರೂಪಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಗೊಂಡರು. ಅಂದಿನ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮೌಹಿಸಿನಾ ಕಿಂಧ್ಯಾಯಿಯವರಿಗೂ ಕೊಡ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈ ರೋಗದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರೋಗಿಗಳು ಪಡುವ ಬವಣಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿದರು.

ಏನು ಮಲ್ಲಪ್ಪಾಜಿಯವರೆ ಇನ್ನಿತರ ಮಾರಕ ರೋಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ ಈ ಕುಷ್ಯರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಾಳಿಯ ವಹಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದಾಗ, ಮ್ಯಾಡಂರವರೇ, ಈ ರೋಗ ನಂತರ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಮಗೆ ಒಂದಿದ್ದು ಎಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನೀವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿರಿ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತತ್ತೆ? ಹೇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪಾಜಿಯವರೆ ಈಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲೀ? ನೀವು ಈ ರೋಗದ ಭೀಕರತೆಯನ್ನು ತಡೆಗೊಳ್ಳಲು ತ್ವರಿತಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೇಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಇದನ್ನು ಅಂಟುರೋಗ ಎಂಬ ಮೂಡಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮೊಡೆದೋಡಿಸಬೇಕು ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿರ್ದುಸ್ತು ನಿರ್ದೇಶ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರು.

ಅಂದು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ಈ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಮುಟ್ಟಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ನಾವು ಕೂಡ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಹಾದಿತುಳಿದರೆ ಕುಪ್ಪುರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಮೊಸ ಅಶೆ ಮೂಡಬಹುದು ಇರ್ಮಾಂದು ಅಂಟಿರೋಗವಲ್ಲ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ನಾವು ಸ್ವಂದಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಅವರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಇಂದಿಗೂ ಸ್ವಂದಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಣಬಿಹುದು. ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಸರಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಪ್ರಾಧಿಮಿಕ ಅರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೆರೆದಿದೆಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಜೀವಧಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇನ್ನು ಆಗಿಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಕುಪ್ಪುರೋಗಿಗಳ ಹೀನಾಯ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನರಿತು ಅವರು ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬದುಕನ್ನು ನೀಡಲು ಕುಕೊಬದ್ದರಾಗಿ ಪ್ರಸರ್ ವಸತಿ ಕಲ್ಪಿಸಲು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಅಸ್ತಿಯನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಜನತಾ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಎಂಬ ಸ್ವಯಂ ಶೇವಾ ಸಂಘರ್ಷನ್ನು 1981 ರಲ್ಲಿ ನೋಂದರೆ 160/634 ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಒಂದು ಶಾಖೆ ಗುಲಬಗಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ತೆರೆದರು ಇವರ ಗುರಿಗಳು ಅಸ್ತುತೀಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸ್ವಯಂ ಸಂಘಗಳಿಂದ ವ್ಯೇದ್ಯರನ್ನು ನೇಮಿಸುವುದು ಜೀವಧಿಯನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ ನೀಡುವುದು ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸರ್ ವಸತಿ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.

ಕುಪ್ಪುರೋಗಿಗಳ ಆಶ್ರಮ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅವರನ್ನು ಗ್ರಾಮೋದ್ಯಾಗಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇರಿಸುವುದು, ಕುಪ್ಪುರೋಗಿ ವಿನಾಚರಣೆ ಅಡಿರಿಸುವುದು ಕುಪ್ಪುರೋಗಿ ಸಮ್ಮಾನ ಅಡರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ದೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸುವುದು ಇತ್ತೂದಿ ಅವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಣ ಹಾಗೂ ಧೂರ್ಷಾಯಾ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು

ಕನಾರಟ ಸರಕಾರದವರು 55 ಎಕರೆ ಭಾಗವಿಯನ್ನು ವರಕನಹಳ್ಳಿ ಯಾದಗಿರಿ ಹತ್ತಿರ ಜನತಾ ಪ್ರಸ್ತೀಗಿ ನೀಡಿದರು. ಅವರು ಈ ರೋಗಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಗುಡಿಕ್ಕಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಶಾಂಕ್ರಾಂತಿಕಾರ್ವಣ್ಯ ಚೊಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ ಈ ರೋಗಿಗಳು ವಿಶ್ವಾಸಿ ಪಡೆಯಲು ಅವರು ನೆಲೆಸುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೆಗಿರೆನ್ನು ನೆಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೀರ್ಯತರು ನಿರತರಾದರು ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಾರ್ಕರ ವಾತಾವರಣೆ ಇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ ಯಾದಗಿರಿಯ ಬಸ್ ಡಿಪ್ಯೂಟಿ ಸಮೀಕ್ಷಾದ ಮೌನಹಳ್ಳಿ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ 52 ವಸತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಿಸಲು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಅವರ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ನೇಲೆಯನ್ನು ಬದಗಿಸುವುದು ನನ್ನ ಮೊನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಿನೆ ಅವರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಈ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬ್ರೆಡ್ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಕೆಂಪ್ಟ್ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ದಿನ ಈ

ರೋಗಿಗಳು ಅವರ ಮನೆಯ ತುಂಡಾ ಕಾಣಸಿಗುತ್ತಾರೆ ಯಾವುದೇ ಭಿಕ್ಷು ಬಂದರೆ ಬೇಕಿ ಏಕೆ ತಿನ್ನತ್ತಿರಿ? ನಿಮ್ಮಕ್ಕೆಲು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿಲ್ಲವೇ? ದುಡಿದು ತಿನ್ನಲು ನಿಮಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಏಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಈ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕಂಡರಂತೂ ಅವಾರ ಶ್ರೇತಿ. ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗೆ ಒಂದು ತರಪದ ಜಿಗುಫ್ಝೆ ಭಾವನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದ್ದೇನೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಅವರು ಇದಿಗೆ ಅವರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದರು.

ಪಕ್ಕಿದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ರೋಗಕ್ಕೆಗಾಗಿದವರು ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಎಂಧ ಕಷ್ಟಪನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಮನಗಂಡಿದ್ದರು ಅವರ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಘವು ಮಾಡಲು ಬಲಹಿನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು ಅದರೆ ಅವರು ಈ ರೋಗದ ವಿಷಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ಅವರಿಗೆ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೈಪಾಕಿ ಪ್ರಾಣಗೊಳಿಸಿದರು ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹೊರುವ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಧಾರ್ಮಿಕ ಬರತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದರೋಗಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಕರೆದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತಾರಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ, ಹೀವಿಸುವ ನವ ಶೈತನ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮಹಾನುಭಾವರ ವಿಚಾರ ಧಾರ್ಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಶ್ರೀಯುತ್ಯ ಶಾಪ್ತ ಹೇಳುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಗಾದರೂ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಅಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ ಎನ್ನತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರಷ್ಟರೋಗಿಗಳಿಂದರೆ ಆವರಿಗೆ ಪಂಚಾಂತ. ಈ ರೋಗಿಗಳು ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಎಡ್ಡು ಬಂಡೆ ಅಡಯಾಸ್ತು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಂಪು ರೋಗಿಗಳು ಹಾಲಿಲ್ಲವ ದೇಹವನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಹಂಡು ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಕುಗಿಯರೆ ಏನುಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೋದಲ್ಲಿಯೇ ಚ್ಯಾಪ್ ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಹೊಡುತ್ತಾರೆ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಭೂಪನರು ಈ ರೋಗಿಗಳನ್ನು ಆದರದಿಂದ ಕಾಣುವುದರಿಂದಾಗಿ ರೋಗಿಗಳು ಪ್ರತಿ ದಿನಪ್ರಾಞ್ಚಲನ್ನು ತಪ್ಪಬೇ ಭೇಟಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರು. ಅವರು ಈ!! ಸುಖಾಸಕರಣಿ (ವಡಗೇರಿ) ಇವರನ್ನು ಈ ರೋಗಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮದ್ವಾಸಿಗೆ ತರಬೇತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರು ಎಂಬುರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆರಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಲ್ಲಭೂಪನರ ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವಾಗಿ ಇಂದು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ನೀಲಿ ಕಾಣುವಂತಾಗಿದೆ. ಆವರು ಈ ರೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ನೀಡಲು ಇಟ್ಟಿಟ್ಟಿರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದುರು ಶಾಲೆಯ ಮತ್ತೊಳೆನ್ನ ಪರಿಸ್ಥೀ ಮಾಡಿ ಈ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಸುಮಾರು 1/2 ರಷ್ಟು ಜನ ಪ್ರಷ್ಟರೋಗಿಗಳು ಭಾಲತದಲ್ಲಿ ಇರ್ಬಾರೆ. ಸರಕಾರ ಇವರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸ್ವಯಂ ಸಂಘಗಳನ್ನಿಂದ ಶಾಲೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳನ್ನು

ಉವರೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದರು. ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಗತಿ ಅಷ್ಟುಗೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರು. ಆವರು ಕೇಂದ್ರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಖೇಡಿ ನೀಡಿ ಇದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಶೈಲಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಕುರಿತು ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಶೈಲಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ತಂಡು ಉಚ್ಚಿಸಿದರು.

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶಾಖೆಗೊತ್ತಾ ಯೋಗಿ ರಾಮಪ್ಪನವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ “ನನಗೆ ತುಂಡು ಸಂಬಂಧಿಗಳಿದ್ದರು ಆದರೆ ನಾನು ಈಗ ಒಬ್ಬೇ ಇದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಯಾರು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೊಸ ಜೀವನ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಭೀಜ್ಞ ಡೇಮುತ್ತಿದ್ದೆ ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಐಗ್ನಿ ತಿಳಿಸಿದ ಸಾನುಳಿಪರನ್ನು ಭೇಟಿ ಆಡಾಗ ಆವರು ತಂಬಾ ಆಭಿವಾಸದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಾನು ಅಕ್ಷ್ಯಾ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ದೇವರೇ ಸನ್ನ ಬಳಿ ಕಹಣಿಸಿರಬಹುದು ಎಂದುಕೊಂಡೆ ನನಗೆ ಉಟ ಚೊಡುತ್ತಾರು”.

ಇನ್ನೊಬ್ಬು ಚುಪ್ಪುರೋಗಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ನಾನು ಅವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಗ ನಾನು ದೇವರ ಮುಂದೆ ನಿಂತ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಇಂಥವರು ತುಂಡಾ ವಿರಾಘಾರಿ ಹಿನ್ನತ್ವಾರೆ, ಅವರು ಜಂಪಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುರೋಗೆ ತತ್ವ ಸುಖಿಕೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದರು. ಆವರು ಈ ಯೋಗ ಒಂದು ಜರ್ಮರೋಗ ಇರನ್ನು ಉಪಕಾರದಿಂದ ಹೋಗಲಾಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು ಅವರು ಗೋತ್ತಮ ಬುದ್ಧಿ, ಏಕುಕ್ಕಿಸ್ತು, ಮಹಾತ್ಮ ಬಸವೇಶ್ವರ.” ಮಹಾತ್ಮಾಗಂಡಿ ತರಹ ಕೆಲಿಡ ಮಾಡಿದರು.”

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮಾಸವ ಸುಲಕ್ಷಣೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವ ಆವಾರ. ಅವರೊಬ್ಬು ಧೀಮೂತಪಾಯಕ ತಮ್ಮ ಜೀವನವಸ್ತು ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದೇಶದ ವಿಳಿಗಳಾಗಿ ಮುದುಪಾಗಿಟ್ಟರು ಅವರಿಟ್ಟಿ ಡೆಜ್ಜು ಮಾಡಿದ ಸೇವ ಸ್ವರ್ವಾಂತರ್ಯಾಯಾದುದು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದ್ರ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜನಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಶಾಧನ ಆರೋಧವಾದುದು ಆವರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಹಿಡಿದಿದಲ್ಲ ಆಂತಾಧ್ಯ ಅವರೊಬ್ಬು ಮುತ್ತಿದ್ದ ರಾಜಕಾರಣೆಯಾಗಿ ಹೋರಾಟಗಾರನಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ವಿಳಿಗಳಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಮಹಾನ್ ಪ್ರಕ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿರನ್ನಾಗಿಸಿದೆ.

ಆವರು ಗ್ರಾಮೋನ ಪ್ರದೇಶದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಬೆಳೆಸುವದರ ಜೊತೆಗೆ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದು ವಿಶಾಖಪಾಟಿಯಾಗಿ ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳಿಯ ಕುಮಾರನ್ನು ತುಂಡಿವ ಸದವಾತ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ದಕ್ಷಿಧೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದು ಜೆಮ್ಮೆನ್ನಿಂದಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ವಿಫಯದೇ ನಿಜವಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪದುರು ಭಾರತೀಯ ಯುದಕರನ್ನು ಪ್ರತಿನೀಡಿಸಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಆಂತಿಗೊಳಿಸಿದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆ ದೇಶ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ವಾದರಿಂದಲು ಮಾತ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯದ್ವಾರಾ ಪ್ರಾಗ್ ಮಾಡಲು ಯುವಕರನ್ನು ಹರಿದುಹಿಸಿದು.

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈ ಭಾಗದ ಮಹಾನ್ ಮುಖಿಂಡರು ಅಷ್ಟೇ ಆಲ್ಲಿನಿಜಾಮು ದಬ್ಬಳಿಕೆಗೆ ಎದೆ ಕೊಟ್ಟಿ ನಿಂತ ಧೀರೋಧಾತ್ರ ತಿಂದರು ಅಪ್ಪೊಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆವರಲ್ಲ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರೂ ಸಂತೋಷ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಕಷ್ಟ ಕಾರಣಣವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಧರ್ಮವಚ್ಚಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಶಂಕ್ರಮಣವರು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಜಾನೀಯಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಒಂದು ಹಂತಕ್ಕಿಂಬಿ ಬರುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ಮಹಿಸಿದ್ದರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರ ಸೇವೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಮಾಡು. ಅದರೆ ಅವರೂಬ್ಬಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರಾಗಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಗ್ರಾಮ್ಯಲು ತಮ್ಮಿವೇವನವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗಿಟ್ಟರು ಅವರ ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಬಗ್ಗೆ ಪೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಲಸಗಳನ್ನು ಬಿಗೋಳಿತ್ತಿದೆ ಈ ಸೇವೆಗೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿದ್ದು ಶಳ್ಳ ಮಾತಲ್ಲ! ಅವರ ಮನೆ ಅಂದು ದಾಸೋಹವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿತ್ತು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಅವರ ಮನೆಯ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು ಶ್ರೀಮತಿಯವರ ಸೈದರ್ಪ್ಯ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಗಟ್ಟಿತನವನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿತ್ತು.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಕೊಡುಗೆ ನಿಜವಾಗಲು ಶಳ್ಳಾಸೇಯ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಿಜಾಮುರ ವಿರುದ್ದು ಹೋರಾಡಿ ಯಶಸ್ವಿನ ಪತ್ರಾಕೆ ಹಾರಿಸಿದರು ನಿಜಾಮುರ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಲ್ಲಿಯು ಅವರ ದೈಯ್ಯ ಮುಚ್ಚುಪಂಧದ್ದು. ಒಬ್ಬ ಆದರ್ಥ ವಿಚಾರಪಂತ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇಪಣ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಗಟ್ಟಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕನಾಕಟಕದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ರೂಪಾರಿ ಅಂದು ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಸಗರದ ಉದುಕವಿಗಳು ನೆಹರು ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೀಗೆ ಮೇಲುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ ‘ಇತರ ಮೇ ಹೈ ನೆಹರು ದಖಿನ್ ಮೇ ಹೈ ಮಲ್ಲಪ್ಪ’ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೋಡಿದುಗೆ ಅವರ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇಪರಿಚಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಮೇಲ್ತೀಚಾರಕರಾಗಿ ನಿರಾಶ್ರಿತ ಗಡಿ ಶಿಬಿರಾಧಿಸತ್ತಿರುತ್ತಾಗಿ ನೆಮಕೆಗೊಂಡು ಅಷ್ಟೇ ಹೊಣ್ಣುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಯಶಸ್ವಿಯಾದರು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಮಣಿಸಿದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನಿಜಾಮು ತನ್ನ ಉಡಿತವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕ ಒಕ್ಕಾಟಕ್ಕೆ ವಿಲೀನ ಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಇವರ ಸಾಧನ ಚರಿತ್ರೆಯವಾಗಿದೆ.

ಇತರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮುಖಿಂಡರಾತೆ ಅಧಿಕಾರ ದಾವಕ್ಕೆ ಆಸೆವಾದ ಅಧಿಕಾರಿಂದ ದೂರ ಉಳಿದ ಅವರ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇಪ ಪಾರಿಪರ್ಯಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು ಪರಿಶುದ್ಧ ನೆಡತೆ ಸೇರ ನಡ ನುಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವೃತ್ತಿಕ್ಷೇಪನ್ನು ಉಸ್ತುತ್ತಿರಿಸಿದೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಂತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಮತ್ತು ಟುಡಕಟ್ಟಿ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಮೇರೆ ಗ್ರಿಪರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರ ಸೇವೆ ಗ್ರಾಮ್ಯಲು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಲಭಿಸಿತು ಕುಷ್ಣಾರೋಗ ನಿಪಾರಣೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ

ಒಂದು ಒಕ್ಕೆಯ ಅವಕಾಶ ಲಬಿಸಿತು ಕುಪ್ಪರೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರದಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಳಂಧಿಯವರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಅಂತರ್ಗಳ ಕಾಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಕೊಡುಗೆ ಮಹತ್ವದ್ದು ಈಸ್ಟು ಗಂಧಿ ತತ್ತ್ವ ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹುಪ್ಪರೋಗವಿಂದ ಬಳಿಂತಿರ್ಪು ಜನರಸ್ಸಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗುಂಪುಖರ್ಪಸ್ಸಿನಿಂದಿನ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆವರಿಗೆ ಪೇಳಕು ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಆ ದಿಕ್ಕಿಂದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಆವಿರತವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು.

ಉಣಿ ಕ್ರೀಗಾರಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಆವರ ಕೊಡುಗೆ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ ಆದರೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಭಾರತದ ತುಂಬೆಲ್ಲಾ ಸಂಚರಿಸಿ ಆರಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಾದ ಭವಿಷ್ಯ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಲೂರು ಚಿಂತಿಸಿದರು ಆದರೆ ಸಿಮಿತ್ರಪೂರಿ ಕನಾಕ ಕದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಣಿ ನೇರಿರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸಮಾವೇಶ 1958 ರಲ್ಲಿ ಕರೀದಿದ್ದರು ಇದು ಮಹತ್ವ ಪೂರ್ಣ ಸಮ್ಮೇಳನವೇನಿಸಿ ಆವರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ಎನಿಸಿದ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನೋಟಿಕುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪನೆಲ್ಲಪ್ಪಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಿ 6ನೇ ವಾರ್ಷಿಕ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸುಪ್ರಾಬ್ಲೋ ಮೂಡಾಡುತ್ತಾರೆ ಈ ಅಧಿಕೆಶ್ವರನವರಸ್ಸು ಇಂದೂ ಸಹಿತ ಜಾಪ್ತ ಸೆಂಟಿಚೆಲ್ಸ್‌ತೇಚ್ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸದ ಪ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಮೋದು ಮೈಲಿಗಳಾಗಿದೆ ಇಂದೂ ಆವರು ನಮೋಂದಿಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತದ ಸಾರ್ಥಕರು ನೇರೆಡಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತಿಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಲುಪಿತ ರಾಜಕೀಯ ವಾತಾವರಣ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ತರಿಸಿದೆ ಮುಂದಿನ ಭವ್ಯ ಭಾರತ ನವಯುವಕರ ಕ್ಯಾಪ್ಲಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವರಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರ ಆದಶ್ರೀ ಸಂದೇಶ ನಮ್ಮು ಯುವಕರಲ್ಲಿ ಮೈಗ್ಲಾಡಿ, ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ತಿಳಿಂದಿದ್ದೂರಲ್ಲದೆ ಆವರು ನಮ್ಮು ಮುಂದಿನ ಭಾವಿ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಉಪಯೋಗಸಾಗುವ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆವರು ನವಯುವಕರಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧ ಭಾರತದ ಬುನಾದಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಟ್ಟಿಸೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಿಷಾರ ಸ್ವಷ್ಟ ಪದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇಂದಿನ ಯುವಕರೇ ನಾಳಿನ ನಾಗರಿಕರು ಎಂಬ ವಿಕಿರಿದಲ್ಲಿ ಆಚೆಲ ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ತಾಯ್ಯಾಡಿನ ಶ್ರದ್ಧೆ ಆವಾರ ಕೀಗಾಗಿ ಇಂದಿನ ಯುವ ಜನಕೆ ಆವರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಭಾರತದ ಪಳ್ಳಿ ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡುಮಾತ್ರಿಲ್ಲ.

ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ
ಮಲ್ಲಿಸ್ತ್ವನವರ ವಿಚಾರಗಳು

ಒದಿದ ಫಲ ಕೂಡಬಟ್ಟಸಂತಾಗಬಾರದು.
ಒದಿದ ಫಲ ಪರಾಶರಸಂತಾಗಬಾರದು.
ಒದಿದ ಫಲ ಮಯುಂರಸಂತಾಗ ಬಾರದು,
ಒದಿದ ಫಲ ನಮ್ಮ ಹಾವೀನಹಾಳ ಕಲ್ಪಯ್ಯನ
ಮನೆಯ ತ್ವಾಸದಂತಾಗಬೇಕು ಕಾಣಾ
ಕಪಿಲ ಸಿದ್ದಮಲ್ಲಿಕಾಜುಕನಾ

- ಸಿದ್ದರಾಮೇಶ್ವರ

ಬಜೆಟ್ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆ

18 ಜೂನ್ 1952

ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ, ಬಹಳವು ಜನರು ಮೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರು ಬಜೆಟ್ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಲಭ್ಯ ಉತ್ತರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾಡ್‌ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಬಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಜನರ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅರುಪ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಿಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳು ಸಾಧಾಗೆ ತಿಳಿದುಬರುತ್ತವೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಅವರು ಲ್ಯಾಂಡ್‌ಲಾಡ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಬಿಜೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರು ಕೂಡ ಅದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಬಜೆಟ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯ ಸರ್ಕಾರಪೀರಲೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದ ಸರ್ಕಾರವಿರಲೇ ಎಲ್ಲಿಯವರು ಗ್ರಾಹಿಸಿ ಶಾಂತಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಗೆ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಲಿಂಚ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಲಿಂಚ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶಾಂತಿಗೆ ಭಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರು ಅನ್ನಿತ್ಯದಾರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಲಿಂಚ್ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಅಂತ್ಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕನಾಂಟಿಕ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲೇ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರದೇಶವಾಗಲೇ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ತರಪದ್ಯೇಟಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಚೌಕಿಗಳು ಬಹಳ ಇರುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೊಂದಬೇಕಿವೆ, ಸಮುದ್ರಗಳಿವೆ. ಅಂತಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಳುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯ ಬಂದೋಬಸ್ (ರಕ್ಷಣೆ) ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಧಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲಪ್ರಾ ನಮಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭರವಸೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲಪ್ರಾ ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಲಿಂಚ್ ಮಾಡಬಾರದು. ಅದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೆ ಇರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಾಲೀಸ್‌ಗೆ ಮಾಡುವ ಲಿಂಚ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಬಹಳವಿರೆಯಂದು ತಿಳಿದುಬಿಟಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಧಾರ ಮಾಡಿದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ದಿಷ್ಟಗೆ ಬದಲ ಕಿಂತ ಇದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ನಮ್ಮನ್ನೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಿನದಿಂದ ನಿನಿಂದೆ ಉದ್ದೇಶಗೊಳಿಸುತ್ತಾಗೆ ಮೊಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಆದಷ್ಟು ಉದ್ದೇಶಗೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಹಾಡಿಕೂಡಿದೆ ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಸದ್ಯಾಯೆಸ್ಥಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿಗೊಳಿಸಬಹುದು. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕ್ರಿಳಬ್ಬತ್ವಾಗಿ ಡಾಕ್ತಾಸು ಸಹಿವರು ಬಜ್ಜೆನಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದಿರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಪಷಣ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತ್ವಜೋಡು ವಾಗ್ನಿಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರು. ಆದರೆ ಆ ಹಣ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಕಳೆದ ಪಷಣ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗ ಹಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬರತಕ್ಕ, ಕೊಡುವ ಹಣಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಾನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಮನ ನೀಡಿಯಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಮಿಕರ ನಮ್ಮೀಯನ್ನು ಇತ್ಯಾದಿಗೊಳಿಸಲು ಅವಶ್ಯವಿದೆ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯಿ ತಿಕ್ಕಾ ಹುಟ್ಟು ನಾಜರ ಗಮನ ಹರಿಸಿಕು. ಒಂದೇ ಶಾಲ್ಯಕ್ಕು ಉಂಟುಗೊಳಿಸಿ ಆದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿ ಆದರ ಪ್ರತಿಪಾಠವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಸಿಕು.

ಅರಣ್ಯ ಇಲಾಖೆ ಕುರಿತು

ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರು ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಾಗಲೇ ಆಧವಾ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲೇ ಗಮನಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಿರಾರು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿದಿನ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ರಸ್ತೆಯ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಗಿಡವಾಗಳನ್ನು ಕಿಡಿಮು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾಧಿ ಜನರು ವಿನಾಕಾರಣ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದ ಕರ್ತವ್ಯ ಈ ಚಿರು ಇಲ್ಲವೇ? ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಪತ್ತು ಪಾಳಾದಂತಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಡೆ ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಹಿಂಡರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಗುಡಿ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಕುರಿತು

ನಾನು ಈಗ ಗುಡಿ ಕೃಗಾರಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರದರೂಢಾದಲ್ಲಿಯ ‘ಮುಸಿರಾಬಾಗ್’ ನಲ್ಲಿ ಗುಡಿ ಕೃಗಾರಿಕೆ ಕುರಿತು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವಾಲಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಆದನ್ನು ಸಮಿಸ್ತಾರಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೋಡಿದ ನಂತರ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುವುದೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅತ್ಯಾಂಕರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತ್ವರಿಸಿ ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.

ಇದರಲ್ಲಿನಾನು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕು ಅಂದರೆ ಕೆಂಬಳಿ ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಕುರುಬಿ ಸಮಾಜದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಉಪ ಜೀವನಕ್ಕೆ ನೆರವು ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಜನರಿಗೆ ದಿನಗೂಲಿ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಸಲುವಾಗಿ ಶಾಯಿನಿವರಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇళೆ ನಾವು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ಗುಡಿಕೈಗಾರಿಕೆಯು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಟ್ಟಿರೆ ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರೀತರ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮೇಲಿನ ಚರ್ಚೆ

1 ಫೆಬ್ರವರಿ 1952

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಬಂದಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಗಂಭೀರಪಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕಾದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಇದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕಾದ್ದು. ಜನರ ಹಿತದ್ವಿಷಯಿಂದ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವೋಂದು ಕಾಯಿದೆಗಳಿವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. Employees Insurance-Act 1948 ಇಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಆಕ್ಷ್ಯ ಕಾರ್ಯಗತಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ.

ಕಾರಣ ನಾನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯದ ಕಡೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಈ Employees Insurance Actನ್ನು ಯೈದ್ದುಬಾದ್ದು ರಾಜ್ಯಲ್ಯಾಂಡ್ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ‘ರೀಕೆ’ ಕರ್ಮಿಯ ವರದಿಯಂತೆ ಆವರು ತಮ್ಮವಾಕ್ಯಕ್ಕಿರಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಿಮಿತಗೊಳಿಸಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗಿ ಘಾಕ್ಕೆರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಆಕ್ಷಯನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳದ ರಜಾ ಕೊಡಬೇಕಿಂದ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇವತ್ತು ಬೇರೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಬಹಳಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆಯವರ ಬಾಬತ್ತು ಈ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಿಂದು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ರಜಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯಿ? ಅಲ್ಲಿ ಈ ತರಹದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ತರಹ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಬೇಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆ ಉತ್ಸಾಹನೆಯ ಮೇಲೆ ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆಯೆ? ಅವರ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಉದ್ದಿಮೆಗಳ ಮೇಲೆ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವನತಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಾಪಾರಾರ್ಥ ಒಂದೊಂದು ವ್ಯಾಸೆ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನಮಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ 10 ದಿನದ ರಜಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ನಾನು ವೇಳಬಹುದುವುದೇನೆಂದರೆ ತುಟ್ಟಿಬ್ಬತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯ ಕೂಡಾ ಅವಿಲಭಾರತ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಯೈದ್ದುಬಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಬೇರೆ

ಕಾರ್ಬಾರ್ನೇಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಕೂಡ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಷ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನ ಹರಿಸಿರಿ. ರೈತರು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಭಯವಿದೆ. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಹೋದಾಗ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಿದ್ದು ಸೌಲತ್ತು ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಿಗುವಂತ ಸೌಲತ್ತುಗಳು ಇವು ಕೂಡ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾರಣ, ನಾನು ಈಗ ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಪ್ರೇಕ್ಷಿ ಯಾವುದೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಸದ್ಯ ಯಾವ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕಾರ್ಯದೇ ಇರುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿಸಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಧರ್ಮಸಾಗರ ಗ್ರಂಥಾಲ್ಯಾ ನಡೆದ ಅಂತಹ ಘಟನೆ

2 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1952

ಧರ್ಮಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದುತ್ತಾ ಕೊಲೆ ಪ್ರಕರಣದ ಒಗ್ಗೆ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಜರ್ಜಿಗೆ ಬಂದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮರಿತು. ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸ್ತೇನೆನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣ ಕೊಟ್ಟಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಈ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆನ್ನೆಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ದೊಡ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಇಂತಹ ಅಪವಾದ ಬಂದಿದ್ದು ವಿಶಾದಕರ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಘಟನೆ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಕಳೆದ 60 ವರ್ಷದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಇಂತಹ ಅಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಉಂಟ್ಯೋಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಕೂಡ ಅಹಿಂಸಾ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಮುಂದುವರೆಯತ್ತದೆ.

ಗಾಂಧಿಜಯಂತಿ ದಿನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಪ್ರಭಾತ್ ಪೇರಿ ತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅವರ ಜೊತೆ ಬಹಳ ದುಷ್ಪ ವ್ಯವಹಾರ ಜನರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಂಗಲ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಬಂದು ಸಮಾರಂಭ ವಿರಾಸಿತಿದ್ದರು. ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿ ನಿಮಿತ್ತ ಅವರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಮೇರವಣಿಗೆ ತೆಗೆದಿದ್ದರೂ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿರೋಧ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆಗೆ ಸಂಚಾರ ಅಡಿ ಮಾಡಿದರು

ಅದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಾಯಕರು ಗಲಭಿ ನಡೆದಿ ಜನರ ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮಜಾಯಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಧುರೀಣರ ನೀತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿರದಿದ್ದರೆ ಗಲಭಿಗೇ ಕಾರಣರಾದವರ ಮನಿಗೆ ಏಕಿ? ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಈಮಾತನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದರೆ. ಕಮ್ಮನಿಷ್ಟರ್ ಮನೆಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಮಜಾಯಿಸಿದ್ದು ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಧುರೀಣರ ಉತ್ತಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಇದೇ ತರಹ ಕನ್ನಾಟಕದ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹದ್ದಿಂದು ಘಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ದವರು ಸಮಜಾಯಿಸಿ ಅಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದರು. ಈ ತರಹ ಅನಾಶ್ವರವಾಗಿ ವಿನಾಕಾರಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಬ್ಲೇಮ್ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮವಲ್ಲ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನೆಂದರೆ ಪುರಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಬೆಂಬಲಿಸಿಲ್ಲಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ದಾರಿ ತಪ್ಪತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ

ಶಸ್ತಾಸ್ತಾಗಳು ಇವೆ. ನೀವುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಶಸ್ತಾಸ್ತಾಗಳು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವೇ ಅವಾಯಕರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಶಸ್ತಾಸ್ತಾಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ನಿರಾಸಕ್ಕಿಷ್ಟವಂತಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಈ ಘಟನೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಹಾರಣ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ತಪ್ಪಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಲವು ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ನೀವೇ ಸರಕಾರ ನಡೆಸಿರುವ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿನಾಹಾರಣ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಅವವಾದ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ. ಯಾರು ಒಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಪಕ್ಷವಾತ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆನಾದರೂ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅಂತವರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಲು ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಹೀಗೆನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕದೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೀರಿ.

ಇಂತಹದ್ದೇ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಅಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದು ಖಚಿತವಾಗಿದೆ. ನೀವು ಯಾವ ಅಥಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿದೋಽತಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನ್ನ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರೋಲಿಸ್ ಆಕ್ಷನ್ ಕುರಿತು

21 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1953

ಇವತ್ತಿನ ದಿನ ಏನು ರೆಜುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಸುವಾಗ ಪೋಲಿಸ್ ಆಕ್ಷನ್ ಹಿಂದು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಂ ಬಾಂದಪರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬಿಸ್ತಾಬಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅಥವಾ ಮೈಮನಸ್ಸು ಬಂದಿದೆಯೇ ಆದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಕೆಲವು ನಿಜಾಂಶೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವರ್ತಿಯಿಂದ ಈ ರೆಜುಲೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ರೀತಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಫಂಟನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆಗಿದೆಯೋ ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆವ ಮತ್ತು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಪೋಲಿಸ್ ಆಕ್ಷನ್ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆದರ ಹಿಂದಿನ ಏನು ಫಂಟನೆ ನಡೆದಿದೆಯೋ ಆದನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ತವ್ವ ಮಾಡಿದವರೇ ಬೇರೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವರೆಗೆ ವರೆಗೆ ಬೇರೆ.

ಮಾನವೀಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಏನು ಆಫೀಲ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೃದ್ಯಾಭಾಧಿನ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಎಂಬತ್ತು ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮೇಲೆ ಏನು ಅತ್ಯಾಚಾರ ಆಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಆವರು ಹಿಂದು ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಮುಸ್ಲಿಂ ಇರಬಹುದು. ನನ್ನ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಬೇರೆ ಏನೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆಯೋ ಈ ಸಂಬಂಧ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಈ ರೆಜ್ಯುಲೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಹಾರಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಬಹಳಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ರೆಜ್ಯುಲೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ತರಹ ಅಂದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಸಾಮಿರಾರು ಜನರನ್ನು ಕೊಲೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕೆಡವಲಾಗಿದೆ. ಆಗ್ಯಾ ಪಾರ್ಯಾಯನ್ನು ಲಂಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೆಜ್ಯುಲೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ತೋರಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆವರ ಭಾವನೆ ಏನೋ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಆದರೆ ಈ ರೆಜ್ಯುಲೇಷನ್‌ದಲ್ಲಿ ಅಂತಹದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಹಿಂದ ಪರ್ವತ ಫಂಟನೆ ನಡೆದರೆಯೋ ಆದನ್ನು ನಾವು ತಿರಸ್ತುಪುಸುಪ್ಪಬಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಪರ್ವತ ಮಾಡಬೇಕೋ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ಕಂಡ

ಇಚ್ಛೆನುವುದೇನೆಂದರೆ ಹೋಲಿಸ್‌ ಆಕ್ಸ್‌ನ್ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪನ್ನ ಹೋಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಮತ್ತೊಂದು ಬಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಸಂತರೆವಿಲ್ಲ.

ಈ ಹೋಲಿಸ್‌ ಆಕ್ಸ್‌ ಗಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಅಂದಾಜು 600 ಜನ ಮುಖಳಿಯರು ವಿಧವೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೇರೆ ಮದುವೆ ಆಗಲು ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಮದುವೆ ಆಗಲು ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ನಾಶದೊಂದಿಗೆ ಆವರು ಆನಾಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಭಾರೀಂಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಜಮೀಯಲ್‌ಪ್ರಲೋಳ್‌ ಖಾಲ್‌ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ವಾಪುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಜನೆಯಾಗಲೀ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಠ ಚಾಪಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಮುಂದ್ರವ ಕೆಲವು ವಿಾದಿಧಾರಿಗಳು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಪರಿಪಾಠ ಧನ ಕೂಟಕ್ಕು. ಅಥವಾ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆವರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ಮಿನ್‌ ಆಥ್‌ ಎನ್‌ಕ್ರೂಯಲ್‌ Constitute ಮಾಡಿದರೆ ಮೂಲು ವರ್ಷಗಳಾಗಲೀಗೆ ಅವರು ವಿನೋದಾಡಲು ಶಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ನಮ್ಮುಂತವರು, ಸ್ವಲ್ಪೀಯ ಜನರು ನಮಗೆ ಹೋಲಿಸ್‌ ಆಕ್ಸ್‌ಕ್ಕಿಂತ ಹೇದಲು ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಹೋಲಿಸ್‌ ಆಕ್ಸ್‌ನ್ ನಂತರ ಏನೂಫಿತಿ ಆಯಿತು ಅದಾಗೆನ್ನಿತಿದೆ. ಕಾರ್ಬ್ರೂಸ್ ಪಕ್ಕವಾಗಲೀ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್‌ ಪಕ್ಕವಾಗಲೀ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಪಾಠಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬಹುದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಡೆವಿತ್ತ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯಾಲಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಕರ್ಮಿನ್‌ ಆಥ್‌ ಎನ್‌ಕ್ರೂರ್ಯಾಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆವರಿಸಲು ಶಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ವಿನೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆದು ಕೇವಲ ಸ್ಥಾನೀಯ ಜನರ ಕರ್ತೃತ್ವದ ಸದಾಯ ಆಗಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪೀಯ ಸಂಭಾಷಣೆಗಳು ಅಥವಾ ಸಮಾಜದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಮತ್ತು ಸರಳವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ತಫರಗೊಳಿಸಬಹುದು.

ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೇ ವಿಚುವಾದುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವರಸ್ತುವಾರಲ್ಲಿ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಬಂಧ ನಾನು ಯಾದಿರಿ ಪಟ್ಟಣದ ಖಾದಾವರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಂಗಿಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಬ್ರೂಸ್‌ನಾವರು ಮತ್ತು ನಾವು ಲಾಂಡ್‌ಮಾಡಿ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೂಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜಂಟಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು.

ಹಿಂದು, ಮುಸಲ್ಲಾನ್, ಕಾಂಗೇಸ್, ಸೋಜಿಯಲ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭಾ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು. ಯಾರಾದೂ ಒಬ್ಬರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಾಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸಲ್ಲಿಸದರೆ, ಆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ ಕಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಷಯ ಇತ್ಯಾಧಿಗೋಳಿಕ್ಕದೇ ಹಾಗೆಯೇ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಈಳಿಯತ್ತದೆ.

ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮಂತವ ಜವಬ್ಬಾರಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಅಂತರೆ ಫಳನೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಮಾಡಬೇಕು. ಹೋಲಿಸ್ ಆಕ್ಸ್‌ನ್ ಮುಂಚಿತ ಮತ್ತು ಹೋಲಿಸ್ ಆಕ್ಸ್‌ನ್ ನಂತರ ಆಗಿರುವ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರಾಗಿ ಆಗ್ನಿಶ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳಿ ಮಾಡಲಾಗಿ. ರಜಾಕಾರರ ಹಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಗಳ ಮೇಲೆ, ಹಿಂದುಗಳು ಮುಸ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅತೀ ಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದ ಉದಹಾರಣೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿವೆ. ಈ ಫಳನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ ಹಾಕಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆಕ್ಸ್‌ನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾಲ್ಕಾರು ತಿಂಗಳ ಬಳಗಾಗಿ ಬಹಳವಾದರೆ ಒಂದು ಪರಷಾಗೋಳಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇತ್ಯಾಧಿಗೋಳಿಸಬಹುದು.

ನಾವು ಕಮಿಟನ್ ಅಥ ಎನ್‌ಕ್ಷೇಂಟರಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳು ಬದು ಪರಷ ಮೀರಿದರೂ ಇತ್ಯಾಧಿಗೋಳಿನುಪುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಮಾನವೀಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮನುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದ್ದಿರಿ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದು ಬದಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸಿತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಅಪ್ಪೊಟಿಯೇಶನ್ ಮಸೂದೆ

30 ಜುಲೈ 1957

ಈಗ ಸಫರ್ಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಪ್ಪೊಟಿಯೇಶನ್ ಬಿಲ್ಲಗೆ ನಾನು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೀರಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಯಿತು. ವರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯನ್ನು ನಿರುದ್ವೋಗನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಸಾಕಷ್ಟು ದಣವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕ್ರೊಡಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕ್ರೊಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. 1950-51ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೋಚ್ಯುಂಗ ಕೇಂದ್ರ ಬೋರ್ಡ್ ವಿರೋಧ ಟಾಯಿತು. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸಹ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಸ್ಕೂಲ್‌ಚೆಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಆಯಿತು. ವೇಳೆಸ್ಕಲ್‌ಇಡ್ ಆದಕಾರಣ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೋಚ್ಯುಂಗ ಬೋರ್ಡ್ ರಚನೆಯ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾವು ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಖಾಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ವೀಲೇಜ್‌ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಸ್‌ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಖಾದಿ ಉದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ವ್ಯಾದರಬಾದ್ ಖಾದಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನಿಂದ 1956-57ನೇರು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಚೆಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣ ಖಾದಾರು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮೋಚ್ಯುಂಗಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ನಾಲ್ಕೆಯ ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹಾಳಾದವು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಚೆಟರಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಒಂದು ಮನೋದರ್ಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರ ಪಾಷ್ಟಕರ ಮನ್ವಣಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸ್ಕೂಲ್‌ಚೆಟರಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನ ವಿಜ್ಞಾದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೇ ನನಗೆ ಗೆಲ್ಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇತರ ವಷ್ಟ್ಯೋ ದಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುರ್ದ್ವವರ್ವತ್ತಾತ್ಮಕ ದಳದ್ಯು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವೆಚಿನಿಂದಬಳಿ ಸ್ಕೂಲ್‌ಚೆಟರಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮಾರು 50-60 ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಳ್ಳದುಕೊಂಡಿದೆ ಮೌದ ವರ್ಷ 20-22 ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈಗ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚಾಷಿಕ ೧೨೯೫ನೇರುಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ. ೧೦ತಡ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ ಯೋಚನಗಳು ಇರಬೇಕು. ಸ್ಥಾಪಿಸಿರಿ ಯೋಚನಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ಮಾಡಿದರೆ. ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಮತ್ತು ಸಾಲಿದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರಿಪನ್ನ ಕಡೆಯಿಟ್ಟೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದಳೀಯ ಮೃಸುಲಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಾರ್ತಿ ಮೃತ್ಯುರಂಧ್ರನಷ್ಟು ಮಾಡಿರುವ ಶ್ರೀಮಾರ್ಗಳು ವಷ್ಟ್ವೇ ಇವೆ.

ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚಾಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೧೦೩ ಕ್ರೊನಿಕೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾಗಿ ಉಳಿದಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಖಾದಿಯನ್ನು ಬೇರೆದ್ದೂ ಮತ್ತು ದ್ವಾಂಡಲೂ ಯೋಚ್ಚಿಸಿದ್ದರೆ. ಈ ಪಾಠವ್ಯಾಪಕ ಸದ ಬಡ್ಡಿಭೇದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ದಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ. ಅದರೆ ನಿಮ್ಮ ರೇಷನ್‌ಗಳಾಗಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ದಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಬಾರದಂದು ನಾಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ನಾಗೆ ಪರಿಸಿಕ್ಕುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಅನುವಾಕ. ನಾವು ಬಡ್ಡಿಭೇದಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ವಣಕ್ಕಿಂತಲು ಚ್ಯಾಗಿಗೆ ಕೊಡುಪ ರಾಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಂಟು ಸಾಲಿದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದಿಂದ ನಾವಿನ್ನಾರೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ದಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಆದನ್ನು ಬೇರೆ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಿಯೋಗಿಸುವದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನಾನು ದಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಟ್ರಾಫಿ ಬೇರೆದನ್ನು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣದ್ವಾರಾ ಯೋಚನೆಯ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದರಿಂದ ನಿಯಮಗಳು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಡಾ ಮೇರಕ್ಕುದೆ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚಾಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕಂದಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಮುಸೂರು ರಾಜ್ಯಾದ್ವಾರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚಾಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಲು ಏಷಾದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂರಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾಗುತ್ತಿಯಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆಂದು ಹೀಳಿ ಮಾನ್ಯ ಅಡ್ಡಕ್ಕಾಗು ನಾಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಮೂತ್ತು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿ. ಅವರನ್ನು ಪಂಟಿ ನಾನು ಭಾಗಣಿವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಕೇನೆನ್ನಿ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾ ಕೆವಿಎ

18 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 1957

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಜ್ಞಾನೀಯ ಮರದಿಯನ್ನು ನೋಡುವಾಗ, ಮೈಸೂರು ಸ್ನೇಹಿನ ನಾನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಂಪಾರಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದವ್ಯಾಪ್ತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಈ ಒಳ-ಸುಧಾರಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯೇ ಮುಂದೆ ತಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನಾವು ಕಾಲಿಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಶರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೇರಿಸಿದ್ದರೂ ನನಗಾಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ಸ್ನೇಹಿಸ್ತಾನ್ ಏಷ್ಟು ಏಕೆಂಬಾಗಿ ಭಾಗದಿಯಂದು ವಂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಎಷ್ಟುಘರವಿ ಸರ್ಕಾರ್ ಆಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇವನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲೆಸ್ ಆಗಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ ಈಗ ಜರ್ಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕುಸುಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಉಸ್ತಾದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾಲಾನಿಂದ ಈಗ ಮೈಸೂರು ಸ್ನೇಹಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜರ್ಮೀನು ಡಂಕಲ್‌ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೇರಿಸಿ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆಯಾಗಿ, ಈಗ ಎಷ್ಟು ಏಕರೆ ಭೂಮಿಯಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಏಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲೆಸ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಿಂಗಳಕ್ಕೆಂದು ಈ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಂಚಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ಅಷ್ಟು ಪರಾಬಾದ ಕೆಲವುವರ್ಷ.

1955-1956 ಮತ್ತು 1957ರೆಯ ಇಸ್ಟ್ರಿಗ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿಂಬನ್ನು ಇದುವರ್ಗೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಲಾಂಡ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ ತಮ್ಮ ಪರಿಸರಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಳ್ವಿಕೆ ತಮ್ಮಂತರ ಪರಿಸರಿಗೆ ಹಂಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಣಿಪ್ರಾಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದು ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಪಂಚವು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದೇಖುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಂದು ಟಿನೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಯ ಜನ ಟಿನೆಂಟ್‌ಗಳು ಇಡ್ಯಾರ್ಕ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಟರ್ 'Ownership right' ಆವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಯೂರಿಟಿಯೇ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಆವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಸೀಲೆಂಗ್ ಮತ್ತು ಹಾಕೆ ಹೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೀಲೆಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಮುಟಯವರು ಬಂಧ ಖಾಪಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಮೈಸೂರು ಸ್ನೇಹಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೀಲೆಂಗ್ ಇತ್ತು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ ಆದ ಸಂತರ ಪರಿಸರ ಕೂಡಿದ್ದು ಕೊರತಾಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತೇವೆ ಅದನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ಜ್ಯೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.

ಒವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಕೆಮೆಟಂಯವರು ಸ್ಥಳ್ಯ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಬೆಳಕು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು ಇವತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇದೆ. ಇಕ್ಕೆರೊಷನ್ ಅಗಿದೆ. ಟೆಸೆಂಟ್ ಜನರ್ ಹಿಪ್ಪ್ ರ್ಯಾಫ್ ಇಕ್ಕೆರೊ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಈ ಕೆಮೆಟಂಯವರಗೆ ಯೆಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ದುಡ್ಯಾಖಾತ್ ಆ ಬೆಳಕು ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಗುಲ್ಗಾಂ ಇಕ್ಕೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್ ತಯಾರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಸಲ್ಲಿಫಿಕೆಚ್ ತಯಾರಿಸಿ ಅಧಿಕೀನವಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಐಣ್ಣ ಟೆಸೆಂಟ್‌ಗಳು ಅಭಿಕೀರ್ಣನ್ ಇವೆ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಟೆಸೆಂಟ್ ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಾವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತೀಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಹಿಂದೆ ಘ್ಯದರಾಬಾದ್ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು. ಯಾದಗಿರಿ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೆಸೆಂಟ್ ಆಷ್ಟು ಪ್ರಕಾರ ಡಿಕ್ಸೆರೇಷನ್ ಆದೆ. ಸಮೀತಿಯವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇಧ್ಯ ಘ್ಯದರಾಬಾದ ಗೌರ್ವಮೆಂಟ್ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸೀಲಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 800 ರೂಪಾಯಿ ಲಿಟ್‌ ಸಲ್ವವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ 800 ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಲೆಂಬರ್ ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 400 ರೂಪಾಯಿ ಇತರ ಲಿಟ್‌ ಹಾಕಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ 1.200 ರೂಪಾಯಿ annual ಅಗಿ ಒಟ್ಟು ಟೆಸೆಂಟ್‌ಗೆ ಶ್ವಾಮೀಯಿಲ್ ಹೋಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗೆ ಇನ್‌ಕೆರ್ಮ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ 1.200 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಸ್ ಸೀಲಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಘ್ಯದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಇದು ಡೆಸೆರ್ವಾಷನ್ ಅಯಿತು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕೆಮೆಟಿಷನ್‌ ಹೋಯಿತು. ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕೆಮೆಟಿಷನ್ ಮುಂಬರ್ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದರು. ನಾವು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದೆಬು. ಒಂದು ಶ್ವಾಮೀಲಿಗೆ 1.600 ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಸ್ ಇನ್‌ಕೆಂ ಮತ್ತು ಅದರ ಅಧ್ಯ ಎಂದರೆ 800 ರೂಪಾಯಿ ನೆಟ್ ಇನ್‌ಕೆಂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಈ ಸಮೀತಿಯವರು ಕೆಲವು ಕಡೆ 2.400 ಮತ್ತು 3.600 ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸೀಲಿಂಗ್ ಹಾಕುವಾಗ 3.600 ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಶ್ವಾಮೀಲಿಗೆ ಬೇಕು ಎಂದು ದೇಶುತ್ತಾರೆ.

ಬಾಂಬೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಗಡಿ ಹೊಂದಾಡಿಕೆ

11 ಮಾರ್ಚ್ 1960

ಪ್ರಾಂತ ಮನವಿಂಗಡಣಯಾದ ಮೇಲೆ ಖಾಡರ್ ಅಥವಾ ಗಡಿಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮ್ಮುಖಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ವೀರಭಾಗ್ವತರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ರಸಾದರು ತಂಡಿದ್ದಾರೆ: ಬಹಳ ಸಂತೋಷ ಇಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಜು ಗಡಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಮಹಾರಾಜುದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷಾಯಿಂಪೇಂತ್ರು ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ವೋನ್‌ಬೆಂಬಾಯಿಂಹು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಒಫ್ಫಿಸಿದರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಜನರಿರುವ 814 ಹಳ್ಳಿಗಳು (ಇವುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 4.51, 844) ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿವೇ; ಇವು ತಮ್ಮ ಬರಬೇಕೆಂದೂ ಹಾಗೂ ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಕನ್ನಡ ಮಾರ್ಕೆಟುವ 2,05,545 ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲಿ 260 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಟ್ಟೊಂದು ಪ್ರಾಂತ ಮನವಿಂಗಡಣಯಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಏಷಾಡಾಕ್ಷರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತರು ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದ್ವವರ್ತಾ ಅವರು ಇದನ್ನು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕದ ಭಾಗ ಯಾವುದು ಅಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದ ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾದ ಅಂತಿ ಅಂತಗಳು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ತಾವು ನ್ಯಾಯಪರರು ಎಂದು ತೋರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಹಾರಾಜುಷ್ಟ್ ಇಷ್ಟು ಭಾಗ ಬರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆನ್‌ಟಿಕ್‌ಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಭಾಗ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಟ್ಟಲೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ಈ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಕ್ಕ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಅವರ ಮನವಿಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಜುಷ್ಟ್ ಮಮನಾಭಾದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 28 ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಭಾದ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 49 ಹಳ್ಳಿಗಳು, ಸಂತಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 69 ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ಹಾಗೂ ಆಳಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬರತಾದ್ದಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಂತಿ ಅಂತಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಸೋಡಿದ್ದಾರೆ, ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ತುಳಜಾಪೂರ್, ಉಮರಾಗ, ದೇಗಲೂರು, ಉದಗಿರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೋತ್ತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ದುರ್ದ್ವವರ್ತಿ ಅವರು ದೇಶದ ಎದುರಿಗೆ ತೋರಿಕ್ಕಾಗಿ ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದವು ಇಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದು ತಮ್ಮ ಮನವಿಯಲ್ಲಿ

ಸಮರ್ಪಳಿ ಮಾಡಿಸ್ತುದೂ ಅವರು ಅಂತ ಅಂತಾಳಿಸ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ತೀಳುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿನ್ನಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಣಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮನವಿದ್ದೀಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನ್ ಸ್ವಾಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅವರು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗೆ ಬಂತು, ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂತು, ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಹಿನ್ನಲೇ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಸೋಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರವರ್ತನೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಿಡಳಿ ಜೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲೋಕಮಾನ್ಯ ತೀರ್ಥಕರ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀ ನರಸಿಂಹ ಚಿಂತಾಮನೀ ಕೇಳಕರೂ ಎನ್ನುವವರು ಬಿಜ್ಞ ಮಹಾನಾಯಕರು ಇದ್ದರು. ಯಾರು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಮಾನಂತರ ಪ್ರತಿಗಳೇ ಇದ್ದಿಲ್ಲವೇ ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಿ ಎಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಮರಾಠಿ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರಂಭಿಸಿ ಅದರ ಸಂಪಾದಕರು ಅವರು ಆಗಿದ್ದರು.

ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥ ಶ್ರೀ ಕೇಳಕರ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಿದ್ದ ಬಂದು ಅವಾಡು ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಳಕರ ಅವಾಡ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಈ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಕೇಳಕರ ಅವಾಡನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸ್ವಾಷಾಗಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗವು ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದ್ವಾಗಿದೆ, ಯಾವ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಷಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಈ ಅವಾಡು ಹೊದುವಾಗ್ಗೆ ಇಂದಿನ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚೋದನೆ ಅಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಇವ್ಯತ್ಯಾಸ ದಿವಸ ಎದ್ದಿರತಕ್ಕಂತ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ದೇಶಗೇಂದ ವಾತಾವರಣ ಯಾವುದೂ ಇದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವ್ಯತ್ಯಾಸ ದಿವಸ ಮನಸ್ಸು ಕೆಡಿಸುವಂಥ ಅಜಿತೇಶ್ ಅಂದರೆ ಜಳವಳಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲ ಅದು ಆಗಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಅಂಥ ಸನ್ವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗವು ಯಾವ ಯಾವ ಜೆಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಹೇಳಲಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳೂ ರಚಿಸಲಿಟ್ಟಿವು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳಗಾವ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕನಾಟಕ ಭಾಗವೆಂದು ಬಹಳ ಸ್ವಾಷಾಗಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಆ ಕಾಲದಿಂದ ಅದು ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆಡಳಿತದ ಕೇಳಗೆ ಇದೆ. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಯಾರೊಬ್ಬಾದರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮೇರಿಗೆಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಚಕ್ಕಾರ ರಬ್ಬಿವನ್ನು ಸದ ಯಾರೂ ತೆಗೆದುಲಿಲ್ಲ. ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಆಗಿನಿಂದಲೂ ಕನಾಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಿದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಈ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮಾತ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೇಳಗೆ ಮೇರಿಗೆಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊತ್ತಾಯಿತು.

ಈ ರೀತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಅಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನಿರ್ವಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ತಾಲೂಕು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಹೊಗೆಯೇ ಎನ್ನಪ್ರಾದೇಶ್ಯ ಗೆತ್ತು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಖಚಿತರೂ ಸವ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದು ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಜಾರಮಾಡಿ ಸೋಽಿದರೆ ಕನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಆಡಳಿತದ ಕ್ಷೇತ್ರಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶವೂ ಕಸ್ಯದವಿದ್ದು ಅದು ಕನಾಟಕದ್ವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆಗ್ಗೆ ವಿಭಾಗವಿದ್ದು ನಿರ್ವಾದವಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಭಾಗದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಗುಲಬಗಾರ ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥನು ತನ್ನ ವ್ಯಾಪಾರದ ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶ್ಯಾಮಭೋಗ ಗೌಡರು ತಮ್ಮ ದಳಗಳೇ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಲಿಂಗಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ.ಎಸ್. ಹಾಟೀಲರು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅವು ಇರದೆ, ಮೋಡಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಹೇಳೆಯವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಮೋಡಿ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವ್ಯಾತ್ನಿನ ದಿವಸ ಸಹ ಅವರು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಳೆ ಸರಕಾರದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿದ್ದಿತು. ಮತ್ತು ಅವರ ಆಡಳಿತದ ಭಾಷೆ ಲೀಟಿ ಒಳವುತ್ತಿದ್ದಿಂದ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯು ಪ್ರಜಾರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿತು. ಈ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚಿಗೆ ಅಂದರೆ 1956ರಲ್ಲಿ ಅಡಕಾಗಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ 1948 ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಆ ಶೇಷಾದಿಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಕನಾಟಕ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಮೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕನಾಟಕ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಗುಲಬಗಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವ್ಯಾತ್ನಿನ ದಿವಸ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಈ ದಳಗಳು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೂಡಬು: ಆ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು States Re-organisation Act ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಅದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು, ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕುನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ರೀತಿ ದೇಶವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇನಿದೆ, ಒಂದು ಏನಿದೆ ಎನ್ನಪ್ರಾದೇಶ್ಯ ನಾವು ವಿಜಾರಮಾಡಿ ಸೋಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆಯೇ ಸಂಯುಕ್ತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಿತಿಯು ಜನ್ಮ ತಾಳಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಯ ಮುಖ್ಯದ್ವಾರಾ ಇದರ ಮೇಲೆ, ಈ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಉದ್ದೇಶಗೊಂಡು, ಪ್ರಚೋದನೆಮಾಡಿ ಈ ಸಮಿತಿ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ವಿನೇನೋ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗ ನಮ್ಮದು, ಆ ಭಾಗ ನಮ್ಮದು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತ್ರಿನ ದಿವಸ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶವು ಯಾರದು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಎಲ್ಲಿಗೂ ಅಶ್ವಯಾಗಾಗಿಯಾಗಿದ್ದು. ಹೃದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗವು ಮರಾಠ ಆಗಿದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಯಾವುದು ಅಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾವುದು ತೆಲಂಗಾಣವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಸರಕಾರ ಸ್ವಾಧೀನಕ್ಕೆ (ಅಂತ್ರ-ಅಂತರ್ತ) ತಯಾರಮಾಡಿತು. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವಿದೆ, ಯಾವುದು ಕನಾಡಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಆದರಂತೆ ಮರಾಠ ಪ್ರದೇಶ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಗ್ರಂಥ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಪರಾಣೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅಂತೆ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಈ ಪ್ರದೇಶ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ 28 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 24 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಂತ್ರ-ಅಂತರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ನೊಡಿದರೆ ನಾನು ಈ ಅಂತ್ರ ಅಂತರಗಳನ್ನು ಒದಗಿದ ಬಲ್ಲಾನು. ಈ ತಾಲ್ಲಿಕೆನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡ ತಕ್ಷಣಧರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ತಾಲ್ಲಿಕು ಕನಾಡಕದೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಜಲ್ಯೂಫನ್ ಕೂಡ ಪಾಸ್ ಆಯಿತು. ಈ ನಿರ್ಣಯವು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಉಳಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವರು, ರಾಲಿಂಗ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು, ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಎಂಟು ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಜರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಪಿಂಜಯವನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಜರ್ಜ್ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತು ಸುಂದರವಾಗಿ ಆಳವಾಗಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದರು. ಆನಂತರ ಈ ರಿಂಗನ್ಸ್‌ಬೈಂಫನ್ ಆಯಿತು.

ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡವ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಂತ್ರದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಕನಾಡಿಕಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಹೊರಿಗಿನಿಂದ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಜನಗಳು ಬಂದು ಚಕ್ರವರ್ತಿ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಜಾಗಳು ಯಾರು ಅವರ ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊರಿಗಿನಿಂದ ಬಂದು ಏಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ಉರಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು, ಲಕ್ಷ್ಯವಧಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೇತಿರಿಸಿ, ಆದನ್ನು ಟಿಚ್‌ಮಾಡಿ, ಅವರ ಒಳಗಿನ ದುರುದ್ದೇಶಗೆ ನೂತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಮೂಲಕ ನಿರುಪದ್ರವಿ

ಜನರಿಗೆ ಎನ್ನೇನೂ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಜ್ಯೇಧನೆಯನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವರು.

ಇಂಥ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಲ್ಪಿಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಕೆಂಬ ಖಚಿತ ಅವಿಗಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒತ್ತ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ, ವ್ಯಾಯಕ್ಕೆವಾಗಿ ಸದಸ್ಯರ ಹಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಗಿ ಆಜ್ಞಾರಾದ, ಮೂಕರಾಜ ಜನರಲ್ಲಿ ಅಪಾರ್ಧಿಕಾರ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಗುಂಡಾಯಿಸಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇಸ್ವರ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಉಳ್ಳ ಧೇಯ ನೀತಿಯಿಲ್ಲದ ಇಂಥ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮುಂಬಯಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಆ ಚವ್ವಾಣಿರವರು ಸಮಾಧಿಸಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಹಿಂದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ಬಹಳ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಇವು. ಇವೊತ್ತು ಲಂಂಕ್ ಅಂತರ್ಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೂ ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನೂ ಎರಡನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸೋಡಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಜೋನ್‌ಸೀಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕರ್ಮಿಟ ನೇಮಕಮಾಡಲು ಒಷ್ಣೆ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದರು. ಕರ್ಮಿಟಿಯನ್ನು ಸಹ ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಒಳಿಸಿದ್ದೇವೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಇವೊತ್ತು ಮನವಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮಗೆ ಪಾಟಸ್ಕರ್ ಅವಾಡಿನಂತೆ ಆಗಬೇಕು ಏಲೇಜ್ ಯೂನಿಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಂಟಿಸ್‌ನ್ಯೂಟಿ ಬೇಸ್. ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಎನ್ನುಂತಹ Slogan ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದು ಆದರೆ ಪಾಟಸ್ಕರ್ ಅವಾರ್ಡಿಗೂ ಮೈಸೂರಿಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧವಿದೆ? ಪಾಟಸ್ಕರ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಎಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮದರಾಖಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳರು ಮತ್ತು ಉಂಡು ಒಂದೇ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿದ್ದಾರು. ಅದು ಎರಡು ಪ್ರಾಂತವಾದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿ ಅವರು ಕೆಲೆತು ವಿಚಾರ ಏನಿಮಂಯವಾಡಿ ಒಂದು ತಿಮ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು.

ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಪಾಟಸ್ಕರ್ ಅವಾರ್ಡ್ ಬಂತೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ರಾಯಚೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 40-50 ಹಳ್ಳಿ ಅಂತ್ರದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇದನ್ನೇಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅವರದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಂತವಾಗಿಯಾದು, ಆದರೆ ಕರ್ಮಾನ್ವಯಿಕೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಹ್ಯಾಪಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಬರಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಬೆಳಗಾಂ ಪ್ರಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ನನಗಿಂತಲೂ ವೀರೇಷಮಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಂಥ ಜನರು ಈ ಸಫೇಯಲ್ಲಿ ಇಡ್ಡಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಾಮನ್ ಒಂದು ತತ್ವದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿತ್ತು ಇದ್ದೇನೆ.

ಬೇಳಗಾಂವಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬೇಳಗಾಮಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ? ಸುಮ್ಮನೆ ಕಂಟೆನ್‌ನ್ಯಾಯಿಟ್ ಇದೆ. ಮರಾತಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ; ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಹಾರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದರ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ರೀತಿ ವಾದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತರೆ ನನಗೂ ಸ್ವಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ; ಬೆಂದ್ವಾನ್ ಸಾಹೇಬರಿಗೆ ಏನೂ ಆಗಲಿಸ್ತೀಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಳಗಾಂವಿನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಗ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶಾಪನೀಯವಾದುದು. ಅವರು ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುಂದುವರೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೇಲ್ ಅವರು Pockets ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅವರು ವಾಡಿದಂಥ ಕಮಿಟಿಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ. ಶಾಂತವಾತಾರಣದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಅತ್ಯಾಜಾರ ನಡೆಸುವುದು, ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಸವನೆ ಅಪಪ್ರಭಾರ ನಡೆಸುವುದು. ಇಲ್ಲಿನ ಮುತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಪ್ರತಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಈ ಗಡಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಚ್ಯಾನಾ ಬಾಡರ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಚ್ಯಾನಾದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಡ ವಾತಾವರಣವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬಾರದು ನೋಡುವರಿಗೂ, ಕೇಳುವರಿಗೂ, ಇದೇನು ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಆಗಿಂಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿ. ಎಸ್. ಪಾಟೇಲ್ ಅವರಿಗೆ ಬಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರೂಪ್ ಪಾಲೆಟಿಕ್‌ ಇದೆ, ಇದು ದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಿರಬಹುದು; ಅದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೇಕೆ ತರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ವಿರಬಹುದು. ಓಟನೆ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ಇಷ್ಟು ಓಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ಇಷ್ಟು ಓಟು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ, ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಎಂದು.

ಅದೇ ಬೇಸಿಸ್‌ ಮೇಲೆ ಮುಂದೂ ಕೂಡ ಮೋನುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಡ್ದೇನೆ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಆಗಲೀ ಒಂದಿನ ಒಿನ್‌ಲೆಂಟ್‌ಯಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಗ್ರೂಪ್ ಪಾಲೆಟಿಕ್‌ ಮೇಲೆ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರ ಸಲುವಾಗಿ ಬಾಡರ್ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕುಳಿತರೆ ಯಾವ ಕೇಳನೆಯನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಾಲೆಟಿಕ್‌ಮೇಂಟ್‌ವರು ಕೂಲಂಕಷಣವಾಗಿ ವಿಜಾರಣಾಡಿ, ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬಂದು ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ಹಿಂಗಡಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ No-Tax campaign ವಾಡಿದರೆ ಜನರ ಬೇಡಿಕೆ ನೀರವೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೇನು? ಇವೇತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಶಾಂತವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಕ್ಕು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉತ್ತರಣ ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಭಾರತೀ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೋದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿವುದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಿಂದ ಶಾಂತತೆಯನ್ನು ಉತ್ತರಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಷಯ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಷಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ. ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪನ್ನು ನಾನು ಒಮ್ಮೆತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸಮೋಽರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಅಂತರ್ರಾಜ್ಯ ನೀರು ವಿವಾದ ಮಸೊಡೆ

7 ಅಗಸ್ಟ್ 1968

ನಾನು ಈ ಶಿಕ್ಷ್ಯಪಟಿ ಮಸೊಡೆ ಬೆಂಬಲಿನುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೂಡ್ಯಂತೆ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಆದು ಏನಂದರೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್‌ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಟ್ರೈಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವೀರೆವಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಭಾಂದವಿಲ್ಲ.

ನೀವು ಸೋಡಿಯಾಮುದು ದೇಶದ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಣಾಗೊಳಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಷ್ಟು ತಡುಗಾಗುತ್ತದೆಯದು ತಾವು ಸೋಡಿಯಾದು. ಹೀಗಾಗಿ ನಂದಿಗಳ ಬಹುಪಾಲು ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವೇಷಾಗ್ನಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿ ದೂಡ್ಯಂತೆ ದೂಡ್ಯಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸುವೃದೇಶಿಗಳಾದರೆ ಚೊಡ್ಡಿ ದೂಡ್ಯಂತೆ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ : ನಾನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದೇನಂದರೆ ಮಾನವಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ. ಅಂತ್ರ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಕೃಷ್ಣ ಕೆಳದಂಡ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿತ್ತು. ಕೆಳದಂಡ ಕೃಷ್ಣಯೋಜನೆ ಸಂಗಡ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಮೈ ಯೋಜನೆ ಕೊಡ ಮುಂದಿನೇ ಪಾಲ್ನಾ' ನಲ್ಲಿ ಈ ಏರಪ್ಪು ಪ್ರಾಚೀನ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಂದು ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ಭರಿಸಿತು.

ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ಮಾರ್ಣಾಗೊಂಡು ಲಕ್ಷ್ಯತರ ಏಕರೆ ಭಾವಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಗೊಳಿಸುವುದು. ಆದರೆ ಏರಪ್ಪನೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ಮೈಯೆಂಬೆಂದು ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದೆಂದರೆ ಈ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯಗೆ ಇತ್ತೀಚೆ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಜಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆದು 59 ಕೋಟಿ ದಾಳುಯಿಗಾಗ ಪ್ರಾಚೀನ್ಯ ಇರುತ್ತದೆ.

ಆಂದರೆ ಆದು ಎಷ್ಟು ದಿನದೂ ಆಗಬಂದು? ಯಾವಾಗ ಆಗಬಂದು? ಈ ಕಡೆ ಅದರ ಕುರಿತು ವಿವಾದ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವತಃ ಇಂಡಿಯಾರ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ವರಿಷ್ಠಿಕಿಗಳನ್ನು ನಾಮಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಯ ವಾಸ್ತವ ನಿರ್ಭರಿಸಬೇಕು,

ರಾ॥ ಡಿ.ಎಸ್. ರಾವ್. ಕ್ರಿ. 1941 ಮತ್ತು 1934ರ ಸಮಯದ ಮಾತ್ರ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯ ಮಾತ್ರಾದಾರು ತಾವು ತಾವು ಮಾತ್ರಾದಿಂದಿಲ್ಲ. ಇವು ತ್ವರಿತ ಪ್ರಯೋಜನಿಯಾದ ವಿಜುಲಾಗುವುದು ತಿಳಿತ್ತಾಗಿನೆ. ಇದೂ ಸಾಕಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಡಾಂಪರಿಂಬುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರವ್ಯಾಖ್ಯಾಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಒಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂದು ಸರ್ಕಾರಗಳ ವಿಚಾರಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಅವರೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಕೆಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಮಾತು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದ ಆಧಿನಿಧಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಏನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣದ ದುರುಪ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ. ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಅಂತಿಮ ತೀವ್ರಾನ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೌಕರ ಶಾಖೆಯ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಇದೇ ತರಹ ಮುಂದುವರುದ್ದರೆ ನಾವು ಸುಧಾರಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ, ನಾವು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹಿಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಕೃಷ್ಣಾ ಮೇಲ್ಲಂಡ ಯೋಜನೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚೆ 59 ಕೋಟಿಗಳಪ್ಪು ಇತ್ತು ಹಾಗೂ ಈಗ ಅದು 100 ಕೋಟಿಗಳವರೆಗೆ ಯೋಗಬಹುದು. ನೂರು ಕೋಟಿಗಳ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ 'Contribution' ಮಾಡಬಹುದು ಸರ್ಕಾರವು ಇದರ ಮೇಲೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿವೆ. ಹಾಗೂ ವಿವಿಧೊಳ್ಳೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಲಾಭವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ತರಹ ಆಗಲಾರದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ವಿನಾಕಾರಣ ಹಣ ಹಾಕಬಾರದು. ಅಥವಾ ಬಿಂಚು ಮಾಡಬಾರದು. ಅದನ್ನು ಮಾರ್ಗಗೊಳಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ನವುದೇನೆಂದರೆ ಓಗಾಗಲೇ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬಿಂಚು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಅವರ ಹೇಳಿಕೆ ಪ್ರಕಾರ 59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚುವಾದರೆ ಆ ಯೋಜನೆಯು ವಾಪ್ಪು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಟಿಗೊಳ್ಳುವುದು? ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? ಇದು ಈ ಯೋಜನೆಯ 19ನೇ ಶತಮಾನದ್ವಾರಿರುತ್ತದೆ. 1934ರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಘಾದ ಸರ್ಕಾರವು ಸರ್ವಮಾಡಿಸಿ ಮಾರ್ಗಗೊಳಿಸಿತ್ತು. ಹಾಗೂ ಮೂರನೇಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿದೆ. ತದನಂತರ ಮನಃ ವಿವಾದ ಮಣಿಕ್ಕು. 1964ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರವು ಕೆಂದ್ರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಇದು ವಿವಾದವಿದೆ ಎಂದು ಈಗ 1968ನೇ ಇಸ್ತ್ತಿ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂತಿಗೊಂಡಿದೆ. ನೀರು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಯೋಗುವ ಬದಲು ದರ ಉಪಯೋಗಪಾಠಗಳೇಕು. ಈ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ನಾನು ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮರೀಚಿಯೋಳಡಗಿದ ಬಿಸಿಲಿನಂತಿದ್ದಿತ್ತು,
ಕ್ಷೇರದೊಳಡಗಿದ ತುಪ್ಪದಂತಿದ್ದಿತ್ತು,
ಚಿತ್ರಕನೊಳಡಗಿದ ಚಿತ್ರದಂತಿದ್ದಿತ್ತು,
ಆಲಿಯೋಳಡಗಿದ ತೇಜದಂತಿದ್ದಿತ್ತು,
ನುಡಿಯೋಳಡಗಿದ ಅಥವದಂತಿದ್ದಿತ್ತು,
ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮನಿಲವು.

- ಚನ್ನಬಿಸವಣ್ಣ

ಭಾಗ-5

ಗೊರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ
ಕೊಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

ಮಂಡೆ ಮಾಸಿದರೆ ಮಹಾಮಜ್ಞನವ ಮಾಡುವುದು;
ವಸ್ತ್ರ ಮಾಸಿದರೆ ಮದಿವಾಳರಿಗಿಕ್ಕುವುದು;
ಮನದ ಮೃಲಿಗೆ ತೊಳೆಯಬೇಕಾದರೆ,
ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಸಂಗಂಯ್ಯನ ಶರಣರ ಅನುಭಾವವ ಮಾಡುವುದು!

- ಚನ್ನಬಸವರ್ಣ

ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಗುರು

ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಪ್ರತಿಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರ ದಿ: ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪರವರು, ನಮ್ಮ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕ ಭಾಗದ ಗಾಂಧಿಯೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದವರು.

ನನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಡಿಪಾಯವಿಟ್ಟವರು ಶ್ರೀ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪರವರು. ನನ್ನ ಇಂದಿನ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಯುತರು ನೀಡಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಪ್ರೇರಣೆಯೇ ಕಾರಣ.

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಅನನ್ನ. ಜೊತೆಯೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನ ಕಟ್ಟಲು ಶ್ರಮಿಸಿದ ಶ್ರೀಯುತರು, ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಸುರಪ್ಪರ ಹಾಗೂ ಸೇಡಂ ಕ್ರೀತುದ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮೂರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು. ದಿವಂಗತಿ: ಪಂಡಿತ್ ನೇಹರು ರವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರವರಿಗೆ ಅತೀ ಅತ್ಯುಳ್ಳಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ವೃತ್ತಿಯ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೃತಿಯನ್ನ ಪ್ರೇರಿತರಿಗೆ ಒಂದು ಹಿರೇಮರ ರವರ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಹೊರತೆರಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ಶ್ರೀಯುತರ, ಜೀವನ ಸಾಧನೆ, ಪ್ರಮಾಣೆಕೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ನಿಷ್ಠಲ್ಯಾ ಸೇವೆಯನ್ನ ಇಂದಿನ ಯುವ ರಾಜಕೀಯ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಯುವ ಹೀಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಲು, ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಮೂಡಿಬರಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

- ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್
ಮಾಜಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು,
ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತೆದ್ದಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

ಕನಾಟಕದ ಅಪರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣೆ, ರಾಜಕೀಯ ಮುತ್ತೆದ್ದಿ ಶ್ರೀ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ರೂಪಾರಿಯಾದ ಇವರು ತಮಗೆ ಬಂದ ನೋವನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟಿ ಈ ಭಾಗವನ್ನು ನಿಜಾಮರಿಂದ ಸ್ವಂತಂತ್ರ ಪಡೆಯಲು ಕಾರಣ ಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ವಂಡಿತ ನೇಹರು, ಡಾ!! ರಾಜೀಂದ್ರಪ್ರಸಾದ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರನಾಯಕರ ಅಶ್ಲೀಯ ಬಳಗದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡರು. ಎರಡು ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಮೂರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಸಿದ ಸಮರ್ಥ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರದು ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸತ್ಯ, ಪ್ರಮಾಣಕೆ, ಸರಳ ಜೀವನವನ್ನು ಮೈಗ್ನೋಡಿಸಿಕೊಂಡು, ದೀನ, ದುರ್ಬಲರ ಅಲ್ಲ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದರು. ಸದಸ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಪ್ಯಾಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಸೂಚಿಸೇಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟು ಎಂಬ ಹೆಗ್ಲಿಕೆಗೆ ಪಾಠ್ಯರಾದರು.

ನನ್ನ ತಂಡೆ ದಿ!! ಬಾಪುಗೌಡ ದರ್ಶನಾಪೂರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಾಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಂಡು ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಇವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕದ ಬೆಳವಣಿಗಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧತರ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ತತ್ತ್ವಗಳು ಇಂದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತಿವೆ.

- ಶರಣಬಸಷ್ಟಗೌಡ ದರ್ಶನಾಪೂರ
ಕೈಫಿಯಾರುಕಟ್ಟಿ ಸಚಿವರು,
ಕನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕಟ್ಟಣ ಗಾಂಧಿವಾದಿ

ಕೊಲೂರು ಮಲಪ್ಪನವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆ ಮೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಸಕ್ರಿಯ ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅಭರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದವರು ಕೊಲೂರರು.

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾರ್ಚಿಕ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಚಿಂತನೆ ಗೈದರು ಸತ್ಯ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ದಿನನರ, ಹಿಂದುಳಿದವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಕಾಳಜಿಸೊಂದಿ ಅವರ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸದ್ಯ ಚಿಂತಿಸಿದರು.

ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡ ಅವರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣ ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಉನ್ನತ ವಿಚಾರಗಳುಳ್ಳ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯ ಗುಣವ್ಯಾಳ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯು ಇಂದಿನ ಯುವ ನಾಯಕರಿಗೆ ರಾಜಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗಿಲ್ಲದ್ದು.

- ಟಿ.ಎಂ ಹುಂಡೇಕಾರ

ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು,
ಚಿಲ್ಲಾ ಪ್ರನರ್ ವಿಂಗಡಳಾ ಸಮಿತಿ
ಕನಾರ್ಚಿಕ ಸರ್ಕಾರ

ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಗಟ್ಟಿ ನಾಯಕ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನವರ್ಗ (ಕುರುಬ ಜನಾಂಗ) ದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಜನನಾಯಕ. ಮುಂದುವರಿದ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಲಿಂಗಾಯಿತ ಜನಾಂಗದವರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯವೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚವರಿಯಾಗಿದ್ದಾಗಲೂ ಯಾರೆ ಸರಾಯವನ್ನು ತಡೆಯಿದೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಡಿಕದ ಉದ್ದಕ್ಕಿಂತ ತಾನೋಬ್ಬನೇ ತನ್ನ ಸ್ವಂತದ ಕೋಲನ್ನು ಖಾರಿಕೊಂಡು, ಯಾರಿಗೇನು ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲಂತೆ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಒಬ್ಬಗಟ್ಟಿನಾಯಕ ಶ್ರೀ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಉತ್ತಾಪಕದಿಂದ ತೊಡಗಿದ್ದರೋ ಅದೇ ಧರ ತರುವಾಯಾದ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆ ಚೆಲುವಾಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂಚೊಣಿಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಈ ನಿಸ್ಸುಧ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾದುದು ಸಹಜವೇ ಆಗಿತ್ತು. ಮನೆ ಯಾರು ತೋರೆಯಚೇಕಾಗಿ ಬಂತು ಜೀಲು ಶಿಕ್ಷೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹೋಲಿಸರ ಲಾಟಿ ಪೆಟ್ಟು ಬಿಡ್ಡಪ್ಪ ಆದರೂ ತಮ್ಮ ವಿಜಗಿರು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಹೋರಾಟದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಲಿಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಹೆಳಗ್ಗಿಗೆ ಹೋಗಿ ಯುವಕರನ್ನು ಸಚ್ಚಿದಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಅಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಇಂದಿಗೂ ರೋಮಾಂಚಕ!

ತಮ್ಮ ತಾರುಣ್ಯದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಂಧಿಜಿ ಆವರಿಂದ ಆಕರ್ಷಿತರಾಗಿದ್ದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಅವರ ಆದರ್ಥಗಳನ್ನೇ ಸಚಿಕೊಂಡು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು ಶಾಸಕರಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೇವೆಮಾಡುವ ಆವಕಾಶ ದೊರೆತಿದ್ದರು ಇಂದಿನ ಅನೇಕರಂತೆ ಅದಸ್ಮೈಂದು ಘುಫಾರಿ ದಂಡೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿದೆ ಆದು ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ದೊರೆತ ಬಂದು ಅಪ್ರಾವೆ ಅಪಕಾಶ ಎಂದು ಬಗೆದ್ದು ಅವರ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷವೇನ್ನಿಂದು ಕಾಲ ಏಷ್ಟೇ ಬದಲಾದರೂ ಪರಿಸರ ಎಷ್ಟೇ ಕುಲಗೆಟ್ಟಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ತಮ್ಮದೇಶ ನಿಷ್ಕೇಹಾಗೂ ಸ್ವಾರ್ಥತ್ವಾಗ್ರಾಂತಿ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ತಂಚಿತ್ತೂ ಬುಕ್ತಿ ತಂದುಕೊಂಡಿಲ್ಲದ ಈ ಗಾಂಧಿಜಾಡಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನಿಜಕ್ಕೂ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಡಿಕ ಓವರ್ ಅವರೂಪದ ರಾಜಕಾರಣ ಎನ್ನಿಂದು.

- ಲಿಂಗಣ್ಣ ಸತ್ಯಾಂಪೇಚೆ
ಸಂಪಾದಕರು, ಬಸವಮಾರ್ಗ,
ಶಾಹಾಪುರ

ದಕ್ಷ ನೇತಾರ

ಕೊಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದಿರುತ್ತಿರುವುದ್ದಿಗೆ ಶಿಖಿಸಿ ಸಾಲಪ್ಪ. ಅವರೂಣಿ ಈ ಭಾಗದ ದಕ್ಷ ನೇತಾರರು. ಭಾರತ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಭಾದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಈ ಭಾಗದಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಬಂಧಿತಾದವರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗರು. ಅಂದು ನಾನು ವಕೀಲ ವೃತ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ನನ್ನ ಸ್ವೇಚ್ಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಜಿಕ್ಕಿಂದಿನಲ್ಲಿಯೇ ತಂದೆಯ ಆದರ್ಶ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮೈಗೂಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ ಅವರು ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ದರ್ಶನದ ನಂತರ ಅವರ ತತ್ವಗಳ ಆಚರಣೆಗೆ ಬಧರೂದರು.

ಕಾಲಕ್ರಮ ಅವರ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಅವಾರ ಸಾಲಪ್ಪ ತಂಡೆಂಟಿತು. ಭಾರತಕ್ಕ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕು ಮರುದಿನವೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮರುಹಾಕ್ಕಿ ಹೇಳೆಯುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಜೈಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂತ್ಯಕ್ಕಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯವರೇ ಗುಲ್ಬಾಗಾಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬಿಡಲು ಆದೇಶ ಮಾಡಿ ಹೋದರು. ಜಿಪುಗೆಯಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಬುಟ್ಟಪರಿಂದ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇ ಜೀರ್ಣಯಾಗಿ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೇಳಣೆ ಜರುವಳಿ ಎಂಬ ಏರಡನೆಯ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕಾಯಿತು.

ವಿಕೆಂದರೆ ಹಾಸಿಂ ರಜದಿಲಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ರಕಾಕರರ ಪಡೆಗಳು ಇನತೆಯನ್ನು ತೋಡಿಕೊಳಗಿದ್ದರು. ಕೊಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲಾ ಪಡಿ ಶಿಬಿರಗಳ ಉಸ್ತ್ರವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ದಕ್ಷ ನೇತಾರಾಗಿದ್ದ ಅವರು ಈ ನಿಷ್ಠನಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ದ ಪ್ರಪೃತ್ತರಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ವೈದ್ರಘಾದ ಕಸಾರಾಟಕದ ವಿನೋಧಕ್ಕೆಯ ನಂತರ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಕಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸುಖ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅಪ್ಪಣಿ ಗಾಂಧಿ ಜಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬಧರೂದಾಗಿ ಇಂದು ರಾಜಕೀಯ ವೈಶ್ವಾಂತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಕಷ್ಟರಾಗಿಗಳಿಗೆ ಭವಿಷ್ಯ ಕೊಡುವ ದಿನೆಂದ್ರಿಯ ಜಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ಅವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯ ನೇತಾರಾಗಿದ್ದೇ ಹೇಳಬೇಕು.

- ಭಿಮಸೇನರಾವ್ ಇಮೂರಳ್
ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು. ಮತ್ತು ವಕೀಲರು,
ಯಾದಗಿರಿ.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೇನಾನಿ

ಮಾನ್ಯ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರುಷ್ಟ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸೇನಾನಿಯನ್ನಿಬಂಧು. ಗಾಂಧಿಜಿಯ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದಾಗ ಅದರ ಪ್ರಭಾವ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮೇಲಾಗಿ ಅವರು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿ 1940-1942 ರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಬಂಧಿತರಾದ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇವರಿಂಬಿದು ದಿಟ್ಟ. ಇವರನ್ನೇ ಮೂರನೆಯ ಸಲ ಬಂಧಿಸಿದಾಗ ಜೀಲಿನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಿಕವಾಗಿ ನೋವಂಡರು. ಮುಂದೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಸ ರೂಪನೀಡಿದರು.

ಪತ್ತಿಯ ಮರಣ, ಅವರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದಿದ್ದರೂ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ವಿಚಲಿತರಾಗದೆ ಸಮಫ್ತ ಸೇನಾನಿಯಂತೆ ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಚಾಕಾರರ ದಾಳಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಗಡಿ ತೀವಿರಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಹೋರಾಟ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ಹರಡಿತು. ವಿಮೋಚನೆಯ ನಂತರ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶ ಕಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ಶಾಸಕರಾಗಿ, ರಾಜ್ಯ ಸಭಾಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಅಪಾರ ಸೇವಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅವರು ಪದಗೆಟ್ಟರೂ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ದೂರವಿದ್ದು ಕುಪ್ಪರೋಗಿಗಳಾಗಿ ಜಿಂತಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹೋಸ ಬದುಕನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅವರ ವಿಜಾರಗಳು ಅನನ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ.

- ನರಸಪ್ಪ ಗೌಡ ದರಿಯಾಪೂರ
ಸ್ವತಂತ್ರ ಹೋರಾಟಗಾರರು.

ಗಾಂಧಿ ತತ್ವ ಪರಿಷಾಲಕ

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕೊಲೂರು ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವೋದಲು ಬರುವ ನುಡಿಯೇ ಕಟ್ಟಾಗಾಂಧಿವಾದಿ. ಶ್ರೀಯತರು 1934ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರನ್ನು ಸಾಬಿರಮತಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿಯಾದ ನಂತರ ಒಮ್ಮೆನಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಇದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಿತು. ಅವರು ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿ ಜಕ್ಕುವಾಳಿಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಅವರನ್ನು ಗುಳ್ಳಗಾರ ಜೈಲಿಗೆ ವರಾಯಿಸಿದರು. ಅಮ್ಮೋತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅವರು ಪ್ರಭಾವ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಗಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಪ್ರಮುಖ ಮುಖಿಯರಿಗೆ ಅವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಂದೋಲನದ ಮುಂಚೊಣಿಯ ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಅವರ ಜೊತೆ ಅಂದು ಜಗನ್ನಾಥರಾವ್ ಚಂಡ್ರಕೆ, ಚಟ್ಟುಳ್ಳಿ ಕರಣ್ಣ, ಪರಿಶರ್ವಿ ಎಲೆರಿ, ವಿರುಪಾಕ್ಷಣ್ಣ ಎಕ್ಕೆಳ್ಳಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದೆವು. ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಹೋರಾಟಪ್ರಸ್ತಾಪ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮಾನತೆಗಾಗಿ, ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿತ್ತೇ ವಿನಃ ಮಹಿಳಿಂ ಜನರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ದೃಷ್ಟಿ ವಿಶಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದು ಮಹಿಳಿರನ್ನು ಸಮಾನ ದೃಷ್ಟಿಕೇಳಿನದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಮಹಿಳಿಂ ಬಂದುಗಳು ಅವರ ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ವೇಂಡಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವ್ಯಕ್ತಿಕ್ಕ ಕಂಡು ಸಹಿಸಲಾಗದ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದು ಹಿಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗೆ ಸುಳ್ಳಿ ಆಯೋಪದ ಮೇಲೆ 1940ರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾಯಿತು. ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಅವರು ಮತ್ತೆ 1982-47ರಲ್ಲಿ ಬಂಧಿತರಾದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಗುಲಬಗಾರ ಜೀಲಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರ ಪತ್ತಿ ಶೀರಿಕೊಂಡರು ಶವಸಂಸ್ಕರಕ್ಕೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ.

ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಪೇರೋಲ್ ಮೇಲೆ ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಇವರು ಗದಗ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಭೇಟಕೊಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಗಡಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾರ್ಥನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿಯವರ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ 16 ಕಡೆ ಶಿಬಿರ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು. ಅವುಗಳ ಮೇಲ್ಲಿಕ್ಕಾರಣೆಯನ್ನು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದೇಸಾಯಿಯವರು ಮಾಡಿದರು. ಅಂದು ರಜಾಕಾರರ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಈ ಗಡಿ ಶಿಬಿರಗಳು ಮಟ್ಟಕೊಂಡಿದ್ದವು. 1948ರಲ್ಲಿ ಮೊಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯ ನಂತರ ನಿಜಾಮ ಶರಣಾಗತಿಯನ್ನು ಸಂಚಿಸಿದನು.

ಮಲ್ಲಪನವರ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶಾಂತಿಯುತ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಯಶಸ್ವಿಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅದೆಷ್ಟು ಕಟ್ಟು ಗಾಂಥಿವಾದಿ ಅಂತ ಮನೆಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯನಂತರ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪನವರು ಸುರಪುರ ಮಾನ್ಯ ಸೇದಂ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸೇಕ್ಕಿದರು. ಶಾಸಕರ್ತ್ವದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ದುಡಿದರು. ಅಂದು ಮಲ್ಲಪನವರು ಯಾವ ಹುದ್ದೆ ಬಯಸಿದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು. ಏಂದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಬಂಧ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ನಿವೃತ್ತರಾಗಿ ಕುಷ್ಣರೋಗಿಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ತೋರಿಸುವ ಕಾಂಪ್ಯಾದಲ್ಲಿ ವಾಗ್ವರಗಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ಕಟ್ಟು ಗಾಂಥಿವಾದಿಯಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

- ಜಗದೇವಪ್ಪ ಹಾಲಭಾವಿ
ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರೂ ಯೋದಿಗಿರಿ.

ಮಾನವತಾವಾದಿ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಮಾನವತಾವಾದಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ವಿಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಮತ್ತು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನೆ ಜಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ಬಗೆಯನ್ನು ಜಿಕ್ಕೆವನಿದ್ದೂಗ ನನಗೆ ನನ್ನ ತಂದೆಯವರಕ್ಕು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಾಗಿನಿಂದಲೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಚಯ ನನಗಾಯಿತು. ಮುಂದೆ ಜಿ॥ ನನ್ನ ಮಗ ದೇವಂದ್ರಪ್ರಗಾಂಡ ಅವರ ಮೇಲೆ ಎಂ.ಫಿಲ್. ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ವಿಷಯ ಆಯ್ದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರು. ಆಗ ನಾಗಾದ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಹಲವಾರು ಸಲ ನಾನು ಮಗನ ಜೊತೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು ಬೇಟಿಯಾಗಲು ಹೋಗಿದ್ದೂಗ ಅವರ ಹೋರಾಟದ ಜಿತ್ತಣ, ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವಗಳು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಜಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಡ ನೋವು, ಪ್ರಸಕ್ತ ಪರಿಷ್ಟಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಜೀವಿಸಿ ವಿಧಾನ, ಅಪ್ಪಟಿ ಗಾಂಧಿವಾದ ತತ್ವಗಳ ಕಟ್ಟಿನಿಟ್ಟೇನ ಆಚರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲವು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಇಂದಿನ ಯುವಶ್ಕಿಗೆ ಅವರೇಳುವ ಸಂದೇಶಗಳು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಿವೆ. ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪವನ್ನು ಮೊಂದಿರ್ದಿದ್ದ ಸರಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಾದಾ ಜೀವಿಯಾದ ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಯಾವ ಮಾನವತಾವಾದಿಗಳಿಗೇನು ಕಮ್ಮಿ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ಸೇಧ ವಿನಿಸಲಾರದು. ಇವರು ಇಂದಿನ ಹೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ವೆಂಕಸ್ನಗೌಡ ಮಾಲಿಪಾಟೀಲ,

ಚಿದರಂಜನೆ

ಷ್ಯೇದ್ರಾಬಾದ್ ಕನ್ನಾಡಕದ ಗಾಂಡಿ

ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಷ್ಯೇದ್ರಾಬಾದ್ ವಿರೋಜನೆ ಜಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ದೃಢಾಬಾದ್ ಕನ್ನಾಡಕದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡಿದ ನಾಯಕರ ಸರಮಾಲೀಕರ್ಯಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಆಗ್ರಹಿತರು. ಹಾಲ್ಕಾದಿನ್ನೀಡು ಹೋರಿಸಿದ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೆಳಕಿರ್ತಿರಂಡ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮುರದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯವಾಗಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು.

ಅಂದು ಖ್ಯಾತ ವರ್ಕೆಲರಾಯಿದ್ದ ಜನಾದಾನಾವ ದೇಸಾಯಿ ಇವರು ಕೂಡಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ರಾಗದಲ್ಲಿ ಕುಸಿಯುತ್ತಿರುವ ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರ ಸರಿಪಡಿಸಲು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿದರು. ಕಾರ್ತಿಂರಜದಿಯ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿದ್ದ ನಿಜಾಮ ಈ ನಾಯಕರ ಮಾತಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸದೆ ಮೊನವಹಿಸಿದ್ದು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ದೇಸಾಯಿಯವರು ಹೋರಾಟದ ಜೊಂಟಿನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರೇರಣೆ ನೀಡಿದಂತಾಯಿತು, ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ದೇಸಾಯಿಯವರು ಒನ್ನಾಡಿ ಸಾಖರಮತಿ ಅಶ್ವಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಅವರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಧುಮುಕಿದರು.

ಅವಾರ ಜನಸ್ತೋಮದಿಂದ ಕೂಡಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಹೆದರಿ ಕೆರಳಿದ ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅರ್ಥಾಪ ಪಟ್ಟಿ ನಿಜಾಮ ಕಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರನ್ನು 1940ರಲ್ಲಿ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರು. ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಶಿಕ್ಕೆ ಅನುಭವಿಸಿದ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬಿಡಿಗಡೆಯಾಗಿ ಬರುವಾಗ್ಗೆ ಅವರ ಮನೆಯ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಅಗ್ನಿಗೆ ಆಹುತಿಯಾದವು.

ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಯುವಕ ಮಿತ್ರರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಂಚಿಸಿ, ಸಂಘರ್ಷನೆಯ ನೇತ್ಯಕ್ಕೆ ಮನೆ ಅವಾರಿಗಳು ಒಳಗೊಂಡ ಮನವಿ ಪತ್ರಕನ್ನು ವಿರೋಜನೆಗೊಳಿಸಿಲು ವಿಮಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕಾಗಿಂದ ಮನವಿ ಪತ್ರಕನ್ನು ನಿಜಾಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದರು. ದುರ್ಭಾಗ್ಯದಿಯ ಕಾರ್ತಿಕ್ಯಾರಜವಿ ಈ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಮನ್ನಾರ್ಥಕ ಸಿಗದಮತ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ದುಷ್ಪಕ್ಕಮನ್ನು ಬಿಡು ತನ್ನ ಹಿಂಬಾಲಕರೊಂದಿಗೆ ನಡೆಸಿದನು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮುವಿಂಡಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರೆ ಭಾರತ ಬಿಟ್ಟು ತೊಲಗಿರಿ ಎಂಬ ಜಳುವಳಿಯು ಅರಂಬಿಸಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಭಾವ ಈ ಭಾಗದ ಮೇಲೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಅವರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಕಾಗದ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಹೋರಾಟವನ್ನು ತೆಗ್ಗಬೇಕಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದುವರಾದಲ್ಲಿ ಆವರನ್ನು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಧಿಸಿದರು. ಆಗ ಜ್ಯೇಶ್ವರನಾಥ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದೃಷ್ಟಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಅಂದಿನಿಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿನ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು ಯಾವುದಾಕ್ಕು ಪಡರೆಂಬು, ಮತ್ತೆ ಬಿಡಿಗಡೆಯಾಗಿ ಬಂದಾರು. ಅಂದ್ದೀರ್ತಾಗಾರೇ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

ಪ್ರಭಾವ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಗಿತ್ತು. ನಾನು ಅವರ ಕಾಯಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರು ಅಂದು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂಜೂರೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದು ರಜಾಕೂರರ ಪಡೆಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವರ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಂದಿರಿ, ಜನತೆಗೆ ಅಪಾರ ತ್ವಾಂದರೆ ನೀಡಿ ಅವರ ನೆಮ್ಮೆದಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಕಂಡಕರಾಗಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೇತಾರೂಗಿದ್ದ ಹಾಂತಿದೂತ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರಿಗೆ ಇದು ಸುಖ ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲು ಯಾವಾಗಲೂ ನೀವು ಸಿದ್ಧಿರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಕರ್ತರನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಹೋರಾಟ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಕಾಡಿರಬೇಕು. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಹೋರಾಟಗಾರಾಗಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ ಎಕ್ಕಳಿ. ಜಗನ್ನಾಥರಾವ್ ಚಂಪ್ರಿಕೆ, ಭೀಮಸೇನ್‌ರಾವ್ ಹಿಮಾರ್ತ್ ಜಗದೇವಪ್ಪ ಹಾಲಬಾವಿ, ಇನ್ನು ಅನೇಕ ತರುಣರು ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರ ಜೊತೆ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದು ಒಂದು ಸಂತೋಷಪ್ರಾಪ್ತಿದರ್ರ. ಇತ್ತು ಕಡೆ ನಿಜಾಮ ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಮೋಚನೆಗೊಳಿಸದೇ ಇದ್ದಂತೆ ಬೇಸರ ತರಿಸಿತ್ತು.

ಇದೇ ಸಮಯಲ್ಲಿ 1ನೇಯ ಆಗಷ್ಟು ಅವರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೋವ್ ತರಿಸುವ ಫೋನೆ ನಾರ್ಚೆದುಹೋಯಿತು. ಅವರ ಪತ್ನಿ ಕೊನೆಯುಸಿರೆಳೆದರು. ಕಟುಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಜ್ಯೇಲರನು ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರನ್ನು ಶಪಂಸನಸ್ಯಾರಕ್ಷಿಭಾವಲ್ಲಿ, ಅಂದಿನ ಗ್ರಾಮಂತ್ರಿಗೆ ಆದರು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದರೋ? ಎನ್ನಾ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಗುಲ್ಬಾರ್ಕೆ ಬಂದು ಸಾಂಕ್ಷೇಪೇಣಿ 10 ದಿವಸ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಳಿಸಲು ಆದೇರ ಮಾಡಿ ಮೋದರು. ಇದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವೇನಲ್ಲ! ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ಜ್ಯೋತಿಯಿಂದು ನಂಬಿಯೋಗಿದ್ದರೂ ಗಟ್ಟ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಗ್ರಾಮಂತ್ರಿಗೆ ಇದು ಕಳೆದ ಸಂಗತಿ, ಇದು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ನೇನನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನನ್ನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ನಿಂತೇ ಹೇಳಿ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಅವರ ಮಾತ್ರ ಯಾವ ಗಾಂಧಿಗೆನು ಕಡಿಮೆಜಳ್ಳ.

ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರ ನೇರವಾಗಿ ಹೆಂಡಡಿಯ ಸಮಾಧಿ ಇರುವ ಗ್ರಾಮ ರಾಂಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅತ್ಯೇಯವರನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಟಿಸಿ, ಪಟ್ಟಿಯ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಮಷ್ಟುಗಳ್ಳು ವಿರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆಳೆಯಲು ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಇವರು ಬಿಡುಗಡೆಯಾದ ಸುಧಿ ಕಾಗ್ಳಜ್ಞಿಸಂತೆ ವಣ್ಣ ಕಾತ್ಯಕರ್ತಾರಾದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದು ಹೋರಾಟದ ಮುಂದಿನ ರೂಪರೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ವಿನಂತಿಸದೆವು ಅಷ್ಟ್ರೋತ್ತಿಗಾಗಲೇ ಅವರು, ಜನಾದರ್ಶನರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ ಗಡಿಯಿರಾಗಣನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಂಬಿಸಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರು ಗಡಿ ಶಿಬಿರಗಳನ್ನು ಗಡಿಗುಂಟ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಅವು ಸುಮಾರು 16 ಕಡೆ ರೆತ್ತಿಯಲ್ಲಾಯಿತು. ನಾನು ಮಹೇಂದ್ರಿಗೆ ಶಿಬಿರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಮಲ್ಲಪ್ಪಸಹರು ಎಲ್ಲಾಡಿ ಶಿಬಿರಗಳ ಮೇಲ್ತುಜಾರಕರಾಗಿ ಸಂಭರಿಸುತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಆಗಿ ರಮಾಸಂದ ತಿಥರು ಕೂಡ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂದು ರಜಾಕಾರರ ಅಪಾರ ತೊಂದರೆಗೆ ಅವರು ಒಳಪಟ್ಟಿ ನೂಪುಂಡರು. ಮುಂದೆ ಸರದಾರ ಪಟೇಲರು ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಮೇಲೆ ಹೋಲಿಸ್ ಕಾರ್ಯಚರಣ ಮಾಡಿದಾಗ ನಿಜಾಮು ಚರಣಾತ್ಮಕನಾದನು. ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಪ್ರದೇಶವು ವಿಚೋಜನೆಗೊಂಡಾಗ ಮಲ್ಲಾಷ್ಟನವರು ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಫರಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮತನಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು ಸೇರಿನ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಅನಾಹತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಮನವಿಮಾಡಿದರಲ್ಲದೆ ಅಂದಿನ ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗೆ ಅಂತಿಕರ ಫೋನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪತ್ರವೋಂದನ್ನು ಬರೆದರು.

ಶಾಂತಿದೂತರಾದ ಮಲ್ಲಾಷ್ಟನವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಯಾದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸ್ನಾನ ಅಂತಿಕರ ಫೋನೆ ಕೂಡ ನಡೆಯಲ್ಲಿ. ಇದು ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹಿರಿತನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂತರ ಸುತ್ತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಸೇಡಂ ಶಾಸಕರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಜವಾಹರಲಾಲ ನೇರು, ಲಾಲ್ ಒಬಾಮ್ಯಾರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಕೆಂಗ್ ಕರ್ಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಇಂದಿರಾಗಾಮದಿಯವರಿಂದ ಓಡಿದು ದಾಖೀಲಗಾಂಧಿ ಕಾಲದವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಅಂತರೆಂಬ್ಬಾಳ್ಳದೆ ಅಪ್ಪಣಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮಣಿಮೆಯ ಚಂದಿರನಂತೆ ಯಾವುದೇ ಆರೋಪಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಇವರು ಇತ್ತಿಜಿನ ಕಲುಷಿತ ರಾಜಕಾರಣದಿಂದ ರೋಸಿಹೋಗಿದ್ದರು.

ಇತ್ತಿಜಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಕಪ್ಪುರುಗಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಬದುಕು ಕೇಡಲು ನಿರ್ದರ್ಶಿ ಅವರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು ಇಂತಹ ಮೇರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಭಾಗದ ಅಪ್ಪಣಿ ಗಾಂಧಿ ಎಂದು ಕರೆದರೆ ಯಾವುದೇ ಉತ್ತೇಷ್ಣೆ ಏನಿಸದ್ದು.

- ಮಲ್ಲಾಷ್ಟ ಅಂಬಿಗೇರ
ಸ್ನಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರು.
ಯಾದಗಿರಿ.

ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಜಯವೆಂದ ದಿವ್ಯವೃಕ್ಷ ಗಳಿಯ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಕುರಿತು ಕೊಲೂರು

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಂಥ ಸತ್ಯಸಂಧರನ್ನು ಧೈಯನಿವೃತ್ತರನ್ನು ನಮ್ಮನಾಡು ಮತ್ತೇ ಕಾಣಲಾರದು ಮಗುತ್ತನ ಎಂದರೆ ಪನೆಂಬುದನ್ನು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವರು ನಮ್ಮವರು ಇವರು ವಿರೋಧಿಗಳು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಸುಳಿದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಿರಲಿ ಯಾರ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿರಲಿ ಅವರು ಪರಿಶುದ್ಧರಾಗಿದ್ದರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ ಸಾಕು ಅವರಿಗಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಶೀಲತಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದರು ಅಂಥ ಅಪರೂಪದ ಮನಸ್ಸಿನ್ನಿಂದಿರುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪಕ್ಷಿಕರಣ ಪೂರ್ವದ ಹೋರಾಡದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಭಾರಿ ಅವರನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದುಂಟು ಆದರೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪರಿಚಯ ವಿಶ್ವಾಸಗಳೇನೂ ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲ. 1957 ರಲ್ಲಿ ನಾನು ಶಾಸಕನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಸುತ್ತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಹತ್ತಿರದಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

ಅದಾಗ್ ತಾನೇ ವಿಶಾಲ ಘೇಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕನಾಟಕದ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ‘ಅಭಿವೃದ್ಧಿ’ ಎನ್ನುವ ಪದವೇ ಗೂತ್ತಿರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಂದಲೂ ಹಿಂದುಇದಿದ್ದ ಪ್ರದೇಶ ಪಕ್ಷಿಕರಣ ಆದ ಕೂಡಲೇ ನಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅತ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿ ಬದಲಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂಬ ನಮ್ಮ ಹಲವಾರು ವರುಷದ ಕನಸು ಪಕ್ಷಿಕರಣವಾದ ಕೂಡಲೇ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಪರಿಸರಸನದ ಉನ್ನಾದ್ವವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡಿತು ಈ ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಹತಾಶೆಯ ಕೋಪ ತಿರುಗಿದುದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಹಳೇ ಘೇಸೂರು ಕಡೆಯುವಾದ ಇವರು ನಮಗ್ನಿಂತೆ ಹಿತವನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಸಾಧಾರಣವಾದ ಅರೋಪಮನ್ನು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಸುತ್ತಲೇ ಅವರ ಜತೆ ನಾವು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಈ ರೀತಿಯ ನಮ್ಮ ಆಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಹಳೇ ಘೇಸೂರಿನ ಕೆಲವರು ಧುರೀಣಾರು ಅತ್ಯಾಧಿಕ್ಯ ಬೆಂಬಲಪೂ ದೊರೀತಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು: ಬಗೆಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ನಿರಾಯವನನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಯೋಚನೆಗೆ ಬಾಲನೆ ಒದಗಿತು. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಾತ್ರವೂ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು. 1958 ರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ನಾಯಕತ್ವ ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿಯವರ ಕಡೆಗೆ ಒಲಿಯಿತು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದಾಗಲೂ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೇಯೇ ಉಳಿದಾಗ ‘ಅಭಿವೃದ್ಧಿ’ಅನ್ನುವುದು ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ಫಲಪ್ರದ ಬೆಳೆ ಅಲ್ಲ ನೆಲ ಉತ್ತುಹಸನು ಮಾಡಿ ಬೇಜ ಬಿತ್ತಿ ಕಳೆಕ್ತತ್ತು ನೀರು ನೀಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಾವಲು ಕಾದು ಕಷ್ಟವಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದ ಬೆಳೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಲಿಂಗ್ ಪ್ರಯತ್ನ ಏರಡೂ ಹೇಳು ಎಂಬ ಅರಿವು ಆಯಿತು ಆಗ

ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯಮರಸ್ತು ನಾನು ಹಿಂದೆ ನೇಡುತ್ತಿದ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಿ ಬದಲಾಗಿತ್ತು. ಹೊಗಳಿಗೆ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯಮರ ನಿಜವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಏನೆಂಬುದು ಅರಿವಾಗುತ್ತೇಡಗಿತು “ಇಂಥ ನಿಷ್ಕರ್ಷಾರ್ಥ, ಮುಗ್ಗಿನ್ನೇಚ ಕಳಕಳಿಯ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾತದ ವ್ಯಕ್ತಿರುಸ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಥ ಮಾಡಿಸೊಲ್ಲದೇ ತವ್ವ ಮಾಡಿದೆನ್ನಲ್ಲ ಎಂಬ ಮೂಕ ಸಂಕಟವನ್ನು ಬದಲಷ್ಟು ಅನುಭವಿಸಿದೆ ಈಗಲೂ ಆ ನೋಟ ನಿಮ್ಮಾಳಗೆ ಮಿಡಿಯತ್ತಿದೆ.

1962 ರಲ್ಲಿ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯ ಮತ್ತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಉದ್ದೇಶ ಆಗಿನ ರಾಜ್ಯ ಸಭೆ ಸರ್ವಸ್ವಸಂಘಾಗಿ ಸರ್ವಸ್ವಸಂಘಾಗಿ ನಿಸ್ಸನ್ನು ಅಯ್ಯಿ ಮಾಡಿದರು ಇದು ಅವರ ಚೆಂಗಲಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಾವವನ್ನಂಬು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ನನಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಅಶ್ವಯುವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿತು ಡಾಕರ ಧರ್ಮವೇ ಜಾಹುವೆಂಬ ದಿವ್ಯ ಮಂತ್ರ ಕೇರಣೆಯ ಅಧವನ್ನು ಸಂಗೇ ಈ ಪೂರ್ವಲಕ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯಮರು ಹೇಳಲೇಂಬಿರು.

69 ರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಡೆದಾಗ ನಾನು ಅಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನೇರಿದೆ ಆಗಿನ ನಮ್ಮು ಉದ್ದೇಷಿತ ಇಟ್ಟುದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಿಂದುಭಾರತಾಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರ ರಚಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಅದರೆ ಪ್ರಾಣಿಕಾರವನ್ನು ಕಿಂಚಿತ್ತಲ್ಲ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ನಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯಸರಾದ ಪರಿಶುದ್ಧಾಯಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲ್ಲಿಲ್ಲ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯ ಜಾರಿಕಾರಣಲ್ಲಾಗಿ ಒಂದು ಕ್ಷಿಣಿವನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದ ಚಂತನೆಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅದರ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಅಥವಾ ರಾಜಕೂರಣ ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಅಕರು ತಮ್ಮ ಹಿಂಬಣೆ ಜನ ಮುಕ್ತಳ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾಜಕಾರಣಕ್ಕೆ ಇದು ಹಿಂದು ತ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಮಾದರಿ ಅದರೆ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಮೂದಲೇ ಶಕ್ತಿಯವಾಗಿ ರಾಜಕೂರಣದಲ್ಲಿದ್ದ ಇವರ ಆಳಿಯ ರಾಜಕೀಯಿರು ಅವರಿಗೆ ಇವರು ಅಧಿಕಾರದ ಪರಮಾಧಿಂಬಿತ್ವಾಗ್ಗಲೂ ಸರಿಂಬಾದ ಸಾಫ್ತ್ವರನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ ಇವರು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ನಿವೃತ್ತರಾದ ನಾತಕರಷ್ಟು ಇವರಷ್ಟೇ ಸಜ್ಜನಾಶಿಲರಾದ ರಾಜಕೀಯಿರುಗೆ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ಅಧಿಕಾರ ಒದಗಿಸಿವುದು ಏಷಾದರಕ ಮೇಣದ ಬಹುತ್ತಾನು ಉರಿದು ಸುತ್ತಲಿಸಿರುಗೆ ಬೆಳೆತು ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದೇ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯಸರಾ ಹೀಗೆ ಉರಿದು ಸುತ್ತಲಿಸಿರುಗೆ ದೇಳತೆಕೊಟ್ಟರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರೂ ಆಗ್ತಿ ಅಧಿಕಾರ ಗಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದರು ಅದರೆ ಅವರ ಮನೆಯವರಿಗೆ ಏನೇನು ದಕ್ಷಲಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಯಂ ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದರು ಇಂಥ ಮಾದರಿ ಬದುಕನ್ನು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ?

ಸಂದರ್ಶನ-ಸಿರೋಪಸಕೆ: ದ್ವ. ಮಂಜುಳ ಹುಲ್ಲಹಳ್ಳಿ

(ಅಕರ: ರಾಷ್ಟ್ರಪೂರ್ಜಿ, ಎಂ. ನಿಜಲೀಂಗಪ್ರಯ ಸಂಸ್ಥಾರ್ಥ ಗ್ರಂಥ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ: ಡಂ ದೇವಗೌರಿ, 2003 ಕೃತಿ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ)

ಭಾಗ-6

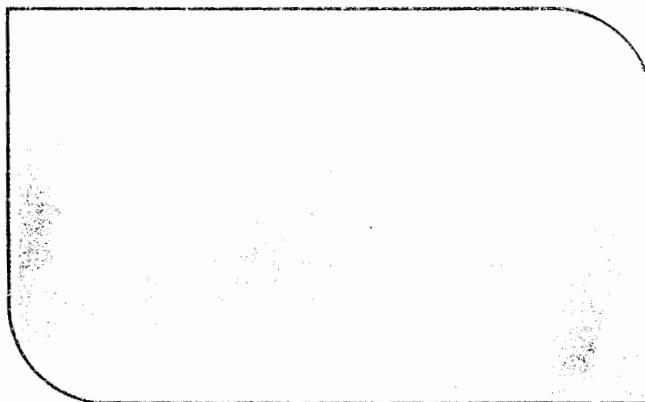
ಭಾವ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ
ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

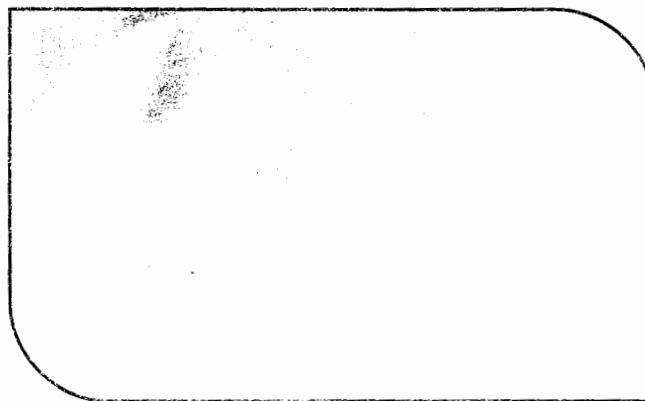
ಶರಣ ಶರಣನ ಕಂಡು,
ಶರಣೆಂದು ಕರವ ಮುಗಿವುದೆ ಭಕ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಶರಣ ಶರಣನ ಕಂಡು
ವಾದವಿದಿದು ವಂದಿಸುವುದೆ ಭಕ್ತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ,
ಶರಣ ಶರಣವ ಹಿಡಿಯದೆ,
ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಪ್ರೇರನಾಡದೆ,
ಕೂಡಲಂಟಸ್ ಸಂಗೆ ಶರಣರು ಮನ್ಮಿಸರಯ್ಯ ಸಿದ್ಧರಾಮಯ್ಯ!

- ಚನ್ನಬಿಸವರ್ಣ

ಆ ಗಾಂಧಿ - ಈ ಗಾಂಧಿ
ಮಹಾತ್ಮೆರೊಂದಿಗೆ ಕೊಲುರು ಮಲ್ಲಣ್ಣ - 1934 ರಲ್ಲಿ ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮ

ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಜೀತೆ ಕೊಲುರು ಮಲ್ಲಣ್ಣ ವಿಚಾರ ವನಿಮಯ

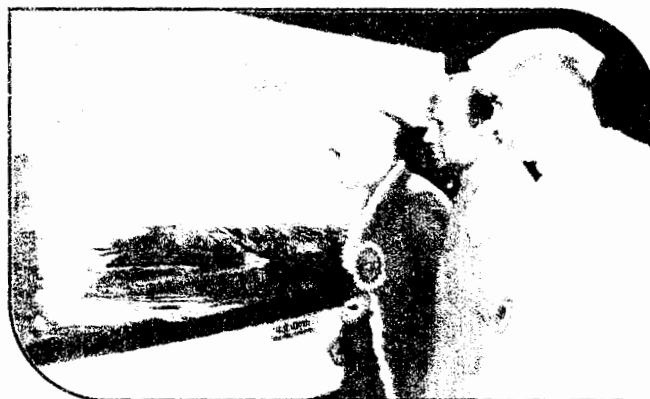
ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯೈಯರೊಂದಿಗೆ ಕೊಲುಂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ
 ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ ಕಾಮರಾಜ್ ನಾಡಾರ್, ಹಳ್ಳಕೇರಿ ಗುದ್ದಪ್ಪ,
 ಎಚ್.ಕೆ. ವೀರಜ್ಞಗೌಡ, ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಡಪ್

1958ರಲ್ಲಿ ಚೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಖಾದಿ ಮತ್ತು ಉಸ್ಕೆ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ
 ಕೊಲುಂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಮಾತ್ರ

ಗುಲ್ಬಗಾರ ರೈಲ್‌ನೇ ನಿಲ್ದಾಗಾ ಉದ್ಘಾಟನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಪು

ಹೈದ್ರಾಬಾದ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಡಿತ್ ಜವಾಹರ್ ಲಾಲ ನೆಹರು ಅವರೊಂದಿಗೆ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದರಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರರು

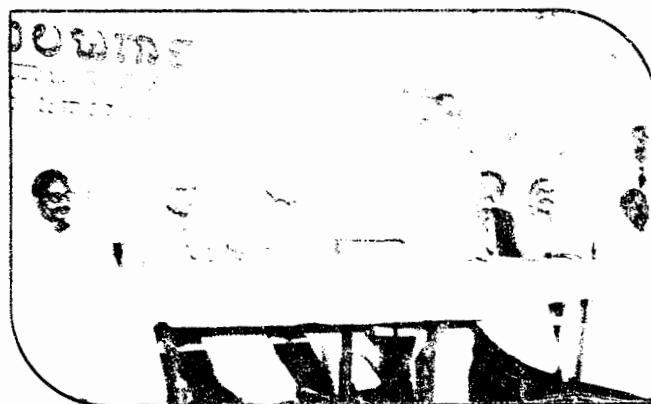
ಮುಂಬೈ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ಕಾಮರಾಜ್‌ನಾಡರ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಪು

ಶಹಾಪುರದ ಕಾಂಗ್ಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಳೀರಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಜೋತೆಯಲ್ಲಿ
ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ, ಸಗರದ ಅಚ್ಚಿಪ್ಪಗಾಡ ಸುಬೇದಾರ್, ಬಾಪುಗಾಡ ದರ್ಶನಾಪುರ

ಒಬ್ಬ ಜಗಟೆವನರಾಮ್ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅವರೋಂದಿಗೆ ಸಿ.ಕೆ. ಜಾಫರ್ ಪರೀಫ್,
ಬಾಪುಗೌಡ ದರ್ಶನಾವೃತ, ಹಣಮಂತರಾವ್ ದೇಸಾಯಿ

ಪಕ್ಷದ ಗಣಮಾನ್ಯರೋಂದಿಗೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ

ಡಾ॥ ಶರಣಬಸವಷ್ಟು ಅಪ್ಪ ಅವರಿಂದ ಸನ್ಯಾಸ

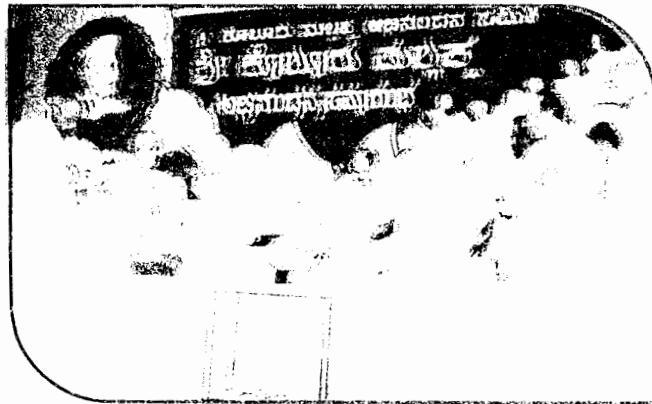
“ಮಾತನಾಡಿ ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೆ” ಗಣ್ಯರ ಸಹಕಾರ

ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪಗೆ ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಣೆ

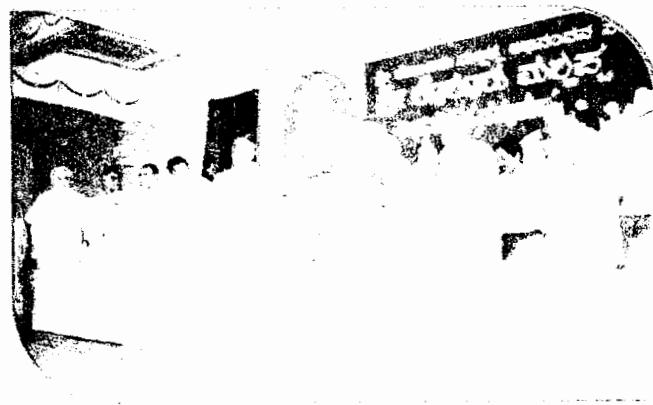
ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಥಾನ ಮಂತ್ರಿ ಪಿ.ವಿ. ನರಸಿಂಹರಾವ್ ಅವರಿಂದ ಸನ್ಮಾನ

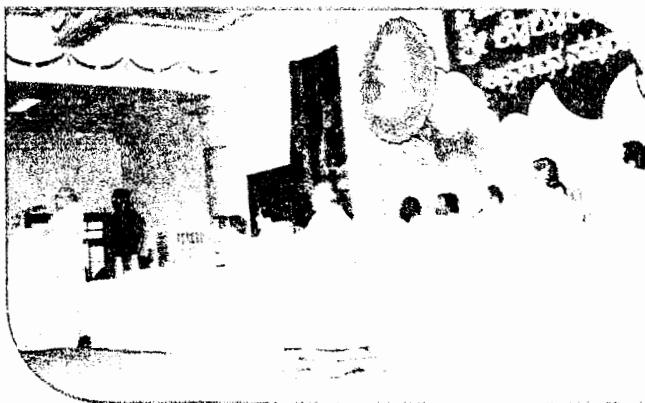
ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೋಂದಿಗೆ ಗಣ್ಯರು

ಗಣ್ಯರೊಂದಿಗೆ ಕೊಲುವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಗೌಡ ರಚಿಸಿದ
ಕೊಲುವರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕೃತಿ ಬಿಂಗಂಡೆ

ಕೊಲ್ಲಾರರ ಕುರಿತು ಮಾಡಿ ಪ್ರಧಾನಿ ಸಿ.ಎ. ನರಸಿಂಹರಾವ್

ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಫ್ರೆನವರೋಂದಿಗೆ ಹೆಚ್.ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ

ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು

ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ

ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರೋಂದಿಗೆ ವೀರಪ್ಪಮೌಯ್ಯ, ಎಚ್.ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್,
ಜನಾರ್ಥನ ಪ್ರಾಜಾರಿ

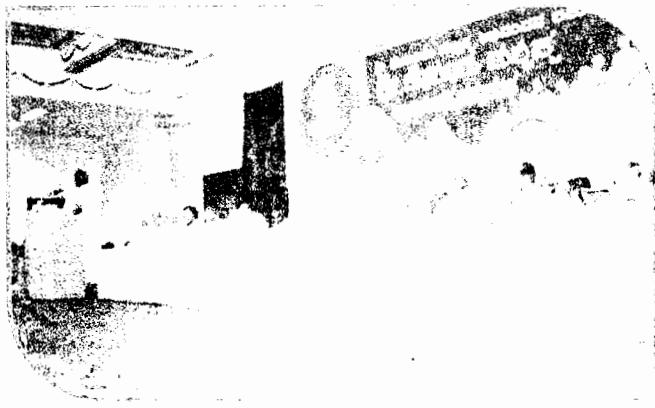
ಕೊಲೂರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಅಭಿನಂದನಾ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್.ಎಂ. ರೇವಣ್ಣ
ಚೈಲ್ಡ್ಸ್ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವುದು

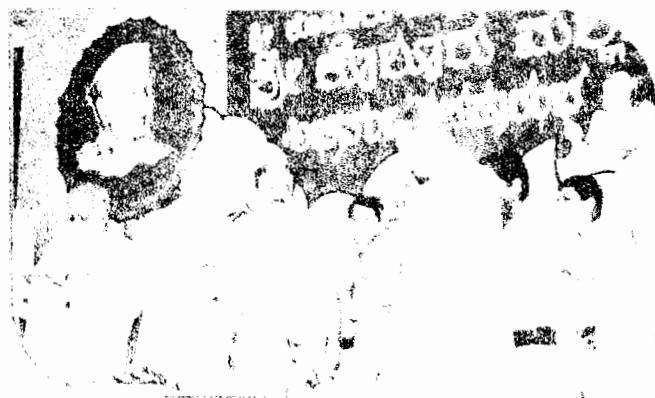
ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಅಭಿನಂದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.....

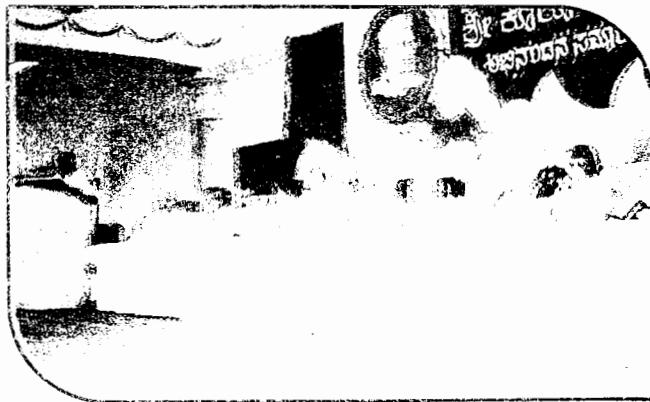
ಕೊಲ್ಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರಿಗೆ ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ್ ಗೌರವ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಕುರಿತು ಖಗೆಯವರ ನುಡಿ ನಮನ

ಕೊಲೂರರಿಗೆ ಗುಂಧ ಸಮರ್ಪಣೆ

ಕೊಲೂರರ ಕುರಿತು ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥರ ನುಡಿ ನಮನ

ಕೊಲೂರರ ಕುರಿತು ಎನ್. ಧರ್ಮಸಿಂಗ್‌ರ ಅಭಿನಂದನೆ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಸಂಸದೀಯ ಪಟ್ಟ ಮುಸ್ತಕ ಮಾಲಿಕೆ

ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಮುಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರ.ನಂ.	ಮುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ	ಮೈ ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಯಾಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20.00
2.	ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ	ಡಾ॥ ಸಂದೀಪ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	15.00
3.	ಶಾಂತವೇರಿ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ	ಮೈಲ್ಲಿ ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಯಾಯ್ಯ	15.00
4.	ವೃಕುಂಠ ಬಾಳಿಗಾ	ಡಾ॥ ಪಿ. ಜೀವನ್ ಕುಮಾರ್	20.00
5.	ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್	ಡಾ॥ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	20.00
6.	ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ	ಡಾ॥ ಎಸ್.ಹೆಚ್. ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
7.	ಜಿ.ಮಿ. ಯಾಜ್ಯೇರಿ	ಡಾ॥ ಆರ್.ಎಂ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲ್	15.00
8.	ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮೆ	ಮೈಲ್ಲಿ ಎನ್.ಬಿ. ಪಂಗಣ್ಯಾಯ್ಯ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
9.	ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸು	ಜೆ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15.00
10.	ಕೆ.ಎ. ಭಾಪ್ಪಂ	ಡಾ॥ ಪಿಖ್ರೇಲ್ ಎನ್. ಭೇಟ್	15.00
11.	ಕೆ. ಮುಖ್ಯಸ್ವಾಮಿ	ಜಿ. ದಾಸ್ತಿಕಾ ಮುಹಿರ್	15.00
12.	ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ	ಜಿ. ದಾಸ್ತಿಕಾ ಮುಹಿರ್	20.00
13.	ಜಗತ್ತಾರು ಇಮಾಂ	ಜೆ.ಎಸ್. ಸದಾನಂದ	15.00
14.	ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ	ಡಾ॥ ಸಂಧ್ಯಾರೆಡ್ಡಿ	20.00
15.	ಬಿ.ಮಿ. ಕಕ್ಷೆಶ್ವರಂ	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	20.00

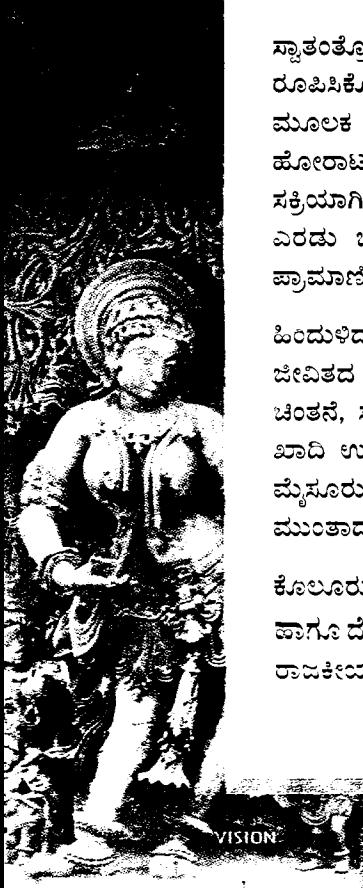
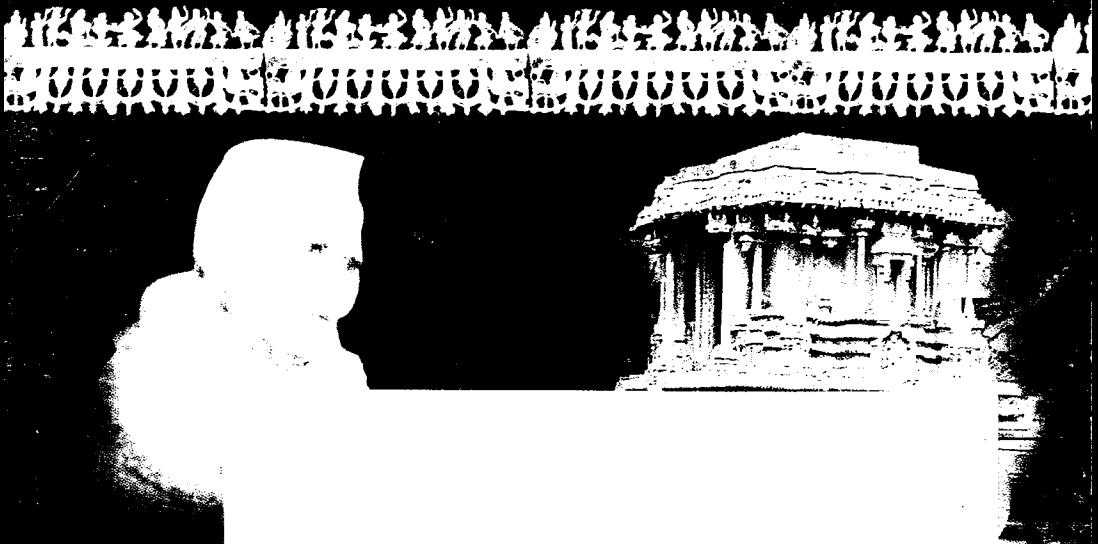
16.	ಹೆಚ್.ಎಂ. ಜೆನ್ಸನ್‌ಪ್ರಾ	ಪ್ರೀ. ಬಿ.ಎನ್. ಶಂದ್ರಯ್ಯ	20.00
17.	ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ	ನಂಜಯ್ಯ ಹೋಗನೂರ್	20.00
18.	ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ	ಡಾ॥ ಎಂ.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್	15.00
19.	ಜೆ.ಬಿ. ಮಲ್ಲರಾಧ್ಯ	ಡಾ॥ ಹೆಚ್.ಎಂ. ವರ್ಣಾಕುರಯ್ಯ	15.00
20.	ಗಂಗಾಧರ್ ನಮೇಶಿ	ಡಾ॥ ಕವಂಟೆ ಹಾಗೂ ಇತರರು	15.00
21.	ಬಿ.ಡಿ. ಜತ್ತಿ	ಕೃಷ್ಣ ಕೋಟ್ಯು, ಹುಂಡಿನ್ಹೆ	15.00
22.	ಆರ್. ಗುಂಡೂರಾವ್	ಉತ್ತರ ದ್ವೈ ತೋಟ	20.00
23.	ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್	ಎಂ.ಕೆ. ಭಂಡಿ	15.00
24.	ಅಜೇಜ್. ಸೇಲ್	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15.00
25.	ಸಿ.ಎಂ. ಅಮುಗಂ	ಹೆಚ್.ಕೆ. ಬಾಲಸೂರಿ	15.00
26.	ಜೆ.ಹೆಚ್. ಪಟೀಲ್	ಶೇಷೇಕಂಡಿಕ	30.00
27.	ಬಿ.ಎಲ್. ಸುಖ್ಯಮ್ಮ	ಡಾ॥ ಡಿ.ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ	15.00
28.	ಟೆ.ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ	ಎಲ್.ಎನ್. ಮುಕುಂದರಾಜ್	20.00
29.	ಎಸ್.ಡಿ. ಗಾಂವಕರ್	ಮೋಹನ್ ವರ್ಕೆಸ್‌ಕರ್	20.00
30.	ಎಂ.ಪಿ.ಎಲ್. ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಉಪಾ ಹಾರ್ಥೋಗಢ್ನಾಯಕ್	20.00
31.	ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ	ಕೂಡಿಗರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ	30.00
32.	ಕಾಗೇಡು ಚಳವಳಿ	ಕೂಡಿಗರೆ ಮಲ್ಲಿಕಾಜುನ	15.00
33.	ಕ.ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡ	ಜಾರೀತ ಕೊಪ್ಪ	20.00
34.	ಟ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ	ಕೆ.ಜೆ. ಸುರೇಶ್	25.00
35.	ಎಸ್.ಆರ್. ಕಂತಿ	ಮನು ಒಳಗಾರ್	30.00
36.	ಎಸ್.ಸಿ. ಮಲ್ಲಯ್ಯ	ಡಾ॥ ಟ.ಸಿ. ಪ್ರಣೇಶ್ಮ	20.00
37.	ಅಭ್ಯುಲ್ ಸಹೇರ್‌ಸಾರ್	ಮನು ಒಳಗಾರ್	30.00

38.	పీ.వం. నాచగోడ	గంగాధరయ్య హీరేమత	30.00
39.	కె. ప్రహ్లాదివామస్	సంజయ్ దేవరే	20.00
40.	వం.ఎస్.కె.ప్రభు	హెచ్.కె. బాలసూరి	20.00
41.	వం.ఎపి. కృష్ణప్ప	జె.జి. నాగరాజ్	15.00
42.	కె.ఎచ్. రంగనాథ్	ఎలో.ఎన్. ముకుందరాజ్	20-00
43.	రామకృష్ణ యాడె	తూట్ర శ్రీనివాస్	20-00
44.	సి. బృంగేర్డ	ప్రయ్యాచరావు	20-00
45.	ఎస్.ఎం. డమాణ్డ	బి.ఎం. డమిణ్స్	20-00
46.	బామగోడ దత్తనాయిర	గంగాధరయ్య హీరేమత	20-00
47.	డా॥ ఎఱ్. సరసింహయ్య	ప్రొ. గంగాధర ములత్	20-00
48.	శ్రవాణిక ఏకేశరెణ మత్తు సామకరణి	డా. సి.ఆర్. గోపిందరాజ్	15-00
49.	శ్రవాణిక ర్మైత చెఖువళి— సత్కృదగణు సంమిట్-1	డా. ఎం.జి. నాగరాజ్	15-00
50.	శ్రవాణిక ర్మైత చెఖువళి— సత్కృదగణు సంమిట్-2	డా. ఎం.జి. నాగరాజ్	20-00

ಭಾಷಾಂತರ ಮುಸ್ತಕಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ದರ
1.	ಡಾ॥ ಬಿ.ಆರ್. ಅಂಜೇಣ್ಣುರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20.00
2.	ಡಾ॥ ರಾಂ ಮನೋಹರ ಲೋಹಿಯ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
3.	ವಿ.ಕೆ. ಕೃಷ್ಣಮೇನನ್	ರಾಜ್ಯ ಭಾಷಾ ಆಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	20.00
4.	ಡಾ॥ ಶ್ಯಾಂಪ್ರಸಾದ್ ಮುಖಜಿ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	20.00
5.	ಶೇಕ್ ಮಹಮದ್ ಅಬ್ದುಲ್ಲಾ	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
6.	ಡಾ॥ ರಾಜೀಂದ್ರ ಪ್ರಸಾದ್	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20.00
7.	ಭೂಪೀಠ್ ಗುಪ್ತ	ಆರ್.ಕೆ. ಹುಡುಗಿ	20.00
8.	ಅನಂತಶಯಸಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ	15.00
9.	ರಾಜಕುಮಾರಿ ಅನ್ಯತ್ಕೊಂಡ್ರೆ	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾಮರ್ಥೀ	20.00
10.	ಡಾ॥ ಚೆಂತಾಮನ್ ಡಿ. ದೇಶಮುಖ್	ಬೇಳೂರು ಸುದರ್ಶನ್	20.00
11.	ಪನಂಚಲ್ಲಿ ಗೋವಿಂದ ಮೇನನ್	ಭಾಷಾಂತರ ನಿರ್ದೇಶಕನಾಲಯ	15.00
12.	ಜ್ಯೇ ಸುವಿಲಾಲ್ ಹಾಧಿ	ಎಸ್. ಸುಮಿತ್ರ	15.00
13.	ಎಸ್.ಎಂ. ಜೋಡಿ	ಕೆ.ಹೆಚ್. ಸಾಮರ್ಥೀ	15.00
14.	ಡಾ॥ ಲಂಕಾ ಸುಂದರಂ	ಜವರಯ್	15.00

ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಧೀಮಂತ ನಾಯಕರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆನನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡವರು ಶ್ರೀ ಕೋಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರು. ಗಾಂಧಿ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಸಮಾಜಕ್ಕಾಗಿ ಮುದುಪಾಗಿಸ್ತಿರು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ, ಹೈದಾರಾಬಾದ್ ವಿಮೋಚನಾ ಚಳಿವಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಸರ್ಕಿರ್ಯಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ, ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಎರಡು ಬಾರಿ ಶಾಸಕರಾಗಿ, ಮೂರು ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಶ್ರಮಾಣಿಕರೆಲ್ಲಂದ ದುಡಿದವರು.

ಹಿಂದುಇದ, ದುರ್ಗಾಲವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಏಳಿಗಿಗಾಗಿ, ಅವರ ಆತ್ಮೋನ್ಮಿತಿಗಾಗಿ ಜೀವಿತದ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಚಿಂತಿಸಿದರು. ಸರಳ, ಶಿಶ್ಮೃ ಬಧ್ಯ ಜೀವನ, ಶ್ರಮಾಣಿಕ ಚಿಂತನೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಕಳಿ ಇವು ಮಲ್ಲಪ್ಪನವರ ಜೀವನದ ಪೂರ್ವಿಗಳು. ಖಾದಿ ಉಸ್ಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಭೂ ಸುಧಾರಣೆ, ಗುಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಬಾಂಬ ಮತ್ತು ಮೃಷಾರು ಗಡಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ, ಅಂತರ್ ರಾಜ್ಯ ನೀರು ವಿವಾದ ಮಸೂದ ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಆಡ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಕೋಲಾರು ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಕೃತಿಯನ್ನು ಉವನ್ನಾಸಕರಾದ ಗಂಗಾಧರಯ್ಯ ಹಿರೇಮತ ಹಾಗೂ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಗೌಡ ಮಾಲಿ ಪಾಟೀಲ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಒಂದುಗರಿಗೆ, ರಾಜಕೀಯ ಚಂತಕರಿಗೆ ಈ ಕೃತಿ ಬಹು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.